

zbirka

ANIMATOR

- 1. OH, TA DIRENDAJ. ORATORIJ 1995
- 2. PESEM, IGRA, PLES. Bansi
- 3. KDO JE KDO. Eneagram
- 4. SONCE ZA VSE. ORATORIJ 1996
- 5. BISER PLANIN. ORATORIJ 1997
- 6. JEZUSOVA CERKEV, Možje in žene za življenje sveta
- 7. VESELO SRCE. ORATORIJ 1998
- 8. PRIDI, OTROK MOJ. ORATORIJ 1999
- 9. LAVRA VIKUNJA. ORATORIJ 2000
- 10. VSAKEMU KOŠČEK NEBA. ORATORIJ 2001
- 11. UJEMI BLESK DAVNINE. ORATORIJ 2002
- 12. ALI HOČETE TUDI VI ODITI? Priročnik za birmanske voditelje ...
- 13. IZZIVALCI. Priročnik za delo v skupini
- 14. NASMEH ZA SREČO VSEH. ORATORIJ 2003
- 15. LAHKO SI ZVEZDA. ORATORIJ 2004
- 16. ŠOLA ZA ANIMATORJE. Priročnik za celostno vzgojo ...
- 17. NE SE BAT'! (Tobit in njegova plemenita dela). ORATORIJ 2005
- 18. POVEJ NAPREJ! ORATORIJ 2006
- 19. Z ORATORIJEM SKOZI CERKVENO LETO
- 20. PREKLOPI SANJE NA DEJANJE! ORATORIJ 2007

Zbirka knjig ANIMATOR je namenjena tistim, ki se na razne načine posvečajo delu med mladimi in za mlade, kot voditelji skupin ali animatorji. Koristna pa bo tudi za mlade same in za vse druge, mlade po srcu, ki želijo odkrivati skrivnosti globljega in lepšega komuniciranja med seboj.

Vedno znova odkrivamo, kako pomembno vlogo igra skupina v življenju mladega človeka. Skupina ni zgolj kraj priložnostnih srečanj, ampak je ozračje, ki pomaga mlademu človeku pri njegovi človeški in krščanski rasti. Zato nobena resna vzgojna ponudba, najsi bo na duhovnem ali izobraževalnem, športnem ali kulturnem področju, ne more mimo skupine. Skupina omogoča mlademu človeku, da se sreča s seboj, z drugimi, s stvarstvom in z Bogom.

Za utrip skupine je pomemben vsak posamezen član. Posebno mesto in vlogo pa ima voditelj skupine ali, kakor ga radi imenujemo, animator. Življenje skupine je v veliki meri odvisno prav od njega, od njegove iznajdljivosti in iskrivosti, od njegove teoretične in praktične podkovanosti, od njegove človeške in duhovne zrelosti.

Poleg posebne karizme in usposobljenosti, ki jo imenujemo ljubezen do mladih, je za dobrega animatorja potrebna tudi osebnostna rast. Za delo z mladimi ne zadošča le trenutno navdušenje, kar je stvar srca, ampak je potrebno dosti teoretičnega in praktičnega znanja, kar je stvar razuma. In, resnici na ljubo, vzgoja mladih je tudi, in pogosto predvsem, stvar vere.

S pričujočo zbirko želimo salezijanci vsem, ki verjamejo v smisel vzgojnega prizadevanja, ponuditi niz priročnikov za pomoč pri njihovem versko-vzgojnem delu. Zbirka zajema dvoje področij: teoretično osvetljuje vlogo in pomen animatorja v mladinski skupini, hkrati pa skrbi za praktično usposabljanje animatorjev. Zato vzporedno s teorijo pripravljamo tudi priročnike za praktično delo animatorjev v pripravi različnih praznovanj in slovesnosti, pa tudi pri rednih srečanjih, dejavnostih in razvedrilu.

ORATORIJ[®] 2007

PREKLOPI SANJE NA DEJANJE!

Priročnik
za oblikovanje otrok in doraščajočih

Pripravili:
salezijanci,
sestre hčere Marije Pomočnice,
animatorji in voditelji oratorijev,
Mladinski ceh,
Medškofijski odbor za mladino

Ljubljana 2007

■
PREKLOPI SANJE NA DEJANJE! ORATORIJ 2007

Priročnik za oblikovanje otrok in doraščajočih

■

■

Oratorijski portal: www.oratorij.net

■

Forum animatorjev: www.animaforum.si

■

CIP - Kataložni zapis o publikaciji
Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

■

Pripravili: salezijanci, sestre hčere Marije Pomočnice, animatorji in voditelji oratorijev,
Mladinski ceh, Medškofijski odbor za mladino

Uredil: Jure Babnik

Oblikovanje naslovnice: Petra Černe Oven

Oblikovanje logotipa: Mateja Jemec Lunar

Risbe: Erna Pucihar

Lektoriranje: Mihaela Vodlan

Urednik zbirke: Marko Košnik

Izdajatelj: Salezijanska mladinska pastorala

Založba: SALVE d.o.o. Ljubljana, Rakovniška 6

Tisk:

ORATORIJ 2007

NE PREZRITE!

ZGODBA.....

MOLITVE ZA OTROKE (dnevne, adoracija, spokorno b.)

KATEHEZE (A - za mlajše, B - za starejše).....

DELAVNICE.....

IGRE

ANIMATORJEM (molitve, pismo, kateheze, igra).....

DODATEK (dodatne zgodbe za večtedenske oratorije)

PESMI

O

N

Z

M

K

D

I

A

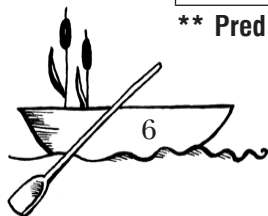
D

P

VSEBINSKI PREREZ PRIROČNIKA

	PONEDELJEK	TOREK	SREDA
NASLOV ZGODBE	1. zgodba NOVO IME	2. zgodba RASTOČE KOLIŠČE	3. zgodba OSTROROGI SE ŽENI
VSEBINA ZGODBE	Plamenolasec ujame jelena. Oče Brkati Som mu za to dejanje podeli novo ime: Ostrorogi jelen. Nevoščljivi in nerodni brat, Neokretni krap, je po goljufigi dobil pravico do poglavarstva. Zato se Ostrorogi jelen odloči postaviti svoje kolišče.	Ostrorogi se s sestro Sinjeoko kodrolasko odseli na svoje in hitro začne postavljati veliko kolišče, saj se namerava poročiti z Jezerno rožo, za katero pogleduje tudi Neokretni krap. Pri gradnji mu pomagajo bobri in prijatelji s starega kolišča.	Ostrorogi s Pegastim risom odvesla po Jezerno rožo. Tam sreča Neokretnega, ki je tudi računal na poroko z Jezerno. Brata nepremišljeno tekmujeta, čigava bo nevesta. Zato mora Ostrorogi pred poroko Jezerni vpričo matere Bele ovce obljubiti, da jo bo imel za sebi enak.
OSREDNJA VREDNOTA	IME	NARAVA	SPOŠTOVANJE
SIMBOL	grb	drevo	dve vesli
CILJI	1. Spoznati pomen imena za človeka in odkrivati svoje lastnosti. 2. Doživeti veselje ob dejstvu, da me Bog kliče po imenu. 3. Na ustvarjalen način predstaviti sebe ter svoje lastnosti in talente.	1. Spoznati, da nam je Bog dal naravo, da nam služi in da jo varujemo. 2. Doživeti veselje in hvaležnost za lepoto stvarstva. 3. Občudovati naravo in jo varovati.	1. Spoznati, da spoštovanje plemeniti in bogati naše odnose. 2. Doživeti, da je dobro in prijetno spoštovati ter biti spoštovan. 3. Prizadevati si za spoštovanje vseh ljudi (posebej še ubogih in zapostavljenih).
MODROST DNEVA	Poklical sem te po imenu: moj si (Iz 43, 1)!	Gospod, kako čudovito je tvoje stvarstvo (prim. Ps 8,2)!	Tekmujeta v medsebojnem spoštovanju (Rim 12,10).
DELAVNICE	glineni medaljon	drevo, puzzle – bober	čoln
IGRE	Pot preživetja	Naše veliko jezero	Pomagajmo Ostrorogemu narediti šopek
MOLITVE OTROK	1. dan	2. dan & adoracija	3. dan
MOLITVE ANIMATORJEV	Bog me kliče po imenu in me pošilja	Dobro drevo rodi dobre sadove	Veslaj svoje življenje in Jezus ga bo veslal s teboj

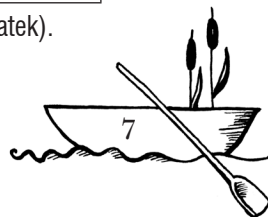
** Pred oratorijem: Kateheze in igre za animatorje (glej poglavje Animatorjem).

VSEBINSKI PREREZ PRIROČNIKA

ČETRTEK	PETEK	SOBOTA
4. zgodba BLAGOSLOVLJEN	5. zgodba NI VSE ZLATO, KAR SE SVETI	6. zgodba V SLOGI JE MOČ
Ostrorogi in Ris se odpravita na lov. Ostrorogi spleza na razgledni hrast in se pogovarja z Nevidnim, ki mu da slutiti, naj ne lovita naprej. Napade ju medved in rešita se samo s pomočjo Udarnega jalana, ki ravno pride mimo. Skupaj se odpravijo do bobrišča Ostrorogega, kjer opazijo belega bobra, znamenje posebnega blagoslova.	Na jezero pripluje velika ladja. Njen kapitan, trgovec Triander, pride na obisk k Ostrorogemu in mu ponudi veliko bakra v zameno za njegovo zemljo; podobno, kot jo je že prej kupil od rodu Turovcev. Ostrorogi zasluži nevarnost navideznega bogastva, s katerim v resnici ne bi napredovali, ampak postali sužnji tujca Triandra. Zato ponudbo zavrne.	Ostrorogi skliče vse rodove Velikega jezera, tudi Turovca Urnega sulca. Razodene jim, da želi Triander spreiti rodove, da bi imel sam od tega koristi. Povabi jih, naj se povežejo in se mu uprejo. Pokaže jim hleb kruha, ki ga je dobil pri rodu Žitarjev in ga bodo v prihodnje tudi oni pekli. Da bi rodovi obstali, naredijo zavezo in se uprejo Triandru.
MOLITEV	DOMOVINA	POVEZANOST
lestev	slovenska zastava	hlebec kruha
1. Spoznati pomen molitve, zlasti pomen zahvalne molitve. 2. Doživeti, da mi Bog govori, mi svetuje v mislih oz. po vesti. 3. Z molitvijo in s tem, kar delam, se zahvaljevati Bogu in ga slaviti.	1. Odkriti in spoznati bogastvo lastne kulture in naroda. 2. Začutiti hvaležnost Bogu za svoj narod, jezik, kulturo. 3. Izdelati simbol naroda oz. države in biti ponosen na svoj narod ter kulturo.	1. Spoznati, da če smo povezani, smo močni in moremo uresničevati sanje o miru in ljubezni. 2. Doživeti veselje ob povezanosti. 3. Tudi po oratoriju si prizadevati za povezanost in prijateljstvo z bližnjimi.
Zahvaljujem se ti, ker sem tako čudovito ustvarjen (Ps 139,14)!	Blagor narodu, ki si je Boga izbral za vladarja (prim. Ps 33,12)!	Ker je en kruh, smo mi, ki nas je veliko, eno telo (1 Kor 10,17).
molitvena kocka	panjska končnica	kruh, slano testo
Od kolišča do kolišča (vodne igre)	Skupaj zmoremo več	
4. dan	5. dan & spokorno bogoslužje	6. dan
Izroči svojo pot Gospodu	Domovina je dar	Ker smo jedli en kruh, smo eno telo

** Med oratorijem: Dodatne zgodbe za večtedenske oratorije (glej poglavje Dodatek).

1. ORATORIJ IN NJEGOV NAMEN

Oratorij – to so dnevi veselja, razgibanih dejavnosti, pesmi, igre in tudi krščanskega življenja. To so dnevi, ki jih navadno otroci skupaj s svojimi animatorji in voditelji preživijo kar v domačem okolju (nekaj dni, cel teden ali tudi več). Mnogim staršem je program oratorija dobrodošla ponudba, da v času službe niso v skrbeh za svoje otroke. Za otroke je to dobrodošla sprememba v včasih že kar zdolgočasenem počitniškem času. Za mlade animatorje pa je oratorij velik izziv, da zaslutijo vrednoto zastonjskega darovanja, da vzljubijo mlajše sokrajane, da se navadijo skupinskega dela, da koristno preživijo del počitnic, da se veliko naučijo za življenje. Poleg tega je namen oratorija tudi:

- Pomagati mladim, da bi izkusili življenje s pozitivne, sproščene plati; da bi se zavedli, kako bogato je lahko njihovo življenje.
- Obrniti pozornost mladih na to, da se resno vprašajo o tem, kako živijo nekatere človeške in duhovne vrednote.
- Spodbuditi mlade, da bi se odgovorno vključili v življenje in dejavnosti okolja, v katerem so (*družina, prijatelji, oratorij, skupina, vas, mestna četrt ...*).
- Vzgajati mlade, da bi odkrivali Boga, ki je navzoč v dogodivščinah vsakdanjosti, da bi odkrivali Boga po vsem lepem, ki se nam razodeva, da bi ga našli v bližnjem.
- Pomagati mladim, da bi na zdrav način zaživel s seboj, z drugimi in z Bogom.

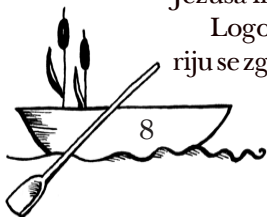
2. VSEBINA ORATORIJSKEGA LOGOTIPA

Štirje temeljni elementi oratorija so izraženi v besedah: **šola**, **dvorišče**, **dom** in **župnija**. Oratorij je **šola**, ker nas lahko nauči marsikaj za življenje; je **dvorišče**, kjer se srečujemo v veselju in razigranosti; je **dom**, ki sprejema vsakega; in končno, oratorij je tudi **župnija**, ki uvaja v življenje vere.

Temeljni elementi oratorija so izraženi tudi v oratorijskem logotipu. Nosilni elementi simbola so štirje stebri, na katerih stoji streha. **Vsak izmed stebrov predstavlja enega od elementov oratorija.** Le če je oratorij hkrati dom, šola, dvorišče in župnija, lahko trdno stoji in vzdrži.

Logotip lahko razlagamo tudi nekoliko drugače. **V strehi** s štirimi stebri lahko vidimo **dom**, hkrati pa tudi **šolo**. **Dvorišče** je ponazorjeno s **krogom**. V strehi in stebrih vidimo tudi animatorja oz. vzgojitelja, ki z rokami objame štiri otroke (dom, ki sprejema), vsi skupaj pa stojijo na dvorišču (dvorišče za prijateljske stike). **Štirje stebri** na sredini lahko ponazarjajo tudi **župnijo**, ki je občestvo, **oz. štiri evangelije**, kar pomeni župnijo, ki evangelizira, oznanja Jezusa in njegov nauk, zapisan v štirih evangelijih.

Logotip ponazarja tudi **temeljno vzgojno metodo oratorija**. Prvi stik na oratoriju se zgodi na dvorišču (krog), kamor mladi pridejo, kjer se družijo in navežejo

prijateljske vezi (štirje stebri so štiri osebe, ki stojijo na dvorišču). V strehi lahko vidimo puščico, ki mlade vodi navzgor – proti Bogu. Končni cilj oratorija je namreč voditi mlade k Bogu. K Bogu na oratoriju ne potujemo sami, ampak skupaj z drugimi (zato štirje mladi). Oratorij ni samo dvorišče (zabava) – tu se začne. Prav tako ni samo molitev – najprej je potrebno navezati prijateljske stike. Oratorij mladega upošteva v njegovi celovitosti – v človeški in duhovni rasti.

Navedene so tri razlage logotipa. Kakor vsak simbol je tudi oratorijski logotip odprt za nadaljnje razlage v svojem duhu. Naj vam spregovori!

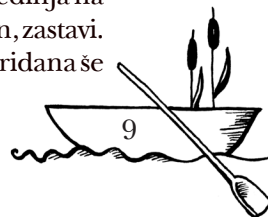
3. AVTORJI ORATORIJA 2007

- **Idejna zasnova** – pripravljalna skupina: Jure Babnik SDB, Marjan Lamovšek SDB, s. Majda Merzel HMP, s. Danijela Kordeš HMP, Matevž Bolta, Petra Pucelj (Mladinski ceh), Mateja Maček (Medškofijski odbor za mladino).
- **Zgodba Preklopi sanje na dejanje!**: Marjan Lamovšek SDB.
- **Molitve za otroke**: Matevž Bolta, s. Irena Jaklič HMP (adoracija), s. Bernarda Žibert HMP (spokorno bogoslužje).
- **Kateheze za mlajše**: s. Ivica Oblak HMP.
- **Kateheze za starejše**: s. Mateja Kranjc HMP, Sonja Topler.
- **Delavnice**: Stanka Hojnik, Klemen Ban (izbor besedil za lutke).
- **Igre**: Bogomila Hosta, Žiga Nastran, Jure Babnik SDB, Gašper Otrin SDB.
- **Dodatne zgodbe Preklopi sanje na dejanje!**: Darja Gerčer.
- **Kateheze za animatorje**: koprski pomožni škof Jurij Bizjak, Mladinski ceh (Maja Bobnar, Metka Vojska, Petra Pucelj, Matej Cepin), s. Mateja Kranjc HMP, Jure Babnik SDB.
- **Molitvena srečanja za animatorje**: Mateja Maček (Medškofijski odbor za mladino).
- **Risbe in naslovnica**: Erna Pucihar, Stanka Hojnik (risbe za delavnice).
- **Pesmi**: Aleš Traven, Tea Vindiš Marčič, Grega Sulejmanovič, Matjaž Knez.

Vsem tem in mnogim drugim, ki so sodelovali in svetovali pri nastajanju priročnika PREKLOPI SANJE NA DEJANJE! (Oratorij 2007), iskrena hvala. Naj vse pri tem delu spremlja don Boskova misel: *Če hočete storiti kaj dobrega, svetega, potem vzgajajte mladino!*

4. ZGRADBA PRIROČNIKA ORATORIJ '07

Zgodba oratorija 2007 *Preklopi sanje na dejanje* se navdihuje v delu Bobri, širokemu bralskemu krogu poznane pisatelja Janeza Jalna. V dobršni meri zgodba sledi Jalnovi zasnovi, na nekaterih mestih jo poenostavlja, drugod zopet jo na svojstven način dopolnjuje. Celoten vsebinski poudarek se osredinja na pomen izpolnitve sanj oz. načrtov, ki si jih glavni junak, Ostrorogijelen, zastavi. Hkrati s to konotacijo človekovega osebnostnega razvoja je zgodbi pridana še

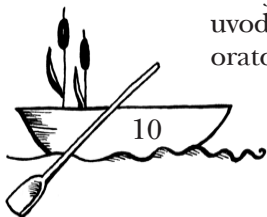
religiozna dimenzija, vseskozi navzoča tudi v Jalnovi epopeji mostiščarskega življa izpred nekaj tisočletij v zaledju današnje slovenske prestolnice.

Preklopi sanje na dejanje na otroku in mladostniku primeren način sporoča, kako pomembno in potrebno je v življenju imeti sanje (cilje), vanje verjeti in jih izpolniti. Seveda takšne, ki nas vodijo do bližnjega in, ne nazadnje, do Boga.

Naslov »Preklopi sanje na dejanje!« povzema vizionarstvo in delavnost glavnega junaka oratorijske zgodbe Ostrorogega jelena. Gledal je daleč v prihodnost, svoje življenje in življenje vseh Jezerjanov je sanjal, upal ga je sanjati. Vendar ni samo sanjal, ampak sanje tudi udejanjil. To je osrednjo sporočilo tudi za udeležence oratorija: Kot Ostrorogi tudi ti sanjaj svoje življenje, glej daleč in ne samo na sedanji trenutek. Hkrati pa se vedno trudi svoje sanje uresničevati z rednim vsakdanjim delom in pogumom.

Zgodba o Ostrorogem jelenu je razdeljena na šest delov/enot, na začetku katerih je prolog. Večina oratorijev namreč poteka teden dni. Na temo vsake od zgodb so izdelane kateheze in molitve, delno pa tudi delavnice in igre ter srečanja za animatorje in pesmi za letošnji oratorij. V dodatku najdemo še šest zgodb, ki razširijo osnovno zgodbo o Ostrorogem jelenu. Te zgodbe lahko služijo npr. za kak oratorijski dan med letom ali pa so ponudba tistim, ki imajo oratorij 14 dni ali tri tedne. Seveda dodatne zgodbe niso nadgrajene s katehezami in jih boste morali sami ustvariti.

- **Zgodba** – Prolog in 6 zgodb o dogodivščinah Ostrorogega jelena in njegove družine. Zgodba se navdihuje v romanu Janeza Jalna: Bobri.
- **Osrednja vrednota** – Vsaka zgodba ima neko osrednje sporočilo, ki je kot os oziroma rdeča nit. Nanjo naj se nanizajo vse ostale oratorijske dejavnosti določenega dneva.
- **Cilji** – še natančneje opredelijo osrednjo vrednoto ter so vedno treh vrst: spoznavni, doživljajski in dejavnostni. Na cilj jih je zgrajena kateheza. Prav pa je, da jih skušamo upoštevati tudi pri delavnicah, igrah in drugih dejavnostih na oratoriju. *Animatorji naj osrednjo vrednoto in cilje poznajo, da bo oratorij imel jasno vsebino in ne bo le skupek delavnic in iger.*
- **Modrost dneva** na bolj privlačen način – kot nekakšen slogan – sporoča osrednjo vrednoto dneva. Vzeta je iz Svetega pisma in tako zgodbo, ki sicer ni svetopisemska, osvetljuje tudi z lučjo Svetega pisma. Primerno je, da jo otrokom razložimo. Temu je namenjen zlasti skupni uvod v katehezo; nanjo pa se nanašamo tudi pri: molitvah otrok in animatorjev, katehezah. Priporočljivo je, da modrost dneva zapišemo na vidno mesto oratorija in jo na koncu dneva obnovimo.
- **Molitve otrok** – Predlog za 6 jutranjih molitev otrok. Poleg sta dodana predloga za adoracijo in spokorno bogoslužje.
- **Kateheze** – Za vsako zgodbo sta predlagani dve katehezi: za mlajše in starejše; na začetku pa imata skupni uvod, ki je zamišljen kot skupen uvod v katehezo in ga vsem otrokom hkrati poda duhovni voditelj oratorija (duhovnik, sestra, odgovorni iz vodstva oratorija). Skupni

uvod zelo priporočamo, zlasti če imate dosti mlajših in na področju katehez manj izkušenih animatorjev. Če se za skupni uvod v kateheze ne boste odločili, ga lahko uporabite tako pri katehezah za mlajše kot pri katehezah za starejše. V vsakem primeru pa je dobro, da ga animatorji preberejo v osebni pripravi na katehezo.

- **Delavnice** – Za vsak dan je predlagana ena delavnica na temo. Drugo je prepuščeno pobudi animatorjev. Pomembno je, da tudi delavnice povežemo z zgodbo oratorija.
- **Igre** – V tem poglavju letos najdemo kar 4 velike igre. Nekaterim izmed njih so dodane tudi kratke igre. Več iger lahko najdete v drugih knjigah, nekaj tudi na oratorijskem portalu www.oratorij.net. Naj opozorimo tudi na igro namenjeno animatorjem, ki se nahaja v poglavju Animatorjem.
- **Srečanja za animatorje** – V pripravi na oratorij imate na voljo štiri dobro izdelane predloge srečanj (katehez) za animatorje. Ena od njih se naslanja na pismo škofa dr. Jurija Bizjaka.
- **Igra za animatorje** – K srečanjem je predložena tudi igra za animatorje, katere namen je gradnja skupine in produkcija novih malih iger.
- **Molitvena srečanja za animatorje** – so nekakšna oblika hvalnic. Sestavljene so iz: pesmi, psalma, Božje besede, razmišljanja, dinamike in posebne animatorjeve molitve. Vsebina molitve je obarvana z osrednjo vrednoto tistega dne.
- **Dodatne zgodbe** – 6 dodatnih zgodb, ki razširjajo osnovnih 6 zgodb. Namenjene so oratorijem, ki trajajo dlje kot en teden. Na začetku dodatnih zgodb je naveden vrstni red, po katerem si sledijo osnovne in dodatne zgodbe.

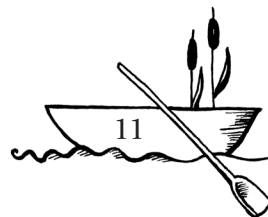
OPOZORILO:

Animator naj poskrbi, da bo notranja povezanost zgodbe, kateheze, molitev, delavnic in iger na oratoriju ostala jasna. To je namreč zagotovilo, da bo oratorij deloval vzgojno in ne bo samo igratorij. Časovno lahko priročnik prilagodimo, kot smo že omenili. Prilagoditve ne smejo prekiniti rdeče niti oratorija. Naj mladi zaslutijo, kako se lahko avantura njihovih počitnic in sploh njihovega življenja zgleduje po junaku zgodbe – Ostrorogem jelenu.

5. NAMEN IN UPORABA PRIROČNIKA

Gradivo je namenjeno animatorjem oz. voditeljem oratorijev za delo z osnovnošolskimi otroki. Priročnik lahko uporabljamo tudi v drugačni skupini, koristen pa je tudi posameznikom za njihovo osebno rast. Uporabimo ga lahko npr. za:

- poletni oratorij,
- počitnice v hribih ali na morju,

- duhovna srečanja, duhovne vaje ipd.,
- skavtska taborjenja,
- mesečna sobotna srečanja oratorija skozi vse leto (6 + 6 enot),
- delo v raznih skupinah skozi vse leto (npr. pri verouku, pri ministrantskih srečanjih, pri duhovnih spodbudah, pri delu z otroškimi zbori, na skavtskih srečanjih ipd.).

Za poletni oratorij je gradivo sestavljeno tako, da ga lahko uporabljamo za:

- **tedenski program** (po eno enoto/zgodbo na dan),
- **štirinajstdnevni program** (6 rednih enot in 6 dodatnih zgodb) ali
- **tritedenski program** (prolog, 6 rednih enot, 6 zgodb iz dodatka, vsak tretji dan izpustimo zgodbo, namesto katere imamo drugo ponudbo: izleti, igre ipd.).

Priporočamo, da tisti, ki imate oratorij en teden, vse vsebinske elemente, ki jih predlaga priročnik (jutranjo molitev animatorjev, molitev otrok, zgodbo, katehezo, delavnice in igre), izvedete v enem dnevu.

6. DNEVNI RED

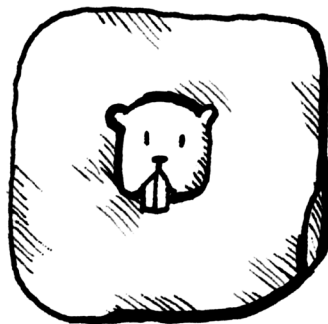
(z možnimi časovnimi zamiki/prilagoditvami)

- 8.00 Molitev animatorjev, priprava na dan, pričakovanje in sprejemanje otrok, igre z otroki.
- 9.00 Prihod otrok, začetek ob zastavi oratorija, petje, jutranja molitev, zgodba.
- 10.00 Skupni uvod v katehezo, kateheza.
- 11.10 Delavnice, vmes molitev Angel Gospodov.
- 12.30 Malica/kosilo.
Odmor.
- 14.15 Popoldanske igre, igre brez meja, velike igre, olimpijade, bazen, skriti zaklad, kolesarska tekmovanja ipd. Lahko tudi obisk kakšnega gosta, karaoke, zanimiv sprehod ipd.
- 16.00 Sklep oratorija s spuščanjem zastave, kratko molitvijo in popotnico (spodbudno mislijo za na pot).
- 16.30 Animatorji pospravijo prostore in dvorišče ter se zberejo k preverbi dneva in zahvalni molitvi. Naj gredo pravočasno počivat, da ne bodo naslednji dan preveč utrujeni.
- *** Vsaj enkrat na teden je v program vključena sveta maša (lahko tudi večkrat; nekje jo imajo vsak dan).
- *** Enkrat na teden je običajno izlet, bazen, sprehod, piknik ali kaj podobnega.
- *** Primerno je, da se oratorij (ali vsaj del otrok oratorija) zaključi oz. sodeluje pri nedeljski sveti maši.

NE
PREZRITE!

SS

1. OPOMBE K ZGODBI

Je oratorijska zgodba drugačna od one v Jalnovem romanu?

Zgodba oratorija 2007 *Preklopi sanje na dejanje* se navdihuje v delu Bobri, širokemu bralskemu krogu poznanega pisatelja Janeza Jalna. V dobršni meri zgodba sledi Jalnovi zasnovi, na nekaterih mestih jo poenostavlja, drugod jo zopet na svojstven način dopolnjuje. Celoten vsebinski poudarek se osredinja na pomen izpolnitve sanj oz. načrtov, ki si jih glavni junak, Ostrorogi jelen, zastavi. Hkrati s to konotacijo človekovega osebnostnega razvoja je zgodbi pridana še religiozna dimenzija, vseskozi navzoča tudi v Jalnovi epopeji mostiščarskega življa izpred nekaj tisočetij v zaledju današnje slovenske prestolnice.

*Preklopi sanje na dejanje*na otroku in mladostniku primeren način sporoča, kako pomembno in potrebno je v življenju imeti sanje (cilje), vanje verjeti in jih izpolniti. Seveda takšne, ki nas vodijo do bližnjega in, ne nazadnje, do Boga.

OSEBE

- Premeteni navihanec** Pripovedovalec, ki dobro pozna celo zgodbo, zato jo pripoveduje »nenarejeno«, vsekakor ne bere, ampak pripoveduje. Hitro vstopa v dogajanje in se brž umakne igralcem, napove jih tudi s kako gesto (pokaže z roko ipd.).
- Ostrorogi jelen** Glavna oseba. Je pogumen, odločen, tudi svojeglav.
- Neokretni krap** Jelenov (pol)brat. Naj se vede svojemu imenu primerno (neokretno, nerodno, počasno in nespretno).
- Brkati som** Jelenov oče. Lahko je s somovimi brki, tudi s košatimi obrvmi, da deluje resno.
- Pegasti ris** Hlapec. Je poskočen, z njegovega kostuma naj se razbere njegovo ime.
- Udarni jalan** Jelenov sorodnik izpod snežnih gora. Naj bo »udaren«, urnih in hitrih, drobnih korakov, lahko tudi hitrega, jecljajočega govorjenja.
- Sinjeoka kodrolaska** Jelenova sestra. Zaznamujejo jo njene oči, kodri in prijeten značaj.
- Jezerne roža** Jelenova žena iz kolišča Turovcev. Naj bo res roža, lepa »primitivna« dama.
- Urni sulec** Brat Jezerne rože. Dober in uren veslač, čokate postave, sicer pa zvit in goljufiv.
- Bela ovca** Mama Jezerne rože in Urnega sulca. Je starejša zdravilka

Triander

oz. vračarica (neke vrste »čarovnica« v pozitivnem in dobrohotnem pomenu).

Poglarar Grkov. Ima se za veljaka, podcenjuje vse okoli sebe, skratka važič. To odraža tudi s svojim oholim, vzvišenim smehom, široko hojo in kar je temu podobnega. Sem ter tja lahko pljune na tla in tako vzvišenosti da piko na i (ne pljune v resnici, temveč tako da je videti, kot da bi pljunil).

fant**delavci**

Statisti.

medved

Žival, zverina.

REŽIJSKI NAPOTKI

Igralci so oblečeni v živalske kože oziroma v žakljevino. Obraze naj imajo nekoliko počrnjene, umazane. Vsi odrasli moški imajo brade (narisano ali drugače napravljeno). Moški so lahko zgoraj tudi goli, vendar »umazani« (namazani). V rokah imajo lahko kako neobdelano palico. Okrog kratkih hlač imajo lahko žakljevino, kozuhovino; kaj takega lahko tudi čez pleča. Vse naj ima pridih kulture ljudi izpred 4000 let. So bosí. Triander, Grk, se od njih razlikuje, oblečen je »civilizirano«. Medveda naj igra igravec s takšnim kostumom.

Vse se dogaja *okrog kolišča*, ki je enotno za vse rodove (Somovce, Turovce in Ostrorogovce). *Koliba* naj bo narejena iz bolj ali manj debelih hlodov, brun, vejevja. Pa z lubjem pokrita, recimo. Pred drugo zgodbo, ko postavljajo kolišče, kolibo vsaj nekoliko razstavite, da boste med zgodbo imeli kaj početi z njo. Kakšen *čoln* bo nujno potreben scenski rekvizit. Dobro bo, če si boste pogledali, kako so izgledali drevaki (koliščarski čolni). Lahko uporabite staro izdolbeno deblo, če ga bo občinstvo le moglo dojeti kot starodavni gliser. Seveda bo tovrstnemu vodnemu drsalcu dodano kako veslo ali pa dolga palica, če se bo režiser odločil za plovbo na potisk. Stara, zarjavela *sekira* tudi ne bo odveč. Kakšna »*živalska*« *koža*, obešena tu ali tam, ne bo kazila videza starodavne mostiščarske kulture. Prav nasprotno. Seveda, če bo koliba in celoten oder (ali vsaj del) postavljen nekoliko višje, na lesene klade, bo to gledalcem še bolj pričaralo »morostarje«¹ izpred 4000 let. *Jezero* lahko naredite veliko: kakšno modro blago na tla, ali pa se kaj nariše. Pa morda napis za gledalce: pazi, globoka voda, ne skači na glavo ... Za 4. prizor, ki je v naravi, lahko kolišče samo malo zakrijete z rastlinami. Bobra za isti prizor bo treba z iznajdljivostjo izdelati.

Scena in kostumi k oratorijski predstavi dajo polovico. Ne pozabite pa na

¹ Izraz za prebivalce Ljubljanskega barja.

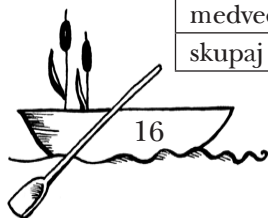
ono drugo polovico, da bo celota v redu: jasno in glasno povedano besedilo. Da vsi slišijo in razumejo. Dovolj naglas in ne prehitro. Tudi če med občinstvo prileti kakšna druga oz. drugačna beseda, kot je tu notri zapisana. Da se le sporočilo ohrani. Saj res, v narečju uprizorjena zgodba bi mogla biti letošnja predstavitev pravi hit poletja. Bi bilo za razmisliti, kajne?! In, kot vedno, ščepec, ali še bolje, tri, ustvarjalnosti. Resda bodo igralci bosí, pa vendar, brez muje se še čevelj ne obuje.

V kolikor *prolog* igrate *kot samostojno enoto*, dan prej kot ostale zgodbe, potem se lahko po besedah Premetenega navihanca: »Sedaj pa odprite oči in – pogledjte na kolišče Brkatega soma,« predstavijo igralci in tudi kakšna od njih značilnosti – tako kot vidimo v filmih. Drug za drugim hodijo na oder, nakažejo kakšno značilno gesto, se priklonijo, Premeteni pa jih hudomušno opisuje.

Če imate *oratorij več kot en teden*, uporabite zgodbe, ki razširijo osnovno zgodbo o Ostrorogem jelenu in njegovi družčini. Zgodbe se nahajajo v poglavju Dodatek. Prav tam je zapisan tudi vrstni red, po katerem si osnovne in dodatne zgodbe sledijo.

POJAVLJANJE OSEB

	prolog	1. zgodba	2. zgodba	3. zgodba	4. zgodba	5. zgodba	6. zgodba
Premeteni navihanec	●	●	●	●	●	●	●
Ostrorogi jelen		●	●	●	●	●	●
Neokretni krap		●		●			●
Brkati som		●					
Pegasti ris			●	●	●	●	●
Udarni jalan					●		●
Urni sulec							●
Sinjeoka kodrolaska		●	●				●
Jezerna roža				●	●	●	●
Bela ovca				●			●
Triander						●	●
fant			●			●	
delavci							
medved					●		
skupaj	1	5	8	6	6	6	10

2. DA BO ORATORIJ RES VZGAJAL

Osrednji vzgojni pomen na oratoriju gotovo zavzema **oratorijska zgodba** (letos o Ostrorogem jelenu, ki je uspel uresničiti svoje sanje). Življenje glavnega junaka je samo po sebi vzgojno, saj za otroke predstavlja zgled, ki ga je vredno posnemati. Posamezni dogodki, dejanja in pogovori v zgodbi so premišljeno izbrani. Njihov namen je, da sporočijo določene vsebine, ki so za otroke zelo pomembne. **Za kvaliteten oratorij je zato bistvenega pomena, da je zgodba dobro zaigrana.**

Za vsak dan oratorija je predlagana ena **osrednja vrednota**, ki je vsebovana tudi v **modrosti dneva** in ponazorjena s **simbolom** določenega dne (glej *vsebinski prerez* oratorija v prejšnjem poglavju). Osrednja vrednota, modrost in simbol dneva torej nosijo glavno vsebinsko sporočilo določenega dne na oratoriju. Če hočemo, da bo modrost dneva otroke res nagovorila in da bodo vrednoto dneva res poglobili, je zelo pomembno, da se **okrog vrednote oz. modrosti dneva nanizajo vse dnevne dejavnosti oratorija**. Opazili boste, da je vrednota dneva vsebovana že v molitvah za animatorje, ob njej se ustavi jutranja molitev otrok, sporoča jo dramski prizor, iz nje so vzeti cilji kateheze.

Predlagamo, da **modrost dneva izobesite na velikem in lepo oblikovanem plakatu**. Poleg nje **naj bo simbol dneva** – simbol namreč nagovarja globlje, močnejše, trajnejše in bolj celostno kot samo beseda. Po dramskem prizoru je predlagan **skupni uvod v katehezo**, ki na kratko ponovi vsebino prizora in s pomočjo simbola izpostavi osrednjo vrednoto dneva. Tedaj je najprimernejši čas, da otrokom predstavite modrost dneva, ki naj bo nekakšno vodilo prek celega dne. Na modrost dneva lahko otroke spomnite večkrat čez dan (v katehezah, delavnicah, med igro). Seveda naj bo spomin nanjo naraven, spontan in ne prisiljen oz. za lase privlečen. Zagotovo pa naj bo modrost dneva podana kot **popotnica** ob odhodu domov – tedaj otrokom ponovno na kratko osvežite spomin na osrednjo vrednoto in modrost dneva ter jih povabite, naj to skušajo živeti tudi, ko niso na oratoriju.

Pri izboru delavnic bodite pozorni, da bodo delavnice na nek način povezane z zgodbo oratorija. Na začetku ali med delavnico otrokom tudi povejte, kako se delavnica povezuje z zgodbo oratorija, katere vrednote nosi v sebi itd. **Velike igre**, ki so predlagane v tem priročniku, povezavo z oratorijsko zgodbo že vsebujejo. Če boste pripravljali še druge igre, naj vam rdeča nit oratorija ne izgine izpred oči.

Oratorij so animatorji. Zato bo brez pomena, če boste vse lepo domislili, pripravili idealne dejavnosti, ki bodo imele jasne cilje, ne boste pa se trudili z otroki vzpostaviti prijateljskega odnosa. Največja vzgojna moč oratorija je prav v **prijateljskih odnosih med animatorji in otroki**. Da bo oratorij lahko župnija, ki evangelizira, in šola, ki vzgaja v življenje, mora najprej biti dom, ki sprejema, in dvorišče za prijateljske stike. Z drugimi besedami bi rekli: Da bo animator otrokom lahko govoril o Bogu in življenjskih resnicah, mora otroke najprej sprejeti, se z njimi igrati in postati njihov prijatelj.

3. VSEBINSKO JEDRO ORATORIJA 2007

Pri pripravi vseh oratorijskih dejavnosti (kateheze, delavnice, igre, prosti čas ...) izhajamo iz oratorijske zgodbe in iz vrednot, ki nam jih sporoča. Zato je v naslednjih vrsticah predstavljeno vsebinsko jedro oratorija, ki naj bi ga vsi animatorji obvladali.

ORATORIJSKA ZGOBA

Kratek povzetek oratorijske zgodbe si lahko ogledate v vsebinskem prerezu na prvih straneh oratorijske knjige, kjer najdete tudi kratek povzeteke vzgojnih ciljev za posamezni dan.

Naslov Oratorija 2007: **PREKLOPI SANJE NA DEJANJE!**

Naslov povzema vizionarstvo in delavnost glavnega junaka oratorijske zgodbe Ostrorogega jelena. Gledal je daleč v prihodnost, svoje življenje in življenje vseh Jezerjanov je sanjal, upal ga je sanjati. Vendarle ni samo sanjal, ampak je sanje tudi udejanjil; za to je zastavil vse svoje moči: trudil se je in garal.

To je osrednjo sporočilo tudi za udeležence oratorija: Kot Ostrorogi tudi ti sanjaj svoje življenje, glej daleč in ne samo na sedanji trenutek. Hkrati pa se vedno trudi svoje sanje uresničevati z rednim vsakdanjim delom in pogumom.

SPOROČILA POSAMEZNIH DNI ORATORIJA

1. dan: **IME ob simbolu GRBA**

Na oratoriju ta dan poskušamo *ovrednotiti ime človeka* in spodbujati otroke, da odkrivajo, *kdo so in kakšne talente imajo*. Zato je osrednja vrednota tega dne ime. Simbol dneva je grb, saj so v grbu upodobljene lastnosti tistega, ki ga grb predstavlja. Stavček iz Svetega pisma oz. *modrost dneva, ki spodbuja razmišljanje o imenu, je: »Pokljal sem te po imenu: moj si«* (Iz 43,1)! Sporoča nam, da je pravzaprav Bog tisti, ki nam je dal naše talente.

Pri izbiri osrednje vrednote, ki je za 1. dan ime, smo *izhajali iz imena, ki ga je Ostrorogi jelen dobil v zgodbi* (prej mu je bilo ime Plamenolasec). Novo ime nakazuje njegovo sposobnost za lov, njegov pogum itd. Podobno kot je Jelen

dobil ime po svojih lastnostih, bi ta dan otroci razmišljali in drug drugemu povedali: Kdo sem? Kakšne so moje lastnosti? Pomembno je namreč biti nekdo, biti ponosen na svoje sposobnosti. Ime pomeni tudi poslanstvo in ob tem se lahko v oratorijskih dejavnostih sprašujemo, kakšno je naše poslanstvo.

2. dan: **NARAVA ob simbolu DREVESA**

Ta dan se na oratoriju učimo občudovati naravo, imeti pravilen odnos do nje in se zanjo Bogu zahvaljevati. Naraven simbol, ob katerem se spomnimo narave, je drevo, ki ga vidimo »povsod.« Je mogočno, lepo, uporabno, saj nam daje les. Kaže na vse značilnosti narave: moč, lepota, uporabnost – je v službi človeka.

Celotna zgodba oratorija se odvija v tesni povezanosti z naravo: veliko jezero, drevaki, bobri, ki pomagajo pri gradnji kolišča – pristrijo kole, kolišče iz naravnega materiala; divjad in ribe, ki jim služijo za hrano; oblačila iz kož. Narava v oratorijski zgodbi je v službi človeka – ga hrani, mu daje prostor življenja, iz nje izdeluje orodja. Hkrati imajo mostiščarji do narave spoštljiv značaj – je ne izkoriščajo do onemoglosti, skušajo skrbno gospodariti, se z njo veselijo, skratka, živijo v tesnem stiku z njo.

Svetopisemski stavek oz. modrost dneva »Gospod, kako čudovito je tvoje stvarstvo« (prim. Ps 8,2) pa nas spodbuja, da se Bogu zahvaljujemo za naravo, ki nam jo je dal.

Poleg izraza narava lahko uporabljamo oz. nakažemo tudi na izraze: stvarstvo, ekologija.

3. dan: **SPOŠTOVANJE ob simbolu DVEH VESEL**

Ob poroki Ostrorogega jelena in Jezerne rože, ki je predstavljena v zgodbi tega dne, vidimo, da je *Ostrorogi svojo ženo Jezerno rožo silno spoštoval*. Vzame jo za sebi enako in ji obljubi, da bo njeno voljo v zakonu enako upošteval kot svojo. Dejanje je toliko pogumnejše in spoštljivejše, ker je bila pri Jezerjanih navada, da ženska v zakonu molči in je popolnoma pokorna možu.

Na oratoriju tega dne bi poudarili spoštovanje do ljudi okrog nas: prijatelj, sošolcev, animatorjev. Lahko govorimo tudi o odnosu med fanti in dekletki ter medsebojnem spoštovanju (zlasti pri starejših). Prav tako lahko poudarimo pozitivni pomen tega, da si upaš biti drugačen v stvareh, ki jih vsi delajo slabo (vsi Jezerjani so od žena zahtevali, da molčijo).

Simbol dveh vesel izhaja iz spoznanja, da je čoln potrebno veslati z obema vesloma – enakomerno oz. enako z desnim in levim. Edino tako gre čoln naprej; če veslamo samo z enim veslom, se vrti v krogu. Če hočemo, da prijateljstvo, zakon oz. kakršen koli odnos z drugimi napreduje,

je potrebno, da sta v tem odnosu oba enakovredna, da se vesla tako z veslom enega kot z veslom drugega. *Spoštovanje pomeni priznati drugemu, da je njegovo »veslanje« prav tako pomembno kot moje.*

Svetopisemska misel oz. *modrost dneva, ki nas spodbuja k medsebojnem spoštovanju, je: »Tekmujte v medsebojnem spoštovanju« (Rim 12,10).*

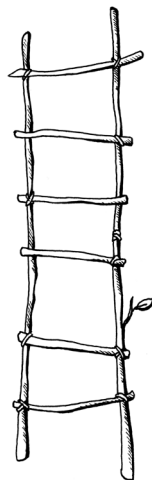
4. dan: MOLITEV ob simbolu LESTVE

Ta dan *Ostrorogi spleza na razgledni hrast in se pogovarja z Nevidnim, ki mu v njegovem življenju svetuje, ga opozarja in vodi. Srečamo se tudi z belim bobrom, ki je znamenje posebnega blagoslova.*

Celotna oratorijska zgodba se dogaja v času, ko še ni bilo krščanstva. Vendarle so ljudje tudi tedaj molili. Boga so imenovali Nevidni, čutili so, da jih blagoslavlja, da jim daje uspeh (Ostrorogi čuti, da mu je Beli bober podarjen). Z Nevidnim so se posvetovali (Ostrorogi pleza na hrast in tam moli). Prav tako so čutili, da Nevidni hoče prijateljstvo, složnost, lepo življenje in spoštovanje med ljudmi (Jezerna Roža večkrat posvari Ostrorogega, da se ne sme maščevati nad bratom, ker Nevidni tega noče.). Primerno oz. nujno se nam zdi, da ob zgodbi, ki se sicer ne dogaja v krščanskem okolju, spregovori tudi o odnosu do Boga, o tem, kako so tudi tedaj ljudje molili, kako ljudje vsega sveta molijo in so vedno molili, kako nam krščanstvo Boga še bolj približa.

Simbol lestve se navezuje na Jakobovo lestev oz. stopnice, ki predstavlja(jo) molitev in povezanost z Bogom. (Jezus je rekel: »Resnično, resnično, povem vam: Videli boste nebesa odprta in Božje angele hoditi gor in dol nad Sinom človekovim« (Jn 1,51). Jakob pa je doživel: »V sanjah so se mu prikazale stopnice, ki so bile postavljene na zemljo, vrh pa jim je segal do neba. In po njih so Božji angeli hodili gor in dol« (1 Mz 28,10–22).)

Kadar molimo, največkrat Boga kaj prosimo, zelo redko pa se mu zahvaljujemo in ga slavimo. *Zato bi bilo dobro na oratoriju tega dne spodbujati k zahvalni molitvi* – v ta namen je za svetopisemsko modrost dneva izbran stavek: *»Zahvaljujem se ti, ker sem tako čudovito ustvarjen« (Ps 139,14)!*

5. dan: DOMOVINA ob simbolu SLOVENSKE ZASTAVE

Celotna zgodba oratorija poudarja pomen edinosti in medsebojne pomoči. Poudarja tudi pomen združenja vseh Jezerjanov. Zdi se, da tuja grška kultura, ki ta dan pride s Triandrom in njegovo ladjo, prinaša prednosti. Hitro pa je jasno, da jih hoče predvsem kupiti in zaslužniti. Zato je toliko pomembnejša edinost vseh Jezerjanov. *Ostrorogi je človek, ki je ponosen na svoj rod, na svoj kraj, na svoje imetje, na sebe samega. Zato mu je malo mar za baker, ki mu ga Triander ponuja. Zaveda se, da je bolje za nekaj časa malo stisniti zobe in biti gospodar na svojem, kakor s polno vrečo denarja za kratek čas sicer priti na zeleno vejo, dolgoročno pa izgubiti in se usužnjiti (prodati).*

Današnja situacija je v veliki meri podobna tisti, ki jo srečujemo v zgodbi – iz tujine prihajajo različne stvari, ki se zdi, da nam prinašajo napredek. A potrebno jih je sprejemati kritično v skladu s stavkom, ki ga izreče Ostrorogi: »Bogastvo ni baker, ni razkošna ladja, ni zemlja, ni voda, niti ni jezero, po katerem lahko svobodno križarimo ... Bogastvo je v srcu. Je mir in ljubezen med ljudmi, je domovina, kjer ljudje živimo v slogi med seboj ...«

Ta dan bi na oratoriju razmišljali o domovini. Šušali bi odkriti vrednost naše domače, slovenske kulture in tudi kritično pogledati na napredek, ki prihaja iz tujine (ne negativno, a kritično). Vprašali bi se o vplivu reklam, kupovanju oblek z znamko, tudi kadar to ni potrebno. Tudi vsebina Oratorija, ki zajema iz romana Bobri, je del naše zgodovine, naše kulture, na katero smo lahko ponosni.

Simbol slovenske zastave je jasen in ne potrebuje razlage. Svetopisemska modrost dneva: »Blagor narodu, ki si je Boga izbral za vladarja« (prim. Ps 33,12)! pa nas spominja, da je potrebno za svoj narod tudi moliti in da kristjani tudi svoje javno življenje živimo v skladu z Božjo voljo in v povezavi z Bogom.

6. dan: POVEZANOST ob simbolu HLEBCA KRUHA

V zgodbi Jezerjani stopijo skupaj, se zedinijo, povežejo in tako uspejo proti nevarnosti, ki jim grozi od zunaj. Povezanost jim prinaša srečo in korist.

Ob zaključku oratorija krepimo medsebojno povezanost ter hvaležnost za to, kar smo na oratoriju skupaj doživeli. Tudi po oratoriju si bomo prizadevali, da bomo vse med seboj povezovali. Tako bomo svoje sanje o miru, povezanosti in prijateljstvu preklpili na dejanje.

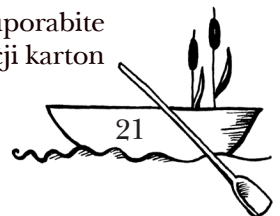
Hleb kruha, ki je simbol tega dne, predstavlja povezanost in edinost. /si namreč jemo od enega kruha, ki ga razrežemo. Ko ga jemo (v lružini, med prijatelji), sedimo za isto mizo. Prav tako nas povezuje ruh življenja – Jezus, ki ga pri sv. maši prejemamo v obhajilu. To nam razodeva tudi svetopisemska modrost tega dneva: »Ker je en kruh, smo mi, ki nas je veliko, eno telo, ker smo vsi deležni enega kruha (1 Kor 10,17). Hleb kruha je tudi sestavljen iz več zrn, kar predstavlja edinost. To nam govori tudi prakrščanska pesem: »Kakor je bil ta kruh, ki ga lomimo ...«

Zato je ob koncu oratorija primeren tudi sklep, da bomo po oratoriju še bolj zvesto hodili k nedeljskih sveti maši, kjer se ob Nebeškem kruhu vsi nevidno, a resnično povežemo.

4. NEKAJ IDEJ

PLAKAT – PREKLOPI SANJE NA DEJANJE

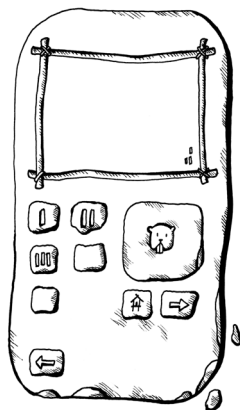
Da poudarite vsebinsko sporočilo vsakega dne oratorija, lahko uporabite plakat z naslovom Preklopi sanje na dejanje. Plakat izdelate na večji karton

– pravzaprav izdelate 6 plakatov – za vsak dan oratorija enega. Poleg naslova je na plakatu lahko tudi daljinec (lahko tisti, ki ga najdete med letošnjimi ilustracijami na www.oratorij.net). Naslov Preklopi sanje na dejanje naj bi otroke spodbujal, da tisto, kar slišijo v zgodbi, pri skupnem uvodu v katehezo ter pri katezezi uresničijo. Zato je za vsak dan predvideno, da otroci ta plakat sami dopolnjujejo s predlogi, kako uresničiti osrednjo vrednoto in modrost dneva. Primerno je tudi, da je na plakatu zapisana tudi modrost tistega dneva.

Kako naj udeleženci oratorija dograjujejo plakat Preklopi sanje na dejanje, na katerem je zapisana tudi modrost dneva? Takole:

1. dan: Na plakat pišejo dobre lastnosti, ki jih najdejo drug na drugem (ta dan namreč razmišljamo o imenih in o talentih).
2. dan: Na plakat napišejo čim več predlogov in sklepov, kako bodo varovali naravo, saj ta dan razmišljamo o naravi.
3. dan: Na plakat lepijo vesla (narejena iz papirja). Na vsako veslo zapišejo, kako se lahko ljudje med seboj spoštujemo, kako tekmujemo v medsebojnem spoštovanju, kar je tema tega dne.
4. dan: Ta dan se spodbuja molitev, zato na plakat z velikimi črkami napišemo: Danes se bom skušal čim večkrat spomniti na Boga (ali Jezusa) in ga tudi obiskati v cerkvi.
5. dan: Na plakat pišejo reklamne (turistične) slogane za Slovenijo – slogani imajo namen poudariti, kaj je v naši domovini lepega in na kaj smo v naši domovini ponosni.
6. dan: Vsaka skupina na plakat prilepi hleb kruha (iz papirja), na katerega napiše sklepe, kako bomo med seboj ostali povezani.

Pisanje na plakat Preklopi sanje na dejanje je predvideno tudi v sklopu katehez (za mlajše: 2., 3., 4., in 6. dan; za starejše: 5. in 6. dan).

Na plakat opozori duhovni voditelj oratorija v času skupnega uvoda v katehezo. Dobro je, da je on tisti, ki nanj napiše prvo misel. Ob koncu dneva naj voditelj oratorija v popotnici plakat na kratko povzame in ponovno spomni na modrost dneva.

LETO SVETEGA PISMA

Modrost dneva, ki vsak dan z drugimi, lepšimi besedami sporoči osrednjo vrednoto dneva, je vzeta iz Svetega pisma.

Steber modrosti: Vsako kolišče oz. vsaka mostiščarska hiša je postavljena na stebre, ki so zabiti v dno jezera. Steber na kolišču je trdna opora, na kateri se gradi ostale dele koč. Podobno vlogo – vlogo stebra, vlogo trdnega, na kar

gradimo svoje življenje, ima v našem življenju Sveto pismo – Božja beseda.

Zato lahko na oratoriju postavite lep in trden steber modrosti, na katerega postavite Sveto pismo. Postavitev Svetega pisma na posebno mesto je predvidena tudi v molitvah za otroke (glej poglavje Molitve).

Na steber modrosti lahko tudi pripenjate različne modrosti (citate) iz Svetega pisma. V tem primeru Sveto pismo ne bo postavljeno na sam steber, temveč ga spoštljivo postavite poleg stebra. Otroci potem sami, še bolje pa v spremstvu animatorja, prihajajo do stebra modrosti in iščejo citate iz Svetega pisma, ki jih pripenjajo na steber. Citati so lahko tudi vnaprej pripravljeni (nekaj jih je pripravljenih na www.oratorij.net).

Urica za Božjo besedo: V času odmora ali med delavnicami lahko organizirate urico za Božjo besedo. Pri njej raziskujete Sveto pismo. Lahko si ogledate svetopisemske risanke (založba Ognjišče), lahko pa tudi iščete modrosti v Svetem pismu, ki jih pripenjate na steber modrosti – glej zgoraj.

Tvoja beseda je svetilka mojim nogam – to je bilo geslo Stične 2006. Primerno je, če z animatorji, ki so mnogi doživeli Stično, nadaljujete pot v tem geslu. Zato je tudi pismo, ki ga je animatorjem napisal škof Jurij Bizjak, naslovljeno z enakim geslom. Geslo lahko postavite na vidno mesto v prostoru, kjer se srečujete z animatorji. Primerno je, če svetopisemsko besedilo v molitvi za animatorje berete iz lepega Svetega pisma, ki je spoštljivo postavljeno na posebnem mestu, poleg njega pa gori sveča in stoji napis: Tvoja beseda je svetilka mojim nogam. Lahko uporabite tudi parafrazo gesla, kot jo je podal škof Jurij Bizjak: 'Žarometi so prižgani! »Pridite, hodimo v Gospodovi luči!« (Iz 2,5).'

MOLITVENI KOTIČEK

Številni oratoriji pričajo, kako lepo med otroki uspe povabilo h kratkim molitvam tekom celotnega dneva oratorija. Povabijo jih h kratkim obiskom Jezusa pod podobo Najsvetejšega zakramenta v cerkvi; če pa niso tako blizu cerkve, naredijo molitveni kotiček, kamor postavijo Marijin ali Jezusov kip ali sliko. Še lažje je, če je molitev otrok ustvarjalna in simbolična.

Nebeška lestev: Četrty dan oratorija je kot simbol molitve predstavljena lestev. Skozi ves teden lahko uporabimo lestev kot pomoč in spodbudo za molitev. Postavimo jo v molitveni kotiček oz. v bližino Najsvetejšega. Otroci prihajajo in pišejo kratke molitve, ki jih pripenjajo na molitveno lestev in seveda zmolijo.

Lestev lahko oblikujemo na več načinov: 1. Prinesemo leseno lestev, na katero z risalnimi žeblički pripenjamo molitve. 2. S stropa spustimo dve vrvi, na kateri navežemo prečne lesene letve in tako oblikujemo lestev. Na letve otroci pripenjajo molitve; ko so letve spodaj polne, lestev potegnemo višje

in molitve pripenjamo na nižje kline (s tem tudi simbolično pokažemo, da se naše molitve dvigajo v nebo). 3. Prejšnjo varianto lahko še poenostavimo tako, da otroci pišejo svoje molitve na trše podolgovate papirje, ki jih uporabimo kot letve; le-te s spenjačem pripenjamo na dve vrvici in tako oblikujemo lestev. Ko je ena lestev polna in se dviga do stropa, začnemo z novo.

Molitvena veriga: Če vam ideja z lestvijo ni všeč (kljub temu da je močno povezana z letošnjim oratorijem), lahko na enak način naredite molitveno verigo. Člene verige, na katere otroci pišejo svoje molitve, izdelujete iz tršega papirja. Marsikje je nastala silno dolga veriga.

KOLIŠČARSKI SLOG

Vzkliki: Med oratorijem lahko uporabljate različne vzklike in povabila, ki spominjajo na bobre: »Odbobrajmo« (na delavnice, v skupine, na igre, domov ...); »Zbobrajmo se« (= pridimo skupaj); »Bober dan« (namesto dober dan); »Bôbri so dobri«.

Sprejem na začetku oratorija: pripravimo ambientacijo z glasbo (voda, ptice, šumenje dreves), drevesa (iz kartona, stiropora in podobno). Miza za prijavljanje udeležencev je lahko narejena iz zvezanih palic – v koliščarskem slogu. Vstop na oratorij lahko naredite v obliki koliščarskih vrat.

Imena skupin – predlogi: Koliščarji, Bobri, Lovci, Poljedelci, Žitarji, Jeleni, Turovci, Ostrorogovci, Somovci, Kozorogovci, Volkovi ...

Kolišče: Enega od prostorov lahko uredite kot kolišče – npr. molitveni kotiček. Lahko vsak dan sestavite del tega kolišča. Lahko pa postavite samo okno koliščarske kolibe, ki služi kot info točka ali kaj podobnega.

Koliščarji: Animatorji so lahko v določenih trenutkih oratorija oblečeni v žakljevino (kot ljudje kamene dobe), nosijo kamnite sekire ipd.

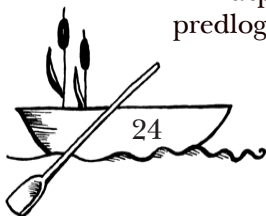
Voda: Nekje lahko stoji čoln z vesli. V celotno sceno oratorija lahko vključite modre trakove kot ponazorilo vode, v kateri so stala kolišča.

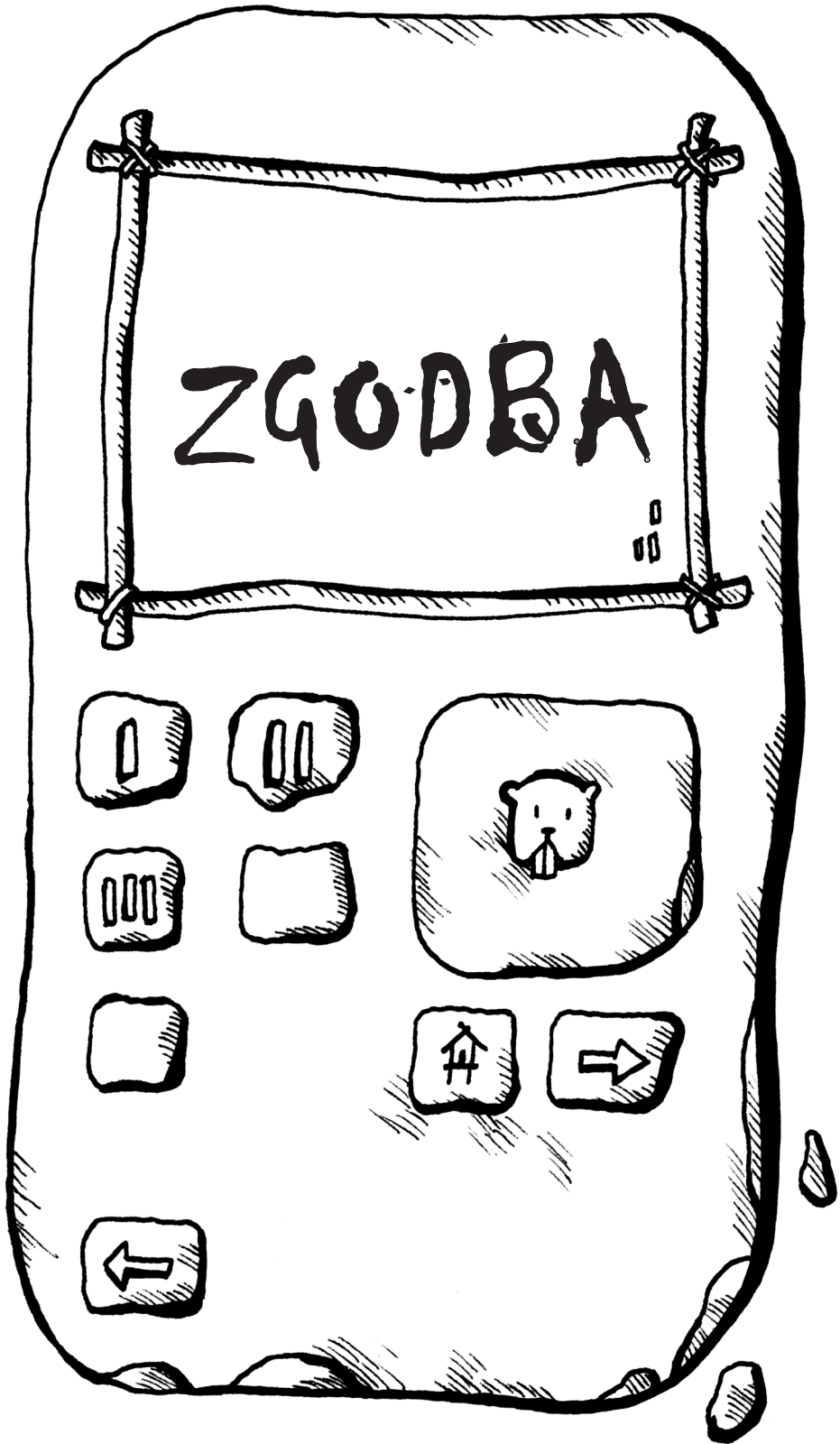
Delavnice: kuhalnica (kot veslo, nanjo vžgemo misli – npr. o spoštovanju, nalepimo, jo okrasimo ...); spoznavanje življenja bobrov; izdelovanje jezov in mlinčkov na manjšem potoku.

5. SPLETNA PODPOPA

Na spletni strani www.oratorij.net so objavljeni nekateri dodatni že izdelani materiali, ki vam jih predlaga oratorijski priročnik. Prav tako je tam mogoče dobiti ilustracije iz oratorijske knjige.

Na spletnem forumu animatorjev www.animaforum.si so v debatah podani predlogi za boljšo animacijo in organizacijo oratorija.

PROLOG

Premeteni navihanec: Dober dan! Kaj me pa tako gledate? Kaj še nikoli niste videli človeka, kakršen je bil pred 4000 leti? Veste kaj, meni se pa vi zdite čudni. Tako hecno ste oblečeni. Kaj imate tisto na nosu? Očala? Smešno. Mi kaj takega nismo poznali. Prejle sem videl, kako ste nekateri k ustom tiščali neko škatlico in z njo klepetali. Vi ste smešni! S škatlico se pogovarjate? Pogovarja se vendar z ljudmi!

V teh dneh oratorija vam bom povedal, kako smo nekoč pred dawnimi časi živeli na Velikem jezeru. Danes je tam Ljubljana. Hiše smo imeli zgrajene na jezeru. Postavljene so bile na kolih, zato so se naše vasi imenovala kolišča. Povedal vam bom zgodbo o Ostrorogem jelenu, kako se je trudil, da bi bili ljudje med seboj povezani, da bi bili prijatelji.

Moje ime je Premeteni navihanec. Tako mi je pravil Ostrorogi jelen in to ime se me je prijelo. Zmeraj sem kakšno ušpicil, a ta teden bom priden. Vsaj tako kot vi. *(počasi, s poudarki, sugestivno)* Napnite ušesa. Zaprite oči. V mislih se postavimo za 4000 let nazaj. Bo šlo? Pozabite na ceste, zidane hiše, na avtomobile, telefone, televizorje ... Vsega tega takrat še ni bilo. Bilo pa je veliko jezero, veliko gozda, veliko živali ... Sedaj pa odprite oči in – pogledjte na kolišče Brkatega soma.

1. NOVO IME

(Prizor se dogaja na kolišču Brkatega soma.)

Premeteni navihanec: Nekega pomladanskega dne, ko je bilo sonce že visoko na nebu, se je z lova vračal Plamenolasec. Svoj plen, velikega jelena, je pustil na robu gozda, sam pa je prišel pred kočo svojega očeta Brkatega soma. Kot vse druge kočje je bila tudi njegova postavljena na kolih na robu jezera. Svojo vas so njeni prebivalci zato imenovali kolišče. In ker je bil gospodar Brkati som, se je to kolišče imenovalo po njem. Nedaleč stran od njih pa je bilo kolišče Turovcev, kolišče Urnega sulca in še veliko takšnih vasi je bilo, ki so bile postavljene na kolih na Velikem jezeru in so se zato imenovali kolišča. Poglejmo, kako razburljivo je bilo tistega pomladnega dne na kolišču Brkatega soma.

Plamenolasec (Ostrorogi jelen) (*s sekiro čez rame, glasno, razburjeno*): Brkati som, poglavar največjega kolišča!

Brkati som: Kaj si tako razburjen, dragi sin Plamenolasec?

Plamenolasec (Ostrorogi jelen): Odslej nočem več tega imena, oče.

Brkati som (*presenečen, odloži klado*): Kako? Zakaj pa kar naenkrat?

Plamenolasec (Ostrorogi jelen): Tako! Izročilo rodu mi daje pravico ...

Brkati som: ... spremeniti ime. Da. A le, ko boš storil kako veliko dejanje.

Plamenolasec (Ostrorogi jelen): Poglej, oče! (*Pokaže za oder, kajti jelena ni na odru.*)

Brkati som: Jelen! Z velikimi rogovi! Kako je mogočen!

Neokretni krap (*se prikrade na oder, nevoščljivo pravi*): Saj vem, na kolišču Turovcev si ga ukradel.

Plamenolasec (Ostrorogi jelen): Kar tiho bodi, Neokretni krap. Samo nevoščljiv si mi. Sam sem ga ulovil, da veš! S svojimi rokami!

Neokretni krap: Kako se napihuješ!

Plamenolasec (Ostrorogi jelen): Težak boj je bil, a sem zmagal. Ti bi se pa cmeril, ko bi ga le zagledal. Za eno figo nisi.

Neokretni krap (*zaničljivo*): Plamenolasec, (*sikne skozi zobe*) ti si pa važič!!!

Brkati som: Tiho, Neokretni krap. Brata sta, pa se vedno nekaj prepirtata. (*Se obrne k Plamenolascu.*) Čudovito, Plamenolasec! Ponošen sem nate. Ni lahko podreti takega jelena. In to sam?

Ostrorogi jelen: Verjemi, čisto sam!

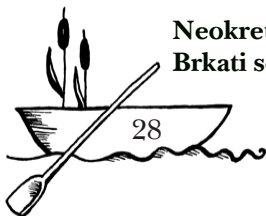
Brkati som: To je neverjetno! Res, dokazal si, da si zaslužiš ime odraslega moža. Pridi sem.

Plamenolasec (Ostrorogi jelen): To je pa svečano dejanje.

Brkati som: Neokretni krap, prinesi dve palici. Pa še sestro pripelji, Sinjeoko kodrolasko.

Neokretni krap: Kaj pa če nočem?

Brkati som (*odločno*): Le stopi brž, da ti ne bom z brco pomagal.

Neokretni krap (*prinese palici, z njim pride Kodrolaska*): Na, tu imaš, zdaj pa grem.

Sinjeoka kodrolaska: Zakaj si me klical, oče?

Brkati som: Tu počakaj, pa ti Krap tudi, da bosta pričli, da je vajin brat dobil ime odraslega moža. (*Pred Jelena postavi klado*) Plamenolasec, odslej to nisi več! (*Na sredino zasadi Jelenovo sekiro, Jelenu*) Poklekni! (*Stopi na klado, položi palici nad Jelenovo glavo, jih nekaj časa dviguje, prekriža, skratka, nekaj »čara«*) Od zdaj naprej si Jelen, pa ne kakršen koli, ampak (*pove počasi, svečano*) Ostrorogi jelen. Bodi ponosen na to ime, ki sem ti ga podaril jaz, tvoj oče – Brkati som. Nad vrata svoje kolibe si smeš obesiti jelenove rogove. To je poslej tvoje razpoznavno znamenje.

Ostrorogi jelen: Sprejemam tvoje darilo, oče!

Brkati som (*stopi s klade, ga s palico udari po zadnji plati*): Na, da si boš zapomnil, hahaha.

Ostrorogi jelen (*vstane, veselo*): Ostrorogi jelen! Hvala, oče. Lépo ime si mi izbral.

Neokretni krap: Zdaj pa še meni spremeni ime, oče.

Brkati som: Malo prepozen si, sem že stopil dol s klade. Kar še bodi to, kar si, Neokretni krap. Morda boš to za vedno. Veš, ni vsakemu dano ime odraslega moža!

Sinjeoka kodrolaska: Končno, brat moj. (*Ponosno.*) Ostrorogi jelen! Kako čudovito. Postal si pomemben mož v našem rodu.

Neokretni krap: Sinjeoka kodrolaska, neumna sestra, kako se motiš! Ko bom jaz zavladal temu rodu ...

Ostrorogi jelen (*odločno*): ... ti temu rodu ne boš zavladal, Neokretni ...

Neokretni krap (*vpade v besedo*): Ha, poglej ga! Kako se je začel nositi!

Brkati som: Mir! Tu sem jaz poglavar. (*Dvigne pest.*) In tu je moja pest. Vaju bo že spravila v red. Neokretni krap je prvorojenec, zato njemu pripada ...

Ostrorogi jelen: Ni res, Brkati som. Materi si ob smrti obljubil, da bom jaz poglavar. Obljuba je obljuba. Ne boš me ogoljufal!

Sinjeoka kodrolaska: Tako je. Obljube se spomnim, kot bi bila dana danes. Držal si najino mater za roko in ji rekel: »Plamenolasec bo ...«

Brkati som (*jo z gromkim glasom prekine*): Utihni, Sinjeoka, in na delo! Bom že jaz odločil, kakor je treba! (*Pokliče.*) Neokretni!

Neokretni krap: Da, oče.

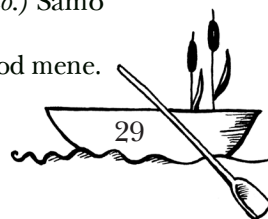
Brkati som: Dovolj mi je. Kot teslo si. Prvorojenec si, veš, kaj te čaka, ti pa se še vedno obnašaš kot otrok. Ko bi se ti sprivil na takega jelena!

Ostrorogi jelen: Je preveč storast. Da lenobe sploh ne omenjam!

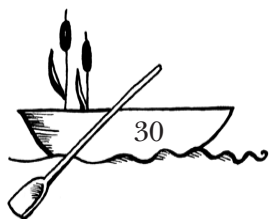
Brkati som: Ti si pa preveč ponosen, Ostrorogi!

Ostrorogi jelen: Le to hočem oče, da se obljuba izpolni. (*Odločno.*) Samo pravico hočem!

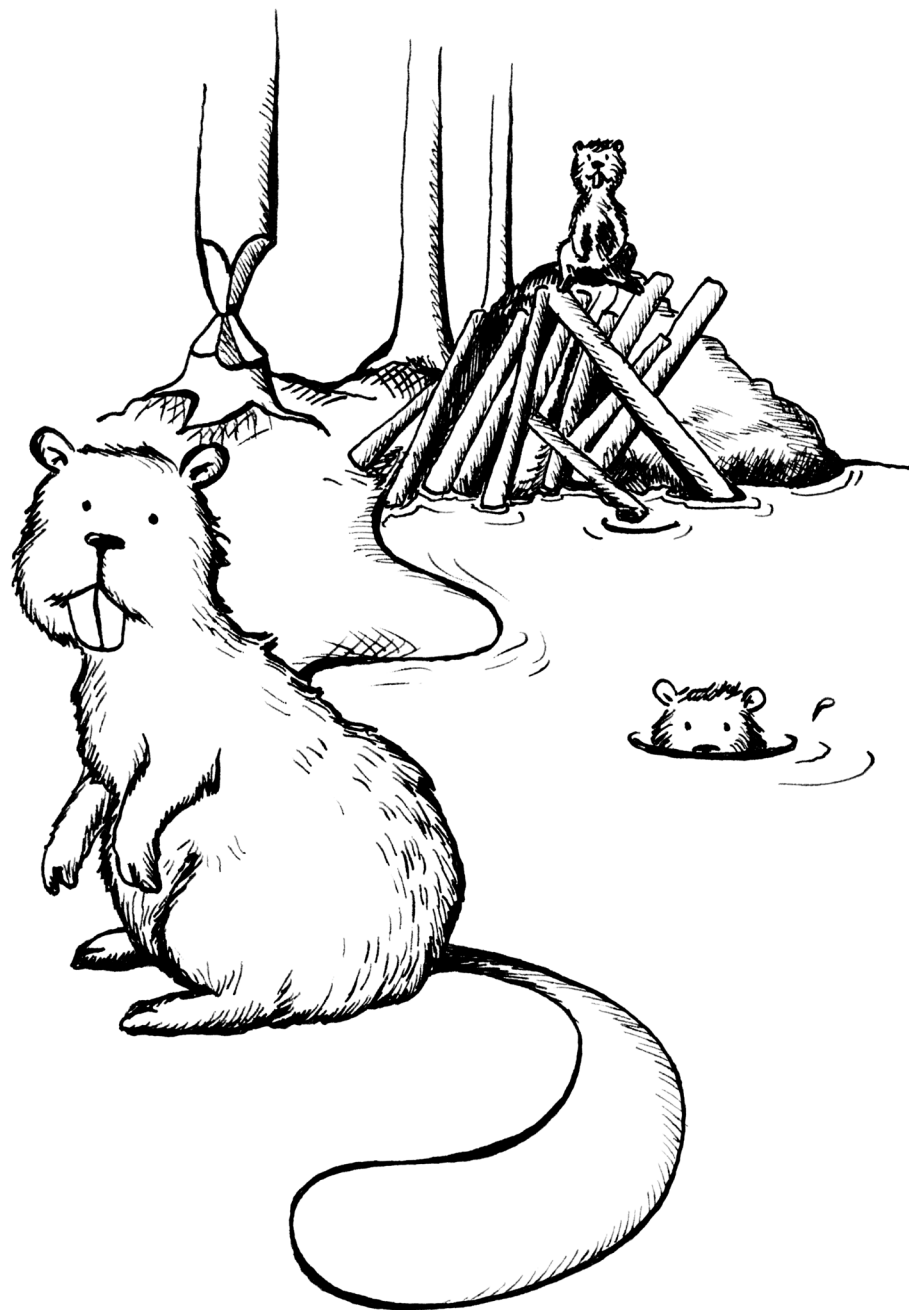
Neokretni krap: Saj ti jo ponujamo. A ne pozabi: za tri zime si mlajši od mene.

- Ostrorogi jelen:** Že, že, a jaz sem že risa ugnal, ko si ti še pred bolho bežal.
- Neokretni krap** (*posmehljivo izgovori ime*): Plamenolasec, pardon, Ostrorogi jelen, kaj bi se s tabo kregal, ko pa se ve, kako bo oče odločil.
- Brkati som:** Izročilo rodu je – vemo, kakšno. Neokretni krap bo poglavar in konec.
- Ostrorogi jelen:** Tudi prav, oče, Brkati som. Jaz grem pa na svoje. Svoje kolišče si zabijem tam na drugem koncu Velikega jezera. Že kar vidim, kako bo veliko. Celó sanjal sem ga že. In te sanje hočem spraviti v dejanje.
- Brkati som:** Kar pojdi. A iz mojega gozda si ne boš jemal lesa!
- Ostrorogi jelen:** Veš, da sem poštenjak. (*Nekoliko počaka, preden svečano naznani.*) Iz svojega si vzamem.
- Neokretni krap** (*se silno začudi*): K-kaj? Iz – svojega?
- Ostrorogi jelen:** Kar zijaj, nevoščljivec! Veliko gozda imam tam za Golo goro.
- Neokretni krap:** A-ja?
- Ostrorogi jelen:** Le še označim ga na mejah s svojim znamenjem. (*Izpuči sekuro iz klade.*) S tole sekuro. Od danes vem, kako: z jele- novim rogom. Da ne bi tvoja noga kdaj tja zašla. Se ne bi lepo gledala!
- Brkati som** (*presenečeno gleda zdaj enega zdaj drugega*): Vidiš, Neokretni krap, ko bi ti imel vsaj kanček takšne podjetnosti!
- Neokretni krap** (*žalosten, osramočen*): Grem. Lovit ščuke. (*Odide.*)
- Ostrorogi jelen:** Jaz pa les pripravljat. Za novo kolišče – kolišče Ostrorogega jelena. Veš, Som, bobre imam tudi. Mi že špičijo hlode!
- Brkati som:** Očitno je sreča na tvoji strani. (*Vpije za Krapom, a se ta niti ne obrne*): Neokretni, hej! (*Ostrorogemu, spravljivo.*) Pa bi vendar še premislil, Ostrorogi. Morda bi se s Krapom le kako pomenila ... Na tem kolišču je še dovolj prostora.
- Ostrorogi jelen:** Naj bo kolišče še tako veliko, če ni miru med nami, se ne da živeti. S sestro Sinjeoko kodrolasko ste naju vsi vedno zapostavljali. Veš, da sem vedno garal. Nalovil sem toliko divjadi, da nam nikdar ni manjkalo hrane.
- Brkati som:** To ti priznam.
- Ostrorogi jelen:** Za Neokretnega pa ne bom garal. Težko bo začeti na novo, a verjamem v svoje sanje. Vem, da se bodo uresničile. Grem. Zaradi ljubega miru.
- Brkati som** (*ga proseče pogleda*): Ostrorogi jelen ...
- Ostrorogi jelen:** Zbogom, oče. Krivičen si bil do mene, a ti ne zamerim. Čas je, da se postavim na svoje noge. (*Pokliče Sinjeoko.*) Sinjeoka, greva. Pri meni boš imela nov dom. Prijazen. (*Gresta, se ozre nazaj.*) Saj res, hvala za ime, oče. Ostrorogi jelen – to pove vse o meni: da nisem nikomur hlapec!

2. RASTOČE KOLIŠČE

(Prizor se dogaja na rastočem kolišču Ostrorogega jelena.)

Premeteni navihanec: Ostrorogi jelen in njegova sestra Sinjeoka kodrolaska sta postala samostojna. Svojo vas, svoje kolišče sta si želela postaviti. Takole sta se pogovarjala.

Ostrorogi jelen (*pride s sekiro*): Draga sestra, Sinjeoka kodrolaska, če si pa danes nisem zaslužil gabrovega čaja, si ga ne bom nikoli.

Sinjeoka kodrolaska (*z glineno posodo v roki*): Res, moj najboljši brat, veliko skrbi imaš z novim koliščem.

Ostrorogi jelen: Vrezoval sem jelenov rog, do koder je moja zemlja. Pravzaprav najina. Vse to, do kamor ti seže pogled (*pokaže z roko*). Ali ni ta narava čudovita? Poglej, koliko dreves je vsepovsod!

Sinjeoka kodrolaska: Pa vzhod sonca je bil danes čudovit. Poglej to čisto vodo! Pa ribe, ptice, vse te rastline. Ali ni vse to čudovito?!

Ostrorogi jelen: Seveda, moja Kodrolaska! Pa to je tudi čudovito, da bova imela kolišče kmalu narejeno. Bobri so nama našpicili že veliko hlodov.

Sinjeoka kodrolaska: Neverjetno, kakšne dobre pomočnike imaš.

Ostrorogi jelen: Res je, koliko dela mi prihranijo bobri! Na koncu ošilijo hlod, da bo kar sam padel v zemljo. Bom moral dobro pogledati, če ni tudi kakšen bele barve med bobri.

Sinjeoka kodrolaska: Beli bober prinaša srečo, kajne?

Ostrorogi jelen: Da. A če se mu zameriš, bi bilo bolje, da ga nisi nikdar videl!

Sinjeoka kodrolaska: Joj, Ostrorogi, bojim se, da se bobrom ne bi zameril.

Ostrorogi jelen: Nikar se ne boj. Lepo ravnam z njimi. Ne izkoriščam jih, pustim pa, da mi pomagajo. Drug z drugim moramo v miru živeti, tudi z živalmi.

Sinjeoka kodrolaska: To pomeni, da morava tudi z Neokretnim krapom v miru živeti.

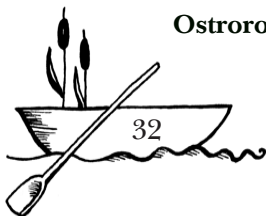
Ostrorogi jelen: Imáš prav. A mora za mir tudi on kaj narediti. Jaz sem že: umaknil sem se mu. Na svoje kolišče.

Sinjeoka kodrolaska (*pripravi čaj*): Ostrorogi, saj se nama ne mudi tako zelo s postavljanjem kolišča. Vem, da ti sanjaš o velikem kolišču, vem tudi, da se ti bodo sanje uresničile, toda za zdaj bo dovolj le majhna koliba ...

Ostrorogi jelen: Motiš se, Sinjeoka. Kolišče Ostrorogega jelena mora biti čim prej postavljeno. – Oženim se.

Sinjeoka kodrolaska (*presenečena*): To pa je novica, ki bi zanimala še Redkozobo ščuko, tvojo mačeho. Zagotovo se je ne bi branila! Ponavadi je prav ona tista, ki o vsem vse ve.

Ostrorogi jelen: Kako prav, da še ni izvedela. Gotovo bi Neokretnega krapa naščuvala proti meni.

Sinjeoka kodrolaska: In ti zmešala načrte.

Ostrorogi jelen: Zato pa bodi kar doma in z nikomer nič ne govori o tem. Z Jezerno rožo se že še spoznata.

Sinjeoka kodrolaska (*veselo*): Kaj? Jezerna roža bo tvoja žena? Poznam jo. Pa njeno mater tudi, Belo ovco. Od dobrih ljudi sta.

Ostrorogi jelen: Tako je, z dobrimi in plemenitimi ljudmi se moramo povezati. S kakršnimi ljudmi se družiš, takšen si. (*Malo utihne, da se poudari pomen izrečenih besed, besede nadaljuje v drugi smeri.*)

Prav, Sinjeoka. Grem po Somove ljudi. Kar nekaj jih je, ki bodo z mano potegnili in mi pomagali postavljati novo kolišče.

Premeteni navihanec: Ostrorogi jelen je šel po ljudi na kolišče Brkatega soma. Nekaj jih je bilo takih pri Brkatem somu, ki so z njim držali. Takoj so sprejeli njegovo povabilo, prišli k njemu in začeli graditi novo kolišče.

Ostrorogi jelen (*razlaga delavcem, ko se sprehaja sem ter tja in kaže z roko*): Tu bo pristajalna brv za boljše čolne in za one navadne, izdobljene v hlode, za drevake, za pravimo. Tu bo moja hiša, tu bo živela Sinjeoka, tu bodo shrambe, tu bo (*se zamisli*), ah, saj ni važno, bo že kaj!

Pegasti ris: Kar lotimo se dela, gospodar.

Ostrorogi jelen: Dajmo. A vedeti moraš, Pegasti ris, da nisem jaz tvoj gospodar. Ti spadaš k Brkatemu somu.

Pegasti ris: Nič več, Ostrorogi. Pri tebi ostanem. In cela moja družina. Dovolj imam Somovega poniževanja.

Ostrorogi jelen: Meni je prav. (*Dvigneta hlod.*) Dajmo, da bomo čim prej pod streho.

Delavci (*nosijo hlode, postavljajo kolišče, lahko tudi kakšno zapojejo – npr. tisto: Oj, zdaj pa pojdem po dekle, na ono stran jezera ...*)

Pegasti ris: Ho-ruk. (*Delavcu.*) Daj, obrni se, za Krimom so že dežni oblaki.

Ostrorogi jelen (*delavcu; zabijata kol v zemljo*): Daj, fant, udari po deblu.

Fant (*udarja*): Tale nikoli več ne bo ven pogledal. Globoko ga je treba zabiti v zemljo, da bodo kolibe na njem trdno stale.

Premeteni navihanec: Novo kolišče Ostrorogega jelena na robu Velikega jezera je hitro raslo. Čez nekaj dni je Ostrorogi na večer povabil svojo družino.

Ostrorogi jelen: Družina moja, lepo kolišče smo zastavili. Dovolj prostora bo za vse nas. Za danes imam nekaj posebnega v mislih.

- Pegasti ris:** Res, kakšen piknik bi se kar prilegel.
- Ostrorogi jelen:** Tudi to pride na vrsto.
- Fant:** Kaj pa? A gremo Neokretnega dražit?
- Ostrorogi jelen:** Ne bo treba. Si bo vse dlake populil, ko bo izvedel.
- Pegasti ris:** Daj, reci!
- Ostrorogi jelen:** Po nevesto pojdem.
- Pegasti ris** (*zvito in veselo*): Sem že uganil. Jezerna roža je bila vse dneve tamle v zalivu.
- Ostrorogi jelen:** Opazovala je, kako napredujemo. Lep dom sem ji pripravil. Kaj meniš, Pegasti ris?
- Pegasti ris:** Lep dom, ni kaj! (*Pokaže s prstom nase.*) No, tudi Pegasti ris ti je pomagal, priznaj. Sicer bi tukaj še danes z drevaki ribe lovili.
- Ostrorogi jelen:** Hvaležen sem ti, Pegasti ris, in vsem tvojim! (*Naslednje besede poudari.*) Vidiš, le če skupaj držimo, zmoremo kaj. Ne pa, da vsak na svoj konec vleče.
- Pegasti ris:** Saj, to je. Rodovi na Velikem jezeru le vsak zase vlečemo. Povezati bi se morali.
- Ostrorogi jelen:** V pravo smer si brcnil, Pegasti ris! To so moje sanje. Da bomo vsi rodovi Velikega jezera nekoč kot ena družina.
- Fant:** Pa bo Neokretni krap tudi zraven?
- Ostrorogi jelen:** Če bo hotel – da. Tudi on bo videl, da ne more biti sam zase, samotni otok. Ljudje smo drug drugemu potrebni.
- Pegasti ris** (*pokaže s prstom na glavo*): Velika modrost gre iz tebe, Ostrorogi jelen. Kje jo najdeš?
- Ostrorogi jelen:** Pogovarjam se z Nevidnim. On mi daje novih misli.
- Pegasti ris:** Kako? Z Nevidnim? Kako se pa menita, če ga ne vidiš?
- Ostrorogi jelen:** Bova kdaj drugič o tem. Prav, Pegasti ris? Danes moramo izpeljati prvo vajo, kako bi se rodovi Velikega jezera povezovali med seboj. Jezerna roža me že nestrpno čaka.
- Pegasti ris** (*zavpije*): Veselimo se, družčina! Napočil je ta veseli dan ali Ostrorogi se ženi!
- Ostrorogi jelen:** Pst! Če bo tole slišal Neokretni, mi bo pred nosom ugrabil nevesto.
- Pegasti ris:** Gremo v drevake in brž veslajmo!

3. OSTROROGI SE ŽENI

(Prizor se dogaja na kolišču Tršatega tura.)

Premeteni navihanec: Ostrorogi se je odločil, da vzame stvari v svoje roke in si vzame Jezerno rožo za svojo ženo. Skupaj s svojim hlapcem Pegastim risom sta v čolnih hitela prek Velikega jezera, da bi čim prej prispela do kolišča, kjer je živel Jezerna roža. A pri Turovem kolišču jima je skoraj prekrizal načrte – nihče drug kot Neokretni krap.

Ostrorogi jelen (*zagleda Neokretnega krapa*): Nič ne bo, Neokretni, je že vse dogovorjeno.

Neokretni krap: Kaj je dogovorjeno?

Ostrorogi jelen: Z Jezerno rožo.

Neokretni krap: Kva?

Ostrorogi jelen: Ne bodi kot žaba. Jezerna roža gre na moje kolišče.

Pegasti ris (*posmehljivo*): Neokretni krap, bolje, da sam odveslaš proti svojemu močvirju, kot da bi ti midva pomagala.

Neokretni krap (*jezno, grozeče*): Ti, Pegasti ris, pa bolje da utihneš, kot da bi ti jaz zamašil usta. Vrni se domov, k Brkatemu somu.

Pegasti ris: Moj gospodar je Ostrorogi jelen. Od danes naprej bo pa tudi Jezerna roža.

Neokretni krap: Tole, z Jezerno rožo, pa očitno mislita resno. Tudi jaz sem z njo že nekaj govoril.

Pegasti ris: Ha, se nama dozdeva. Ampak, dogovoril se pa nisi!

Ostrorogi jelen: Odnehaj, Krap, sicer se bova z rokami zmenila. Jezerna bo šla z mano.

Neokretni krap: Kar tako ti je pa ne pustim. Greva tekmoval . Recimo ... Greva race lovit. Kdor prvi ujame, tisti bo imel Jezerno.

Ostrorogi jelen: Saj pravim, da je z Jezerno rožo dogovorjeno. Tudi če ujameš deset rac, ti ne bo nič pomagalo. Ampak, veš kaj: Da mi ne boš kdaj očital, sprejmem izziv.

Neokretni krap: Prav. Kdor prvi ujame, tisti ...

Ostrorogi jelen: ... tisti je Ostrorogi jelen. Greva. (*Plujeta v drevakih, Neokretni krap je neroden, se prevrne ...*)

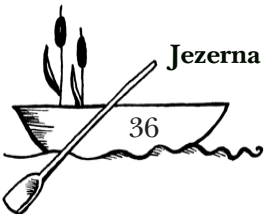
Ostrorogi jelen (*prideta nazaj in stopata iz čolna*): Evo, raca! Na ohceti jo bomo spekli.

Neokretni krap (*užaljeno*): Vedno imaš srečo večjo kot pamet. Grem. Pa vso srečo.

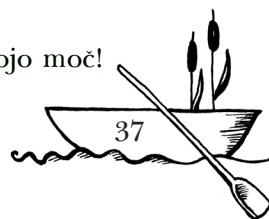
Ostrorogi jelen: Sam si hotel tekmovanje. Zbogom, Krap!

Premeteni navihanec: Tedaj pa se je pred Ostrorogim nenadoma pojavila Jezerna roža.

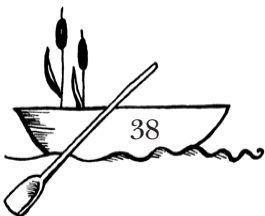
Jezerna roža (*odločno, malo jezno*): Ostrorogi jelen, pozdravljen. Si pa

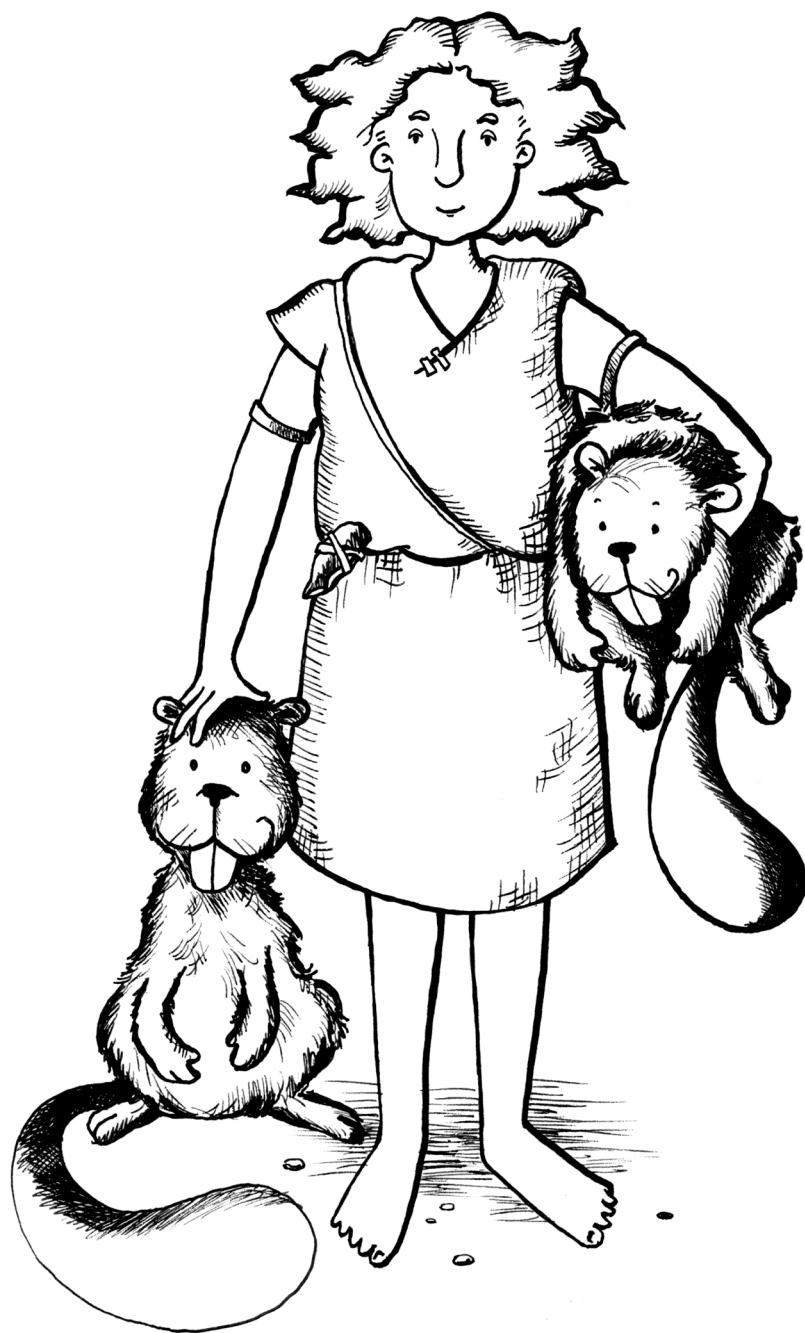
- res neumen, da greš tekmovat z Neokretnim.
- Ostrorogi jelen:** Oj, moja Roža! Si videla? Krap me ne more premagati.
- Jezerna roža** (*ne spremeni tona*): Visoko se ceniš, Ostrorogi. Kaj pa, če bi se mu posrečilo? Potem bi morala vse življenje prenašati pretepača. Vedi: zame ne boš nikdar več stavil! Le če mi to obljubiš, bom tvoja žena.
- Ostrorogi jelen:** Veš, da pri Jezerjanih ni v navadi, da bi ženske pred poroko postavljale pogoje ...
- Jezerna roža:** Kakor hočeš, Ostrorogi. Če hočeš, da bova v miru žive-la, me moraš imeti za sebi enako. Če bom tvoja žena, ne bom tvoja sužnja, pri tebi v milosti ali nemilosti. Tako kot Redkozoba ščuka pri Brkatem somu.
- Bela ovca** (*pride počasi, s palico*): Dobro si to povedala, hči, Jezerna roža.
- Ostrorogi jelen** (*se brani*): K-kaj? Saj veste, kakšne so navade pri Jezerja-nih? Da naj ženska molči in naj bo popolnoma pokorna možu.
- Bela ovca:** V rodu Ostrorogega jelena pa ne bo tako. Če hočeš, da bo tvoj rod plemenit, dober, ki bo nekoč mogel povezati vse Jezerjane ...
- Ostrorogi jelen** (*močno presenečen*): Kaj? Ti, Bela ovca, poznaš moje sanje?
- Bela ovca:** Jasnovidki in zdravilki ni nič prikrito, Ostrorogi jelen.
- Jezerna roža:** Torej, si pripravljen sprejeti moj pogoj?
- Ostrorogi jelen:** Smejali se mi bodo. Še najbolj pa Neokretni krap. Da pri Ostrorogovih Jezerna hlače nosi ...
- Jezerna roža:** Nič se ne boj za to. Saj boš ti gospodar. A vendar, mene boš upošteval in me imel za sebi enako.
- Ostrorogi jelen:** Hm ... Hm ... Sprejemem, Jezerna roža. Za nič na svetu te ne bi rad izgubil.
- Jezerna roža:** Saj jaz tebe tudi ne.
- Ostrorogi jelen** (*se hitro spomni*): Potem pa sploh ni treba nobenih pogo-jev.
- Jezerna roža** (*se ne da zapeljati*): O, pač.
- Ostrorogi jelen:** Veš, najbolj hudo bi mi bilo, če bi mi mogla kdaj očitati, da te nisem imel rad ali da sem grdo ravnal s tabo. ... Sprejemem. (*slovesno, s poudarkom*) V našem rodu bo drugače. Tudi žena, Jezerna roža, bo imela besedo pri hiši. V najinem čolnu bova veslala z dvema vesloma. Ne samo s tistim, ki ga bom jaz držal v roki, ampak tudi s tvo-jim. Le tako bova složno rezala valove Velikega jezera.
- Jezerna roža** (*gre k njemu, ga prime za obe roki, se zavrtita ali ga objame*): Moj Ostrorogi!
- Ostrorogi jelen:** Moja Jezerna!
- Bela ovca:** Kako sem srečna! Da bi vama Nevidni dajal svojo moč!

- Da bi kolišče Ostrorogega jelena živelo v miru in prijateljstvu. O, Jezerna, da bi tudi tvoj oče mogel videti tvoj današnji srečni dan!
- Jezerna roža:** Ja, prekmalu je odplul na večno jezero, od koder se več ne vrne. Mati, a danes se ne ozirajmo nazaj. Pred nami je prihodnost. Verjamem, da bo lepa, vredna, da jo živimo.
- Ostrorogi jelen:** Prav imaš, Jezerna roža. Da bi le vsak dan znova v miru živela. Včerajšnji dan je minil, jutrišnji še pride ...
- Jezerna roža:** ... današnji dan pa je namenjen temu, da ga preživiva v miru, ljubezni. Kajne, moj Ostrorogi?
- Ostrorogi jelen:** Da, Jezerna. V miru in ljubezni. Vsak dan znova.
- Pegasti ris** (*si obriše solze*): Kako lepo! Kako ganljivo!
- Ostrorogi jelen:** Daj, Pegasti ris, ne bodi cmera. Za take malenkosti. Kaj še, če bi se z medvedom srečal.
- Pegasti ris:** Saj res, kaj še čakamo, Ostrorogi? Odpeljimo se na tvoje kolišče. Na ohcet!
- Bela ovca:** Danes ga bomo pinkali in ponkali, da še nikoli tako.
- Pegasti ris:** Naj živi Ostrorogi! Naj živi njegova Jezerna! Ju-ju-juhuhu! Neokretnega smo pa le osmodili!
- Ostrorogi jelen:** Pusti Neokretnega. Naj živi v miru. Tudi z njim in njegovimi bomo še prijatelji. Rod Ostrorogega mora povezovati, ne pa razdirati! To so moje sanje.
- Jezerna roža:** In moje tudi!
- Pegasti ris:** Ah, Ostrorogi, živi tako, da bo tebi dobro, za druge se pa ne meni.
- Ostrorogi jelen** (*zmaje z glavo in s poudarkom pravi*): Ni res, Pegasti ris. Meni bo dobro, če bo dobro tudi drugim. Tako moramo razmišljati Jezerjani. Sicer bomo propadli. Le v slogi je moč.
- Jezerna roža:** Oh, moj Jelen! Kako si želim, da bi se te besede uresničile!
- Pegasti ris** (*vzklikne, lahko tudi zavriska*): Naj živi Ostrorogov rod.

4. BLAGOSLOVLJEN

(Prizor se dogaja v naravi, med drevesi. Začetek je lahko na robu odra – kolišče, nato skočita v drevake in zopet priveslata na oder – v naravo.)

Premeteni navihavec: Življenje na kolišču Ostrorogega jelena se je počasi umirilo. Kolišče je bilo zgrajeno, sedaj pa je bilo potrebno skrbeti za vsakdanjo hrano. Še najbolj preprosto je bilo uloviti divjačino. Njiv in žita ter krompirja na njem še niso poznali. Nekega jutra sta se Ostrorogi jelen in Pegasti ris odpravila na lov.

Ostrorogi jelen: Pegasti ris, danes se bova odpravila na kopno.

Pegasti ris: Že vem, kaj nameravaš. Ne bomo stalno samo ribe jedli, kaj?

Ostrorogi jelen: Tako je. Na lov greva.

Jezerna roža: Vsaj do noči se vrnita. Strah bi me bilo brez tebe, Ostrorogi.

Ostrorogi jelen: Da, Jezerna, zelo se bova potrudila. Upam le, da nama kake divjadi ne bo treba preveč dolgo zasledovati.

Pegasti ris: Ti bom že jaz pomagal, da bova hitro opravila. Saj veš, da Pegasti ris ni mačja šala.

Premeteni navihavec: Ko sta priveslala na kopno in že kar nekaj časa hodi-la po gozdu, sta prišla do mogočnega hrasta. Zdelo se je, da ga je Ostrorogi zelo dobro poznal. Iz lesa in sroboti si je spletel nekakšno lestev.

Ostrorogi jelen: Pegasti ris, počakaj me tukaj. Tu je moj razgledni hrast. Od tu vidim vse, kar se dogaja na našem Velikem jezeru. Opa-zim lahko veliko divjadi. Pa še nekaj je.

Pegasti ris: Daj, reci.

Ostrorogi jelen: O tem ne govorim rad z vsemi. To je moja skrivnost. Mnogi so mnenja, da je to neumno početje, a jaz mislim drugače.

Pegasti ris: Res ne vem, kaj bi to moglo biti.

Ostrorogi jelen: Nekoč sem ti že omenil. Povem ti, ko pridem dol. Tu me počakaj. *(Spleza na hrast; najprej se razgleduje, nato razširi roke, pogleduje proti nebu ... Nato se vrne na tla.)*

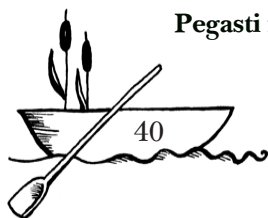
Pegasti ris: Res ne vem, zakaj si mahal z rokami.

Ostrorogi jelen: Z Nevidnim sem se pogovarjal. V mojih mislih mi svetuje, kako naj ravnam, kako naj se odločim.

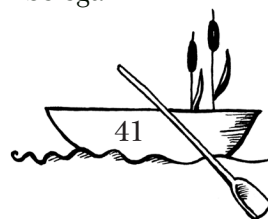
Pegasti ris: In? Sta se kaj domenila?

Ostrorogi jelen: Za danes mi ne kaže najbolje. Bolje, da bi se vrnila do-mov.

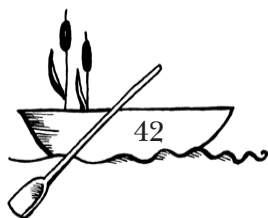
Pegasti ris: Kaj? Hočeš reči, naj opustiva lov? Daj no daj, komaj sem že čakal današnji dan.

- Ostrorogi jelen:** Pegasti, vrniva se raje domov, nimam dobrega občutka.
- Pegasti ris:** Ostrorogi, takšnega te pa ne poznam. Reva si! Pusti takšne reči otrokom, saj si dedec. Ne boj se. Če bi izvedeli Somovci ali Turovci, bi se ti vseprek smejali.
- Ostrorogi jelen:** Ah (*dolgo premišljuje*) ... Že prav. Greva. Na lov. (*Dolgo časa oprezujeta, gledata, nenadoma.*) Pegasti! Psst. Poglej!
- Pegasti ris:** (*obrača glavo levo, desno*): Nič kaj dobro ne vidim.
- Ostrorogi jelen:** Poglej!
- Pegasti ris:** M-m-m-edved! Beživa, sama proti njemu ne bova nič opravila.
- Ostrorogi jelen:** Ne moreva. Naju je že opazil! Pa ne, da se bojiš? Vzemiva vsak dolg kol.
- Pegasti ris:** Misliš, da se ga bova lahko ubranila?
- Ostrorogi jelen:** Ne dvomi! Prepričana morava biti, da bova zmagala.
- Pegasti ris:** Imaš sekiro?
- Ostrorogi jelen:** Da; nabrušena je kot še nikoli. Greva! (*Se bojujeta z medvedom, opletata s koli; Ostrorogi pade na tla, medved na njega; v tistem trenutku pride Udarni jalan.*)
- Udarni jalan:** (*udarja s sekiro, pokonča medveda*): Uh, fanta, v kakšno nevarnost sta se spravila! Kdo pa sploh sta? Se vama vidi, da morata biti iz močvirja, ko se ne znata spopadati z zverjadjo.
- Ostrorogi jelen:** Hvala, prijatelj, da si me rešil. Nesrečo sva imela. Iz rodu Ostrorogovcev sva.
- Udarni jalan:** Kaj res? Si ti morda Ostrorogi jelen?
- Ostrorogi jelen:** Da.
- Udarni jalan:** Veliko dobrega sem slišal o tebi. In kako da si pogumen! Koliko zverjadi da si že ulovil. Tole je res morala biti nesreča. Jaz sem pa Udarni jalan izpod belih gora.
- Ostrorogi jelen:** Pozdravljen, Udarni jalan. Odslej si moj zaveznik.
- Udarni jalan:** Me veseli, Ostrorogi jelen; kadar koli me boš potreboval, le zaručaj po jelenje in bom prišel s svojimi možmi.
- Ostrorogi jelen:** Jaz bom pa tebi pomagal. Dolžnik sem ti.
- Pegasti ris:** Pa tudi jaz, Pegasti ris, ti bom lahko še kdaj v pomoč.
- Udarni jalan:** Me veseli, Pegasti ris. (*Ostrorogemu.*) Vidim znamenje jelenovega roga na drevesih. Je to tvoj svet, Ostrorogi?
- Ostrorogi jelen:** Da. Nedaleč od tod imam bobre. Gremo jih pogledat. Kakšnega ti bom dal v zahvalo. Gremo, medveda bomo že potem domov spravili.
- Premeteni navihanec:** Šli so si ogledat bobre in njihovo bobrišče. Nenadoma so presenečeni obstali. Zagledali so – belega bobra.

- Udarni jalen:** Uau! Imaš pa srečo, Ostrorogi jelen. Ali si videl?
- Ostrorogi jelen:** Ja, nekaj je švignilo mimo.
- Udarni jalen:** Belega bobra imaš, srečko!
- Ostrorogi jelen** (*presenečen*): Ho, tega pa še sam nisem vedel, čeprav sem malo slutil. Gotovo mi je on danes tebe pripeljal, da sem ostal živ. Čeprav nisem poslušal glasu Nevidnega, naj ne hodim na medveda.
- Pegasti ris:** Na redko katerem bobrišču domuje beli bober.
- Ostrorogi jelen:** O, vem! V vseh petih bobriščih Brkatega soma ni niti enega.
- Udarni jalen:** Tudi jaz ga prvič vidim. Res si srečen, Ostrorogi!
- Ostrorogi jelen:** Da, Udarni jalen, a pri vsem tem sam nimam nobenih zaslug. Kar dano mi je. Ne vem zakaj, ne vem kako. Zato moram biti še bolj hvaležen Nevidnemu.
- Pegasti ris:** Res bo nekaj med teboj in Nevidnim!
- Ostrorogi jelen:** Vse te sanje, ta misel, da bi vsi Jezerjani bili nekoč združeni ... Očitno je Nevidnemu to všeč. Ne mara razprtij in sovraštva. Tudi s srečo in bogastvom me hoče navdihniti k temu velikemu cilju.
- Udarni jalen:** Vedi, Ostrorogi, rod Udarnega jalana je s teboj in z vsemi, ki so tvoji prijatelji. Vidim, da si poštenjak, in s takšnimi sem rad.
- Ostrorogi jelen** (*ujame enega bobra*): Na, Udarni jalen. Enega bobra ti dam v zahvalo, ker si me rešil medveda.
- Udarni jalen:** Hvala tebi, Ostrorogi, da sem lahko tvoj prijatelj in zaveznik.
- Ostrorogi jelen:** Pojdimo, večeri se. Ne bi rad, da bi bilo Jezerno rožo strah. Udarni jalen, pridi; želim, da si nekaj dni moj gost.
- Udarni jalen:** Pod streho dobrih ljudi sem rad. Pojdimo, Ostrorogi jelen!

5. NI VSE ZLATO, KAR SE SVETI

(Prizor se dogaja na kolišču Ostrorogega jelena.)

Premeteni navihanec: Nekega dne, ko se je siva megla počasi dvignila, je Ostrorogi jelen na Velikem jezeru, nedaleč stran od svojega kolišča, zagledal nenavadno veliko ladjo. Bila je pravo presenečenje, ne samo zanj, ampak za vse prebivalce Velikega jezera daleč naokoli. Začeli so ugibati in kmalu se je pokazalo, da z ladjo na Veliko jezero prihaja – nov svet.

Ostrorogi jelen (*se razgleduje po jezeru, pokaže z roko*): Poglejte! Kakšna velika ladja je na Velikem jezeru!

Pegasti ris: Nikoli še nisem videl takšne. Kako je mogla priti k nam?

Jezerna roža: Sploh nima veslačev. Kako neki gre naprej?

Ostrorogi jelen: Jadra ima. Veter jo poganja. Ko sem šel trgovat, sem veliko podobnih videl na Velikem morju.

Jezerna roža: Tega mi pa še nikoli nisi pripovedoval.

Ostrorogi jelen: Ne morem ti vedno čisto vsega povedati, kar vidim. Vedno si me spraševala samo o stvarih, ki sem ti jih s trgovanja prinesel.

Jezerna roža: No, saj imaš prav. Vidim, da še več veš o svetu, kot smo si do sedaj mislili.

Ostrorogi jelen: Da, veliko vem o svetu, a vidim, da je najlepše doma, sploh če ima človek tako dobro ženkico, kot si ti.

Pegasti ris: Jaz bi tudi šel kdaj na tuje, v beli svet.

Ostrorogi jelen: Veš, ni vse zlato, kar se sveti.

Pegasti ris: Sicer pa nekaj tega tujega sveta s to ladjo sedaj prihaja tudi k nam.

Jezerna roža: Vidim, da res. Na žalost.

Premeteni navihanec: Nenadoma je k Ostrorogemu priteknel fant s pomembnim sporočilom.

Fant (*priteče zadihan*): Hej, Ostrorogi! Triander prihaja!

Ostrorogi jelen: Kaj praviš, fant?

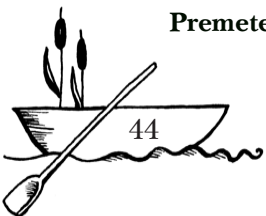
Fant: Triander. Triander je prišel. Črn je. Pa nič brade nima.

Ostrorogi jelen: Saj potem sploh ni odraslemu človeku podoben! No, in kaj bi rad ta – Triander?

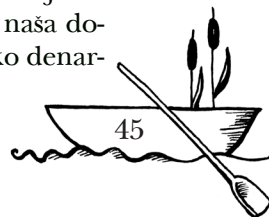
Fant: Po poglavarju vprašuje.

Ostrorogi jelen: Kar sem naj pride, če ima dobre namene. Ampak, kar počasi, sinko, saj ne gori voda.

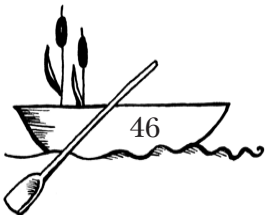
Premeteni navihanec: Čez nekaj časa je k Ostrorogemu jelenu prišel mlad mož in se bahaško ustopil pred njega.

- Triander:** Spoštovani poglavar Ostrorogovcev, pozdravljen! Triander je moja malenkost. Tu imam darilo zate. Zlat prstan, nihče tod okrog nima takšnega.
- Ostrorogi jelen:** Ne morem sprejeti takšnega darila. Zakaj mi to daješ?
- Triander:** Vzemi, zate sem ga prinesel.
- Ostrorogi jelen:** Prav, hvala. Jaz sem pa Ostrorogi jelen. Od kod prihaja, Triander, tvoja malenkost?
- Triander:** Od daleč. Tri lune so se premenjale, od kar sem na poti. Iz Soluna prihajamo. Več nas je.
- Ostrorogi jelen:** No, prav. In – kako, da ste nas našli?
- Triander:** S tvojim sosednjim rodом, s Turovci, se že lep čas poznamo. Urni sulec je trgoval pri nas, pa sem ga prišel pozdravit. No, ne samo to.
- Ostrorogi jelen:** Torej, ima še kaj drugega za bregom, če te naravnost vprašam, tvoja malenkost?
- Triander:** Triander – brez malenkosti, prosim. Boš že še videl, ko izpustim svoje može z ladje. Vse prej kot malenkost!
- Ostrorogi jelen:** Lažna ponižnost, torej. Pravzaprav bahač! Ne cenim takšnih ljudi, ti kar naravnost povem.
- Triander** (*zaničljivo*): Saj se mi je zdelo, da me ne boš lepo sprejel. Turovci so mi na to namignili. Pa nič zato. Tebe in tvojeга rodu pravzaprav ne potrebujem za svoj načrt. Sem se že s Turovci domenil.
- Ostrorogi jelen:** Kaj hočeš reči, Triander?
- Triander:** Turovci so mi dali nekaj svojega ozemlja, da mi bo za vmesno postajo na moji trgovski poti proti morju.
- Ostrorogi jelen** (*jezno, razočarano*): Kako dolgo sem že to slutil. Izdajalci!
- Triander** (*poučujoče, hinavsko*): Ne izdajalci, pametni so! Za drag baker sem jim odkupil zemljo. Napredni so! Pri nas si že z bakrom pomagamo, vi ste pa še v kamenu dobi. No, Turovci so tudi že na poti v bakreno.
- Ostrorogi jelen** (*ponosno*): Hvala, Triander, za tak napredek! Rajši skromno živim, jaz in moj rod, kot pa da bi mi tujec nosil drobtinice s svoje obložene mize in gospodoval po mojem.
- Triander:** Le mirno, Ostrorogi! Vseeno te vprašam: Bi mi tudi ti odstopil nekaj sveta? Bogato plačam. Pogledj tja – četrt ladje bakra ti dam.
- Ostrorogi jelen:** Tri ladje bakra lahko pripelješ ali pa sedem, ne boš me dobil na svoje bogastvo. Ostrorogovci nismo Turovci, ki bi za kepo zlata še dušo prodali.
- Triander:** Pogledj, Ostrorogi, z bakrom boš postal bogatejši, vplivnejši ...
- Ostrorogi jelen** (*se razjezi*): Molči, Triander! Tu je naš rod, tu je naša domovina, ki je naše največje bogastvo. Nimaš toliko denar-

- ja, ne ti ne vsi tvoje vrste skupaj, da bi nam odplačali našo domovino! Nima cene! Razumeš?
- Triander:** Razumem, da še nisi spoznal, kaj je bogastvo.
- Ostrorogi jelen** (*s poudarkom*): O, prav dobro vem! Bogastvo ni baker, ni razkošna ladja, ni zemlja, ni voda, niti ni jezero, po katerem lahko svobodno križarimo ... Niti ni tale prstan (*ga sname s prsta in vrže proti Triandru*). Bogastvo je v srcu. Je mir in ljubezen med ljudmi, je domovina, kjer ljudje živimo v prijateljstvu med seboj ...
- Triander** (*zaničljivo*): Kako staromodno je tvoje mišljenje, Ostrorogi! Nov svet ima drugačna merila za bogastvo ...
- Ostrorogi jelen** (*odločno, glasno*): Utihni, Triander! Na moji zemlji me ne boš učil, kaj je prav in kaj ne. Svoje nauke troši kod drugod. Pusti naš rod, da v miru živi naprej.
- Triander:** Grem, Ostrorogi. Vidim, da si trmast, da se ne daš poučiti o novem, o napredku ...
- Ostrorogi jelen:** Mi napredujemo tako, da smo ljudje vedno boljši drug do drugega. Vse, kar nas pri tem ovira, je korak nazaj.
- Triander:** Oh, staromodni rod Ostrorogovcev! Kar ostanite še naprej v kameni dobi in v tem blatnem močvirju!
- Ostrorogi jelen:** Srečno pot, Triander! Kar pojdi do Turovcev, za pest tvojega bakra bodo sprejeli vsako tvojo modrost (*pri besedi modrost s prsti nakaže narekovaje, ki poudarijo, da gre za navidezno modrost*).

6. V SLOGI JE MOČ

(Prizor se dogaja na kolišču Ostrorogega jelena.)

Premeteni navihanec: Sanje, ki jih je Ostrorogi jelen od vedno sanjal, so se počasi začele uresničevati. Svoje kolišče, ki ga je nekoč sanjal in že uspel postaviti, je bilo v primerjavi z drugimi sanjami prava malenkost. Njegove velike sanje so bile, da bi se vsi, ki so živeli na Velikem jezeru, nekoč povezali med seboj, da bi bili prijatelji. Poglejmo, kako so njegove sanje postale dejanje.

Ostrorogi jelen (*zaruka po jelenje, z bojnim klicem kliče*): Hu-u-u-ruk. Hu-u-u-ruk.

Pegasti ris: Joj, Ostrorogi, kaj naj to pomeni?

Ostrorogi jelen: Še ti zarukaj po jelenje, Pegasti ris. Na posvet skličimo vse prijatelje.

Pegasti ris: Hu-u-u-ruk. Hu-u-u-ruk.

Udarni jalan: Pozdravljen, Ostrorogi, Udarni jalan tukaj. Zakaj nas kličeš?

Jezerna roža: Tudi jaz sem s teboj, Ostrorogi, tvoja Jezerna roža, in te poslušam.

Sinjeoka kodrolaska: Dragi brat Ostrorogi, tvoja sestra Sinjeoka kodrolaska tudi ne more manjkati!

Bela ovca: Nekaj izrednega se je moralo zgoditi! Vedi, Bela ovca je s teboj, Ostrorogi jelen.

Neokretni krap: Tvoj brat Neokretni krap tudi ne smem manjkati. Tukaj me imaš, Ostrorogi jelen.

Ostrorogi jelen: Še nikdar nismo bili vsi takole skupaj, dragi Jezerjani. Moral sem vas sklicati skupaj.

Neokretni krap: Kaj je tako izrednega, Ostrorogi? Veš, da si nikoli nisva bila kaj dosti blizu, a če si v nesreči, ti rad pomagam.

Ostrorogi jelen: Pravzaprav nisem jaz v nevarnosti. Vsi mi smo v nevarnosti.

Vsi: O, joj! O, joj!

Jezerna roža: Kaj nam boš povedal, Ostrorogi?

Udarni jalan: Ženska naj molči, ko možje govorijo.

Ostrorogi jelen: Pusti jo, Udarni jalan, v Ostrorogovem rodu ima Jezerna roža pravico do besede.

Udarni jalan: Prav, prijatelj. Povej, kaj te muči.

Ostrorogi jelen: Vsi mi smo v nevarnosti. Vsi rodovi, ki bivamo na Velikem jezeru. Ladja s črnimi možmi je prišla k nam. Naši sosedje Turovci so nas izdali. Tem tujcem so prodali zemljo. Hočejo zagospodovati nad nami. To je nevarnost!

Vsi (*vpijejo*): Turovci! Sram vas bodi! Turovci. Barabe!

Neokretni krap: Gremo nad Turovce. S koli jih potolčimo!

Udarni jalan: Pomečimo jih v jezero!

Pegasti ris: Na njihovo kolišče pa spustimo ogenj? Naj vse zgori!

Ostrorogi jelen: Nič od tega, Jezerjani! Nevidni nas varuj, da bi nad brate Turovce dvignili svoje roke in jim kaj žalega storili. Tudi če bomo vpili, ne bo nič pomagalo. Udarni in Pegasti! Pripeljita k nam Urnega sulca, poglavarja Turovcev!

Neokretni krap: Nima smisla. Boš videl, Ostrorogi, da ne bo hotel priti.

Bela ovca: Grem še jaz zraven. Mene bo poslušal, ker sem ga nekoč pozdravila, ko je bil bolan.

Ostrorogi jelen: Dober predlog, Bela ovca. Pojdite in kmalu se vrnite.

Premeteni navihanec: Odšli so. Kar nekaj časa so morali nanje čakati, a so se vendarle vrnili – z Urnim sulcem.

Urni sulec: Kaj me kličeš, Ostrorogi?

Ostrorogi jelen: To, kar si storil – s tem si spravil v nevarnost vse nas.

Urni sulec: Vem, kaj mi očitaš. Toda svojo zemljo lahko prodajam komur koli.

Udarni jalan: Ni res, Urni sulec! Zemljo si prodal Triandru in s tem si spravil v nevarnost tudi nas.

Neokretni krap (*mu zažuga*): Urni sulec, pretepli te bomo.

Ostrorogi jelen: Nič te ne bomo topli. Sam si se dovolj kaznoval, Urni! Tujci ti ne bodo dali več miru. Vedno več bodo zahtevali. Ne samo od tebe, tudi od nas.

Urni sulec: Kaj vam vendar je?

Ostrorogi jelen: Triander ni poštenjak! To si zapomni.

Pegasti ris: Zažgali bomo turovsko kolišče. Nič ti ne bo ostalo. Pa nagnali te bomo od tod! Dediščino naših prednikov si podaril tujcem. Sram te bodi.

Urni sulec: Vidim, da sam proti vam ne bom nič opravil.

Ostrorogi jelen: Pravilno si začel misliti. Nihče te v nič ne sili, Urni. A vedi, če se hočeš pridružiti skupnemu rodu vseh Jezerjanov, si dobrodošel. Sem prav rekel?

Vsi (*zavpijejo*): Prav, Ostrorogi! Prav!

Ostrorogi jelen: Pozabili bomo na vse prepire, ki smo jih kdaj imeli med seboj. Danes je čas za to, da se združimo med seboj. Le če bomo združeni, bomo močni proti vsem, ki nas hočejo uničiti.

Urni sulec: Počutim se, kot bi bil tukaj na sodišču ...

Ostrorogi jelen: Na nek način imaš prav ... Sam si bil nepremišljen. Pomagali ti bomo, da boš Triandra in njegove pregnal od tod.

Urni sulec: Jaz sem mu vendar zemljo prodal ...

Pegasti ris: A ti je že plačal?

Urni sulec: Ne še, a obljubil je.

Ostrorogi jelen: Ne verjemi obljubam takšnih ljudi, če hočeš veljati za pameznega. Tudi če ti plača v zlatu, je to zlato umazano.

Urni sulec: Kaj hočeš reči, Ostrorogi?

Ostrorogi jelen: Tebi in vsem, ki smo danes tukaj, povem. (*Počasi, kot da razodeva skrivnost.*) Triander prodaja orožje. Spreti nas hoče med seboj, da bi se vojskovali, se med seboj uničevali, on pa bi nam prodajal orožje. Na koncu bi nam vzel še zemljo, jezero in – domovino!

Urni sulec: To se ne sme zgoditi! (*Zbeži, vpijejo za njim.*)

Vsi (*zavpijejo*): Hej, Urni sulec, kam bežiš?

Urni sulec: Takoj se vrnem, verjemite.

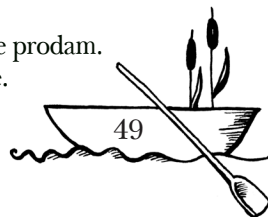
Ostrorogi jelen: Prav, dokaži, da si mož beseda.

Urni sulec (*se vrne čez nekaj časa, s sabo pripelje – Triandra*): Tu sem. Triandra sem vam pripeljal.

Pegasti ris (*boječe, prestrašeno*): Oh, ne.

Urni sulec (*Triandru*): Triander, vedi, tu pred vsemi, svoje zemlje ti ne prodam.

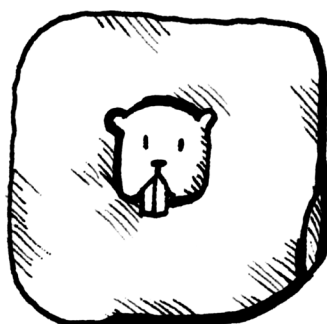
Triander (*ne razume njegovega jezika*): Kaj praviš? Ne razumem te.

- Urni sulec** (*pokaže še s kretnjami*): Zemlje jaz tebi ne prodati. Ti – lažnivec. (*Jezerjanom*) Primimo ga in ga zvezimo.
- Ostrorogi jelen:** To je beseda, Urni sulec. (*Vsem*) Dajmo, zvezimo ga, ti Urni sulec pa ga boš žgečkal po podplatih, da se bo nasmejal za vse svoje žive dni. (*Mu ovijejo vrvo od nog do glave, ga dvignejo, Urni pa ga žgečka po podplatih. Triander se smeji, vpije, kliče na pomoč...*)
- Pegasti ris:** To je preveč mila kazen za takega goljufa.
- Ostrorogi jelen:** Čisto dovolj. Sedaj ga vržemo na njegovo ladjo in naj odide, od koder je prišel.
- Urni sulec:** Šel boš, od koder si prišel, da veš! (*Spustijo Triandra na tla.*)
- Neokretni krap:** Jezerjani, ostati moramo povezani. Ostrorogi, predlagam, da si ti naš skupni poglavar.
- Vsi:** Tako je, Ostrorogi je naš poglavar.
- Ostrorogi jelen:** Hvala, Jezerjani, za zaupanje. Priznam, vedno sem si želel, da bi se nekoč povezali med seboj. Danes je prišla ta ura. Povezani, da obstanemo. Tudi če bomo morali zato še stoletja ostati v kameni dobi, nič zato. Napredek ni vedno napreden.
- Pegasti ris** (*za trenutek debelo pogleda, odkima in nato prikima*): Nisem vedno razumel tvojih modrosti, Ostrorogi, a tale mi je všeč.
- Ostrorogi jelen:** Resnični napredek je samo tisto, kar nam pomaga živeti v miru in ljubezni. Počakajte, prinesem vam nekaj. (*Odide, nekaj časa čakajo, Ostrorogi se vrne s hlebcom kruha.*)
- Jezerna roža** (*začudeno*): Kaj pa imaš to v rokah, Ostrorogi?
- Ostrorogi jelen:** To je hleb kruha. Dobil sem ga pri rodu Žitarjev, ki živijo dva dneva hoda od tod. Žito gojijo in pečejo kruh. Veliko zrn zmeljejo, dobijo drobno moko in to nato spečejo na ognju.
- Udarni jalan:** Veliko sveta sem že prehodil, a česa takega še nisem videl.
- Pegasti ris:** Pa je užitno?
- Ostrorogi jelen:** Seveda. Poskusite.
- Udarni jalan** (*stegne roko, a jo umakne, ne upa si*): Ne. Ostrorogi, ti prvi poskusi.
- Ostrorogi jelen** (*odtrga kos, poje*): Poglejte, ni strupeno, pa se okusno je. Tudi mi bomo vsak čas pekli kruh. Začeli bomo obdelovati zemljo. To je napredek! Nate, vzemite.
- Vsi** (*trgajo od hleba in jedo*).
- Urni sulec** (*vleče zvezanega Triandra stran, na ladjo*): Ti boš pa svojo porcijo dobil na svoji ladji. Zahvali se Ostrorogemu, da je bil s teboj milostljiv.
- Ostrorogi jelen:** Bratje! Skupaj smo jedli kruh – zato bodimo povezani med seboj. Pridite sem. Vsi. Sklenimo zavezo med seboj. (*Stopijo v krog, se primejo za roke, slovesno in v en glas izrečejo besede zaveze.*) Odslej hočemo biti vsi Jezerjani povezani med seboj. Kot je en kruh sestavljen iz mnogih zrn, tako bo rod Jezerjanov povezoval vse, ki živimo na Velikem jezeru.
- Jezerna roža:** Uspelo nam je, ker smo stopili skupaj – in sanje preklopili na dejanje!
- Vsi:** Naj živi rod Ostrorogega jelena! Naj živi!
- Ostrorogi jelen:** Naj živijo vsi, ki imajo dobre namene in so naši prijatelji (*z rokama pokaže na gledalce, ostali igralci začno ploskati*).

MOLITVE
ZA
OTROKE.

UVOD

Če je le mogoče, vam **predlagamo, da imate molitve v cerkvi**, ki otroke umiri in daje tudi meditativni in sakralni pridih.

Ker smo v letu Svetega pisma in bi radi to Knjigo knjig predstavili tudi otrokom, je **za vsak dan pripravljeno svetopisemsko branje**. Prvi dan Sveto pismo svečano prinesemo na sredino molitvenega prostora in ga postavimo na posebno mesto, kjer bo stalo vse dni oratorija. Prinese naj ga duhovnik. Če to ni mogoče, naj ga prinese duhovni voditelj. Če molitve nimamo v cerkvi, vseeno pripravimo poseben kotiček, kjer bomo imeli položeno Sveto pismo (kot je zapisano v poglavju Ne prezrite, je lahko to tudi steber modrosti). Ob Svetem pismu postavimo svečo, ki naj gori ob molitvah. Pred in po branju svetopisemskega odlomka lahko pojemo pesmi Naš zaklad je Sveto pismo in Odprimo Sveto pismo (glej poglavje pesmi).

Molitev je pripravljena iz dveh delov. Prvi del je iz svetopisemskega odlomka, kratke razlage le-tega ter nekaj klasičnih molitev. Drugi del pa bolj dejavno vključuje vse udeležence. Ta del se delno navezuje na zgodbo, osrednjo vrednoto in simbol dneva.

Da ne bi zapadli v suhoparno prebiranje zapisanih besed, **besedila, ki so pripravljena za vsak dan, govorimo na pamet in s srcem**. Kajti, ko molimo s srcem, zares molimo.

Ob koncu vsake molitve **duhovnik podeli blagoslov**, če je seveda prisoten. Šesti dan je predviden tudi **blagoslov kruha, ki naj ga opravi duhovnik**.

1. dan: IME

Simbol: grb

Pripomočki: Sveto pismo, sveči, stojalo, seznam vseh udeležencev oratorija

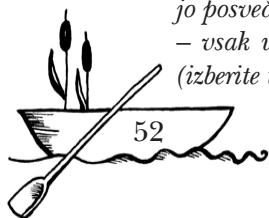
Možne pesmi: Naš zaklad je Sveto pismo; Odprimo Sveto pismo; Da sem tvoj; Danes;

Peter Skala; Jezus se ob morju ustavi; Ko Jezus je začel učiti; Stvarnik zemlje in neba

Pesem

V imenu Očeta in Sina in Svetega Duha. Amen.

Po končani pesmi duhovnik v tišini (od zadaj, po sredini molitvenega prostora) in v spremstvu ministrantov s svečami prinese dvignjeno Sveto pismo. Spredaj naj bo pripravljeno posebno stojalo, kamor ga lahko odloži. Ko ga odloži, se ministranta s svečami postavita levo in desno. Duhovnik kratko nagovori, kako pomembno je Sveto pismo, saj je v njem zapisana Njegova beseda. Preko Njegove besede in kruha smo deležni Božje hrane. To ni navadna knjiga, ampak Sveta knjiga in je prav, da jo posvečujemo. Če imamo dovolj časa, lahko izvedemo tudi češčenje Svetega pisma – vsak udeleženec stopi pred Sveto pismo, se prikloni, poklekne, dotakne, poljubi (izberite tisto obliko, ki jo boste lahko izvedli s srcem in spoštljivo). Ko bralec vzame

Sveto pismo v roke in se postavi pred občinstvo, se ministranta s svečami postavita levo in desno ob bralca. Ob koncu branja odideta v zakristijo.

Evangelist Marko piše:

Nato je šel na goro in poklical k sebi, katere je sam hotel. In odšli so k njemu. Postavil jih je dvanajst, ki jih je imenoval tudi apostoli, da bi bili z njim in bi jih pošiljal oznanjati ter bi imeli oblast izganjati demone. Postavil jih je torej dvanajst: Simona, ki mu je dal ime Peter, Jakoba, Zebedejevega sina, in Jakobovega brata Janeza, katerima je nadel ime Boanergés, to je Sinova groma, Andreja, Filipa, Bartolomeja, Mateja, Tomaža, Jakoba, Alfejevega sina, Tadeja, Simona Kananeja in Juda Iskarijota, ki ga je izdal. (Mr 3,13–19)

Jezus Kristus je poklical svoje učence k sebi. Poklical jih je po imenu. Kliče tudi vsakega izmed nas. Kliče vsakega izmed nas (*če ni preveč udeležencev in imamo seznam, preberemo imena vseh na oratoriju. Sicer molimo: Tudi tebe in tebe in tebe – vsakič tudi s prstom pokažemo točno določeno osebo*). Če nas Jezus ne bi bil poklical, se ne bi zbrali tu na oratoriju. In ker smo zbrani v Njegovem imenu, skupaj molimo:

Oče naš, Zdrava Marija, Sveti angel
Pesem

Danes bomo slišali, da človeka lahko prepoznamo po imenu in njegovemu grbu. Grb je kot slika človeka. Ima ga lahko vsak izmed nas in je lahko lepa predstavitev vsakega izmed nas. Tudi Jezus nam je zapustil svoj grb – to je križ. In ker nas je Jezus poklical, je tudi vsak izmed nas zaznamovan z njegovim grbom. Skrižem tudi začnemo in končamo molitev. Končajmo tudi to molitev z znamenjem križa, in sicer tako da pokrízamo na čelo tiste, ki so okoli nas.

Pesem
Duhovnikov blagoslov ali V imenu Očeta.

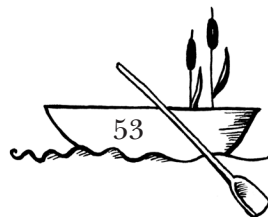
2. dan: NARAVA

Simbol: drevo

Pripomočki: papirnati trakovi iz zelenih listov ali krep papirja

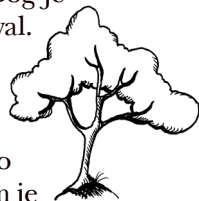
Možne pesmi: Naš zaklad je Sveto pismo; Odprimo Sveto pismo; Vsa zemlja govori; Oče, ljubim Te; Če letal bi; Hvalnico pojem Bogu; Nasmeh v očeh; O moj Gospod (Francišкова Sončna pesem)

Pesem
V imenu Očeta in Sina in Svetega Duha. Amen.

V prvi Mojzesovi knjigi beremo:

GOSPOD Bog je zasadil vrt proti vzhodu v Edenu in je tja postavil človeka, katerega je bil izoblikoval. GOSPOD Bog je dal, da je iz zemlje pognalo vsakovrstno drevje, prijetno za pogled in dobro za jed, tudi drevo življenja v sredi vrta in drevo spoznanja dobrega in hudega ... GOSPOD Bog je vzel človeka in ga postavil v edenski vrt, da bi ga obdeloval in varoval. (1 Mz 2,8–9.15)

Bog je ustvaril človeka in naravo. Hkrati pa je nam vsem dal nalogo, da to naravo obdelujemo in varujemo. Skupaj se obrnimo k Stvarniku in molimo, da bi še dolgo lahko živeli v vsem, kar nam je nebeški Oče ustvaril:

Oče naš, Tebe ljubim, Stvarnik moj, O Gospa moja
Pesem

Kot so bila drevesa v raju, tako so drevesa še danes vsepovsod okoli nas. Drevo pa lahko vidimo tudi kot simbol vseh nas, članov Cerkve. Kot ima drevo olesenelo sredico, trdno jedro, tako ima Cerkev svojega papeža, kardinale in škofe. Od zunaj je ta sredica prekrita z lubjem. To so naši duhovniki, redovniki in redovnice, ki so varuhi naše vere. Vsako drevo ima tudi korenine. Tudi Cerkev jih ima. To so vsi, ki stalno molijo za nas in kot korenine dajejo sok drevesu, tako daje molitev vsem nam nove moči. Drevesa pa si ne predstavljamo brez vej. Veje so vsi tisti, ki so že utrjeni v veri. Močnejše veje so naši starši, tudi naši animatorji. Veje pa prekrivajo listi. In ti listi ste vi, otroci, ki ste upanje, da bo naše drevo, Cerkev, živelo še naprej.

(Ob razlagi lahko sproti sestavljate »drevo«. Največji animator se postavi za sredico in stoji zelo pokončno. Okoli sredice postavimo dva druga animatorja (če je možno duhovnika ali redovnika, redovnico). Na tla se uleže, če je možno, nekdo, ki je nekoliko starejši in predstavlja korenine. Za deblo se postavijo trije animatorji, stegnijo roke in tako naredijo veje. Ti isti animatorji na svoja ramena vzamejo otroke za liste. Otrokom damo v roke zelene trakove, s katerimi ponazorijo liste.)

Pesem
Duhovnikov blagoslov ali V imenu Očeta.

3. dan: SPOŠTOVANJE

Simbol: dve vesli

Pripomočki: plakat z obrisom človeka, lepilo, listi z lastnostmi

Možne pesmi: Naš zaklad je Sveto pismo; Odprimo Sveto pismo; Hej, brat; Kjer si ti; Marija, prelepo bitje; Mnogo poti; Naj te pozdravim; Odrini na globoko

Pesem

V imenu Očeta in Sina in Svetega Duha. Amen.

V evangeliju po Janezu beremo:

Kakor je Oče mene ljubil, sem tudi jaz vas ljubil. Ostanite v moji ljubezni! Če se boste držali mojih zapovedi, boste ostali v moji ljubezni, kakor sem se tudi jaz držal zapovedi svojega Očeta in ostajam v njegovi ljubezni. To sem vam povedal, da bo moje veselje v vas in da bo vaše veselje dopolnjeno. To je moja zapoved, da se ljubite med seboj, kakor sem vas jaz ljubil. Nihče nima večje ljubezni, kakor je ta, da dá življenje za svoje prijatelje. Vi ste moji prijatelji, če delate, kar vam naročam. Ne imenujem vas več služabnike, ker služabnik ne ve, kaj dela njegov gospodar; vas sem imenoval prijatelje, ker sem vam razodel vse, kar sem slišal od svojega Očeta. (Jn 15,9–15)

Jezus nas imenuje »prijatelji«. Ima nas za sebi enake. Bodimo tako močni, da bomo lahko stopali ob Jezusu in hodili skupaj z njim. Da pa bomo imeli dovolj moči, skupaj prosimo nebeškega očeta:

Oče naš, Zdrava Marija, Sveti angel

Pesem

V današnji zgodbi bomo slišali, kako bo Ostrorogi jelen Jezerno rožo sprejel za sebi enako. Ne bo gospodoval nad njo, čeravno je bila takrat navada, da so žene podrejene možem. Ostrorogemu ni bilo vseeno za njegovo ženo. Cenil jo je. Vedel je, da je sposobna, pametna, vztrajna ... Še mnogo bolj pa nas ceni Bog. Ve sicer, da nismo vsi popolni, ve pa tudi, da ima vsak vsaj eno dobro lastnost. Tudi mi sedaj prihajamo pred Gospoda skupaj z našimi dobrimi lastnostmi. (*Otrokom pred začetkom molitve razdelimo listke, na katerih so napisane lastnosti: dobrota, vztrajnost, miroljubnost, ubogljivost, delavnost, ponižnost, veselje, spoštovanje drugih ... Spredaj postavimo oz. med molitvijo prinesemo obris človeka na večjem plakatu. Vsak otrok prebere lastnost, ki jo ima napisano na listku, in jo prilepi na obris človeka.*)

Pesem

Duhovnikov blagoslov ali V imenu Očeta.

4. dan: **BLAGOSLOVLJEN (MOLITEV)**

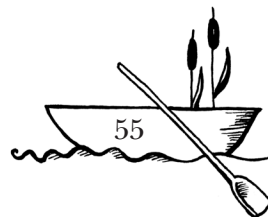
Simbol: lestev

Pripomočki: dve vrvici, sponke, zapisane zahvale

Možne pesmi: Naš zaklad je Sveto pismo; Odprimo Sveto pismo; Aleluja, radostni spev; Hvalnica (Vsa moja duša), Hvalnico pojem Bogu; Najlepšo pesem; Pojte z menoj Gospodu vsi; Moj Jezus, rešitelj

Pesem

V imenu Očeta in Sina in Svetega Duha. Amen.

V Sirahovi knjigi je zapisano:

Gospodova dela so vsa dobra, on bo vsako stisko rešil tedaj, ko se bo pojavila. Nihče ne sme reči: »To je slabše kot ono.« Vsaka reč se bo namreč ob svojem času izkazala za dobro. In zdaj z vsem srcem in vsemi usti hvalite in slavite Gospodovo ime. (Sir 39,33–35)

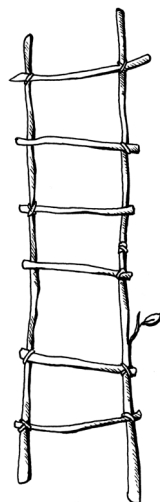
Ko prihajamo pred Gospoda, mnogokrat prosimo. Kolikokrat pa se zahvalimo za dobro, ki ga prejmemo. Ali sploh znamo videti dobro, ki nam ga Bog daje? Se kdaj zahvalimo Bogu za družino, streho nad glavo, prijatelje, hrano ... Videli bomo, da se je že Ostrorogi zahvaljeval za dobro, ki ga je prejel. Tudi mi se skupaj zahvalimo Bogu Očetu za vse dobro, ki smo ga prejeli z molitvijo, ki nas jo je naučil sam Jezus Kristus:

Oče naš, Tebe ljubim, Stvarnik moj, O Gospa moja
Pesem

Ker se danes želimo resnično zahvaliti nebeškemu Očetu in želimo, da bo Bog slišal naše zahvale, se skupaj zahvalimo in glasno odgovorimo po vsaki zahvali: Gospod, hvala ti. *(Nekaj otrok naj že pred molitvijo zapiše svoje zahvale, lahko pa jim damo tudi naslednje zahvale: Bog, hvala ti za te dni, da smo lahko na oratoriju; Gospod, hvala ti za naše starše; Nebeški Oče, hvala, da si nam poslal animatorje; Gospod, hvala ti za lepo vreme; Bog, hvala ti za vse prijatelje, s katerimi se lahko igram; Nebeški Oče, hvala ti za prečudovito naravo, ki nas obdaja; Gospod, hvala ti za vse dobrote, da nikoli nismo lačni; Jezus Kristus, hvala ti, ker si nas naučil moliti ...)*

Ko otrok prebere zahvalo, animator s sponkama pripravi listek med dve vzporedni vrvi in tako izdelava lestev – simbol tega dne in simbol molitve.¹

Pesem
Duhovnikov blagoslov ali V imenu Očeta.

5. dan: DOMOVINA

Simbol: slovenska zastava

Pripomočki: slovenska zastava, desetka rožnega venca

Možne pesmi: Naš zaklad je Sveto pismo; Odprimo Sveto pismo; Jezus Kristus je naš Rešenik; Na tvoji strani; Njemu na prestol; Oče vseh narodov; O Gospod, studenec vse dobrote; Kjer si ti

Pesem
V imenu Očeta in Sina in Svetega Duha. Amen.

¹ Če smo že prej dne izdelovali podobno lestev, lahko danes na isto lestev samo dodamo zahvale.

Sveti Peter v svojem pismu piše:

Vi pa ste izvoljeni rod, kraljevsko duhovništvo, svet narod, ljudstvo za Božjo last, da bi oznanjali odlike tistega, ki vas je poklical iz teme v svojo čudovito luč. Nekdaj niste bili ljudstvo, zdaj pa ste Božje ljudstvo; niste našli usmiljenja, zdaj pa ste našli usmiljenje. (1 Pt 2,9–10)

Bog nas kliče: mi smo izvoljeni rod! Vstanimo in bodimo ponosni, da se lahko imenujemo Božje ljudstvo. Naj bo naša drža tista, ki bo vsem okoli nas sporočala, čigavi smo. V znamenje naše pripadnosti se obrnimo k našemu Očetu in molimo, kakor nas je naučil njegov Sin:

Oče naš, Zdrava Marija, Sveti angel
Pesem

(V tišini od zadaj nekdo prinese po sredini slovensko zastavo.) Dolgo smo čakali, da smo dobili svojo državo. In z državo smo dobili tudi simbole, na katere smo lahko ponosni. V našo sredo smo prinesli slovensko zastavo, simbol našega naroda. Izročimo našo domovino nebeški Materi, naši priprošnjici, da nas bo še dolgo varovala. V znamenje naše izročitve poklekimo *(če smo v cerkvi, drugače pa stoje)* in skupaj zmolimo desetko rožnega venca.

Pesem
Duhovnikov blagoslov ali V imenu Očeta.

6. dan: POVEZANOST

Simbol: hlebec kruha

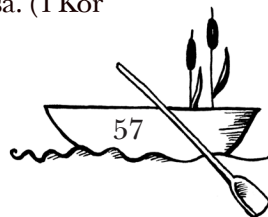
Pripomočki: hleb kruha

Možne pesmi: Naš zaklad je Sveto pismo; Odprimo Sveto pismo; V koščku kruha; Mladost več kot norost; Da, Gospod, dober si; O Gospod, studenec vse dobrote; Darujemo ti

Pesem
V imenu Očeta in Sina in Svetega Duha. Amen.

Pavel piše Korinčanom:

Kakor je namreč telo eno in ima veliko delov, vsi telesni deli pa so eno telo, čeprav jih je veliko, tako je tudi Kristus. V enem Duhu smo bili namreč mi vsi krščeni v eno telo, naj bomo Judje ali Grki, sužnji ali svobodni, in vsi smo pili enega Duha ... Vi pa ste Kristusovo telo in vsak zase del telesa. (1 Kor 12,12–13,27)

Vsi mi smo eno. Čeravno smo si različni – ti imaš rjave lase, ti zelene oči, ti si velik, ti malo starejši – vsi pa smo Jezusovi. Jezus ne gleda na to, kakšni smo od zunaj. Zanj je važno le, da smo v srcu Njegovi. Da ga res ljubimo. In če ga ljubimo, smo vsi kot eno telo. In da bi res bili vsi eno telo, skupaj molimo:

Oče naš, Tebe ljubim, Stvarnik moj, O Gospa moja
Pesem

Ljubiti nekoga je težko. Zato potrebujemo moč. Moč pa dobimo, če jemo. In da bi imeli vsi moč ljubiti drug drugega, sedaj skupaj prosimo za blagoslov tega hleba, ki ga bomo vsi skupaj tudi pojedli.

Duhovnik blagoslovi kruh:
Molimo.

Slavljen si, Gospod, naš Bog, stvarnik sveta. Podarjaš nam kruh, sad zemlje in delo človeških rok. Blago+slovi ta kruh in v svoji dobroti daj vsem ljudem, kar potrebujejo za življenje. To te prosimo po Kristusu, našem Gospodu. Amen.

Ta kruh razdelimo ob koncu skupnega uvoda v katehezo. Delimo ga tako, da ga lomimo in ne režemo. Če nimamo skupnega uvoda, ga ob začetku vsak animator razdeli svoji skupini. Če pa imamo molitev po katezah, ga razdelimo ob koncu molitve.

ADORACIJA

Adoracija poteka v manjših skupinah in ne za vse udeležence oratorija hkrati. Tako bodo otroci lahko bolj dejavno sodelovali. Najsvetejše naj bo izpostavljeno dalj časa, npr. celo dopoldne, posamezne skupine pa se izmenjujejo vsake pol ure. Ko otroci prihajajo v cerkev, naj bodo voditelji pozorni na to, da otroke umirijo, jih spremljajo in skupaj z njimi molijo, spomnijo naj jih tudi, da se pred Najsvetejšim poklekne.

Pripomočki: iz papirja izdelana žitna zrna, kamor bodo otroci napisali svoje ime; več pisal; košarica, kamor bodo otroci odlagali podpisana zrna; hlebček kruha.

Sedeži naj bodo razporejeni v polkrogu v bližini Najsvetejšega.

Pesem (po izbiri): Slavi ga, slavi ga; Jezus, kralj vsega stvarstva; Odpri oči mi; Zbrani smo; Hvalnico pojem Bogu

Animator s svojimi besedami pove uvod (govori na pamet):

Dogodek, ki je sedaj pred nami, je nekaj posebnega. Prišli smo k Jezusu, čisto blizu njega smo, s svojimi očmi lahko vidimo sveto hostijo, kjer Jezus vedno prebiva med nami. V tem trenutku je na poseben način vesel prav naše skupine, nas poslušša in nas ima rad. Tudi mi ga imamo radi in mu zato pojemo:

Pesem: Jezus moj, ljubim te ...

Animator:

Poleg Jezusa v sveti hostiji je pred nami pripravljenih še nekaj stvari. Pred nami je hlebček kruha. Kruh nas spominja na hostijo, ker je tudi hostija kruh, narejen iz pšenične moke in vode. Kruh je naša najboljša in najbolj zdrava vsakdanja hrana. Moko zmeljejo v mlinu iz mnogih zrn. V hlebčku, ki je pred nami, in v sveti hostiji, ki jo tukaj vidimo, je skritih mnogo zrn. Ker so bila zmleta in med seboj povezana v gladko testo, je iz njih nastal dober kruh in bela hostija, ki jo duhovnik potrebuje pri sv. maši.

Jezus, ti si izbral prav podobo kruha, da si ostal med nami. Danes se ti zahvaljujemo, da se daruješ za nas in da ostajaš med nami.

Pred nami so zrna, ki nas želijo spomniti še na nekaj zelo pomembnega. Tudi vsak od nas je majhno zrno. Vsak od nas ima veliko lepih lastnosti, sposobnosti, darov, s katerim lahko naredi čudovite stvari. To vidimo že v teh dneh oratorija, koliko lepih stvari doživljamo, ker se vsak od nas trudi, da sodeluje po svojih najboljših močeh. Iz mnogih zrn, ki se povežejo, nastane dober kruh, dober oratorij, dobra družina, dobra župnija, dobra država, dober svet.

Pesem: Kakor je bil ta kruh ...

Animator razdeli vsakemu otroku eno papirnato zrno in pisalo. Povabi jih, da se na zrna podpišejo (ali narišejo) in da ostanejo pet minut v tišini. Jezusa naj prosijo za njih same, za njihove družine, za trenuten položaj na oratoriju, župniji, kraju, svetu ...

Svoje prošnje in zahvale na koncu tišine tudi izrečejo na glas. Ko otrok izrazi molitev, položi svoje zrno v košarico pred oltarjem. Skupina spremlja vsako posamezno molitev in nanjo odgovarja z molitvenim vzklikom (»Prosimo te, usliši nas!«, kadar gre za prošnjo in »Dobri Bog, hvala ti!«, kadar gre za zahvalo) ali s primernim odpevom ali z eno Zdravamarijo. Animator naj najde način, ki bo skupini najbolj ustrejal.

Molitev Očenaša:

Skupina se prime za roke in sklene krog, v katerega vključi tudi oltar z Najsvetejšim.

Skupaj zmoli/zapoje Očenaš, v katerega animator še enkrat vključi to, kar so povedali otroci ali kar se mu zdi še pomembno.

Dva od otrok izmenjaje prebereta naslednjo **molitev**:

Gospod, naj tvoja ljubezen napolni moje srce.

Naj tvoja dobrotu poganja moja dejanja.

Naj tvoj mir čuje nad mano.

Naj tvoja moč ohranja moje življenje.

Naj tvoje oko nadzira moje korake.

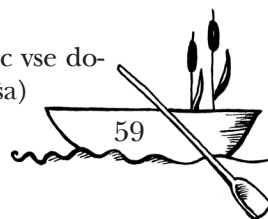
Naj mi bo tvoja beseda varstvo in opora.

Naj me tvoja roka brani pred sleherno nevarnostjo.

Naj me tvoja modrost uči dobrotelčnosti.

Naj me tvoje radosti spodbujajo k razveseljevanju drugih.

Pesem (po izbiri): Pojdi v popolnem miru; O Gospod, studenec vse dobrote; Da, Gospod, dober si; Darujemo ti; Hvalnica (Vsa moja duša)

SPOKORNO BOGOSLUŽJE

UVOD ZA ANIMATORJA

Za spokorno bogoslužje je potreben predčasen dogovor z duhovnikom (vsaj 14 dni pred oratorijem), da ta lahko povabi več spovednikov.

Primerno je, da v pripravi na spoved otroci še enkrat podoživijo vrednote, simbole in modrosti, s katerimi so se srečevali v tednu oratorija. V prostoru, kjer bo potekalo spokorno bogoslužje, lahko že prej namestimo vse simbole tedna (z imenom vrednote), lahko pa se prinašajo tudi sproti.

Če so bili simboli med oratorijem spodbuda in vir navdiha za globlje doživljanje nekaterih vrednot, naj bodo med spokornim bogoslužjem pomoč, da si otroci in animatorji ob njih izprašajo vest oziroma se zamislijo, če niso vrednot, ki jih ti simboli predstavljajo, kdaj tudi zaničevali in poteptali s svojim življenjem oziroma s svojim načinom vedenja.

Spokorno bogoslužje je zasnovano v daljši obliki zato, da daje več možnosti, kako ga spremeniti, posamezne elemente zamenjati med seboj ali ga prilagoditi starosti otrok.

ZAČETEK

Otrokom na začetku razložimo, da bomo vsak simbol najprej osvetlili z lučkami, da bi se spomnili, koliko lepih stvari so nam ti simboli povedali v tednu oratorija. Vsaka izmed lučk pomeni vsaj eno lepo stvar, na katero nas ta simbol spominja (npr. GRB: da me ima Bog rad, da me vsak dan kliče po imenu, da sem njegov otrok, da mi je Bog dal toliko lepih lastnosti ...).

N. B.

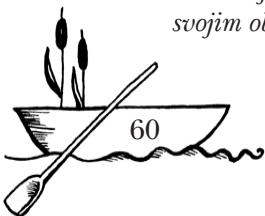
Okrog vsakega simbola prižgimo toliko lučk (čajne svečke), kolikor mislimo kasneje zastaviti vprašanj za izpraševanje vesti.

Animatorji lahko v tem delu, ko se prižigajo svečke, vključijo tudi otroke, da se spomnijo pozitivnih vrednot, ki jih simbol predstavlja. Pomembno je, da ves čas ohranijo zbranost. Spokorno bogoslužje naj vodita odrasla animatorja.

Med prehodi od ene vrednote na drugo lahko pojemo odpev »Gospod, ti veš, da ljubim te« (pesem Želal si).

UVOD V IZPRAŠEVANJE VESTI

Sedaj otroke povabimo, da skupaj pogledamo vsak v svoje srce, če smo kdaj s svojim obnašanjem, s svojimi besedami ali mislimi ugasnili te lučke.

1. vrednota: **IME**
simbol: **GRB**
● modrost: **Poklical sem te po imenu: moj si** (Iz 43,1)!

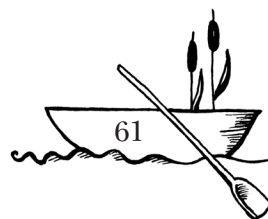
Bog nas je ustvaril. Po naših starih nam je dal življenje in ime. Hotel nas je prav take, kot smo. Vsakega od nas hoče prav takega, kot je – s točno takimi lastnostmi in sposobnostmi. Bogu smo najbolj všeč, kadar smo zadovoljni in srečni, da smo prav takšni, kot nas je on ustvaril (eden je velik, drugi bolj majhen; eden je suh, drugi bolj okrogel, eden ima ravne zobe, drugi malo manj ...) in z veseljem razvijamo vse dobre lastnosti in talente, ki jih je Bog položil v naše srce. Kolikokrat rečemo Bogu hvala?

Dobrega Boga, ki je moj Oče in me ima neskončno rad, bom danes prosil za odpuščanje (*po vsakem vprašanju eden od animatorjev ugasne plamen lučke*):

- če se ne veselim, da sem tak, kot sem;
- če se Bogu ne zahvaljujem, da mi je podaril toliko lepih lastnosti;
- če sem bil kdaj len in se mi ni dalo, da bi svoje talente dobro izkoristil;
- če se ne trudim, da bi odkril čim več dobrih lastnosti, ki jih je Bog položil v moje srce;
- če s svojimi dobrimi lastnostmi nisem hotel pomagati drugim;
- če sem se kdaj norčeval iz imena svojih prijateljev, sošolcev;
- če sem se kdaj norčeval iz lastnosti svojih prijateljev;
- če sem bil kdaj nevoščljiv, da imajo drugi dobre lastnosti, ki jih jaz nimam.

2. vrednota: **NARAVA**
simbol: **DREVO**
● modrost: **Gospod, kako čudovito je tvoje stvarstvo** (prim. Ps 8,2)!

Bog, ki nas ima neskončno rad, nas je postavil v ta prečudoviti vrt, ki se imenuje narava. Obdal nas je s cvetjem, drevjem, potoki, rekami in morji. Dal nam je čudovito zemljo, iz katere zraste toliko dobrot. Dal nam je letne čase, da se lahko veselimo in igramo vedno drugače. Bog nam podarja ta vrt narave, da nas hrani in nam daje prostor za življenje. Iz nje dobimo surovine za izdelavo vsega, kar potrebujemo. V vsakem letnem času nam podarja nove darove. Mostiščarji so zelo spoštovali naravo in jo cenili. Danes pa ljudje večkrat pozabljam, da nam je narava podarjena in da smo dolžni skrbeti za ta prečudoviti vrt.

Danes bom torej dobrega Boga prosil za odpuščanje *(po vsakem vprašanju eden od animatorjev ugasne plamen lučke)*:

- če sem kdaj tudi jaz uničeval ta čudoviti vrt narave;
- če sem kdaj teptal cvetje in travo;
- če sem kdaj lomil drevesa in veje;
- če sem kdaj metal odpadke v vodo;
- če sem kdaj metal odpadke po travi in zelenicah;
- če v šoli, doma in v mestu nisem spoštoval gredic z rožami, zelene trave, kakršnih koli nasadov.

3. vrednota: **SPO[TOVANJE]**
 simbol: **DVE VESLI**
 modrost: **Tekmujte v medsebojnem spoštovanju** (Rim 12,10).

Kadar se med seboj spoštujemo, takrat nam je zares lepo. Dobro in plemenito srce ima, kdor zna spoštovati vsakega človeka brez izjeme, tudi ubogega, revnega, bolnega. Tako so delali svetniki. Ker nas je ustvaril Bog, smo zanj vsi neskončno dragoceni. Zato spoštujemo drug drugega predvsem zato, ker smo vsi ustvarjeni po njegovi podobi. Pri Bogu ni bolj vreden spoštovanja tisti, ki je bolj pameten, ali tisti, ki je bolj bogat. Pred Bogom je vsakdo neskončno vreden. Neskončno vreden si ti *(Matej ... naštejemo imena vseh otrok v skupini)*.

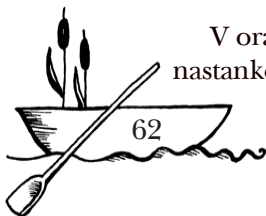
Drug drugega spoštujemo zato, ker nas Bog tako zelo spoštuje in ceni. Tisti, ki nas najbolj ceni in spoštuje, je Bog.

Zato bom danes dobrega Boga, ki me je ustvaril, me ima rad in me neskončno spoštuje ter ceni, prosil za odpuščanje *(po vsakem vprašanju eden od animatorjev ugasne plamen lučke)*:

- če kdaj nisem spoštoval svojih staršev;
- če kdaj nisem spoštoval katehetov in veroučiteljev;
- če kdaj nisem spoštoval učiteljev v šoli;
- če sem se kdaj zaničljivo obnašal in posmehoval tistim, ki so manj sposobni kot jaz;
- če sem kdaj zafirkaval ali poniževal sošolce ali prijatelje zaradi kakšne njihove lastnosti;
- če sem se kdaj do kogar koli in to kjer koli obnašal nespoštljivo: pri raznih dejavnostih, ki jih obiskujem izven šole, na cesti, v trgovini ...

4. vrednota: **MOLITEV**
 simbol: **LESTEV**
 modrost: **Zahvaljujem se ti, ker sem tako čudovito ustvarjen** (Ps 139,14)!

V oratorijski zgodbi o mostiščarjih smo odkrili, da so ljudje davno pred nastankom naše kulture molili. Boga so klicali Nevidni, čutili so, da jih blagosla-

vlja, da je uspeh njegovo delo (Ostrorogi čuti, da mu je beli bober podarjen). Z Nevidnim so se posvetovali (Ostrorogi pleza na hrast in tam moli).

Človek, ki moli, ve, da pripada Bogu, da je z Njim v stiku in da ni nikoli sam. Mi pa tako pogosto pozabimo, da imamo v nebesih Boga, ki je naš Oče, ki vedno misli na nas.

Danes bom dobrega Boga prosil odpuščanja (*po vsakem vprašanju eden od animatorjev ugasne plamen lučke*):

- če se mu kdaj zvečer pozabim zahvaliti s kratko molitvijo;
- če sem ga pozabil slaviti in se mu zahvaliti za čudoviti svet narave, ki mi ga je podaril;
- še posebej ga bom prosil odpuščanja, če kakšno nedeljo nisem hotel k najlepši molitvi – sveti maši;
- če sem se kdaj pri molitvi grdo obnašal.

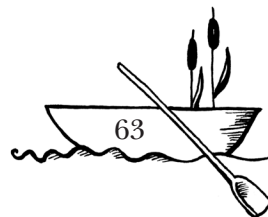
5 vrednota: **DOMOVINA**
 simbol: **SLOVENSKA ZASTAVA**
 modrost: **Blagor narodu, ki si je Boga izbral za vladarja** (prim. Ps 33,12)!

V tem tednu smo slišali čudovit stavek, ki ga je izrekel Ostrorogi: »Bogastvo ni baker, ni razkošna ladja, ni zemlja, ni voda, niti ni jezero, po katerem lahko svobodno križarimo ... Bogastvo je v srcu. Je mir in ljubezen med ljudmi, je domovina, kjer ljudje živimo v slogi med seboj ...«

Bogastvo je naša kultura, naš jezik, narodni izdelki, naše navade, običaji. Vredni smo toliko, kolikor smo dobri, iskreni, prijazni in zato Bogu podobni. Lahko nosimo draga oblačila z znamko, ki prihajajo iz tujine, pazato ne veljamo prav nič več in zato nismo več vredni. Na žalost pre pogosto pozabimo na to.

Danes se bomo zamislili, če smo sploh kdaj Bogu hvaležni, da imamo svojo domovino, svoj jezik, svojo kulturo, običaje, toliko lepih domačih izdelkov. Vprašali se bomo (*po vsakem vprašanju eden od animatorjev ugasne plamen lučke*):

- zahtevam kdaj, da mi starši kupujejo draga oblačila z znamko, za katera težko zaslužijo denar, medtem ko lahko enako oblačilo brez znamke dobim veliko ceneje (*v skupinah s starejšimi lahko ta del še posebej razširimo in spregovorimo o osebnem dostojanstvu, ki ga moramo razvijati in pri čemer nam najrazličnejše blagovne znamke ne dodajo prav ničesar v tem smislu*);
- sem ponosen na slovenski jezik tako, da se ga rad in z veseljem učim;
- sem zadovoljen s slovenskimi stvarmi, ki so morda malo bolj enostavne, a stanejo manj;
- verjamem, da če nosim draga oblačila, to ne pomeni, da sem dober človek in da imam dobro srce.

6 vrednota: **POVEZANOST**
simbol: **HLEB KRUHA**
● modrost: **Ker je en kruh, smo mi, ki nas je veliko, eno telo** (1 Kor 10,17).

V oratorijski zgodbi smo videli, kako Jezerjani stopijo skupaj, se zedinijo, povežejo in tako uspejo proti nevarnosti, ki jim grozi od zunaj. Povezanost jim prinaša srečo in korist. Povsod, kjer ljudje živijo v prijateljstvu in povezanosti, čutijo, da so močni. Drug drugemu zaupajo in drug na drugega se zanesejo. Vsakdo hoče dobro drugega in nihče ne gleda le na svojo korist, ampak da bi jim bilo skupaj lepo. Če bi se pšenična zrna ne pustila zmleti skupaj, nikoli ne bi prišli do moke, kaj šele do kruha. Tisoče drobnih zrn držijo skupaj ta čudoviti hleb kruha.

Bog, ki nas ima neskončno rad, želi, da smo ljudje med seboj vedno povezani kot prijatelji, pa naj se zgodi kar koli. Isto nam je povedal Jezus: »Ljubite se med seboj!« V evangeliju imamo zapisano dolgo molitev, v kateri je Jezus prosil Očeta predvsem za to, da bi bili ljudje »eno med seboj«. Žal pa vedno ne znamo ali tudi nočemo biti iskreni prijatelji.

Zato bomo danes prosili dobrega nebeskega Očeta, naj nam odpusti (*po vsakem vprašanju eden od animatorjev ugasne plamen lučke*):

- če smo se kdaj prepirali;
- če smo povzročali razdor;
- če smo bili sebični in nismo držali skupaj;
- če smo grdo govorili o sošolcih ali prijateljih;
- če smo si kaj izmislili in s tem obtožili prijatelja;
- če smo koga tožili ali po krivem dolžili.

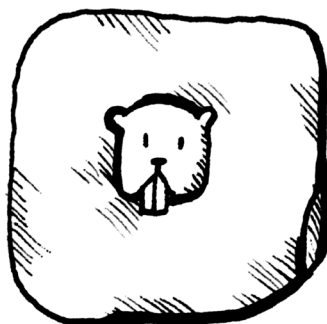
V času po spovedi otroke spodbujamo, da glede na simbole, ob katerih so si izprašali vest, sanjajo, kaj bi bilo najbolj potrebno spremeniti v njihovem življenju. Povabimo jih, naj vsak izbere en simbol (GRB, DREVO, VESLI, LESTEV, ZASTAVA, HLEB KRUHA) kot področje, na katerem bi se rad poboljšal. Po spovedi se znova vrnemo k simbolom. Otroke povabimo, da se sedaj zberejo vsak ob simbolu, ki ga najbolj spodbuja, da bi ravnal drugače. Vsak otrok dobi lučko in jo znova postavi ob simbol. Ob tem pove kratko misel, zakaj bo prižgal lučko prav ob določenem simbolu (Lučke je potrebno imeti v rezervi. Odvisno od velikosti skupine. Na začetku je seveda lahko malo vprašanj in zato tudi malo lučk. Na koncu je pomembno, da vsak otrok doda svoja lučka, kot znamenje svoje obljube po poboljšanju. Ni pomembno, če bo kakšen simbol ostal neosvetljen.). Vmes lahko pojemo, zmolimo skupaj kakšno molitev.

Pesem: Najlepšo pesem

KATEHEZE ZA OTROKE

50

OPOZORILA K PRIPRAVI KATEHEZ

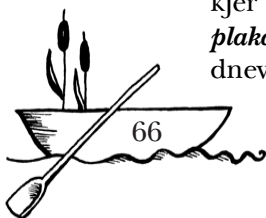
Kateheza je središče oratorija. Brez nje oratorij ne bi bil oratorij. Don Bosko je vse svoje moči vložil v to, da bi mlade vzgojil v dobre kristjane in poštene državljane. Omogočil jim je, kar so imeli radi: zabavo, igro, veselje, da bi oni vzljubili to, kar je bilo njemu tako pri srcu: spoznavati in ljubiti Boga, srečevati se z njim v molitvi in zakramentih. Vedel je, da bodo le tako prišli do sreče v zemeljskem življenju in v večnosti. Prav tako tudi Marija Mazzarello: dekleta je z učenjem šivanja pripravljala na življenje, omogočala jim je igro, vrišč in veselje, njen glavni cilj pa je bil: naučiti jih ljubiti Boga v vsaki dejavnosti.

Skrbno pripravljena kateheza bo osmislila ves oratorij. Otroci in mladi, ki prihajajo na oratorij, se veselijo igre, prijateljstva, veselega in sproščene vzdušja. V takem okolju so toliko bolj odprti za oznanilo o Bogu, ki jih neskončno ljubi in jim želi srečo. Pripravljene so sanjati visoke cilje in si zanje prizadevati. Na nas pa je, da jim jih dobro predstavimo, jih usmerjamo in jih nanje spominjamo (tudi to je don Bosko dobro vedel: mladi so odprti in pripravljene, toda pozabljivi, zato smo ob njih, da jih spominjamo na njihove cilje in jih spodbujamo).

Zato naj nam ne bo žal časa in moči za skrbno pripravo katehez ter za vzgojo animatorjev v tej smeri. Rezultati morda ob koncu tedna ne bodo očitni in verjetno nam bo večji del sadov ostal prikrit, toda sejali bomo seme, ki mu bo Bog dajal rast (prim. 1Kor 3,6).

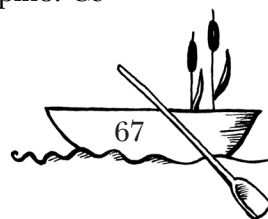
Nekaj navodil za uporabo letošnjih katehez:

- Za vsak dan je pripravljena kateheza z enakim naslovom kot zgodba. Pod naslovom so zapisani: *osrednja vrednota, simbol in modrost dneva*, ki je izbrana iz Svetega pisma. Sledijo *namen*, ki želi usmerjati celoten potek dneva, in konkretni *cilji kateheze*. Vse to je vodilo celotnega dne, posebej pa skupnega uvoda in kateheze po skupinah.
- *Skupni uvod* ima voditelj oz. duhovni vodja oratorija pred katehezo v skupinah, da *povzame sporočilo zgodbe*, nakaže *pomen simbola dneva* in *uve-de v pogovor o vrednoti dneva*, ki se bo bolj podrobno razvil v skupinah. Poudari in razloži tudi *modrost dneva*. Skupni uvod je v pomoč otrokom, da bodo sporočilo bolj poglobili, in animatorjem, da katehezo lažje in boljše izpeljejo ob zastavljenih ciljnih in vrednotah. Poteka naj v dialogu z otroki.
- Če skupnega uvoda ni, naj ga animatorji uporabijo pri katehezah (vsaj povzetek zgodbe). Toda *skupni uvod zelo priporočamo*.
- V prostoru, kjer se zbiramo za skupni uvod v katehezo (ali drug prostor, kjer se največ zadržujemo oz. je najbolj dostopen), vsak dan obesimo *plakat* z naslovom oratorija Preklopi sanje na dejanje in z modrostjo dneva. Voditelj pri skupnem uvodu da navodilo, kaj naj nanj pišejo, da

bodo preklopili sanje na dejanje (podrobnejša navodila glej v poglavju Ne prezrite in v posameznih katehezah).

- Kateheze so podobno kot leta doslej razdeljene na *kateheze za mlajše* in *kateheze za starejše*. Za oboje je pomembno predvsem, da se animator nanje *dobro in pravočasno pripravi* in pripravi tudi vse potrebne pripomočke. Morda bo pri pripravi potreboval nasvete, spodbude in pomoč voditelja.
- Predlagamo, da animator v pripravi na katehezo *prebere tudi skupni uvod*. Če se mu zdi primerno, lahko pri katehezah za mlajše (predvsem za skupine srednje starosti) uporabi tudi kakšen element iz katehez za starejše in obratno.
- Na začetku katehez so navedeni *predlogi za pesmi* in *pripomočki*, ki jih animator potrebuje za izvedbo kateheze. Pesmi animator sam razporeja tekom kateheze glede na skupino in potek dela. Če je le mogoče, naj skupina zapoje vsaj eno pesem na začetku, na koncu ali med katehezo. Večkrat lahko uporabimo pesmi, ki govorijo o Svetem pismu: Naš zaklad je Sveto pismo, Odprem Sveto pismo, Odpri oči mi. Pripomočke naj skrbno in pravočasno pripravi.
- Kateheza se drži ustaljenega vzorca: *vstopno mesto, oznanilo, dejavnost, molitev*. Oznanilo v določenih katehezah sledi molitev, v drugih pa dejavnost glede na potek pogovora in vrsto dejavnosti.
- *Vstopno mesto* daje izhodišča za pogovor o zgodbi ali tematiki dneva; se navezuje na predhodne izkušnje otrok v zvezi z vrednoto, lahko pa tudi z igro ali vajo omogoča izkušnjo, ki jih nato uvede v *Oznanilo*. V oznanilu se srečamo z odlomkom Božje besede (Svetega pisma) in se pogovarjamo o tem, kako naj to Božjo besedo živimo v vsakdanjem življenju. S praktično *dejavnostjo* vrednoto utrdimo. Katehezo v skupini zaključimo z *molitvijo* ali pa molimo po oznanilu.
- *Svetopisemsko besedilo in opombe, ki razlagajo, kaj animator ali otroci delajo*, so napisana v *poševnem tisku*, to, kar govori, pa v običajnem. Opozarjamo, naj *animator ničesar ne bere neposredno iz priročnika*, ampak naj se tako pripravi, da se bo lahko pogovarjal z otroki in jim prosto pripovedoval.
- Tudi *svetopisemski odlomek naj mlajšim otrokom doživeto in jasno pripoveduje in ga ne bere*. Čeprav so vsi svetopisemski odlomki v priročniku in čeprav jih mlajšim otrokom animator pripoveduje, predlagamo, da *ima vsak dan s seboj Sveto pismo*. Drži ga v rokah, ko pripoveduje (oz. pri starejših lahko bere) določen odlomek. Starejši lahko sami poiščejo citat, ki ga bodo brali. V času branja oz. pripovedovanja odlomka naredimo *vzdrušje zbranosti* in damo otrokom občutiti pomembnost trenutka, saj *poslušamo Božjo besedo*.
- Nekatere kateheze ponujajo več možnosti za vstopno mesto in za dejavnost. Izberemo tisti predlog, ki je najbolj primeren za skupino. Če imamo dovolj časa, lahko izvedemo več dejavnosti.

1. NOVO IME

Vrednota: **IME**

Simbol: **GRB**

Modrost dneva: **Poklical sem te po imenu: moj si**
(Iz 43,1)!

Namen: Na oratoriju danes poskušamo ovrednotiti ime človeka in spodbujati otroke, da odkrivajo, kdo so in kakšne talente imajo.

- Cilji:**
- Spoznati pomen imena za človeka in odkrivati, svoje lastnosti.
 - Doživeti veselje ob dejstvu, da me Bog kliče po imenu.
 - Na ustvarjalen način predstaviti sebe ter svoje lastnosti in talente.

SKUPNI UVOD

- Videli smo prvi del zgodbe letošnjega oratorija. Kdo vse danes nastopa v njej? Znamo ponoviti imena? (*Nastevajo.*)
- Nekdo ima kar dve imeni. Kdo je to? Kako so ga klicali prej? In kako pozneje? Zakaj je dobil novo ime? Kdaj je nekdo po izročilu njihovega rodu lahko dobil novo ime?
- (*Na tej točki lahko pride Ostrorogi jelen in še kaj pove o svojem imenu oz. o tem vpraša otroke.: Jezerjani so imeli navado, da so mlademu človeku spremenili ime, ko je naredil kakšno veliko dejanje. Ime je pomenilo in predstavilo kakšno lastnost tega človeka. Plamenolasec je dobil ime Ostrorogi jelen, ker je ujel velikega jelena, hkrati pa je bil odločen, pogumen in podjeten. Jelenovi rogovi so tako postali njegovo razpoznavno znamenje, njegov grb.)*
- Vsak od nas ima ime, s katerim nas kličejo in nas po njem poznajo starši, bratje, sestre, prijatelji, sošolci ... S tem imenom nas kliče in nas pozna tudi Bog. V Svetem pismu nam pravi: »**Poklical sem te po imenu: moj si**« (Iz 43,1).
- Ime je pomembno, saj pove nekaj o nas, kot je povedalo ime Ostrorogega jelena. Poleg imena pa nas označujejo tudi naše lastnosti in talenti. Pomembno je, da vemo, kakšni smo, katere lastnosti in katere talente imamo. Tudi na oratoriju jih bomo poskušali odkrivati.
- Ko bomo odkrivali svoje značilnosti in sposobnosti, bomo tudi ugotovili, kaj bi lahko bilo na našem grbu.

- Ali veste, kaj je grb? Kdo vse ima svoj grb? Kaj pa Ostrorogi jelen – je tudi on imel svoj grb? Kakšen? Kaj je označil z njim? Kaj predstavljajo znaki, ki so na grbu? (*Značilnosti občine, države ali osebe, ki ji grb pripada.*) (*Ta dan imamo lahko na vidnem mestu izpostavljen grb svoje občine in svojega škofa in ga na tej točki tudi razložimo.*)
- Danes se bomo podali na pot odkrivanja svojega imena in predvsem svojih lastnosti in talentov. Na oratoriju bo za to dovolj priložnosti. Marsikaj bomo lahko odkrili in se naučili. Ob tem nas bosta danes spremljala simbol grb ter modrost dneva: »**Poklical sem te po imenu: moj si**« (Iz 43,1). Ta nam govori, da nas Bog pozna po imenu in nas po tem imenu kliče, zato smo njegovi. (*V tem trenutku nekdo izpostavi oz. prilepi na steno modrost dneva, ki je napisana na plakatu Preklopi sanje na dejanje. Voditelj povabi vse, da tekom dneva na ta plakat pišejo dobre lastnosti, ki so jih odkrili pri drugem.*)
- Seveda pa ne bomo spoznavali samo sebe. Potrudili se bomo, da bomo spoznavali drug drugega in skozi teden spletli veliko prijateljskih vezi.

A – ZA MLAJŠE

Pesmi: Nas zaklad je Sveto pismo; Želel si, da bi pasel jagnjeta; Ko Jezus je začel učiti; Jezus ljubi vse otroke; Hvala ti, dobri Bog

Pripomočki: listi z narisanim grbom za vsakega otroka; slike telefona, GSM-a, računalnika, pisma; simboli svetega krsta: voda, belo oblačilo, sveča; blagoslovljena voda

VSTOPNO MESTO

Animator otrokom razdeli liste, na katerih je narisana obris grba. V grb narišejo sami sebe, malo večji pa narišejo to, kar radi delajo. Nato se predstavijo drug drugemu s pomočjo risbe.

Ob koncu predstavitve animator vsakega pokliče po imenu, nato lahko še kdo iz skupine ponovi vsa imena.

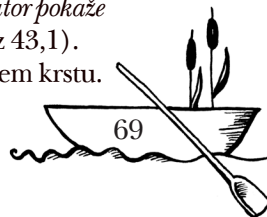
Sami sebe ste narisali v grb. Grb je naše zunanje znamenje. Kličemo pa se po imenih. Vsak od nas se je najprej predstavil s svojim imenom.

Tudi Ostrorogi jelen je imel svoj grb in svoje ime. Kakšen grb? Kakšno ime je imel, preden je ujel velikega jelena? In kakšno potem?

Kako se lahko kličemo in pogovarjamo med seboj, npr. kadar nismo blizu skupaj? *Animator prinese slike predmetov, s katerimi se kličemo in komuniciramo: telefon, GSM, elektronska pošta, pismo ... in se ob tem na kratko pogovori z otroki.*

Tudi Bog nas kliče. Kako pa nas on kliče? Po telefonu? Bog je vsakemu od nas napisal pismo – Sveto pismo. V njem pravi meni, tebi, tebi (*animator pokaže na vsakega otroka*): Rad te imam. 'Poklical sem te po imenu: moj si' (Iz 43,1).

Bog nas pozna po imenu in nas je po tem imenu poklical že pri svetem krstu.

OZNANILO

Tudi Jezus je bil krščen. Sedaj bomo pozorno prisluhnilo Svetemu pismu, Božji besedi, ki nam bo spregovorila o Jezusovem krstu. Ko poslušamo ali beremo Sveto pismo, je to čisto poseben trenutek, saj nam govori Bog. Zato bomo sedaj zelo pozorni.

Animator doživeto in slovesno prebere, še bolj pa je, da pripoveduje svetopisemski odlomek Mt 3,13–17:

Tedaj je prišel Jezus iz Galileje k Jordanu do Janeza, da bi se mu dal krstiti. Janez ga je hotel odvrniti od tega in je rekel: »Jaz bi se ti moral dati krstiti, pa ti hodiš k meni.« Jezus je odgovoril in mu dejal: »Pusti zdaj, kajti spodobi se nama, da tako izpolniva vso pravičnost.« Tedaj mu je pustil. Po krstu je Jezus takoj stopil iz vode, in glej, odprla so se mu nebesa. Videl je Božjega Duha, ki se je spuščal kakor golob in prihajal nadenj. In glej, glas iz nebes je rekel: »Ta je moj ljubljeni Sin, nad katerim imam veselje.«

Bog je pri Jezusovem krstu povedal, da je Jezus njegov ljubljeni Sin. Pri krstu smo tudi mi postali njegovi ljubljeni otroci.

DEJAVNOST

Pogovor o krstu:

Kaj je duhovnik rekel, ko vas je krstil? (Ime, jaz te krstim v imenu Očeta in Sina in Svetega Duha. Amen.) Svojega krsta se ne spomnimo, če smo bili kršчени kot majhni otroci. Morda pa ste bili na krstu mlajšega brata, sestre, bratranca ... Kaj ste takrat videli?

Pri krstu duhovnik uporabi naslednje simbole (vse razen krstnega olja animator pokaže otrokom):

VODA

Voda je vir življenja. Brez nje nihče ne more živeti. Kot je voda nujno potrebna za življenje, tako je krst nujno potreben, da nas vključi v Jezusovo Cerkev.

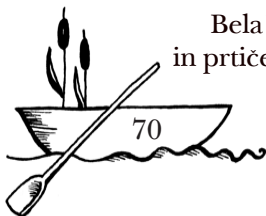
Voda tudi očičuje. Z njo se umivamo. Tako nas tudi krst očisti izvirnega greha in drugih grehov. Duhovnik pokliče krščenca po imenu, mu trikrat oblije glavo s krstno vodo in reče: »Ime, jaz te krstim v imenu Očeta in Sina in Svetega Duha. Amen.

KRSTNO OLJE

Olje pomeni moč in lepoto. Z oljem so mazilili kralje in duhovnike. Maziljenje s krstnim oljem je znamenje, da nas je Bog izbral. Beseda Kristus pomeni Maziljenec. Mi smo maziljenci v Jezusu Kristusu.

BELO OBLAČILO

Bela barva je znamenje čistosti. Pri krstu položimo na krščenca belo obleko in prtiček. Bela obleka pomeni lepoto in veselje Božjega življenja.

SVEČA

Svetloba prinaša življenje. Je vir toplote. Kaže pot v temi. Sveča, ki jo prižgemo pri krstu, je znamenje vstalega Jezusa. Pri krstu smo dobili Božje življenje in postali otroci luči.

MOLITEV

Kakor je Bog poklical Jezusa: 'Ti si moj ljubljeni Sin', tako kliče tudi nas.

Animator vsakega otroka pokriža na čelu (lahko z blagoslovljeno vodo), pove njegovo ime in reče: Ti si moj ljubljeni sin/hči/otrok.

Nato zaključí: Dobri Bog, hvala ti, da si vsakega otroka poklical po imenu. Hvala ti za: (našteje imena vseh otrok). Hvala ti za vse lepe in dobre lastnosti, ki si jim jih podaril in ki so se jih naučili.

Nato lahko zapojemo odpev Hvala ti, dobri Bog ali drugo pesem, ki vsebuje zahvalo.

B – ZA STAREJŠE

Pesmi: Gospod, naš Gospod; Jezus se ob morju ustavi

Pripomočki: listi, pisala, flomastri, Sveto pismo; po izbiri: 2) Leksikon imen, 3)

Svetnik za vsak dan v letu; Leto svetnikov; Svetniki – varuhi, zavetniki, vzori

VSTOPNO MESTO

MOŽNOST 1: Aktivno pisanje svojega imena

Posameznik za vsako črko (oz. vsaj za tri črke) svojega imena poišče simbol in ga nariše. Primer: M kot MOST (črko M narišemo v obliki mostu, ki predstavlja posameznikovo lastnost, da je rad vez med ljudmi, da rad povezuje in omogoča, da se ljudje z različnih bregov srečujejo) ali C kot CESTA (črka C narisana v obliki ceste, ki predstavlja, da ta oseba rada potuje ...).

Če kdo ne želi risati, naj naredi krizanko iz svojega imena in v njej predstavi svoje lastnosti.

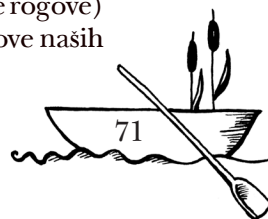
Vsak se predstavi s svojim 'simbolnim imenom', ki ga je narisal.

MOŽNOST 2: Risanje grba

Vsak član skupine dobi list z obrisom grba ali pa grb sam nariše. Razdeli ga na 4 dele. V grb nariše 4 svoje sposobnosti, lastnosti (npr. moj hobi, kaj najraje jem ...): 3 resnične, eno pa neresnično. Risanje traja okrog 10 min, potem se drug drugemu predstavijo in po vsaki predstavitvi ostali ugotavljajo, katera stvar o nekom ne drži.

NADALJEVANJE ZA MOŽNOST 1 in 2:

V zgodbi smo videli, da je imel Ostrorogi jelen enak grb (jelenove rogove) kot ime, saj je že ime predstavljal njega samega. Naše ime še ne pove naših lastnosti, svoje značilnosti pa lahko predstavimo z grbom.

Ime je razpoznavno znamenje posameznika. Po njem se prepoznamo. Drugi nas kličejo po imenu. Ime je dar, ki smo ga prejeli ob rojstvu in so nam ga dali starši.

V teku življenja pa si pridobivamo svoje pravo ime s tem, ko razvijamo svoje sposobnosti.

V Svetem pismu je Bog večkrat razodel, da vsakega kliče po njegovem imenu.

Nekaterim ljudem ga je celo spremenil.

Katere so bile npr. tiste osebe, ki jim je Bog ali Jezusspremenil ime? (Abram – Abraham; Saraja – Sara; Jakob – Izrael; Simon – Peter; Pavel – Savel ...)

OZNANILO

Pozorno prisluhujemo sedaj Božji besedi o tem, kako je Bog Abrahamu spremenil ime.

Bog Abrammu spremeni ime 1 Mz 17,1–8

Ko pa je Abram imel devetindevetdeset let, se mu je prikazal Gospod in mu rekel: »Jaz sem Bog Mogočni. Hodi pred menoj in bodi popoln! Sklenil bom zavezo med seboj in teboj in silno te bom namnožil.« Abram je padel na obraz in Bog je govoril z njim ter rekel: »Glej, to je moja zaveza s teboj: postal boš oče množice narodov. Ne boš se več imenoval Abram, temveč Abraham ti bo ime, kajti postavljam te za očeta množici narodov. Naredil te bom silno rodovitnega, napravil bom iz tebe narode in kralji bodo izšli iz tebe. Postavljam zavezo med menoj in teboj ter tvojimi potomci za teboj iz roda v rod kot večno zavezo. Tebi in tvojim potomcem za teboj bom Bog. Tebi in tvojemu potomstvu dajem deželo, v kateri bivaš kot tujec, vso kánaansko deželo, v večno last in bom njihov Bog.«

Kdo je bil Abram? (Abram je bil oče izvoljenega ljudstva Izraela, ime pomeni 'oče je vzvišen'.)

Zakaj mu Bog spremeni ime? (Ker ga je izbral za očeta množice narodov.)

Kaj pomeni ime Abraham? (Oče množice.)

S tem Bog Abrahamu zaupa poslanstvo – posebno nalogo; Bog mu je obljubil, da bo z njim in mu pomagal uresničiti to nalogo, ki jo zaupa.

Blagoslovil ga je in obljubil, da bo ostal njegov prijatelj.

Koje Abraham sprejel svoje poslanstvo, je še bolj pripadal Bogu. In za njega je potem še bolj veljala današnja modrost dneva: *Poklical sem te po imenu: moj si* (Iz 43,1).

Kdor nam da ime, njemu pripadamo. Starši so nam ob rojstvu dali ime. Pri svetem krstu pa nas je za svoje otroke sprejel tudi Bog. Takrat nas je prvič poklical po imenu. In nam tudi zaupal poslanstvo: vsakemu svoje. Vsakemu je obljubil, da bo z njim in mu pomagal v življenju.

Božje obljube pa se uresničujejo le, če tudi mi sodelujemo.

Naša naloga pri tem je, da uporabljamo in razvijamo vse svoje sposobnosti, ki jih imamo.

DEJAVNOST

MOŽNOST 1

Da svoje sposobnosti lahko uresničujem, jih moram poznati. Veliko dobrega lahko delam: z očmi, z usti, z rokami, z ušesi, z nogami, s srcem ...

Vsak na papir nariše te različne dele telesa; vanje vpisuje, kaj dobrega lahko naredi s posameznimi deli.

MOŽNOST 2

Poiščejo pomen svojega imena iz knjige Leksikon imen.

V trak pod grb napišejo, kaj njihovo ime pomeni.

MOŽNOST 3

Iz knjig poiščejo zgodbo o svojem krstnem zavetniku.

Možne knjige: Svetnik za vsak dan v letu; Leto svetnikov; Svetniki – varuhi, zavetniki, vzori ...

Na zanimiv način naj predstavijo vsak svojega krstnega zavetnika (npr: žganje v les, pergament, na plakat ...).

MOLITEV

Ob koncu se izročimo Mariji z molitvijo: O Gospa moja.

ali

(Ob znaku + naredimo majhen križec na določen del telesa.)

Gospod, odpri (+) moje ustnice,
moja usta bodo oznanjala tvojo slavo in našla dobre besede.

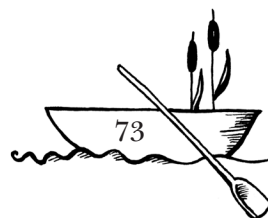
Gospod, odpri (+) moje oči,
da bom občudoval tvojo krasoto in videl bedo ljudi.

Gospod, odpri (+) moja ušesa,
da bom zaznal tvojo besedo in slišal krik revnih.

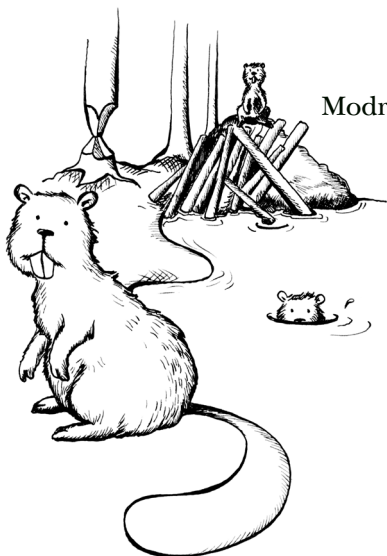
Gospod, odpri (+) moj nos,
da bom začutil prijeten vonj in sprejel dišavo vseh stvari.

Gospod, odpri (+) ves moj obraz,
da bom živel naravnan nate in ostal odprt do vseh.

Gospod, (+) odpri moje srce,
da bom ustvaril prostor zate in za dobra čustva za vse ljudi.

2. RASTOČE KOLIŠČE

Vrednota: **NARAVA**

Simbol: **DREVO**

Modrost dneva: **Gospod, kako čudovito je tvoje stvarstvo (prim. Ps 8,2)!**

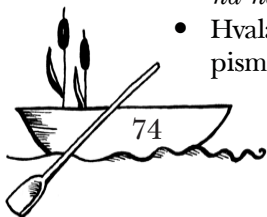
Namen: Učimo se občudovati naravo, imeti pravi odnos do nje in se zanjo Bogu zahvaljevati.

Cilji:

- Spoznati, da nam je Bog dal naravo, da nam služi in da jo varujemo.
- Doživeti veselje in hvaležnost za lepoto stvarstva.
- Občudovati naravo in jo varovati.

SKUPNI UVOD

- Se spomnite, kaj je včeraj sanjal Ostrorogi jelen? (*Da bi imel svoje kolišče.*) Ali je te sanje že začel spreminjati v resničnost, jih preklapljati v dejanje? Da, in šlo mu je prav dobro. Zakaj pa je delal svoje kolišče? Hotel je biti samostojen. Ni maral živeti na račun drugih, prav tako pa ni maral, da bi kdo izkoriščal njega. Ali je bil Ostrorogi pošten do svojih delavcev in do svoje sestre? Kako je to pokazal? Kaj pa do narave? Kako je ravnal z naravo? Z bobri, na primer?
- (*Voditelj lahko vzame v roko lutko – bobra ali pa ta del z lutko – igralko odigra nekdo drug*): To lahko kar jaz povem. Ostrorogi je res imel čut za naravo ter za nas živali in je z nami res lepo ravnal. Občudoval sem ga, kot pogosto občudujem naravo. Plavam po jezeru in se veselim vode, ki me obdaja. Splezam na kopno in občudujem cvetlice, nešteto različnih barv in oblik cvetov. Posebno všeč so mi drevesa. Gledam jih, kako so pozimi njihove veje pokrite s snegom, kako spomladi rastejo drobni lističi, kako zelen je gozd vse poletje in kako se jeseni prelije v tisoč barv. Iz dreves delam svoj dom, bobrišče in se hranim z njihovim lubjem. Občudujem sončne žarke, kako zjutraj posvetijo skozi listje dreves in s svojo toploto razveseljujejo vso naravo. Včasih se ustavim in gledam mravlje, kako hitijo in nosijo težek tovor. Drugič spet me prevzame petje ptic na drevesih v moji okolici. Ali tudi ti kdaj tako opazuješ in občuduješ naravo? (*Pokaže na nekaj otrok in mladih na oratoriju.*)
- Hvala, Bober, za to, da si nam povedal, kako občuduješ naravo. Tudi Sveto pismo velikokrat opisuje lepote stvarstva in nas uči, naj ga občudujemo.

Današnja modrost dneva pravi: **Gospod, kako čudovito je tvoje stvarstvo** (prim. Ps 8,2.10). **Simbol**, ki nas bo danes spremljal in nas spodbujal k občudovanju narave, pa je **drevo**.

- Če občudujemo naravo, jo bomo znali tudi varovati. Razmišljali bomo, kako jo lahko varujemo na tisoč načinov. Če je ne bomo varovali in res skrbeli zanjo, bo vse manj dreves, primanjkovalo nam bo vode, čistega zraka itd.
- Začnimo preklapljati sanje na dejanje tudi mi. Začnimo skrbeti za naravo in jo ohranjati. Danes imate posebno nalogo: v skupinah se boste pogovarjali tudi o ohranjanju narave. Kot skupina ali vsak zase boste napisali na ta plakat, kako si boste prizadevali za ohranjanje narave. Bodite iznajdljivi in pomislite na veliko različnih načinov skrbi za naravo. (*V prostoru je pripravljen velik plakat v obliki »daljinca«, na katerem sta napisana naslov oratorija in modrost dneva.*)

A – ZA MLAJŠE

Pesmi: Odprem Sveto pismo; Kdo je ustvaril; Stvarniku; Odpri oči mi; Hvala, Jezus; Hvala

Pripomočki: manjši listi za pisanje in večji za risanje, pisala, barvice, flomastri

VSTOPNO MESTO

MOŽNOST 1

Animator s pantomimo prikaže različne živali in rastline. Otroci ugibajo, kaj prikazuje.

MOŽNOST 2

Animator vsakemu otroku pove eno žival. Ta mora oponašati njen način oglašanja, drugi pa ugibajo, za katero žival gre.

Pogovor o naravi:

Kako je Ostrorogi jelen ravnal z bobri? Kako pa z naravo?

Kaj je vam v naravi všeč, kaj imate radi? Kaj vse se dogaja z naravo?

Danes imamo za simbol dneva drevo. Kakšno je drevo? Za kaj nam služi? Kaj lahko iz njega naredimo?

OZNANILO

Mi smo tesno povezani z naravo. Iz nje živimo, dobimo hrano, pijačo, obleko... Bog nam jo je zaupal, da bi skrbeli zanjo in se na zemlji dobro počutili.

Bog je ustvari zemljo, naravo, živali. Ustvaril je tudi nas zato, ker nas ima rad in želi, da bi bili srečni.

Takole pravi Sveto pismo o tem, zakaj je Bog ustvaril svet. Pozorno poslušajmo Božjo besedo.

Animator pripoveduje:

Bog, ti si zelo močan!

Nihče se ne more ustavljati tvoji moči.

Ves svet je pred teboj kot majhna pikica v veselju.

Toda ti si usmiljen z vsemi ljudmi, ker moreš vse.

Ti ljubiš vse, kar živi.

Nič od tega, kar si naredil, ti ni zoprno,

saj tega, kar bi sovražil, ne bi ustvaril.

In kako bi kaj moglo obstajati, če ti ne bi hotel,

in kako bi se moglo obdržati, česar ti ne bi poklical v življenje?

Toda ti prizanašaš vsemu,

ker je tvoje, Gospodar, ljubitelj življenja. (*Mdr 24,21–26*)

Bog je vse ustvaril. Zato Boga imenujemo Stvarnik. On je velik, mogočen in dober. Samo On si je lahko zamislil toliko lepih rož, živali, sonce ...

Naštejmo, kaj vse je ustvaril Bog.

DEJAVNOST

MOŽNOST 1

Otroci narišejo nekaj stvari, ki jih je ustvaril Bog.

Bog nam je naročil tudi, naj za naravo skrbimo in jo varujemo. Kako jo mi lahko varujemo?

Pogovorimo se o tem. (Otrokom pomagamo, da spregovorijo o takšnih načinih varovanja narave, ki ga zmorejo uresničiti sami oz. s pomočjo staršev in pazimo, da ne zaidemo v skrajnosti.)

Vsak na listek napiše, kako bo varoval naravo. Te listke bomo prilepili na plakat v skupnem prostoru. (Možni načini: Ne odlagam smeti kjer koli, ampak v smetnjake, ločujem odpadke, da gredo lahko v predelavo, namesto trgovinske vrečke uporabljam torbo ali košaro, zalijem rože, ne puščam prižgane luči po nepotrebnem, pazim, da ne porabim preveč vode ...)

MOŽNOST 2

S skupino gremo v naravo, poslušamo naravne zvoke, opazujemo živali, rastline, pokrajino ... in vse to občudujemo. Opazujemo, kako je za naravo poskrbljeno in se pogovorimo, kako lahko mi varujemo naravo.

Nato v naravi tudi molimo, se zahvalimo Bogu za to, kar vidimo, kar je ustvaril za nas.

MOLITEV

V imenu Očeta

Gospod Bog, ti si naš Stvarnik. Vse stvari si naredil dobre in lepe. Za vse se ti zahvaljujemo in ti pojemo: Hvala ti, dobri Bog!

Vsak pove svojo zahvalo Bogu za to, kar je ustvaril in po vsaki zahvali pojemo odpev. Nato lahko dodamo še prošnje za to, da bi prav ravnali z naravo.

B – ZA STAREJŠE

Pesmi: Stvarnik zemlje in neba, Res je prijetno, Hvalnico pojem Bogu,
Hvala ti, o moj Gospod, Za nebo pred teboj, Boga slavimo, ker dober je
Pripomočki: po izbiri: listi, pisala, barvice, flomastr

VSTOPNO MESTO

MOŽNOST 1

Vsak član skupine (ali v parih) z mimiko predstavi eno stvar iz narave. Ostali v skupini skušajo prepoznati, kar je prikazano.

MOŽNOST 2 (če je lepo vreme in je možnost iti v naravo)

Sprehodimo se po naravi. Opazujemo, kaj vidimo – opazujemo z očmi.

Poslušamo različne glasove, šume – poslušamo z ušesi.

Vonjamo – prepoznavamo vonj različnih naravnih vonjav.

Ko se po npr. 10 minutah vrnemo, vsak nariše nekaj od tega, kar je ugotovil – opazil, slišal ...

MOŽNOST 3

Kot skupina sestavijo iz svojih teles drevo.

V naravi srečujemo tudi smeti, odpadke, kar pa naravi pravzaprav jemlje lepoto. Ko je bilo ustvarjeno, je bilo vse dobro in lepo.

OZNANILO

Prisluhnili bomo Svetemu pismu – Božji besedi, ki govori o tem, da je Bog ustvaril svet.

Slovesno preberemo sledeče poročilo o stvarjenju sveta (skrajšan odlomek), lahko pa preberemo celoten odlomek iz Svetega pisma 1 Mz 1.

V začetku je Bog ustvaril nebo in zemljo. Zemlja pa je bila pusta in prazna, tema se je razprostirala nad globinami in duh Božji je vel nad vodami.

Bog je rekel: »Bodi svetloba!« In nastala je svetloba. Bog je videl, da je svetloba dobra.

Bog je rekel: »Bodi obok sredi vodá in naj loči vode od vodá!« In Bog je naredil obok in ločil vode, ki so bile pod obokom, od vodá nad obokom. Zgodilo se je tako.

Bog je rekel: »Vode pod nebom naj se zberejo na en kraj in prikaže naj se kopno!« Zgodilo se je tako. Bog je kopno imenoval zemljo, zbrane vode pa je imenoval morje. Bog je videl, da je dobro. Nato je Bog rekel: »Zemlja naj požene zelenje, rastlinje, ki daje seme, in drevje, ki na zemlji rodi sadje s semenom po svoji vrsti!« Zgodilo se je tako. Bog je videl, da je dobro.

Bog je rekel: »Naj bodo luči na nebesnem oboku! Ločujejo naj dan od noči in naj bodo znamenja za čase, dneve in leta! Naj svetijo na nebesnem oboku in razsvetljujejo zemljo!« Zgodilo se je tako. Bog je naredil dve veliki luči: večjo luč, ki naj gospoduje dnevu, in manjšo luč, ki naj gospoduje noči, ter zvezde. Bog je videl, da je dobro.

Bog je rekel: »Živa bitja naj mrgolijo v vodah in ptice naj letajo nad zemljo pod nebesnim obokom!« Bog je ustvaril velike morske živali in vsa živa bitja, ki se gibljejo in mrgolijo v vodah, po njihovih vrstah in vse krilate ptice po njihovih vrstah. Bog je videl, da je dobro. Bog je rekel: »Zemlja naj rodi živa bitja po njihovih vrstah: živino, laznino in zveri zemlje po njihovih vrstah!« Zgodilo se je tako. Bog je naredil zveri zemlje po njihovih vrstah, živino po njenih vrstah in vso laznino na zemlji po njenih vrstah. Bog je videl, da je dobro.

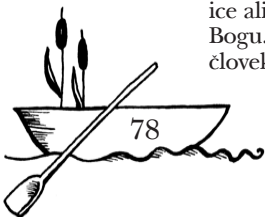
Bog je rekel: »Naredimo človeka po svoji podobi, kot svojo podobnost! Gospoduje naj ribam morja in pticam neba, živini in vsej zemlji ter vsej laznini, ki se plazi po zemlji!« Bog je ustvaril človeka po svoji podobi, po Božji podobi ga je ustvaril, moškega in žensko je ustvaril.

3 Ali je v Svetem pismu opisano stvarjenje sveta v nasprotju z znanostjo?

Opis stvarjenja, ki se nahaja v začetku Svetega pisma, je bil mnogokrat napačno razumljen in še danes se večinoma ne razume prav njegovega sporočila. Proti njemu se je navidezno postavljala teorija o evoluciji človeka in nasploh vsega sveta – poudarjam: samo navidezno. Zato naslednjih nekaj vrstic namenjamo kratki in bistveni razlagi opisa stvarjenja v 1 Mz 1,1–2,4 (knjige o tem kratkem odlomku bi namreč napolnile celo knjižnico). Omenimo naj tudi, da odlomek 1 Mz 1,1–2,4 ni edini v Svetem pismu, ki govori o stvarjenju, ampak jih je več, ki isto resnico razlagajo z drugimi besedami: 1 Mz 2,4–25; Ps 8; Ps 104 in cel kup krajših odlomkov.

Če torej nadaljujemo s primerjavo med poročilom o stvarjenju v sedmih dneh in danes najbolj sprejeto znanstveno teorijo o nastanku sveta v milijardah let, moramo najprej reči naslednje: Svetopisemsko poročilo o stvarjenju ne uporablja znanstvene govorice, temveč liturgično (molitveno, slavnino) govorico. Namen Svetega pisma ni natančno ugotoviti, v koliko letih so stvari nastale. Sporoča nam druge pomembnejše resnice:

1. Vse, kar je nastalo, je ustvaril en sam Bog. Obstajajo namreč tudi druge teorije, ki pravijo npr., da je svet nastal iz dveh ali iz več »stvarnikov«: dobro na svetu naj bi bilo ustvarjeno od dobrega stvarnika, slabo na svetu pa naj bi bilo ustvarjeno od slabega stvarnika.
2. Vse, kar je Bog ustvaril, je ustvaril iz ljubezni in zato, ker vsem ustvarjenim stvarjem hoče dobro. Vedno so namreč ljudje dvomili o tem, da je Bog vse ustvaril iz ljubezni in vedno obstaja skušnjava, da bi mislili, da se je tisti, ki je ustvaril svet, »izzivil« nad ustvarjenimi bitji ali da je bil k ustvarjanju prisiljen ali da se mu je ustvarjanje zgodilo po nesreči.
3. Vse, kar je Bog ustvaril, je dobro in vredno, da živi. Zato je na koncu vsakega dne rečeno: »Bog je videl, da je dobro.« Na koncu vsega pa zatrdi: »Bog je videl vse, kar je naredil, in glej, bilo je zelo dobro.«
4. Poročilo o sedmih dneh postavlja ustvarjene stvari v nek red. Ta red je preprost, kakor so ga v tedanjem času ljudje mogli razumeti. Predstavljajte si, da bi Bog po Svetem pismu spregovoril z vsemi izrazi, ki jih danes poznamo pri geografiji, biologiji, astronomiji. V tedanjem času ne bi takega zapisa nihče razumel. Tako pa je zapisano na način, ki ga vsi vse čase razumemo. Tudi če se spremeni znanstvena teorija o nastanku sveta (vemo namreč, da se teorije nenehno preoblikujejo in dopolnjujejo), vedno drži: Bog je ustvaril svet, ustvaril ga je urejeno, ustvaril ga je iz ljubezni.
5. Ko sledimo dneve nastajanja sveta, vidimo, da Bog vse stvarstvo pripravlja za človeka, ki ga ustvari šesti dan. O stvarjenju človeka je zapisanega neprimerno več kot o stvarjenju vseh drugih bitij. Sveto pismo nam s tem sporoča, da je človek v Božjih očeh postavljen zelo visoko, da mu Bog daje višje mesto kot vsem ostalim bitjem, da mu vse podvrže, mu da oblast nad vsem; da ga naredi po svoji podobi. Tudi če se je človek razvil iz opice ali iz drugega bitja, podobnega opici, je to bitje drugačno po tem, da je podobno Bogu. Ta drugačnost oz. bogopodobnost pomeni, da je človek edini svoboden; da je človek edini, ki moli; da je človek edini, ki je odgovoren (daje odgovor za svoja de-

Bog ju je blagoslovil in Bog jima je rekel: »Bodita rodovitna in množita se, napolnita zemljo in si jo podvrzita; gospodujta ribam v morju in pticam na nebu ter vsem živalim, ki se gibljejo po zemlji!« Zgodilo se je tako. Bog je videl vse, kar je naredil, in glej, bilo je zelo dobro.

(prim. 1 Mz 1)

Animator si pri razumevanju in razlaganju svetoписemskega zapisa o stvarjenju pomaga z opombo 3.

Vse, kar je Bog ustvaril, je lepo in dobro.

Vse, kar je ustvaril, je zaupal človeku: da uporablja za preživetje – kot hrano. Vse, kar je Bog ustvaril, naj bi človek uporabljal; naj gospoduje vsemu. Pa le do te mere, da ne izkorišča narave in naravnih dobrin. Zato smo naravo dolžni tudi varovati.

Ostrorogi Jelen se je tega zavedal in tudi drugim pomagal, da so razumeli. Narava ni za izkoriščanje, ampak nam je v pomoč; lahko živimo v miru z naravo, z živalmi.

DEJAVNOST

MOŽNOST 1: Dramatizacija stvarjenja

Posamezniki ali v parih izdelajo pripomočke, kar je opisano za vsak dan stvarjenja. In to zaigrajo.

- janja); da je človek edini, ki ima nesmrtno dušo. Človek je v odnosu z Bogom na drug način kot vsa ostala bitja in k temu odnosu je moral biti povabljen od Boga in Bog mu je moral dati to sposobnost drugačnega odnosa do Njega.
6. Poročilo je namenoma postavljeno v čas enega tedna, ker hoče povedati, da je podobnost človeka in stvarstva z Bogom tudi v tem, da šest dni delamo, sedmi dan pa počivamo. To je zapisano v našo naravo. Ko so v času francoske revolucije sklenili, da bodo od tedaj naprej devet dni delali in deseti dan počivali, so jim od utrujenosti poginili konji. Ni slo, ker smo ustvarjeni za šest delovnih dni in sedmi dan počitka. Sedmi dan je poleg tega namenjen premišljevanju, zahvaljevanju in molitvi – tako kot je to delal Bog.
 7. Četudi bi želeli operirati z dnevi in leti in na ta način primerjati svetoписemsko poročilo z znanstveno razlago nastanka sveta (sedem dni stvarjenja v Svetem pismu in milijarde let nastajanja sveta po danes veljavnih znanstvenih teorijah), je treba dodati drugo spoznanje o Bogu, ki pravi: »Pred Gospodom je en dan kakor tisoč let in tisoč let kakor en dan« (2 Pt 3,8). Bog je izven zemeljskega časa, pri njem gre čas drugače oz. pri njem sploh ni časa, ker je večni – slednje si je težko predstavljati. Zato sedem dni pri Bogu lahko pomeni milijarde let ali pa tisočinke sekunde ali pa ves čas hkrati. Relativnost časa oz. dejstvo, da čas različnim bitjem teče drugače, je potrdila tudi relativnostna teorija (Einstein), ki je ugotovila, da bitjem, ki se gibljejo hitreje, čas teče drugače kot bitjem, ki se gibljejo počasneje.
 8. Poročilo o stvarjenju je, kot je rečeno že na začetku, zapisano v molitveni (slavilni in hvalilni) govorici. To kažejo nenehna ponavljanja in slovesen ton, kar naj bi v nas ustvarilo razpoloženje občudovanja in radosti. Ta jezik nima namena biti znanstveno natančen, ampak ima namen zbuditi ljubezen do Boga, ki nam je vse to dal. Podobno npr. fant svojemu dekletu reče: Ti si moje vse, brez tebe ne morem živeti. Ne vem pa, če komu pride na misel, da bi ji rekel: Ti si moje vse, ne morem živeti brez tvojih prstov, brez tvojih kosti, brez tvojih kit, brez tvojih prebavil, brez tvojega razuma, brez tvojega spomina, brez tvojih čustev, brez tvoje volje, brez tvoje kože, brez tvojih rdečih krvničk, brez tvojega živčevja, brez tvojih mišičnih vlaken ... Čeprav bi bil tak jezik bolj natančen in »bolj pravilen«, je vendarle rahlo oz. zelo nesmiseln za opisovanje ljubezni.

MOŽNOST 2: Hvalnica stvarstva

Če je skupina pripravljena za bolj umirjeno delo, lahko pišejo (osebno ali v parih) svojo hvalnico stvarstva (približno 15 min – odvisno od skupine).

Ob zaključku dela v skupinah ali ob zaključku dneva, oratorija se lahko te hvalnice preberejo – kot trenutek molitve.

MOŽNOST 3

Vsak naredi – napiše seznam tistih stvari, ki jih nujno potrebuje za življenje. Animator skupino in posameznike izziva, ali res nujno potrebujejo za življenje vse, kar so napisali (ali res potrebujejo toliko oblek, toliko najrazličnejših aparatov, toliko elektrike, kozmetičnih sredstev, priboljškov ...). Zamislijo se, koliko bi manj onesnaževali naravo, če bi se nepotrebnim stvarjem odpovedali.

MOŽNOST 4

Skupina se odpravi na primeren prostor v naravo (najboljše v gozdu), kjer jih animator razdeli v skupine po 3 ali 4. Ko se skupine oblikujejo, jim da naslednja navodila: kot skupina morajo v čim krajšem času poiskati v naravi nekaj: mokrega, težkega, lahkega, špičastega, oranžnega, okroglega, kar ne sodi v naravo, mehkega. Navodilo ponovi največ enkrat in si ga morajo zapomniti. Ko ima prva skupina zbranih vseh osem predmetov, končamo z iskanjem. Kar so nabrali, vrnejo v naravo, razen predmeta, ki ne spada v naravo. Sledi kratka refleksija o tem, kako so se počutili kot posamezniki, kot skupina in kateri predmet je bilo najtežje najti.

MOLITEV**Francišškova hvalnica stvarstvu**

Hvaljen, moj Gospod, z vsemi tvojimi stvarmi,
posebno s soncem, velikim bratom,
ki razsvetljuje dneve in nas.

Lepo je in v velikem sijaju žari.

Tebe, Najvišji, odseva.

Hvaljen, moj Gospod, v sestri luni in zvezdah;
ustvaril si jih na nebu jasne, dragocene in lepe.

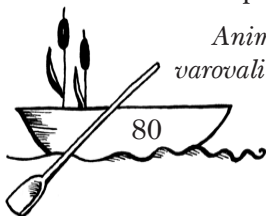
Hvaljen, moj Gospod, v bratu vetru in zraku,
v oblačnem in jasnem, sploh vsakem vremenu,
s katerim ohranjaš svoje stvari.

Hvaljen, moj Gospod, v naši sestri vodi:
mного koristi ponižna, dobra in čista.

Hvaljen, moj Gospod, v našem bratu ognju,
v katerem nam noč razsvetljuješ;
lep je in vesel in krepak in močan.

Hvaljen, moj Gospod, v naši sestri zemlji,
ki nas kakor mati hrani in nam gospodinji,
in prinaša različno sadje in pisane rože z zelenjem.

Animator na koncu skupino spomni, da na skupni plakat napišejo, kako bodo varovali naravo.

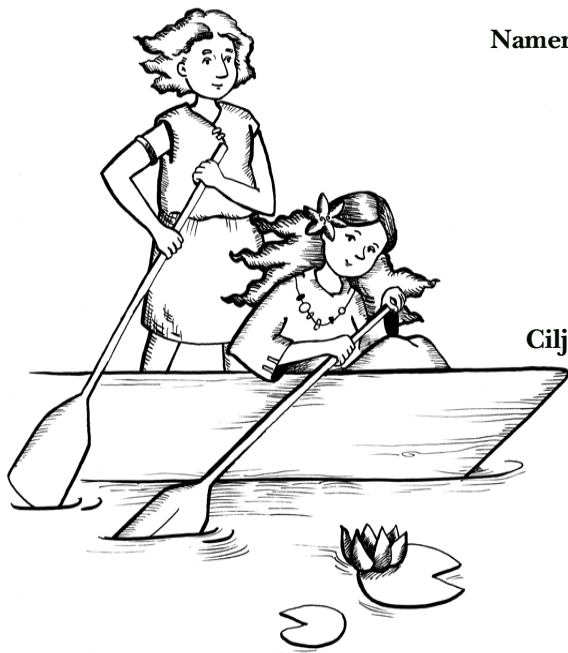
3. OSTROROGI SE ŽENI

Vrednota: **SPOŠTOVANJE**

Simbol: **DVE VESLI**

Modrost dneva: **Tekmujte v medsebojnem spoštovanju (Rim 12,10).**

Namen: Pogovarjamo se o medsebojnem spoštovanju in si ta dan še posebej prizadevamo za spoštovanje do vseh (otroci drug do drugega, do animatorjev, voditeljev in seveda tudi obratno). Zavedamo se, da je potrebno najprej pravilno spoštovati sebe in hkrati tudi druge.

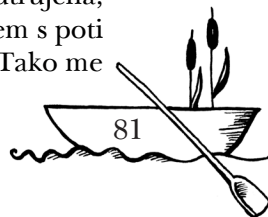

Cilji:

- Spoznati, da spoštovanje plemeniti in bogati naše medsebojne odnose.
- Doživeti, da je dobro in prijetno spoštovati ter biti spoštovan.
- Prizadevati si za spoštovanje vsakega človeka (posebej še ubogih in zapostavljenih).

SKUPNI UVOD

- Kaj vam je bilo v današnji zgodbi najbolj všeč?
- Ostrorogi jelen je danes šel po nevesto. Celó tekmoval je zanjo z Neokretnim. Toda ko je prišel do Jezerne rože, je ta želela, da mu nekaj obljubi. Kaj ji je obljubil? Kaj bo v njenem zakonu drugače kot pri drugih Jezerjanih? Kako naj bi plula v čolnu njenega življenja? (*Z dvema vesloma.*)
- Odločila sta se, da bosta veslala z dvema vesloma. To pomeni, da bosta enakovredna in da ne bo le eden gospodoval, drugi pa bo zatiran. Pomeni, da se bosta med seboj spoštovala.
- *Jezerna roža in Ostrorogi jelen priveslata (prideta vsak s svojim veslom) na oder. Pogovarjata se in pripovedujeta o tem, kako se spoštujeta (si razdelita vloge):* Midva si vse življenje prizadevava za spoštovanje. Včasih ni lahko, a če hočeš, zmoreš. Veliko se pogovarjava in pri tem res poslušava drug drugega. Jaz, Ostrorogi, poskušam razumeti Jezerno, kadar je utrujena, in ji pomagati. Tudi ona mene razume, kadar se izmučen vrnem s poti ali lova. Takrat mi pripravi hrano, ki jo imam še posebno rad. Tako me

razveseli in razvedri. Tudi sosede spoštujeva. Saj veste, kako je s sosedi. Hitro se najde kakšen razlog za prepir. Ugotovila sva, da morava o svojih sosedih dobro misliti, jih razumeti in ne obsojati. Potem jih lahko tudi spoštujeva. Stara mama je že precej utrujena. Včasih pozabi ali pomeša, kar smo se dogovorili. Ne vidi več dobro in ne opazi vedno, ko je treba kaj pospraviti. Veva, da je v življenju bila zelo dobra, sedaj pa ne more več delati. Njo še posebej spoštujeva, čeprav je treba kdaj z njo potrpeti. Tudi najini otroci si zaslužijo spoštovanje: dobro besedo, prijazno razlago, ko kaj sprašujejo in še marsikaj. Sedaj pa še vi razmislite, kako lahko spoštujete ljudi okrog sebe. Pa lep dan vsem! (*Odveslata z odra.*)

- Hvala, Ostrorogi in Jezerna! Povedala sta nam, kako se trudita za spoštovanje. Pokazala sta nam tudi današnji **simbol**: **dve vesli**. Potrebno je veslati z dvema vesloma, če hočemo, da gre čoln naprej. Sicer se samo vrtimo v krogu. Tako je potrebno, da sta v prijateljstvu, v zakonu oba enakovredna in da se spoštujeta, če hočeta biti zadovoljna.
- **Modrost dneva** nas še posebej spodbuja k spoštovanju: **Tekmujte v medsebojnem spoštovanju** (Rim 12, 10). (*V tem trenutku lahko nekdo od animatorjev nalepi plakat z daljincem, na katerem sta napisana naslov oratorija in današnja modrost.*) Mi velikokrat tekmuje: npr. v teku, nogometu in v drugih športih, v znanju, v igrah in kvizu. Včasih tekmuje celo v tem, kdo bo koga bolj zafrikaval ali kaj podobnega. Se to kdaj zgodi? Kaj pa v spoštovanju – ste že kdaj tekmovali v medsebojnem spoštovanju? Kako bi lahko izgledalo takšno tekmovanje?
- Odločimo se, da bomo že danes tekmovali v medsebojnem spoštovanju. Odločimo se, da bomo vsi zmagovalci – da bomo tako iskreno in preprosto spoštovali vsakega otroka, animatorja, voditelja, vse, ki jih bomo srečali, vse domače, da bomo ob koncu dneva (in predvsem ob koncu življenja) vsi zaslužili zlato medaljo iz spoštovanja.
- Da bomo sanje o spoštovanju preklpili na dejanje, bo danes vsak na naš skupen plakat napisal, kako si bo prizadeval za spoštovanje.

A – ZA MLAJŠE

Pesmi: Naš zaklad je Sveto pismo; Jezus ljubi vse otroke; Cesta zvalila me je; Pridi, prijatelj; Hvalnica (Vsa moja duša)

Priporočki: dve večji izrezani vesli; manjša, iz papirja izrezana ali narisana, vesla za vsakega otroka; vrvice

VSTOPNO MESTO

Igra

Vsi čepimo v krogu, nekdo pa se sprehaja po zunanji strani, podobno kot pri »gnilem jajcu«. Ko se nekoga dotakne, morata oba steči, vsak v svojo smer (ne lovita drug drugega, ampak si tečeta nasproti). Tako se srečata na drugem koncu

kroga, tam se pozdravita (kakšen pozdrav, se sami domenimo z otroki) in nato tečeta naprej. Tisti, ki prvi pride do prostega mesta, tam počepne. Drugi nadaljuje igro.

Animator vodi pogovor: Kakšne pozdrave poznamo? Kako izrazimo spoštovanje do osebe, ki jo imamo radi? Kako jo pozdravimo, kako se ji zahvalimo, kako odpustimo, kako ji izkažemo kakšno pozornost? Vse to tudi v parih pokažemo drug drugemu!

V današnji zgodbi je Ostrorogi jelen Jezerno rožo prijazno pozdravil. Obljubil ji je, da jo bo spoštoval in jo imel za sebi enako. Tudi druge ljudi je spodbujal, naj živijo v miru z Neokretnim krapom in z drugimi. Samo če se spoštujemo in skrbimo za druge, se tudi sami imamo lepo in dobro.

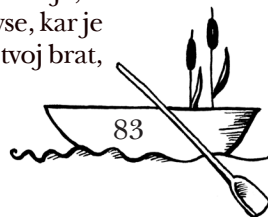
OZGANILO

Poslušali bomo še eno zgodbo o spoštovanju. To je svetopisemska zgodba o izgubljenem sinu, ki se je vrnil domov. Oče ga je sprejel, starejši sin pa se je odmaknil in ga ni maral niti videti. Pozorno prisluhnite, kdo je koga spoštoval in kdo ne.

Animator pripoveduje sledeči odlomek o usmiljenem očetu (Lk 15,11–32), pri tem posebej poudari očetovo spoštovanje do sina in bratovo nespoštovanje.

In rekel je: »Neki človek je imel dva sina. Mlajši med njima je rekel očetu: ›Oče, daj mi delež premoženja, ki mi pripada!‹ In razdelil jima je imetje. Čez nekaj dni je mlajši sin spraval vse stvari skupaj in odpotoval v daljno deželo. Tam je z razuzdanim življenjem pognal svoje premoženje. Ko je vse zapravil, je v tisti deželi nastala huda lakota in začel je trpeti pomanjkanje. Šel je in se pridružil nekemu meščanu tiste dežele, ki ga je poslal na svoje posestvo past svinje. Želel se je nasititi z roziči, ki so jih jedle svinje, pa mu jih nihče ni dal. Šel je vase in dejal: ›Koliko najemnikov mojega očeta ima kruha v obilju, jaz pa tukaj umiram od lakote. Vstal bom in šel k očetu in mu rekel: Oče, grešil sem zoper nebo in pred teboj. Nisem več vreden, da bi se imenoval tvoj sin. Vzemi me za enega od svojih najemnikov.‹ In vstal je ter šel k očetu. Ko je bil še daleč, ga je oče zagledal in se ga usmili; priteklo je, ga objel in poljubil. Sin mu je rekel: ›Oče, grešil sem zoper nebo in pred teboj. Nisem več vreden, da bi se imenoval tvoj sin.‹ Oče pa je naročil svojim služabnikom: ›Brž prinesite najboljše oblačilo in ga oblecite! Dajte mu prstan na roko in sandale na noge! Pripeljite pitano tele in ga zakoljite ter jejmo in se veselimo! Ta moj sin je bil namreč mrtev in je oživel; bil je izgubljen in je najden.‹ In začeli so se veseliti.

Njegov starejši sin pa je bil na polju. Ko se je domov grede približal hiši, je zaslišal godbo in ples. Poklical je enega izmed služabnikov in ga vprašal: ›Kaj je to?‹ Ta mu je rekel: ›Tvoj brat je prišel in oče je zaklal pitano tele, ker je dobil zdravega nazaj.‹ Razjezil se je in ni hotel vstopiti. Njegov oče je prišel ven in ga pregovarjal. On pa je očetu odgovoril: ›Glej, toliko let ti služim in nikoli nisem prestopil tvojega ukaza, pa mi nisi še nikoli dal kozliča, da bi se povesešil s svojimi prijatelji. Ko pa je prišel ta tvoj sin, ki je z vlačugami uničil tvoje premoženje, si mu zaklal pitano tele.‹ On pa je rekel: ›Otrok, ti si vedno pri meni in vse, kar je moje, je tvoje. Poveseliti in vzradostiti pa se je bilo treba, ker je bil ta, tvoj brat, mrtev in je oživel, ker je bil izgubljen in je najden.‹«

Pogovorimo se ob odlomku:

Koliko oče spoštuje svojega sina? Koliko pa brat svojega brata? S katerimi dejanji sta to pokazala?

Pripravimo dve vesli. Eno je očetovo, drugo pripada starejšemu sinu. Vsako veslo otroci pobarvajo toliko, kolikor mislijo, da kdo spoštuje izgubljenega sina (kot termometer – večje kot je spoštovanje, več vesla pobarvajo).

Vsak dobi iz papirja izrezano ali na listu narisano veslo. Nanj napišemo čim več idej, kako se bomo med seboj spoštovali. Naša vesla nalepimo na plakat v skupnem prostoru.

MOLITEV

V imenu Očeta

Vsemogočni Bog, ti si ustvaril vse ljudi in vse nas imaš rad. Pomagaj nam, da se bomo imeli radi in se med seboj spoštovali.

Vsak otrok moli za svojega soseda: Jezus, prosim te, da bi spoštoval (pove ime svojega desnega soseda). Med posameznimi prošnjami lahko pojemo primeren odpev. Zaključimo z molitvijo Oče naš.

DEJAVNOST

Igra: Postavimo se v dve koloni, po dva in dva imata zvezani nogi in tekmujeta v določeni razdalji, če prideta do cilja. (Pomen igre je podoben dvema vesloma, ki morata biti v skladu in dobrem odnosu.)

B – ZA STAREJŠE

Pesmi: Hej, brat; Mnogo poti; Hvalnica (Vsa moja duša)

Pripomočki: po izbiri: plakat in flomastri, listki in pisala.

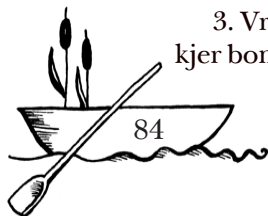
VSTOPNO MESTO

Animacijska igra: Dogovoriti se

Predstavljajte si, da ste potniki na ladji, ki bo odplula, da bi odkrila še neznani del planeta. Zaradi prevelike obteženosti se lahko vkrcajo vsi, razen enega. Treba se je odločiti, kdo ne bo šel na ladjo. Vsak se bo trudil, da bo ostal na ladji. Moral bo poiskati čim več razlogov za to. Pri tej vaji se bomo učili poslušati drug drugega, se pogovarjati in odločati. Kako bomo to naredili?

(Pred začetkom opozorimo, da je med igro treba biti spoštljiv in znati poslušati soigralce.)

1. Izberemo vodjo pogovora.
2. Posamezno ali v parih izberemo poklice. Vsak potnik izbere en poklic in skuša z vsemi možnimi utemeljitvami upravičiti njegovo koristnost na poti.
3. Vrstni red poklicev glede na pomembnost: skupaj začnemo razgovor, kjer bomo razvrstili poklice glede na pomembnost.

4. Dokončni vrstni red: dogovorimo se za način ocenjevanja; predstavnik poklica, ki se nam bo zdel najmanj pomemben za na pot, bo potnik, ki ne bo šel na ladjo.

Po končani vaji razmislimo in se pogovorimo ob naslednjih vprašanjih:

Kako si se počutil med vajo? Kako si se počutil oz. kako bi se počutil, če bi bil izločen z ladje? Kako si se počutil, ko je bilo potrebno nekoga izločiti? Kako je potekal naš pogovor? Smo se poslušali in spoštovali drug drugega?

Spoštovanje je osnovno pravilo sožitja. Če hočemo, da nas spoštujejo, moramo spoštovati druge kot same sebe. Potrebno je, da smo pazljivi glede tega, kako stvari povemo ali kako jih delamo.

Jezerna roža je želela, da jo Ostrorogi jelen spoštuje in jo ima za sebi enako. In jo je sprejel, ker jo je imel rad in je ne bi rad izgubil.

Spoštovanje omogoča, da živijo ljudje v miru in ljubezni.

Prav lep vzor spoštovanja poznamo iz Svetega pisma. Jožef je spoštoval svojo zaročenko in ženo Marijo.

OZNANILO

Jožef se je znašel v težki situaciji, ko je zvedel, da Marija pričakuje otroka (Mt 1, 18–24). Sedaj dobro poslušajte odlomek, ki ga bomo prebrali. Poskušajte si zapomniti, kako je Jožef spoštoval Marijo. Potem vas bom to vprašal/-a.

Z rojstvom Jezusa Kristusa je bilo takóle: Njegova mati Marija je bila zaročena z Jožefom; in preden sta prišla skupaj, se je izkazalo, da je noseča – bila pa je noseča od Svetega Duha. Njen mož Jožef je bil pravičen in je ni hotel osramotiti, zato je sklenil, da jo bo skrivaj odslovil. Ko je to premišljeval, se mu je v sanjah prikazal Gospodov angel in rekel: »Jožef, Davidov sin, ne boj se vzeti k sebi Marije, svoje žene; kar je spočela, je namreč od Svetega Duha. Rodila bo sina in daj mu ime Jezus, kajti on bo svoje ljudstvo odrešil grehov.« Vse to pa se je zgodilo, da se je izpolnilo, kar je Gospod rekel po preroku:

Glej, devica bo spočela in rodila sina in imenovali ga bodo Emanuel, kar v prevodu pomeni Bog z nami.

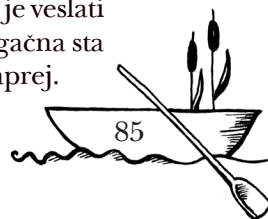
Ko se je Jožef zbudil, je storil, kakor mu je naročil Gospodov angel. Vzel je svojo ženo k sebi.

Jožef ni želel Marije osramotiti. Spoštoval jo je. Nič hudega ji ni hotel prizadejati.

Ko mu je v sanjah angel sporočil, kaj se pravzaprav dogaja, je Marijo vzel k sebi. Sprejel jo je. Skupaj sta potem skrbela za otroka – Jezusa, ko se je rodil.

Pogovor o spoštovanju med možem in ženo; zakaj je spoštovanje potrebno (če se ob odlomku iz Svetega pisma porodi ta tema). Animator naj pazi, da pogovor ne izpade kot zafrkavanje.

Tako sta tudi Ostrorogi jelen in Jezerna roža skupaj začela življenje. Obljubila sta si, da se bosta spoštovala. To je tako kot pri čolnu: potrebno je veslati z obema vesloma – enakomerno oz. enako z desnim in levim. Drugačna sta – vsak na svoji strani sta, pa vendar oba pripomoreta, da gre čoln naprej.

Če hočemo, da prijateljstvo (zakon, kakršen koli odnos z drugimi) napreduje, je potrebno, da sta v tem odnosu oba enakovredna, da se vesla tako z veslom enega kot z veslom drugega. Spoštovanje pomeni priznati drugemu, da je njegovo »veslanje« prav tako pomembno kot moje.

DEJAVNOST

MOŽNOST 1

Potrebno je veliko vesel, da je na oratoriju lepo, da se med seboj spoštujemo. Potrebno je, da s temi vesli vsi veslamo v isto smer. Vsak na svoje veslo napiše, kako si bo prizadeval za spoštovanje drugih. Ta vesla nalepimo na skupen plakat.

Na kakšen način si izkazujemo spoštovanje?

MOŽNOST 2

V parih si zamislijo razne situacije, v katerih lahko prepoznamo medsebojno spoštovanje. Te situacije pari tudi zaigrajo.

MOŽNOST 3

Skupinice (po tri ali štiri) lahko izdelajo reklamo, ki skuša 'prodati' izdelek: spoštovanje. Skupina skuša s svojo predstavitvijo prepričati gledalce, da je dobro, če se med seboj spoštujemo.

MOLITEV

Molitev za bodočega fanta in moža

Gospod, kako rada bi srečala človeka,
 ki me bo razumel in ki mu bom lahko vse povedala.
 Želim si človeka, ki me bo ljubil.
 Pomagaj mi, da bom srečala človeka, ki mu ljubezen ne bo igra.
 Pomagaj mi, da bom srečala človeka,
 ki bo iskal moje srce in ne samo moje telo.
 Pomagaj mi, da bom srečala človeka,
 ki bo obogatil moje življenje za zmerom,
 ki me nekega dne ne bo zapustil vse obupane in strte.
 Pomagaj mi, da bom tudi jaz v njegovo življenje prinesla
 novo veselje in lesk.
 Pomagaj mi, da bom našla močno in zvesto ljubezen,
 kakor je ljubezen, s katero me ljubiš ti.
 Nekje živi fant, ki bom po tvoji volji smela biti njegova žena
 in bo oče mojih otrok.
 Ohrani ga čistega, daj mu moč, da se bo znal obvladati
 in bo plemenit – zate in zame!
 Tudi mene varuj zanj.
 Orji in sej v najinih srcih, zdaj, v pomladi življenja,
 da bova močna in bova ob tvoji dobrotni roki zgradila tebi ljub
 in nama srečen dom.

Molitev za bodoče dekle in ženo

Gospod, rad bi srečal dekle,

ki me bo razumela in ki ji bom lahko vse zaupal.

Želim si dekle, ki me bo ljubila.

Pomagaj mi, da bom srečal dekle, ki ji ljubezen ne bo igra.

Pomagaj mi, da bom srečal dekle,

ki bo iskala moje srce in ne samo moje telo.

Pomagaj mi, da bom srečal dekle,

ki bo obogatila moje življenje za zmerom,

ki me nekega dne ne bo zapustila obupanega in strtega.

Pomagaj mi, da bom tudi jaz v njeno življenje prinesel

ново veselje in lesk.

Pomagaj mi, da bom našel močno in zvesto ljubezen,

kakor je ljubezen, s katero me ljubiš ti.

Nekje živi dekle, ki bom po tvoji volji smel biti njen mož

in bo mati mojih otrok.

Ohrani jo čisto, daj ji moč,

da se bo znala obvladati in bo plemenita – zate in zame!

Tudi mene varuj zanjo.

Orji in sej v najinih srcih, zdaj, v pomladi življenja,

da bova močna in bova ob tvoji dobrotni roki zgradila tebi ljub

in nama srečen dom.

Ali

Oče naš.

4. BLAGOSLOVLJEN

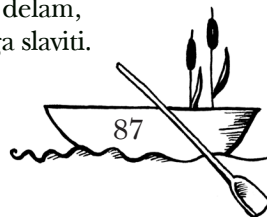
Vrednota: **MOLITEV**

Simbol: **LESTEV**

Modrost dneva: **Zahvaljujem se ti, ker sem tako čudovito ustvarjen (Ps 139,14)!**

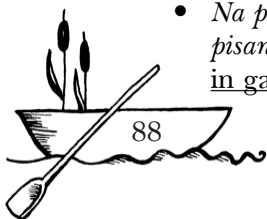
Namen: Prizadevamo si prisluhniti vesti, po kateri nam govori Bog in slaviti Boga, ne le v molitvi, ampak z vsem, kar delamo: pri katehezah, v delavnicah, pri kosilu, igri, pogovoru.

Cilji: - Spoznati pomen molitve, zlasti pomen zahvalne molitve.
- Doživeti, da mi Bog govori, mi svetuje v mislih oz. po vesti.
- Z molitvijo in s tem, kar delam, se zahvaljevati Bogu in ga slaviti.

SKUPNI UVOD

- Zakaj je Ostrorogi spletel lestev in splezal na hrast? S kom se je tam pogovarjal? Je bilo to prvič ali je to delal večkrat? Kaj mu je Nevidni svetoval? Ali ga je poslušal? Kaj se je zato zgodilo?
- Kdo je pravzaprav Nevidni? Ali ga vi poznate? Se pogovarjate z njim?
- Ostrorogemu jelenu je v življenju dobro šlo. Naredil si je svoje kolišče, imel je dobro ženo in prijatelje. Bil je srečen in je imel vse, kar potrebuje za življenje. Ko se je boril z medvedom, je prišel Udarni jalan in ga rešil. Ali je Ostrorogi jelen mislil, da si je vse to sam zaslužil? Ne, zavedal se je, da sam nima zaslug, da mu je ta sreča dana in še sam ni vedel zakaj. Komu je bil za vse to hvaležen?
- Vedel je, da mu vse, kar je dobrega, daje Bog – Nevidni. Zato se mu je v molitvi zahvaljeval. Kaj pa mi? Se Bogu kaj zahvalimo ali ga samo prosimo? Za kaj vse se mu lahko zahvaljujemo? Najprej se mu zahvalimo za življenje, za to, da sploh smo, živimo, za svoje telo, sposobnosti lastnosti ... Sveto pismo nas pa uči tudi, kako naj se zahvaljujemo za življenje in za to, kar smo. To je tudi naša modrost dneva: Zahvaljujem se ti, ker sem tako čudovito ustvarjen (Ps 139,14).
- *Animator začne plezati po lestvi. Voditelj se naprej pogovarja z otroki:* Na kakšne načine se mu lahko zahvaljujemo? *Animatorju:* Kam pa ti plezaš? Je že res, da je lestev današnji simbol, ampak nas motiš pri pogovoru.
- *Animator:* Nič ne motim, samo želim uresničiti to, kar se pogovarjamo. Ostrorogi je splezal na drevo, da se je zahvalil Nevidnemu. Jaz pa sem se odločil, da bom splezal na lestev in se mu tu zahvaljeval. Veš, za koliko stvari se mu moram zahvaliti! Ti nimaš pojma. *Nekaj stvari našteje.* Toliko jih je, da me danes kar odšteje. Naj kdo drug prevzame mojo skupino. Jaz bom cel dan tu, pa mi še ne bo zmanjkalo razlogov za zahvalo Bogu, ki je tako čudovit, me ima tako rad in mi daje toliko dobrot.
- *Voditelj:* To je res čudovito, da se zavedaš, kaj vse ti Bog daje in se mu želiš zahvaliti. Samo ne na tak način! Otroci, kaj pravite? Je animator (*ime*) izbral pravi način za zahvalo Bogu? Naučimo animatorja (*ime*), kako se zahvaljujemo Bogu:
- Prvič: Zahvaljujemo se mu sproti, vsak dan.
- Drugič: Ni potrebno, da dobesedno posnemamo Ostrorogega in plezamo na drevo. Zahvaljujemo se mu v molitvi: v cerkvi, pri maši, doma zjutraj in zvečer, na postelji, v avtobusu, na poti v šolo, v naravi ...
- Tretjič: Zahvaljujemo se mu tudi tako, da živimo z veseljem in se večkrat spomnimo, da nam vse dobro podarja On.
- Četrtič: Najlepša zahvala je, da dobro opravljamo svoje dolžnosti, razvijamo talente in tudi sami delamo dobro drugim.
- Še več o tem pa se boste pogovarjali sedaj pri katezezi v skupinah.
- *Na plakatu za današnji dan je poleg naslova oratorija in modrosti dneva napisano: Danes se bom skušal čim večkrat spomniti na Boga (ali Jezusa) in ga tudi obiskati v cerkvi.*

- Plakat za današnji dan je malo drugačen. Na njem je že napisana naloga, kako naj preklopimo sanje o molitvi na dejanje. Vsak naj se vsaj enkrat med dnevom sam spomni, da slavi Boga in moli. Lahko gre v cerkev, lahko v molitveni kotiček ali najde kakšen drug prostor in način.

A – ZA MLAJŠE

Pesmi: Odprem Sveto pismo; Slavi ga; Sveti angel, varuh moj; Ves dan, vso noč; Angelček, varuh moj; Jezus moj, ljubim te; Veruj v Boga

Pripomočki: listki, pisala; po izbiri: 2) glasba za ples, 4) listi, barvice

VSTOPNO MESTO

Spomnimo se še enkrat Ostrorogega, kako je plezal na hrast.

Kaj je tam delal? Na kakšen način je molil?

Kdo pa je vas naučil moliti?

Kje lahko molimo? (*Doma, v cerkvi, po poti, v naravi ...*)

Kdaj vi molite? (*Zjutraj, zvečer, pred jedjo in po jedi, pred pomembnim delom, pred odhodom v šolo, ko smo veseli, žalostni, zaskrbljeni ...*)

Katere molitve poznate? (*Sv. maša, molitve, ki smo se jih naučili na pamet, molitve, ko se s svojimi besedami pogovarjamo z Bogom ...*)

OZNANILO

Bog nas vedno rad posluša, kadar koli se obrnemo nanj. On je zdaj tukaj z nami. On je z nami tudi, ko spimo. Slišali bomo dogodek iz Svetega pisma, kako je Bog govoril Jakobu v sanjah, potem ko je prepotoval dolgo pot.

Animator pove naslednji dogodek (Mz 28, 10–22):

Jakob je odšel iz Beersébe in potoval proti Haránu. Dospel je do nekega kraja, in ker je sonce že zašlo, je tam prenočil. Vzel je enega od kamnov tistega kraja, si ga položil za vzglavje in zaspal na tistem mestu. V sanjah so se mu prikazale stopnice, ki so bile postavljene na zemljo, vrh pa jim je segal do neba. In po njih so Božji angeli hodili gor in dol. In glej, GOSPOD je stal zgoraj in rekel: »Jaz sem GOSPOD, Bog tvojega očeta Abrahama in Izakov Bog. Zemljo, na kateri ležiš, bom dal tebi in tvojim potomcem. Tvojih potomcev bo kakor prahu zemlje. Razširil se boš proti zahodu in vzhodu, proti severu in jugu, in v tebi in tvojem potomstvu bodo blagoslovljeni vsi rodovi zemlje. Glej, jaz bom s teboj in varoval te bom, kjer koli boš hodil, in pripeljal te bom nazaj v to deželo. Zares te ne bom zapustil, dokler ne storim, kar sem ti obljubil.«

Ko se je Jakob prebudil, je rekel: »Zares, GOSPOD je na tem kraju, pa nisem vedel.« Prevzel ga je strah in je rekel: »Kako strah vzbujajoč je ta kraj! To ni nič drugega kakor hiša Božja in vrata nebeska!« Zjutraj je Jakob zgodaj vstal, vzela kamen, ki ga je imel za vzglavje, in ga postavil za spomenik ter na vrh izlil olje. Ta kraj je imenoval Betel, prej pa se je mesto imenovalo Luz.

Potem se je Jakob zaobljubil in rekel: »Če bo Bog z menoj in me bo varoval na poti, po kateri hodim, če mi bo dajal kruha, da ga bom jedel, in obleko, da se bom oblačil, in če se bom srečno vrnil v očetovo hišo, bo GOSPOD moj Bog. Ta kamen pa, ki sem ga postavil za spomenik, bo Božja hiša. In od vsega, kar mi boš dal, ti bom zagotovo dajal desetino.«

Kako se je Jakob počutil, ko je slišal Božji glas? Mu je zaupal? Zavedal se je, da je ta kraj svet in da je Bog vedno z njim. Tudi Ostrorogi je splezal po lestvi, da bi slišal Nevidnega.

MOLITEV

V imenu Očeta ...

Dobri Bog, ti si tukaj med nami in nas poslušaj. Tu si ob meni, spodaj in zgoraj, spredaj in zadaj, v meni in v mojem sosedu. Ti veš, če sedim ali vstanem, poznaš vse moje misli in prošnje. Zahvaljujem se ti za to! Hvala ti tudi za angela varuha, ki me vedno spremlja in varuje.

Vsak se lahko zahvali za kakšen trenutek v svojem življenju, ko je čutil, da ga je angel varoval. Zahvale napišejo na listke, ki jih potem prilepimo na skupni plakat.

Zdaj se primimo za roke in molimo, kakor nas je naučil sam Jezus: Oče naš ... V imenu Očeta ...

DEJAVNOST

MOŽNOST 1: *Dramatiziramo Jakobove sanje.*

MOŽNOST 2: *Izvedemo ples angelov, ki slavijo Boga in se mu zahvaljujejo. Ples naj bo umirjen, slavilen, z gestami obrnjenimi k Bogu.*

MOŽNOST 3: *Pojemo pesem Slavi ga in jo spremljamo z gestami.*

MOŽNOST 4: *Narišemo situacijo, v kateri nas je angel varuh varoval.*

B – ZA STAREJŠE

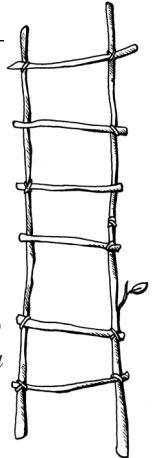
Pesmi: Išči svojega Boga; Gospod je moj pastir; Jezus, kralj vsega stvarstva; Najlepšo pesem; Našel velik zaklad sem; Slavi Boga; Slavi ga; Slavljeno naj bo; Ta pot je kratka; Veruj v Boga

Pripomočki: plakat, flomastri; po izbiri: 1) list, pisala; 2) vrv in lesene palčke, 3) listi in pisala

VSTOPNO MESTO

Na skupen plakat zapisujejo zahvale: za vsaj eno podarjeno stvar, za neko doživetje na oratoriju – presenečenje, za katero sploh ni nujno, da bi bilo, pa se je zgodilo in sem se ga res razveselil.

Kaj dobrega, lepega so doživle osebe v današnji zgodbi? Je bilo kakšno presenečenje?

Kaj pa Ostrorogov pogovor z Nevidnim? Ali mu je Ostrorogi prisluhnil? Kaj se je zgodilo? Kljub temu da mu je Nevidni svetoval (v mislih), naj ne gre nad medveda, ni upošteval te misli – poslušal je prijatelja. Pa vendar se Ostrorogemu ni zgodilo nič hudega, ker ga je rešil Udarni jalen, ki je ravno v pravem trenutku prišel mimo, da je lahko pomagal.

Katero pa je bilo znamenje blagoslova za Jezerjane? Koga so si želeli imeti med bobri? (*belega bobra*)

Po čem je Ostrorogi prepoznal, da ga varuje Nevidni – po katerih znamenjih?

Varstvo Nevidnega je varstvo Boga. Bog je tisti, ki nam v mislih svetuje, nam govori v vesti, kako naj ravnamo, kako naj se odločimo.

Bog spremlja vsakega človeka v njegovem življenju.

OZNANILO

Srečali se bomo še z eno osebo, ki mu je Bog tudi spremenil ime, ker mu je zaupal posebno poslanstvo. Toda to za nas sedaj ni tako pomembno. Zanima nas, kako se je ta mož, ki mu je bilo ime Jakob (preimenovan v Izrael), srečal s samim Bogom. (1 Mz 28,10–22)

Jakob je odšel iz Beeršébe in potoval proti Haránu. Dospel je do nekega kraja, in ker je sonce že zašlo, je tam prenočil. Vzel je enega od kamnov tistega kraja, si ga položil za vzglavje in zaspal na tistem mestu. V sanjah so se mu prikazale stopnice, ki so bile postavljene na zemljo, vrh pa jim je segal do neba. In po njih so Božji angeli hodili gor in dol. In glej, **GOSPOD** je stal zgoraj in rekel: »Jaz sem **GOSPOD**, Bog tvojega očeta Abrahama in Izakov Bog. Zemljo, na kateri ležiš, bom dal tebi in tvojim potomcem. Tvojih potomcev bo kakor prahu zemlje. Razširil se boš proti zahodu in vzhodu, proti severu in jugu, in v tebi in tvojem potomstvu bodo blagoslovljeni vsi rodovi zemlje. Glej, jaz bom s teboj in varoval te bom, kjer koli boš hodil, in pripeljal te bom nazaj v to deželo. Zares te ne bom zapustil, dokler ne storim, kar sem ti obljubil.«

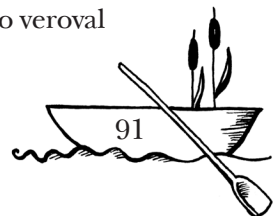
Ko se je Jakob prebudil, je rekel: »Zares, **GOSPOD** je na tem kraju, pa nisem vedel.« Prevzel ga je strah in je rekel: »Kako strah vzbujajoč je ta kraj! To ni nič drugega kakor hiša Božja in vrata nebeška!« Zjutraj je Jakob zgodaj vstal, vzel kamen, ki ga je imel za vzglavje, in ga postavil za spomenik ter na vrh izlil olje. Ta kraj je imenoval Betel, prej pa se je mesto imenovalo Luz.

Potem se je Jakob zaobljubil in rekel: »Če bo Bog z menoj in me bo varoval na poti, po kateri hodim, če mi bo dajal kruha, da ga bom jedel, in obleko, da se bom oblačil, in če se bom srečno vrnil v očetovo hišo, bo **GOSPOD** moj Bog. Ta kamen pa, ki sem ga postavil za spomenik, bo Božja hiša. In od vsega, kar mi boš dal, ti bom zagotovo dajal desetino.«

Katera znamenja je uporabil Bog, da se je srečal z Jakobom? Kaj je videl Jakob?

Kaj je Jakob naredil? Ali je poslušal Boga?

Obljubil je Bogu, da če ga bo spremljal na poti in ga varoval, bo veroval v Boga in ga molil.

Kdaj molim?
 Zakaj molim?
 Kako se počutim, kadar si vzamem čas za sveto mašo?
 Kdaj je moja molitev iskrena?

Videli smo, da je tudi Ostrorogi prepoznaval znamenja, po katerih mu je govoril Nevidni.

Tudi mi bomo poskušali sedaj poiskati razne Božje sledi v našem življenju oz. v teh dneh oratorija.

DEJAVNOST

MOŽNOST 1: Sledi Boga

Težko se nam zdi opisati Boga. Manjkajo nam prave besede. Toda če gremo zavestno skozi ta svet, najdemo Božje sledi. Odpravi se jih iskat!

Člani skupine na list narišejo stopala (lahko večkrat obrišejo svoje stopala). Premisljijo in napišejo na stopala Božje sledi, ki jih najdejo v teh dnevih oratorija. Voditelj lahko postavi delno vprašanje: Kaj mi govori o tem, da je bil Bog resnično tukaj?

MOŽNOST 2

Znamenje, ki ga je videl Jakob, ko se mu je v sanjah prikazal Bog, so bile: stopnice; Ostrorogi je splezal na drevo, kjer se je pogovarjal z Nevidnim, po lestvi.

Izdelali bomo lestev (*vrv in lesene palčke povežemo v lestev*). Na kline, po katerih se vzpenjamo, bomo napisali, katere Božje sledi odkrivamo v našem življenju (v življenju, na oratoriju) ...

(Lestev izdelujemo v primeru, da ta dejavnost še ni vključena v celoto oratorija, npr. v molitveni kotichek.)

Za zaključek: Vsak nariše mobilni telefon in vanj Bogu napiše SMS (160 znakov – to pomeni, da je kratko in jedrnat).

Te SMS-e si lahko v trenutku zbranosti posredujemo kot molitev.

MOŽNOST 3: Pisna molitev: pismo Bogu

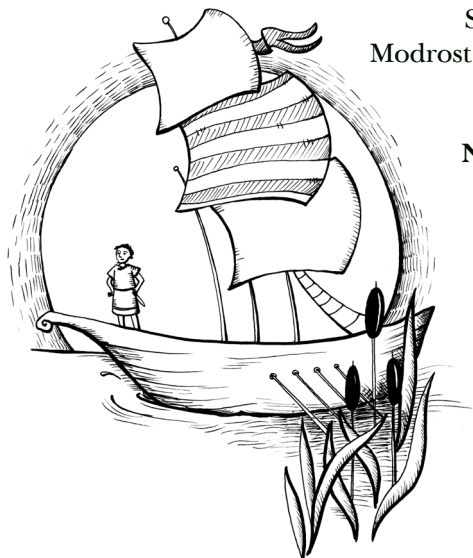
Vsak piše za sebe, nikomur ne bo potrebno ničesar brati. Bogu se zahvalim za svoje življenje, za to, kar sem doživel na oratoriju ... Ga prosim za varstvo in pomoč ... Ko molitev napišem, jo še enkrat preberem in izročim Bogu. Se podpisem. *Pismo da vsak v kuverto, animator jih pobere in jih vrne ob koncu dneva, da jih odnesejo domov (morda tudi ob koncu oratorija), da jih lahko še večkrat preberejo – zmljijo.*

MOLITEV

Če molitev (osebna ali skupna) ni bila vključena v katero izmed dejavnosti, sedaj ustvarimo trenutke zbranosti, v katerih vsak najprej tiho moli, nato pa svojo zahvalo Bogu za to, kar prejema od njega, izrazi tudi na glas. Med posameznimi zahvalami lahko pojemo primeren odpev.

5. NI VSE ZLATO, KAR SE SVETI

Vrednota: **DOMOVINA**

Simbol: **SLOVENSKA ZASTAVA**

Modrost dneva: **Blagor narodu, ki si je Boga izbral za vladarja (prim. Ps 33,12)!**

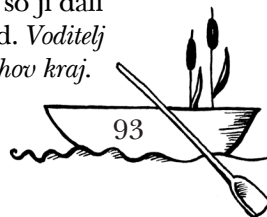
Namen: Danes spoznavamo našo kulturo, se jo učimo ceniti; gojimo narodno zavest ter zdravo kritičnost do tega, kar nam ponuja množica oglasov.

Cilji:

- Odkriti in spoznati bogastvo lastne kulture in naroda.
- Začutiti hvaležnost Bogu za svoj narod, jezik, kulturo.
- Izdelati simbol naroda oz. države in biti ponosen na svoj narod ter kulturo.

SKUPNI UVOD

- Nekaj novega smo danes videli na Velikem jezeru. Kaj je bilo to? (*Velika ladja z jadri.*) So se je prebivalci razveselili? Kakšne namene je imel Triander? Kaj pa je o vsem tem mislil Ostrorogi? Se je dal podkupiti, da bi dal svojo zemljo tujcem?
- Kaj je za Ostrorogega pravo bogastvo? Je to baker ali zlato? Kaj pa? (*Ostrorogi prinese zvitek v dragoceni skrinjici, ga razvije in prebere (lahko ga prebere voditelj):* Bogastvo je v srcu, je mir in ljubezen med ljudmi, je domovina, kjer ljudje živimo v prijateljstvu med seboj.
- Ostrorogi je imel rad svojo zemljo, svoj rod in domovino. Ali se mi zavedamo, kako lepo domovino imamo? Se zavedamo, kako je dragocena, prav zato, ker je naša domovina? Tako radi poslušamo tuje pesmi, uporabljamo angleške besede, ponosni smo, ko dobimo kaj iz tujine.
- (*Pride animator z zastavo v roki, maha z njo in poje: Slovenija gre naprej ...*) Kdaj pa se najbolj zavedamo, da smo Slovenci? *Animator odgovori: Ko je nogometna tekma, jasno!*
- (*Slovensko zastavo, ki je simbol dneva, imamo lahko ta dan obešeno v skupnem prostoru ali zunaj.*)
- Že, toda Slovenci nismo toliko zaradi nogometa kot zaradi svojega jezika, kulture in svoje domovine. Spoznavajmo svojo domovino, njene lepote, znamenitosti, praznike, pesmi, umetnike in druge osebnosti, ki so ji dali pečat kot znanstveniki, športniki, voditelji, duhovniki, svetniki, itd. *Voditelj tu našteje konkretne znamenitosti, kraje in osebe, ki so zanimivi za njihov kraj.*

- Jezus nas uči, da spoštujemo vsakega človeka in vsak narod. To pravi celo naša himna: *Žive naj vsi narodi. Vsem narodom želimo dobro in jih spoštujemo. Toda če hočemo pravilno spoštovati druge narode, je potrebno, da imamo najprej radi svojo domovino in svoj narod.*
- Modrost današnjega dne pravi: **Blagor narodu, ki si je Boga izbral za vladarja** (prim. Ps 33,12). (*Nekdo plakat z modrostjo dneva prilepi na steno.*) V resnici pa lahko ljudje spoštujemo svoj narod in druge narode samo, če si izberemo Boga za vladarja. Če Boga postavimo na prvo mesto v svojem življenju in ga poslušamo, potem se bomo lahko imeli zares radi med seboj in spoštovali vse ljudi in vsak narod.

A – ZA MLAJŠE

Pesmi: Naš zaklad je Sveto pismo; Na poti skozi življenje; Ti si moja Gospa; Oče, združi nas; Mir vam dajem

Pripomočki: zemljevid Slovenije, obris Slovenije, flomastri, slike Marijinih svetišč (Brezje, Ptujška Gora, Sveta Gora in druga)

VSTOPNO MESTO

Animator ima pred seboj zemljevid Slovenije in obris Slovenije na plakatu.

Vsak od nas ima dom in druge prostore, kjer se počuti kot doma. Vsi naši domovi pa so v naši skupni domovini. Kako se imenuje naša domovina? Naša domovina je zelo lepa, ima veliko naravnega bogastva. Tudi naša kultura je bogata. Imamo lepe knjige, zgodbe, pesmi, glasbo, slike, kipe, cerkve, zgradbe, ljudske plese ... Radi jo imamo, ker je naša.

Na ta plakat bomo vpisali pomembne stvari in točke, lepote, bogastvo in kulturo naše domovine.

Na kaj vse se spomnite, ko slišite to besedo: domovina? *Otroci pripovedujejo, voditelj piše ali riše na plakat v obris Slovenije. Poiščejo in vpišejo glavno mesto, svoj kraj, sosednje države ...*

Je Ostrorogi jelen rad imel svojo domovino? Kako je to pokazal?

Če so otroci premajhni za zemljevid, uporabljamo samo slike znamenitosti, ki so njim blizu.

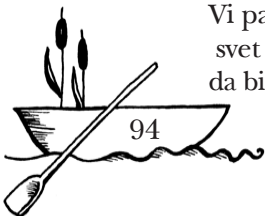
OZNANILO

Sveto pismo nam sporoča, da smo Božje ljudstvo. Bog si je vse narode izbral za svoj narod. Naloga vseh narodov pa je, da Boga poslušajo in sprejmejo, kar nas On uči. On je usmiljen z vsemi.

Animator pove svetopisemski odlomek 1Pt 2,9–10:

Vi pa ste izvoljeni rod, kraljevsko duhovništvo,
svet narod, ljudstvo za Božjo last,

da bi oznanjali odlike tistega, ki vas je poklical iz teme v svojo čudovito luč.

Nekdaj niste bili ljudstvo, zdaj pa ste Božje ljudstvo;
niste našli usmiljenja, zdaj pa ste našli usmiljenje.

Tudi Slovenci smo Božje ljudstvo. Pred 15 leti (15. 8. 1992) smo se kot narod izročili Mariji. Slovenci imamo radi Marijo, njej v čast smo postavili veliko cerkva. Radi romamo v cerkve, ki so njej posvečene.

Animator pokaže slike glavnih Marijinih romarskih cerkva (Brezje – narodno svetišče, Ptujška Gora, Sveta Gora, Marijine cerkve v okolici). Otroci poskušajo ugotoviti, za katere cerkve gre in jih skupaj z animatorjem umestijo na obris – zemljevid Slovenije. Z njimi se pogovarja o tem, če kdaj romajo k Mariji, kam gredo, kaj jo prosijo ...

MOLITEV

Danes bomo molili molitev, s katero se je slovenski narod izročil Mariji.

Animator moli molitev po delih, otroci ponavljajo za njim.

Presveta Devica Marija!

Ti si Jezusova mati:

ti si ga pod srcem nosila,
ga rodila in z njim pod križem trpela.

Ti si tudi naša mati:

tvoja materinska roka nas
je varovala skozi vso zgodovino.

Tebi izročamo sami sebe,
da bi v molitvi in pokori spreminjali svoja srca.

Tebi izročamo naše družine,
da bi bile odprte za življenje
in bi mladim odkrivale duhovne vrednote.

Tebi izročamo Cerkev na Slovenskem,
da bi v zvestobi evangeliju gradila edinost.

Tebi izročamo slovensko domovino,
da bi napredovala v luči vere in krščanskega izročila.

Tebi izročamo naše rojake po svetu,
da bi ostali zvesti Bogu in svoj domovini.

Tebi, naša Mati, se danes vsi skupaj posvetimo.

Sprejmi nas v svoje varstvo in nas izroči svojemu Sinu Jezusu,
našemu Odrašeniku, ki živi in kraljuje vekomaj. Amen.

DEJAVNOST

Jezerjani so gradili svoje domove na Velikem jezeru. Bog jih je vodil in blagoslavljal, ker so si prizadevali za dobroto in medsebojno ljubezen. Sanje so spreminjali v dejanje. Bog nam je dal to slovensko deželo. Tudi slovenski jezik nam je dan, naše pravljice, zgodbe (zgodba Bobri), slike, pesmi, plesi, instrumenti ...

Igra

Prav je, da smo ponosni na svojo kulturo in jo radi ohranjamo. Zato se bomo zdaj igrali slovensko ljudsko igro: Abraham žma sedem sinov (*v zbirki bansov: Pesem, igra, ples*).

Lahko zapojemo tudi kakšno slovensko ljudsko pesem (*skupaj ali posamezniki*): Rad bi videl kako kmetič, Moj klobuk, Kaj boš Janko danes delal ...

Slovensko ljudske igre so še: Gnilo jajce, Ura je ena, Trden most, Kdo se boji črnega moža, Prišla majka s kolodvora, Bela, bela lilija ...

Pozor! Danes ne uporabljajmo bansov, ki prihajajo iz tujine!

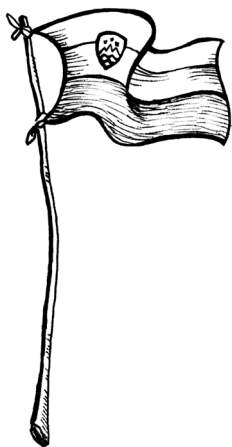
B – ZA STAREJŠE

Pesmi: Na poti skozi življenje; Ti si moja Gospa; Oče, združi nas; Mir vam dajem; Hvalite vsi rodovi; Zahvaljujte se Gospodu vsi

Pripomočki: material za izvedbo kviza, plakat, flomastri, slike, prospekti z značilnostmi in znamenitostmi Slovenije.

VSTOPNO MESTO

Animator pripravi preprost kviz z našimi državnimi prazniki. Lahko si pomaga s spodnjim razporedom.

Prazniki v Republiki Sloveniji

1. in 2. januar	ново leto
8. februar	Prešernov dan, slovenski kulturni praznik
27. april	dan upora proti okupatorju
1. in 2. maj	praznik dela
25. junij	dan državnosti
17. avgust	združitev prekmurskih Slovencev z matičnim narodom (<i>ni dela prost dan</i>)
15. september	vrnitev Primorske k matični domovini (<i>ni dela prost dan</i>)
1. november	dan spomina na mrtve
23. november	dan Rudolfa Maistra (<i>ni dela prost dan</i>)
26. december	dan samostojnosti in enotnosti

Dela prosti dnevi v Republiki Sloveniji

	velikonočna nedelja, velikonočni ponedeljek
	binkoštna nedelja – binkošti
15. avgust	Marijino vnebovzetje
31. oktober	dan reformacije
25. december	božič

OZNANILO

Bog želi, da živimo v državah in da molimo za svojo državo. Prisluhnjimo, kaj o tem pravi Sveto pismo na različnih mestih:

Predvsem te torej prosim: prosite, molite, posredujte in se zahvaljujte za vse ljudi, za kralje in za vse oblastnike, da bomo lahko živeli v vsej pobožnosti in vsem dostojanstvu, mirno in tiho. To je namreč dobro in po volji Bogu, našemu odrešeniku, ki hoče, da bi se vsi ljudje resili in prišli do spoznanja resnice. (1 Tim 2,1–4)

Jezus je Pilatu odgovoril: »Nobene oblasti bi ne imel nad menoj, če bi ti ne bilo dano od zgoraj. (Jn 19,11)

Vi pa ste izvoljeni rod, kraljevsko duhovništvo,
svet narod, ljudstvo za Božjo last,
da bi oznanjali odlike tistega, ki vas je poklical iz teme v svojo čudovito luč.
Nekdaj niste bili ljudstvo, zdaj pa ste Božje ljudstvo;
niste našli usmiljenja, zdaj pa ste našli usmiljenje. (1 Pt 2,9–10)

Blagor narodu, ki si je Boga izbral za vladarja (prim. Ps 33,12).

Ima Bog kaj opraviti z državo ali ne? Kaj nam povedo prebrani odlomki?

Pogovorimo se o prebranih odlomkih. Npr. Bog želi, da molimo za vladarje, da bi vsi ljudje lahko živeli v miru. Bog daje oblast. Bog nas je izbral za svoje ljudstvo, kot narod pripadamo njemu. Če sprejmemo, da nam on vlada, živimo v miru in sreči. ...

Koliko si kot Slovenec ponosen na svoj narod? Ali računaš na pomoč Boga? Čigar voditelj je Bog, tisti narod se nima česa bati.

Ali kdaj moliš za našo državo in predsednika? *Pri tem animator pazi, da skupina ne zapade v debato o tem, ali je dober ali slab. Naša naloga je le, da molimo zanj, da bo dobro delal v tem času, za katerega je izvoljen.*

Bog želi, da molimo za svojo domovino in njene voditelje. Imamo celo mašo za domovino. Molitev, ki jo bomo molili ob koncu, je vzeta iz te maše.

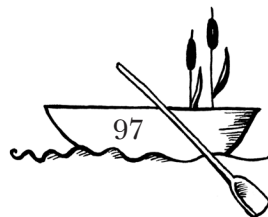
Ostrorogi je odločen, hitro prepozna nevarnost za svojo »domovino«, zato zavrne ponudbo tujca Triandra. Kdaj se Slovenci 'prodamo' (kaj pomenijo vsa angleška imena, napisi ...)?

Poiščemo tuja imena za trgovine, razne predmete ... in skušamo najti slovenske besede.

DEJAVNOST

Skupina pripravi reklamno predstavitev Slovenije na plakatu (material pripravimo že prej). Plakat obesimo v skupni prostor k plakatu Preklopi sanje na dejanje.

Lahko pa oglas zaigrajo.

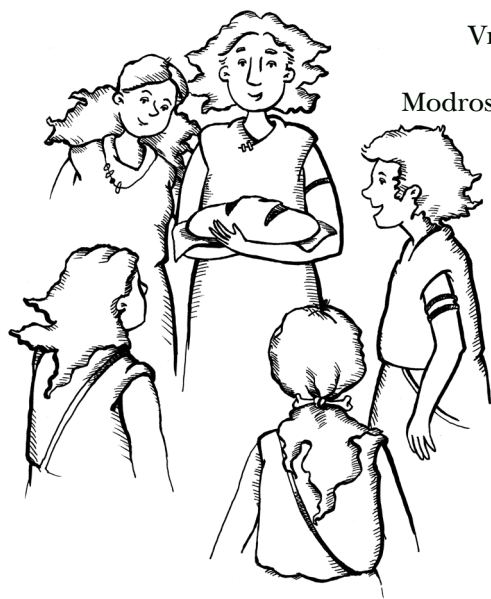

MOLITEV

Molitev za domovino

O Bog, neskončna modrost,
ti vse čudovito urejaš in vodiš.
Usliši nas, ko te prosimo za našo domovino:
vsem, ki so odgovorni za skupno blaginjo,
nakloni pravo modrost,
nam državljanom pa daj poštenje,
da bosta med nami sloga in pravičnost
in bomo tako živeli v miru in blagostanju.

6. V SLOGI JE MOČ

Vrednota: **POVEZANOST**

Simbol: **HLEB KRUHA**

Modrost dneva: **Ker je en kruh, smo mi, ki nas je veliko, eno telo (1 Kor 10,17).**

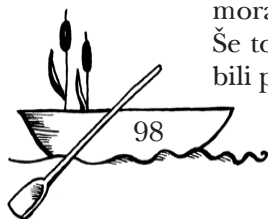
Namen: Ob zaključku oratorija krepimo medsebojno povezanost ter hvaležnost Bogu in drug drugemu za to, kar smo v oratoriju skupaj doživeli. Tudi po oratoriju si bomo prizadevali za povezanost.

Cilji:

- Spoznati, da če smo povezani, smo močni in moremo uresničevati sanje o miru in ljubezni.
- Doživeti veselje ob povezanosti.
- Tudi po oratoriju si prizadevati za povezanost in prijateljstvo z bližnjimi.

SKUPNI UVOD

- Se spomnite sanj Ostrorogega jelena, ki smo jih spoznali na začetku oratorija? O čem je sanjal? (*O svojem kolišču, nato pa o tem, da bi bili vsi rodovi na Velikem jezeru povezani med seboj.*)
- So se te sanje uresničile? Kako jih je preklopil na dejanje? Ni samo sanjal in čakal, da se bo zgodilo samo od sebe, ampak je trdo delal. Zelo je moral delati in se povezovati z ljudmi, če je hotel postaviti svoje kolišče. Še toliko bolj se je moral truditi, če je hotel združiti Jezerjane. Ker so bili povezani, so sanje preklobili na dejanje, so jih uresnčili.

- Tudi vi gotovo veliko sanjate, pričakujete, si želite. Ste med oratorijem začeli sanjate kakšne nove sanje? Ste katere sanje že prekllopili na dejanje? Kaj boste storili za to, da boste svoje sanje prekllopili na dejanje? Sanjajte velike sanje o miru, pravičnosti, spoštovanju in ljubezni med vsemi ljudmi.
- Jezerjani so jedli isti kruh, ki je bil narejen iz mnogo zrn pšenice, in sklenili zavezo med seboj. Mi ta teden oratorija preživljamo skupaj in delimo čas igre, molitve, pogovora, dela, delimo tudi isto hrano. Povezali smo se med seboj. Kot pravi modrost za današnji dan: **Ker je en kruh, smo mi, ki nas je veliko, eno telo** (1 Kor 10,17). (*Animator plakat z napisom te misli in naslovom oratorija nalepi na steno.*)
- Sedaj se primimo za roke, bodimo nekaj trenutkov v tišini in si tako obljubimo, da se hočemo truditi za povezanost, mir, spoštovanje in ljubezen. (*Trenutek tišine.*) Če bomo povezani kot zrna v kruhu, bomo te sanje prekllopili na dejanje. Samo skupaj moremo ustvarjati boljši kraj, boljšo domovino, boljši svet.
- *Sedaj razdelimo kruh, ki ga je duhovnik pri molitvi blagoslovil. Kruh razlomimo oz. vsak odlomi majhen košček. Med tem, ko voditelj deli kruh, pojemo pesem: Kakor je bil ta kruh (1. kitica) ali Kruh je dar. Poskrbimo, da delitev kruha doživimo kot veličasten in spoštljiv trenutek. Če je molitev na programu pozneje, kruh delimo takrat.*

A – ZA MLAJŠE

Pesmi: Odprem Sveto pismo; Pridi, prijatelj; Kakor je bil ta kruh; Oče, združi nas

Pripomočki: slikanica Od pšenice do potice, 2 plakata, flomastri, barvice, kartončki, glasba

VSTOPNO MESTO

MOŽNOST 1

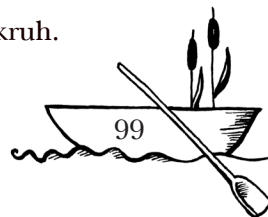
Kako ste se počutili, ko ste lomili kruh in ga jedli? Kako je pri vas doma, ko skupaj jeste? Je drugače, če ješ sam ali če vsa družina je skupaj?

MOŽNOST 2

Na plakat bom nekaj narisal/-a (*narišem hleb kruha*). Kaj vidite na plakatu? Ali veste, kje dobimo kruh? Kako kruh nastane, kako ga naredimo? (*Mlajšim pomagam s kakšnimi risbami, slikami njive, pšenice, klasja, zrnja, mlina, moke, vode, kvasa, peči – slikanica Od pšenice do potice.*)

Okoli kruha bomo napisali ali narisali, kateri poklici so potrebni, da nastane kruh.

Vsi ti poklici morajo biti med seboj povezani, da lahko dobimo kruh.

OZNANILO

Jezerjani so se povezali med seboj in jedli skupen kruh. Povezani so bili močni in so se lahko uprli nevarnosti, ki jim je grozila. Sanje so preklopili na dejanje, ko so vsi držali skupaj in si pomagali.

Jesus pa je poklical in povezal apostole. Imelj jih je zelo rad, tako kot ima rad vse ljudi. Želel je ostati vedno z nami. Vendar je vedel, da ga bodo sovražniki kmalu izdali in pribili na križ. Pred svojo smrtjo je želel skupaj s svojimi učenci praznovati velikonočno večerjo in se od njih posloviti. Naročil jim je, naj ostanejo povezani med seboj in z njim. Sam jih ne bo zapustil, ampak bo ostal vedno z njimi.

Animator pripoveduje odlomek o postavitvi Gospodove večerje (Lk 22, 14–19):

Ko je prišla ura, je Jezus sedel k mizi in apostoli z njim. In rekel jim je: »Srčno sem želel jesti z vami to pashalno večerjo, preden bom trpel, kajti povem vam, da je ne bom več jedel, dokler ne bo dopolnjena v Božjem kraljestvu.« In vzel je kelih, se zahvalil in rekel: »Vzemite to in si razdelite med seboj, kajti povem vam, odslej ne bom več pil od sadu vinske trte, dokler ne pride Božje kraljestvo.« In vzel je kruh, se zahvalil, ga razlomil, jim ga dal in rekel: »To je moje telo, ki se daje za vas. To delajte v moj spomin.«

Kako je Jezus povezal svoje učence? Kaj jim je razdelil? Ali tudi nam danes daje svoje Telo in svojo Kri? Kje slišimo te besede?

Pogovor lahko nadaljujemo o sveti maši.

Sveta maša je podobna domačemu kosilu. Doma se dobro počutimo, ko smo zbrani in skupaj v miru in veselju jemo. Pri sveti maši jemo skupaj z Bogom. Ko smo pri maši in ko prejmemo Jezusovo telo, nas Jezus poveže s seboj. Poveže pa med seboj tudi vse, ki vanj verujemo in ga prejmemo.

MOLITEV

Tudi sedaj smo zbrani skupaj kot učenci ob Jezusu. Radi bi ostali povezani med seboj in z njim, da bi ga slavili, se zahvaljevali in se med seboj ljubili. Sedaj se Bogu zahvalimo za svojo družino in za to našo skupino.

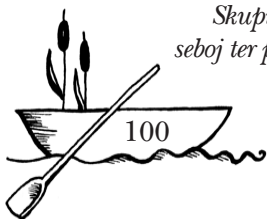
Skupina je v krogu in se prime za roke.

Skupaj bomo molili Oče naš, se zahvalili Bogu za kruh in za našo povezanost ter ga prosili, da bi znali v življenju biti povezani ter sanje o miru in ljubezni med vsemi ljudmi preklopiti na dejanje.

DEJAVNOST

Pogovorimo se, kako smo se v tem tednu povezali med seboj, katere lepe stvari smo doživeli na oratoriju in kako smo sanje preklapljali na dejanje.

Skupina nariše hleb kruha. Nanj napiše sklepe, kako bodo ostali povezani med seboj ter povezovali tudi druge prijatelje in družino. Hleb nalepijo na skupen plakat.

Vsak nariše tudi majhen kruh prijateljstva, se zadaj podpiše, potem pa si določen čas ob glasbi hlebčke podajajo v krogu. Ko se glasba ustavi, obdržijo hlebček in pogledajo zadaj ime. Za tega prijatelja/-ico molijo in se zahvaljujejo tudi po oratoriju.

B – ZA STAREJŠE

Pesmi: Hej, brat; Ko čutiš to; Oče, združi nas;

Ljubezen me spreminja

Pripomočki: na plakatu narisani in razrezani hleb kruha, plakat, flomastri

VSTOPNO MESTO

Na plakatu narisani hleb kruha je razrezani in obrnjeni na hrbtno stran. Otroci sestavljajo hleb kruha kot puzzle.

Pogovor: Kako ste se počutili, ko ste lomili kruh in ga jedli? Kako je pri vas doma, ko skupaj jeste? Je drugače, če ješ sam ali če vsa družina je skupaj?

OZNANILO

Prvi kristjani so v veliki medsebojni povezanosti jedli kruh in si vse delili.

Preberemo odlomek iz Apostolskih del – Življenje prvih vernikov:

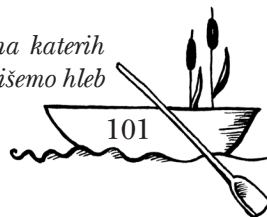
Bili so stanoviti v nauku apostolov in v občestvu, v lomljenju kruha in v molitvah. Vse pa je v duši navdajal strah, zakaj po apostolih se je dogajalo veliko čudežev in znamenj. Vsi verniki so se družili med seboj in imeli vse skupno: prodajali so premoženje in imetje ter od tega delili vsem, kolikor je kdo potreboval. Dan za dnem so se enodušno in vztrajno zbirali v templju, lomili kruh po domovih ter uživali hrano z veseljem in preprostimi srcem. Hvalili so Boga in vsi ljudje so jih imeli radi. Gospod pa jim je vsak dan pridruževal te, ki so našli odrešenje. (Apd 2,42–47)

Prvi kristjani so bili med seboj povezani v Jezusovem duhu. Prav tako kot njih tudi nas povezuje Kruh življenja – Jezus, ki ga prejemamo pri sv. maši v obhajilu. Zato smo tudi mi, ki jemo od istega kruha, eno skrivnostno telo Jezusa Kristusa.

Hleb kruha je tudi sestavljen iz več zrn – edinstvo (kakor je bil ta kruh, ki ga lomimo). Tako je tudi Ostrorogi želel povezati rodove, ko jim je grozil Triander. Da bi rodovi obstali, naredijo zavezo: »Odslej hočemo biti vsi Jezerjani povezani med sabo. Kot je en kruh sestavljen iz mnogih zrn, tako bo rod Jezerjanov povezoval vse, ki živimo na Velikem jezeru.«

Samo če bomo povezani med seboj, bomo močni.

V skupini razmislimo, koliko že preklapljammo sanje na dejanje ter na katerih področjih in kako si moramo prizadevati, da bomo sanje uresničevali. Narišemo hleb

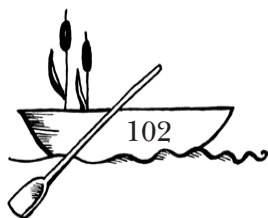
kruha, na katerega napišemo svojo obljubo, da bomo sanje preklapljali na dejanje in na kakšne načine bomo to storili.

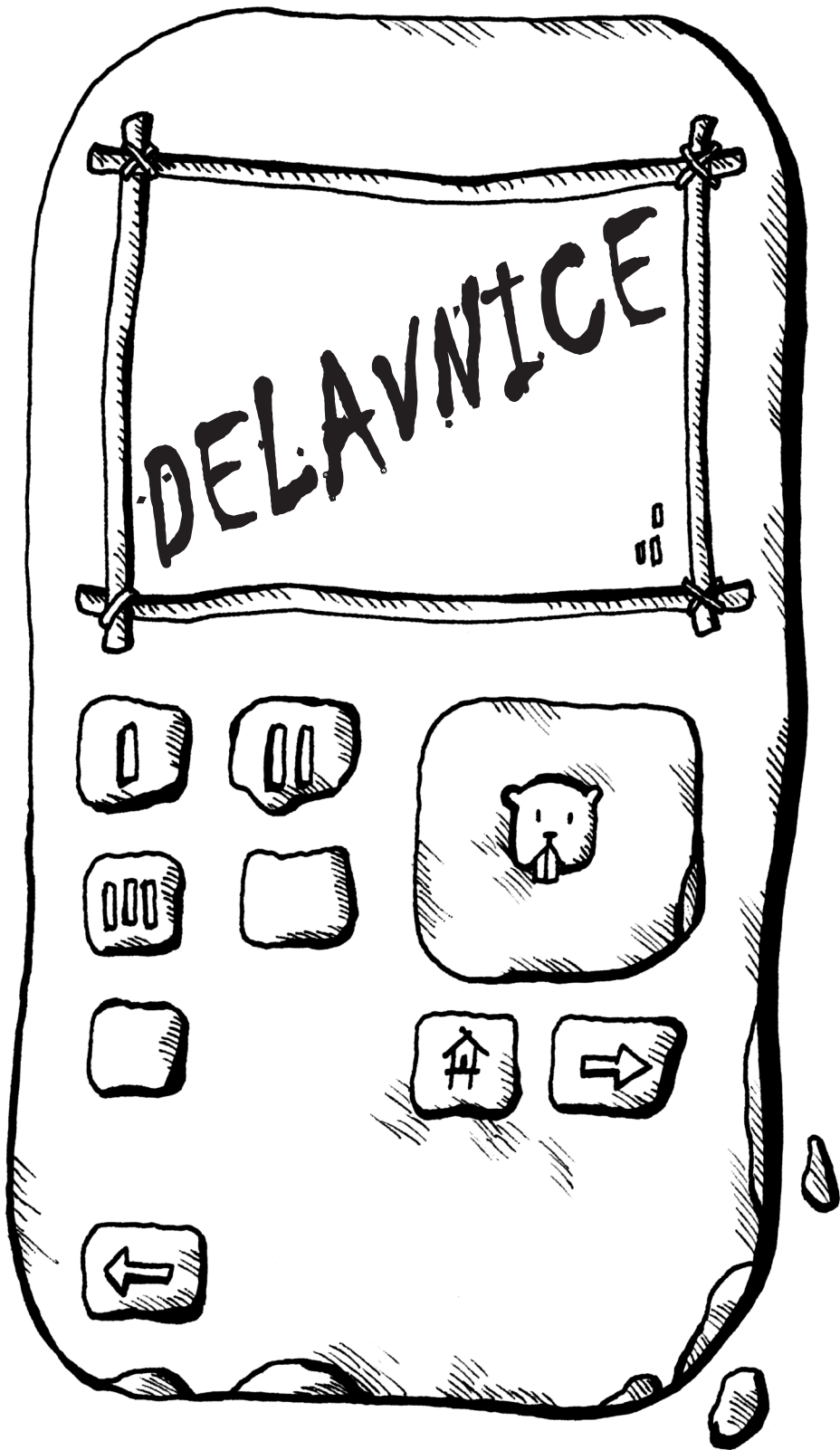
DEJAVNOST

Skupino razdelimo na tri podskupine. Vsaka podskupina si zamisli in zaigra prizor – ena iz družinskega življenja, druga iz življenja župnije in tretja iz skupine prijateljev. Tema prizora je povezanost. V prizor vključijo vrednote, kot so povezanost, pogovor, sodelovanje pri hišnih opravilih, prijateljstvo, spoštovanje, odnos do narave, molitev, lepo govorjenje – brez preklinjanja ...

MOLITEV

Izrečejo obljubo medsebojne povezanosti (po zgledu iz zgodbe) – ponavljajo za animatorjem: »Odslej hočemo biti vsi povezani med sabo. Hočemo sanje preklopiti na dejanje. Kot je en kruh sestavljen iz mnogih zrn, tako si bomo tudi po oratoriju prizadevali, da bomo svoje prijatelje in domače med seboj povezovali in ne razdirali.«

1. GLINENI MEDALJON

»Poklical sem te po imenu: Moj si!« (Iz 43,1)

VSEBINSKI UVOD

V oratorijski zgodbi smo slišali, kako Plamenolasec ujame jelena. Oče Brkati som mu za to dejanje podeli novo ime: Ostrorogi jelen. Bog tudi nas kliče po imenu. Pri sv. krstu smo postali Božji otroci. Vsak dan nas po imenu kličejo starši, bratje in sestre in še kdo.

Danes bomo v delavnici izdelovali medaljone – glinene obeske, ki bodo kot naš grb. Na glinenih medaljonih bomo čim bolj ustvarjalno predstavili svoje ime, upodobili bomo kakšno od svojih lastnosti ali talent, s katerim se predstavimo ali smo po njem prepoznavni.

MATERIAL

Das masa ali glina, vrvice, paličica ali modelirka za oblikovanje, valjar, kakšen predmet iz narave (ptičje pero, kamenček, cvetlice, trave ...).

OPIS DELA

1. Za lažjo izdelavo medaljona – grba najprej na list papirja s svinčnikom narišemo skico.
2. Z modelirko ali nožem odrežemo glino ali das maso, ki jo z valjarjem oblikujemo – sploščimo na debelino od 5 do 6 milimetrov.
3. Obliko kroga lepo oblikujemo – obrežem z nožem ali modelirko, pri tem si pomagamo s kakšnim okroglim predmetom (skodelica), ki jo položimo na glino, jo zarišemo in obrežemo.
4. S koničastim predmetom (barvica ali zobotrebec) v ploščico iz das mase pričnemo vrezovati simbol, črke, črte, vijuge ... V podlago vtisnemo tudi simbole iz narave, ki smo jih predhodno nabrali.
5. V obesek – medaljon napravimo še luknjo na zgornjem robu za vrvice, na kateri bo obešen.
6. Pustimo na ravni podlagi do naslednjega dne, da se izdelek posuši.

2. DREVO

»Gospod, kako čudovito je tvoje stvarstvo!« (Ps 8,2.10)

VSEBINSKI UVOD

Koliko priložnosti imamo vsak dan občudovati naravo. Potrudimo se s hvaležnostjo in veseljem opazovati lepoto, ki nam jo je Bog dal na razpolago. Hvaležnost za stvarstvo naj nas opogumi s spoznanjem, da smo naravo dolžni ohranjati in varovati. Tudi Ostrorogega srečamo danes v naravi, ko prične postavljati veliko kolišče. Pri gradnji mu pomagajo dobri in prijatelji iz starega kolišča.

V delavnici se bomo tudi mi povezali z naravo, izdelovali bomo posebno drevo.

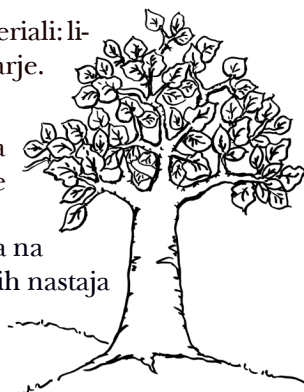
MATERIAL

Trša rjava lepenka, karton različnih velikosti, naravni materiali: listje, majhni sadeži, lubje, vejice, juta; lepilo za les, papir, škarje.

OPIS DELA

Več otrok skupaj izdeluje veliko drevo. Izdelana drevesa lahko služijo kot del oratorijske scene. Z njimi dopolnite – dograjujete kolišče. Drevesa naj bodo visoka cca 1,5 m.

1. Drevo se izdeluje v tehniki lepljenke, kar pomeni, da na osnovno neizdelano ploskev lepите dodatke, iz katerih nastaja lepo drevo.
2. Na kartonasto podlago velikosti cca 1,5 x 1 m si narišete osnovne obrise drevesa (deblo, veje, krošnjjo).
3. Pričnete z izdelovanjem debla, tako da z lepilom namažete del debla in nanj nanašate koščke lubja.
4. Na enak način z lepljenjem lubja ustvarite tudi veje.
5. V krošnjjo pa nalepite različne liste, semena in manjše sadeže.
6. Če nimate lubja, lahko deblo oblepite z juto ali kosi odpadnega blaga.

3. ČOLN

»Tekmujte v medsebojnem spoštovanju!« (Rim 12,10)

VSEBINSKI UVOD

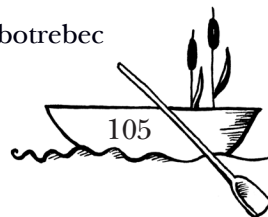
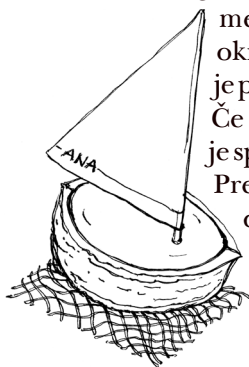
Tretji dan oratorijske zgodbe smo slišali o velikem spoštovanju, ki ga ima Ostorogri do svoje neveste. Vzame jo za sebi enako. Spoštovanje bogati naše medsebojne odnose, zato si prizadevajmo za iskren odnos do ljudi okrog nas, do starejših, do drugače mislečih. Svoj »čolnič življenja« je potrebno veslati z obema vesloma, enakomerno z levim in desnim. Če ga veslamo le z enim, se naš čoln vrti v krogu. Kako pomembno je spoznanje enakomernega veslanja v naših medsebojnih odnosih. Predstavljajmo si, da je na enem veslu naše samospoštovanje, na drugem pa spoštovanje do drugih.

MATERIAL

Orehi, das masa, zobotrebeci, barvast papir, škarje, nož, lepilo, manjši koščki jute ali kartona.

OPIS DELA

1. Orehe z nožem razpolovimo in odstranimo jedrca (ki jih pojemo).
2. Notranjost lupine zapolnimo z das maso.
3. Jadro izrežemo iz barvnega papirja in ga prilepimo na zobotrebec – jambor in vse skupaj zapicimo v das maso.

4. Iz papirja izrežemo dve majhni vesli, ki jih pritrdimo na rob čolna.
5. Tako izdelan čoln – lupinico lahko prilepimo na košček jute ali kartona.

Čoln lahko izdelamo tudi na način, kot smo izdelali včerajšnje drevo – v tehniki lepljenke.

Tloris čolna narišete na večji karton (oblika ovala). Ploski karton nato oblepimo – dodelamo z različnimi lesenimi materiali (deščice, večji kosi lubja, odpadni kosi lesa ...), za vesla uporabimo leseni kuhalnici, ki jih z vrvo pritrdimo na čoln.

Izdelamo lahko tudi ozadje, v katerem čoln stoji. Na podlago ob čolnu nalepimo kamenčke, pesek, količek kot privez ...).

4. MOLITEV

»Zahvaljujem se ti, ker sem tako čudovito ustvarjen!« (Ps 139,14)

VSEBINSKI UVOD

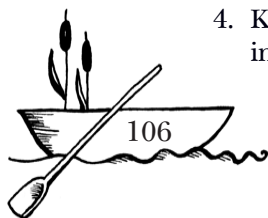
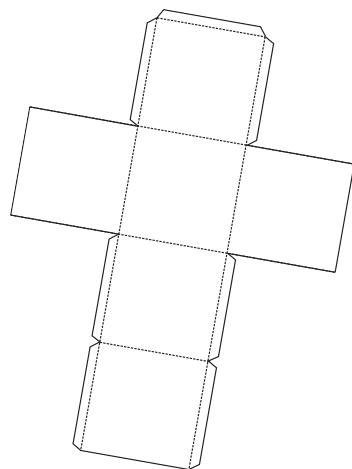
V zgodbi je danes Ostrorogi deležen posebnega blagoslova, prav tako tudi njegovi prijatelji. V lovišču opazijo belega bobra, ki je znamenje posebnega blagoslova. V življenju tudi mi prejemo veliko dobrega. Ali se Bogu znamo zahvaljevati za vse prejeto? Najlepša zahvala Bogu je molitev. Danes bomo spoznavali pomen molitve, zato bomo v delavnici izdelovali molitveno kokco.

MATERIAL

Trši papir (karton ali šeleshamer).

OPIS DELA

1. Na trši papir narišete plašč kocke, ki ga boste kasneje izrezali in ga zlepili v kocko. (Plašč lahko tudi natisnete s tiskalnikom – glej www.oratorij.net.)
2. Skupaj z otroki sestavite 6 kratkih zahvalnih molitev (za lep dan, za starše, za šolo, za dom, za mir, za župnika, sestro ipd.). Vsako od 6 molitev zapišete na eno stranico kocke. Če ne gre drugače, lahko molitve pripravite tudi vnaprej.
3. Zlepite kocko in jo po potrebi zapolnite s polnilom (stiropor, pena ipd.), da bo trša.
4. Ko bi se radi Bogu zahvalili, vrzite kocko in zmolite zahvalno molitev, ki jo pokaže kocka.

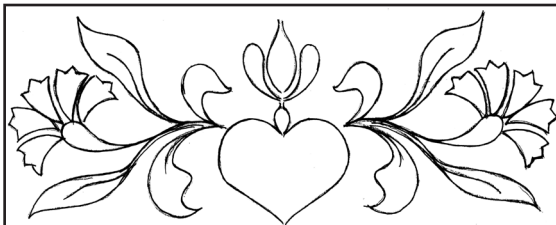

5. PANJSKA KONČNICA – ljudski motiv

»Blagor narodu, ki si je Boga izbral za vladarja!« (Ps 33,12)

VSEBINSKI UVOD

V oratorijski zgodbi se danes našemu junaku ponuja bogastvo, ki pa ga zlahka zavrne, saj v tej kupčiji ne prepozna nič dobrega za svojo družino. Ugotovi, da imajo v domači deželi mnoga bogastva, ki jih tujec ne prinaša s seboj. Del bogate domače kulture je tudi ljudska umetnost, v kateri prepoznavamo ljubezen in ponos naših prednikov do domovine.

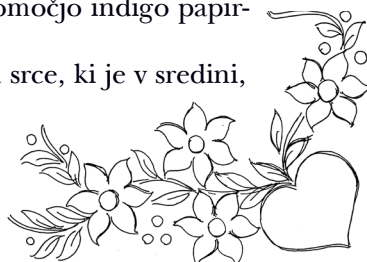

MATERIAL

Lesena deščica – končnica za čebelji panj, tempera barve ali barve za les, čopiči, lončki za vodo, vzorec z ljudskim motivom, indigo papir za prerisovanje, brezbarvni lak za les.

OPIS DELA

1. Ljudski motiv s predloge prerišemo s pomočjo indigo papirja na leseno deščico.
2. Pričnemo z barvanjem; ne pozabimo na srce, ki je v sredini, saj smo slišali: Bogastvo je v srcu.
3. Ko je barva suha, deščico lahko zaščitimo še z lakom za les.

6. KRUH

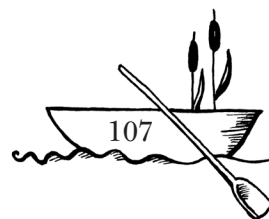
»Ker je en kruh, smo mi, ki nas je veliko, eno telo!« (1 Kor 10,17)

VSEBINSKI UVOD

Danes Ostrorogi skliče vse rodove Velikega jezera in jih povabi, naj se povežejo med seboj. Pokaže jim hleb kruha. Odslej ga bodo pekli tudi oni. Zadnji dan oratorijskega druženja bomo tudi mi spekli kruh in ob njem spoznavali, da le če smo povezani, smo močni in moremo živeti v medsebojni povezanosti in ljubezni. Prav tako nas povezuje Kruh življenja – Jezus, ki ga prejemo pri sveti maši v obhajilu.

MATERIAL:

Različne vrste moke, semena, kvas, sol in voda. Povabimo starše, dedke ali babice, da bodo pomagali pri peki kruha.

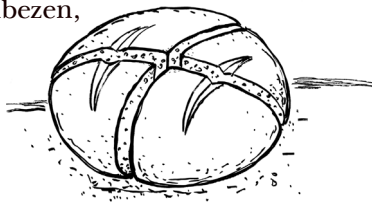

OPIS DELA

1. Priprava in peka kruha.
2. Recept: glej v kuharsko knjigo sestre Nikoline.

VARIANTA IZ SLANEGA TESTA

Skupina mladih lahko tudi iz slanega testa oblikuje majhne hlebčke kruha, venčke, srčke, pletenice ... ki jih okrasijo z različnimi semeni. Z njimi izrazimo vse možne oblike dobrot povezanih s kruhom (ljubezen, dobrota, prijateljstvo, mir, hvaležnost ...).

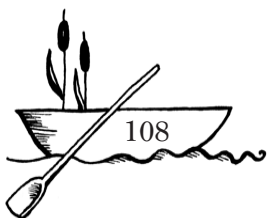
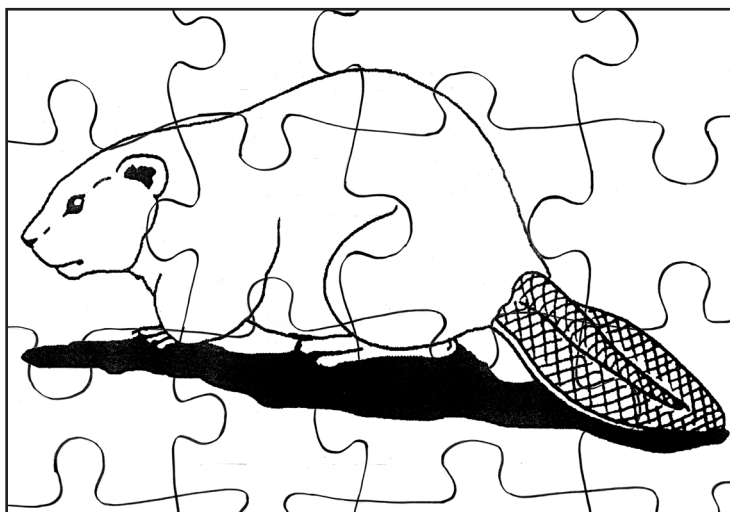
Recept za slano testo:

1. Vzamemo eno skodelico vode, eno skodelico soli in dve skodelici moke (razmerje 1 : 1 : 2).
2. Vse sestavine zmešamo v gladko zmes. Če je testo premehko, dodamo še malo moke.
3. Pomembno je, da testo med delom shranimo v vrečko, da se ne posuši. Zamesimo samo toliko testa, kot ga potrebujemo, ker s starim ne moremo delati. Moka in voda služita kot lepilo, sol pa daje trdnost.

7. PUZZLE – bober

Primernost: za starejše otroke; če jo delate z mlajšimi, mora biti sestavljanka enostavna (brez vijug).

MATERIAL: Trši papir, skarje ali olfa nož; lahko tudi vezana plošča in žagica za rezljanje.

OPIS DELA

1. Na zadnjo stran tršega papirja velikosti A4 ali A3 narišite polja za sestavljanke (puzzle).
2. Na sprednjo stran tršega papirja narišite bobra.
3. Sestavljanke razrešite s škarjami ali olfa nožem.

Sestavljanke lahko naredite tudi iz vezane plošče (na prednjo stran nalepite bobra, na zadnjo stran polja, nato izrezljate).

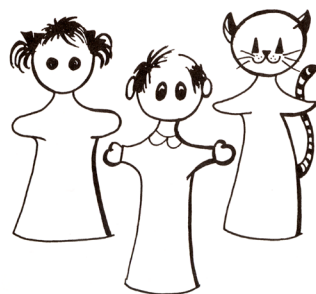
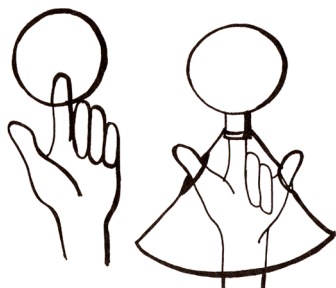
Prednji in zadnji del sestavljanke lahko dobite na www.oratorij.net.

ROČNE LUTKE

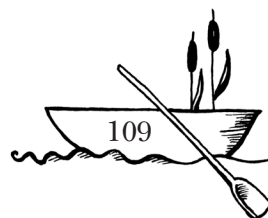
Ročna lutka je tista, ki si jo nataknejo na roko, natančneje na dlan. Vodimo – animiramo jo s premikanjem prstov, dlani in cele roke, skriti za lutkovni oder ali paravan. Med vsemi lutkovnimi tehnologijami je ročna lutka tista, ki je na odru najživahnejša. Lahko se zelo hitro premika po odru; je veseljaška in zaradi svoje nesorazmernosti groteskna. Naša dlan je točno v njenem težišču, tako lahko hitro vplivamo na njene kretnje in premike. Zelo je gibčna, saj jo usmerjajo hitri gibi naših rok. Mnogi lutkarji jo prav zaradi njenega burkaškega vedenja postavljajo na prvo mesto. Ročna lutka ima dva glavna sestavna dela: **glavo** in **trup**. Trup je izdelan kot lutkin kostum, ki je kot rokavček nataknen na animatorjevo roko.

Osnova ročne lutke je človeška roka. Njena glava je nataknjena na enega od prstov, največkrat na kazalec; naša dlan in prsti ter podlaket pa so osnova za lutkino telo in roke.

Ročno lutko sestavljata glava in trup, ki je obenem lutkina obleka.

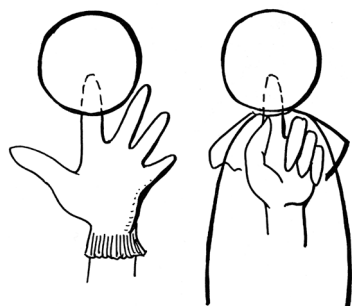
Lutkino glavico nataknejo na prst. Dlan, ki je v težišču lutkinega telesa, oblečemo v kostum.

SPLOŠNA NAVODILA

Paziti moramo, da ročnih lutk ne naredimo prevelikih, saj jih naša dlan ne bi mogla dobro voditi, ne bi jih obvladala. Posebej je pomembno, da ni prevelika glava. Čeprav ima ročna lutka smešno majhne roke v primerjavi z glavo in trupom, je skoraj edina med različnimi lutkovnimi tehnologijami, ki je sposobna prijemati najrazličnejše stvari; edina zmore res dobro igrati z rekviziti (prijema, prenaša predmete, lista knjigo ...). Zaradi svoje majhnosti je ročna lutka intimna lutka, neposredna in zahteva manjši igralni prostor. Velikokrat komunicira z gledalci.

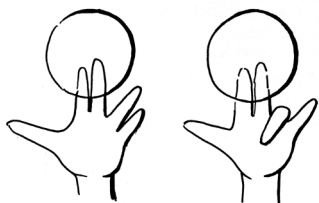
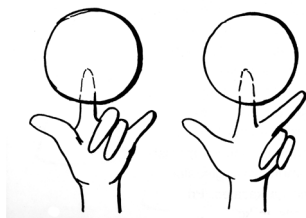
Glavo navadno natakemo na kazalec. Pri tem ni nujno, da ima lutka izdelan kostum. Za preprosto igro zadošča orokavičena dlan ali dlan sama. Preprost kostum je lahko tudi brez rokavov, torej je lutka brez rok, tako da nam animacija sprva ne dela preveč težav.

Lutkin trup je lahko samo orokavičena dlan. Lutka brez rok je primerna za začetnike.

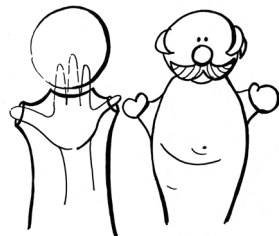
Vsak posameznik si bo glede na motoriko prstov prilagodil sistem vodenja in igranja z ročno lutko. Na naslednjih skicah je nekaj takih možnosti.

V glavi je kazalec, v rokavčkih pa palec in mezinec ali palec in sredinec.

V glavi sta kazalec in sredinec, v rokavu je na eni strani palec, na drugi strani pa sta prstanec in mezinec skupaj. Lahko pa je mezinec tudi sam.

V glavi so trije prsti: kazalec, sredinec in prstanec, v rokavčkih pa palec in mezinec. Tak princip vodenja glave pri ročni lutki lahko uporabimo, ko gre za kakšno debelo osebo.

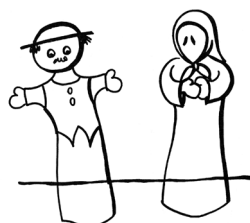
GLAVA

Glava je najpomembnejši del ročne lutke. O tem, kako jo naredimo, je znanih veliko načinov. V prejšnjih stoletjih je bila večinoma izrezljana iz lesa. Danes uporabljamo še sintetične materiale: ipren (penasta guma), poliuretan in stiropor, pa tudi papirno kašo, ki jo lahko kupimo v prahu.

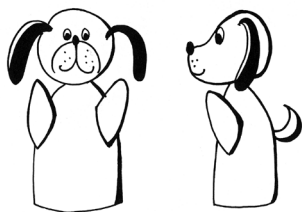
Za preprosto ročno lutko naj bo glava stilizirana. To pomeni, da so ji odvzeti vsi nepotrebni detajli, kot so: gube ne čelu, izstopajoča brada, štrleče obrvi, poudarjene ličnice, globoki podočnjaki ... Glava je preprosto okrogle ali jajčaste oblike. Za glavo lahko uporabimo že pripravljene kupljene krogle, ki v premeru niso večje od 10 cm.

Bodočo lutko si najprej narišemo. Z likovnim osnutkom določimo njeno velikost in obliko, razmerje med višino glave in trupa, dolžino rok in dlani ...

Za gledalce vidni del ročne lutke. Rokavček, lutkin kostum, ki je precej daljši, mora skriti animatorjevo roko za paravanom.

Pri njenih razmerjih moramo upoštevati, da je spodnji del trupa skrit za igralni paravan in da so za gledalca vidne le lutke. Našo bodočo lutko si vedno narišemo v dveh legah: s sprednje strani in s profila. Določimo barve, materiale in skico izdelamo še v naravni velikosti lutke, v razmerju 1 : 1.

S strani vidimo debelino glave, lego gobčka, nastavitve ušes, s sprednje strani pa višino in lego oči, širino ličnic in gobčka ...

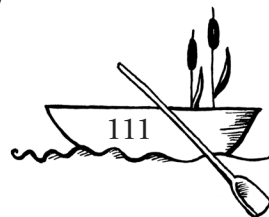
Tudi če je glava okrogla, narišemo lutko s sprednje strani in s profila, da lažje in natančneje nastavimo lase, ušesa, nos, oči ...

Iz debelejšje plošče penaste gume izrežemo kocko. Z ostrimi škarjami odrežemo vse ostre robove, nato še vogale. Režemo toliko časa, da kocka počasi postane krogla. Glavo lahko z brusnim strojem še zbrusimo, da bo popolnoma gladka.

Z ostrimi škarjami postopoma odstranjujemo ostre robove kocke, da počasi postane krogla.

Tako je pripravljena za nadaljnjo obdelavo: prilepimo ji nosek in ušesa, lahko pa jo tudi pobarvamo z razpršilom (s sprejem). Penasta guma je luknjičasta, zato barve nanjo ne moremo nanašati s čopičem. Glavo iz iprena pa lahko potopimo v pripravljeno barvo, jo pošteno ozmemo in posušimo. Veliko lepša bo lutka, če glavo iz iprena preoblečemo s tanko tkanino, ki je po strukturi pletenina: tankimi trikoji, džersiji, streči, raztegljivimi nogavicami ... Tkanino napnemo okrog glave in jo na temenu, kjer bodo lasje, sesijemo ali spnemo. Odvečno tkanino obrežemo tik ob glavi. Penasto gumo lepimo z lepili, ki so na osnovi nitra (neostik, savanol, patex ...).

Lutkino glavo oblepimo s tankim blagom, odvečne kose blaga odrežemo s škarjami.

Lutkine glave, ki bodo imele malo več detajlov, izrežemo iz stiropora. Z ostrim nožičkom se ta malo trši umetni material odlično rezlja.

Na stranico stiroporne kocke narišemo profil glave in ga izrežemo. Stiropor se lepo reže z žarečo električno žico. Tega postopka ne priporočam, saj se ob topljenju stiropora sprošča strupen plin, ki ni prijeten za dihala.

Na eno od ploskev stiroporne kocke si narišemo profil lutkine glave v naravni velikosti in ga z nožem izrežemo. Na sprednji del si začrtamo simetralo in z ostrim rezilom od strani proti sredini režemo odvečni material do zelene oblike. Nato grobo izrezano glavo še zbrusimo z rašpo, pilo ali smirkovim papirjem. Glavo nato utrdimo s kašuro. Kaširamo s koščki časopisnega papirja (nalepimo 2 do 3 plasti), z gazo ali s tanko tkanino, ki je po strukturi pletenina. Lepimo s hladnimi lesnimi lepili (mekol, rivikol, siprokol ...).

Lutkino glavo lahko po kaširanju s papirjem preoblečemo še s tankim trikojem. Taka glava je skoraj tako trajna kot lesena.

Vsako plast kašure dobro posušimo, kar traja najmanj 12 ur. Po zadnjem nanosu glavo pokitamo z zidnim kitom, ponovno posušimo, nato jo s finim smirkovim papirjem zbrusimo do gladkega. Pobarvamo jo z osnovno belo barvo, akrilno ali katero koli zidno barvo.

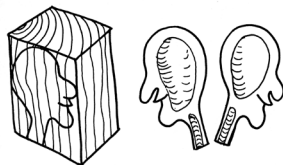
Glava je pripravljena za poslikavo in dokončno obdelavo: lepjenje ušes, las ...

Če smo večji rezbarjenja in če imamo pri roki delavnico z mizarskim primežem in tračno žago, si za lutko lahko naredimo leseno glavo. Pri leseni glavi izdelamo vrat in glavo iz enega kosa. Vrat s spodnje strani z debelim svedrom ali dletom izdelbemo, da vanj lahko potisnemo svoj prst. Lesena glava je precej težka. Točno po simetrali obraza jo prežagamo na dve polovici

in glavo zvotlimo. Oba dela nato ponovno sestavimo in zlepimo s hladnim lesnim lepilom.

Zaradi lažje obdelave lesa pazimo, da letnice tečejo vodoravno.

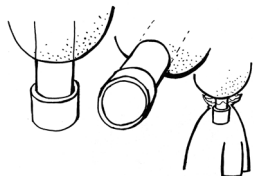
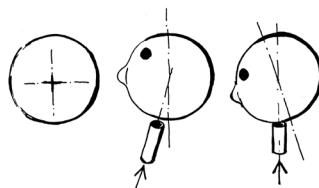

Lutkin **vrat** je tulec, v katerega vtaknemo prst in z njim premikamo glavo. Biti mora dovolj dolg. En konec tulca vlepimo v lutkino glavo, približno polovico dolžine; na drugo polovico tulca – vratu kasneje pritrldimo lutkin trup. Za lutkin vrat lahko uporabimo plastične tulce, kartonske tulce, na katere so naviti sukanci, izdelamo pa jih lahko tudi sami. Iz tršega kartona izrežemo pravokotnik in ga zvijemo v valj. Zlepimo ga in še ojačamo z vrvico. Tulec na spodnjem delu glave vlepimo in pri tem pazimo, da je nastavljen pod kotom. Lutka namreč ne sme gledati preveč pod strop. Njen pogled naj bo usmerjen vodoravno ali malo navzdol. Na zunanji strani spodnjega dela tulca nalepimo še en ozek trak iz kartona ali trak tanke penaste gume. Na odebeljeni del bomo kasneje prilepili ali našili lutkin trup.

Za tulec lahko uporabimo star kos lepenke. Pazimo, da ni preširok. Zvijemo ga tako, da tesno sedi na našem prstu. Nataknen mora biti do drugega prstnega členka.

V spodnjem delu glave si zarišemo križ, zarezemo z ostrim rezilom v obe smeri in z rahlim naklonom vlepimo tulec.

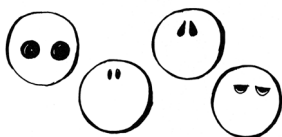

Lutkino obleko pritrldimo nad odebeljeni spodnji del vratu.

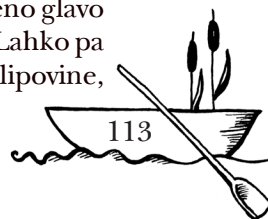
Okroglo glavo uporabimo za najrazličnejše tipe ročnih lutk. Vizualno jih določajo dodatki, kot so: oči, ušesa, nosovi, lasje ... Najpomembnejše čutilo na lutkinem obrazu so **oči**. Z njimi lutka komunicira. Velikost, oblika in lega oči določajo lutki starost, značaj in razpoloženje.

Večje oči sredi obraza označujejo radovednega otroka, majhne in skupaj postavljene oči starejšo osebo, poševne in skupaj stisnjene bi prisodili zaskrbljeni babici.

Različno oblikovane oči na enakih okroglih glavah določajo raznolike osebnosti.

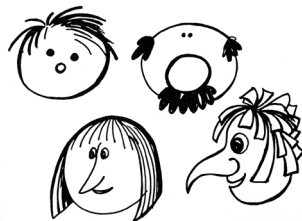

Na kaširano glavo iz stiropora ali na leseno glavo oči preprosto narišemo in jih pobarvamo. Lahko pa so plastične in jih nalepimo na obraz. Izrežemo jih iz lesa balze ali lipovine,

lahko uporabimo gumbke ali lesene kroglice; tudi krogci iz pravega usnja so primerni, če jih zapečemo na plošči električnega stredilnika. Oči morajo biti temne barve: temno modre, temno zelene, rjave ali črne. Svetle oči delujejo na odru slepo. Dobro je, če jih na koncu polakiramo s svetlečim brezbarvnim lakom. Sijaj jim daje živost in globino. Za lutke ene zgodbe izdelamo stilno enotne oči: vsem gumbke ali vse poslikamo.

Nosovi poudarijo lutkin karakter; prišijemo ali prilepimo jih na obraz. Nosove iz stiropora moramo ojačati s koščkom žice ali tanjše lesene palice, ki jo potisnemo skozi nos v glavo.

Zanimiv element lutkinega obraza je **nos**. Osebo, ki jo lutka predstavlja, karikira. Pri glavi iz lesa nos oblikujemo sproti, ko rezljamo obraz. Pri glavah iz penaste gume ali iz stiropora pa je lažje, da ga oblikujemo ločeno. Tudi nosove površinsko utrdimo. Tiste iz penaste gume preoblečemo s tankim blagom, nosove iz stiropora pa skaširamo s papirjem ali gazo. Postopek naj bo enak, kot je bil pri obdelavi glave. Lutka je čisto srečna tudi brez nosu; posebej če je močno stilizirana.

Za **ušesa** prav tako velja, da jih lutki lahko naredimo ali pa tudi ne.

Če za igro potrebujemo navihanega fantka, ki mu jih je treba kdaj »naviti«, mu ušesa moramo napraviti. Tudi plešastemu dedku se bodo lepo podala, da njegova glava ne bo povsem gola. Ukrojimo jih iz tanjše penaste gume in jih obsijemo s tkanino. Iz stiropora oblikovana ušesa pa spet kaširamo s papirjem ali z gazo. Pri tem uporabimo hladno lesno lepilo. Tudi pri uporabi ušes gre za način stilizacije, ki smo si jo izbrali.

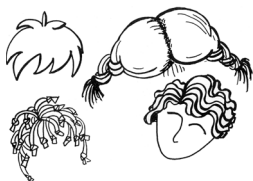
Ušesa prilepimo na glavo in jih tako kot nosove ojačamo z žico ali leseno palico. Mehka ušesa prišijemo na podlago.

Pri živalskih lutkah so ušesa bistven dodatek. Po njih je lutka veliko bolj prepoznavna. Zanimiva so mehko padajoča, gibljiva ušesa, ki ob premikanju lutke, hoji in poskokih mahedrajo ob glavi sem in tja. Živalska ušesa ukrojimo iz enakega materiala, kot smo ga uporabili za trup in s katerim smo preoblekli glavo. Materiale lahko tudi kombiniramo: za glavo in trup uporabimo denimo enobarvni triko, ušesa, repek in šapice pa ukrojimo in sešijemo iz vzorčastega blaga, ki se k enobarvnemu lepo poda.

Najbolj živo naredijo lutko njeni **lasje**. Vsaka stvar, ki se na lutki premika, jo na čaroben način oživi. Lasje so lahko iz volne, preje, vrvice, trakov, usnja ali filca. Iz filca lahko izrežemo celo pričesko in jo nalepimo na glavo. Daljše kose volne, vrvico ali trakce blaga spletemo v kitke in jih namestimo na teme. Pričeska lesene glave naj bo izrezljana skupaj z obrazom in vratom. Sodobna

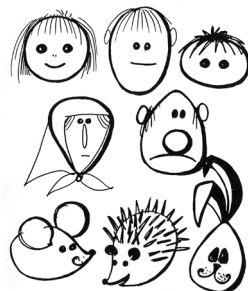

lutka je stilizirana, torej po obliki in v detajlih poenostavljena. Lutkini lasje človeške le simbolizirajo, zato jih naredimo mnogo manj, ti pa naj bodo iz debelejših niti ali vrvic, nalepljeni ali prišiti na glavo.

Nekaj primerov pričesk. Tudi pri laseh igra stilizacija pomembno vlogo.

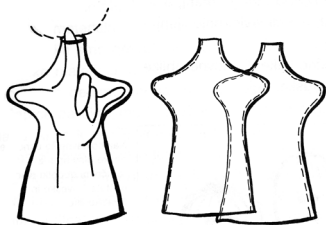
Nekaj tipov glav za ročne lutke. Osnovne oblike so: kroglja, jajce, solza, hruška.

Najenostavnejše osnovne oblike glav nam z različnimi dodatki dajo neštete človeške in živalske like.

TRUP

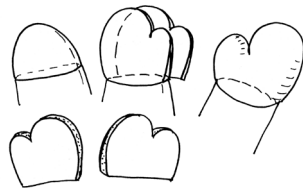
Trup ročne lutke je lutkina obleka, lutkine roke so njeni rokavi. Dlani prišijemo kar na zunanji rob rokavčkov. Za preprosto ročno lutko ukrojimo in sešijemo obleko iz voljne tkanine. Velikost prilagodimo roki; naši ali otroški. Za nezahtevne lutkarje in začetnike ukrojimo obleko brez posebnega dodatka za dlani. Kroj, ki je narisano, povečamo in ukrojimo v dveh delih. Sešijemo ga po levi in desni strani. Pri vratu, kjer pride vstavljen tulec za vrat, in na spodnjem robu obleke pustimo odprto. Vratni del obleke potegnemo preko odebeljenega spodnjega dela tulca in ga zasijemo ali zalepimo. Preko stika zavežemo pentljo ali pritrđimo ovratnik.

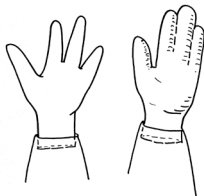
Najpreprostejši kroj za obleko ročne lutke. Obleka je sestavljena iz dveh enakih delov in nima dlani.

Lutka je veliko lepša, ko ima dlani posebej ukrojene iz enobarvnega blaga kožne barve. Enostavno dlan naredimo kot polkrožni žepek: dva enaka dela sešijemo po okroglini, spodnji ravni del pa prišijemo na rokavček obleke. Lutkine dlani pa lahko ukrojimo tudi kot rokavičke z enim palcem. Za vsako dlan potrebujemo dva enaka dela, ki ju po obodu sešijemo, obrnemo na pravo stran blaga in dobimo prave rokavičke. Na spodnjem robu jo prišijemo na rokav obleke. Lutkina dlan bo še lepša, če jo podložimo z enako ukrojeno tanko plastjo penaste gume. Za majhno dlan zadošča debelina 3 mm, za malo večjo 5 mm. Oba dela zlepimo tako, da lepilo naneseemo na rob, na debelino pene. Ko se lepilo neostik delno posuši (po petih minutah sušenja), stisnemo oba robova skupaj in dobimo lepo, usločeno obliko rokavice. Lutki, ki bo več igrala in pri tem veliko prijemala, med oba dela dlani vlepimo žico, ki smo jo pred tem oblikovali po okroglinah rokavičke. Roke bodo tudi ob večjih obremenitvah obdržale obliko dlani.

Žica, vlepjana na obodu med oba dela dlani, bo roko utrdila in ohranila obliko.

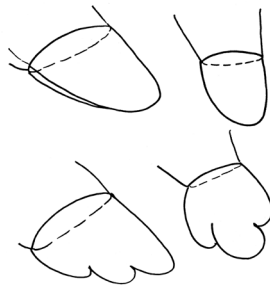

Lutkina dlan ima lahko več prstov; vendar ne pet kot ljudje. Nekako smo se navadili, da imajo lutke samo štiri prste: palec in ostale tri. Spet gre za stilizacijo. Dlan s štirimi prsti je bolj voluminozna, vidnejša, bolj čitljiva. Od stopnje stilizacije je odvisno, kakšno obliko rok in dlani bomo naredili lutki.

Dlani s prsti izrežljamo iz lesa, če je lutka lesena, tudi iz stiropora so lahko, vendar jih moramo skaširati najmanj s tremi plastmi papirja. Dlani pa so lahko tudi iz usnja, zašite po robovih in v prstih natlačene z vato.

Živalskim likom naredimo šapice. Te so lahko v obliki polkrožnega žepka ali v obliki trodelnih blazinic, kakršne živalske tačke tudi so. Šapice ukrojimo iz enakega blaga, kot je lutkin trup. Tudi pri šapah obstaja možnost, da jih podložimo s tanko penasto gumo, da bodo dlje in lepše obdržale obliko.

Živalske tačke so narejene kot žepek ali kot prava šapica, podložena s penasto gumo.

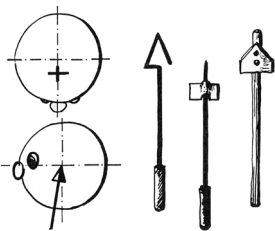
LUTKE NA PALICI

Lutka na palici je vsak predmet, vsaka figura, ki jo natakemo na lesen količek ali palico in s pomočjo te palice – vodila premikamo. Pravimo, da lutko animiramo. Danes ta tip lutke lutkarji širom po svetu pogosto uporabljajo.

Za izdelavo glave glej Ročne lutke.

Pri glavi je pomembna njena **nasaditev na palico**, lesen količek ali železno varilno palico. Vsaka palica, ki jo izberemo za osnovno lutkino vodilo, mora na tistem koncu, ki ga vlepimo v glavo, imeti prečni križ. Ta bo, vlepjen v glavo, preprečeval vrtenje vodila v glavi. Pri leseni palici pribijemo košček lesa ali vezane plošče, pri vodilih iz tankih železnih palic pa privarimo kos pločevine ali palico enostavno zvijemo v trikotnik. Nato palico vlepimo v glavo tako, da lutka gleda navzdol k otrokom, k publiki. Na spodnji strani glave, kjer naj bi bil vrat, si načrtamo središčnici v obeh smereh (levo uho – desno uho in brada – tilnik), nato pa pred sečiščem obeh simetral v smeri proti bradi zarezemo proti težišču glave (proti središču krogle) in vodilo vlepimo.

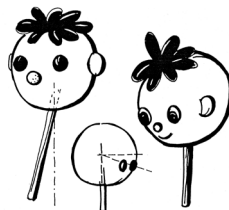

V glavo, ki je do 10 cm velika, lahko vlepimo leseno vodilo brez prečke. Vsaka žica ali železna palica pa prečko mora imeti.

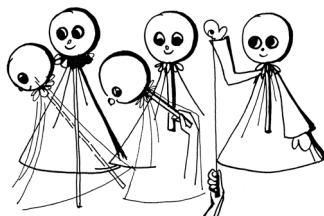
Glavi iz penaste gume vlepimo vodilo z neostikom, glavi iz stiropora vlepimo vodilo s hladnim lesnim lepilom ali se bolje s silikonskim kitom. Pri pravilni nastavitvi glave lutka ne gleda po zraku, pač pa je njena komunikacija z ostalimi lutkami in z občinstvom logična in pravilna.

Pravilna komunikacija med lutkami in občinstvom je bistven del dobre animacije. To dosežemo s pravilno nastavitvijo vodila in oči.

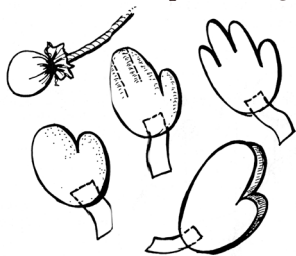

Vodilo lutke je lahko daljše ali krajše; to je odvisno od tega, kako visoko moramo z lutko igrati na sceni ali paravanu, pa tudi od tega, kako smo veliki. Pri tem pa moramo vedeti, kaj lutka s krajšo ali daljšo vodilno palico zmore; kako se pripogiba, kako dolgo obleko mora imeti, kako dolga vodila morajo imeti dlani, da sežejo preko glave ... Osnovno pravilo pri lutkah na palici pa je, da se enostavneje in boljše animirajo, če so vodila krajša.

Glavno vodilo lutk na palici ne sme biti prekratko. Vsaj tako dolgo mora biti, da je naša roka v optičnem težišču lutkinega trupa.

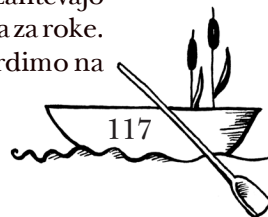

Lutke na palici imajo velikokrat **roke** kot pomagala pri animaciji, lahko pa so le dopolnilo k proporcu lutkinega telesa. **Dlani** so lahko sila preproste. Spodnji rob lutkine obleke, kostuma, podložimo z ostanki blaga in z vrvice zvezemo v kroglico. Dlani so pogosto oblikovane kot rokavičke z enim prstom iz penaste gume ali stiropora. Mehke dlani lahko po sredini dvakrat presijemo, da nakažemo prste. Pri glavi, ki je bolj naturalistično oblikovana, moramo tudi dlani izdelati podobno: s prsti, ki se med sabo ne stikajo, odebeljenimi členki ... Take dlani izrežemo iz lesa ali stiropora in jih primerno utrdimo.

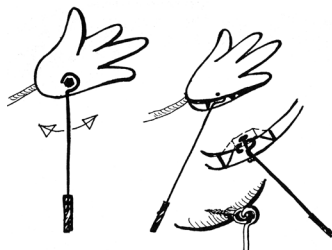
Tako kot glava so tudi dlani pomemben del lutke. Dlan mora biti dovolj velika. Zavzeti mora 1/3 do lutkinega obraza.

Roke so lahko samodejne; to pomeni, da jih ne vodimo s posebnimi vodili ali – v lutkovnem žargonu – čamporiti. Dlani pa so pri tistih lutkah, ki zahtevajo prefinjeno animacijo, pritrjene na žice ali tanke lesene palice – vodila za roke. Z njimi lutkar – animator dlani usmerja, premika, vodi. Vodila pritrđimo na

notranjo stran dlani z vijakom, vendar ne pretesno. Žičnato vodilo dlani, ki je zaključeno z zanko, mora ostati gibljivo. Vodilo je lahko vpeto v dlan tudi s spodnje strani, da vijak in obroček, ki ga ovija, nista vidna. Še tretja različica vpenjanja vodila za roko je mogoča: v spodnjo stran dlani privijete ali vlepitate lesni vijak, ki ima namesto glavnice zanko. Žičnato vodilo dlani na koncu zvijete v obroček in ga vstavite v zanko vijaka. Prav tako si lahko kakšno novo povezavo med vodilom in dlanjo izmislite sami; pomembno je le to, da je vodilo ob stiku z dlanjo zaradi lepšega in bolj logičnega premikanja dobro gibljivo.

Pri preprostih lutkah je vodilo roke vlepjeno v dlan, torej ni gibljivo. Geste dlani so bolj grobe. Za elegantnejše premikanje rok naredimo v dlani zglob.

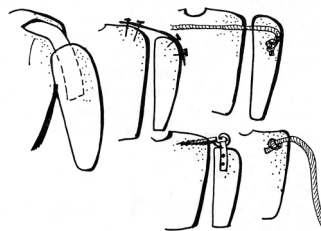
Dlan je s trupom lutke povezana z vrvico, ki je na eni strani z vozlom vlepjana v zapestno stran dlani, na drugi pa v lutkino ramo. Vrvica mora biti tako dolga kot želena dolžina roke. Če ima lutkina roka nadlaket in podlaket, vpnemo dlan na isti način v podlaket. Uporabimo lahko usnjen trak, ki ga vlepimo, usnjeno vrvico (dreto) ali trak platna. Razdalja med dlanjo in podlaktjo mora biti takšna, da se dlan lahko giblje v vse smeri. Pri povprečno veliki lutki (50–60 cm) je to 1–2 cm.

Nadlaket in podlaket lutkine roke naj bosta tanjša, bolj suha. Tudi rokav obleke, ki ga oblečemo preko roke, mora biti iz tankega in voljnega blaga. Kadar je lutkina roka brez vodila, v zapestje vlepimo usnjen trak, da se dlan v osi ne bo vrtela.

Enak postopek povezave ponovimo v ramenu. Roko pritrdimo z vlepjenim usnjenim trakom, dretom, vrvico. Če pa sta lutkina rama in nadlaket lesena, usnjeni trak za povezavo obeh delov enostavno pribijemo z majhnimi čevljarскими žeblički. V leseno ramo lahko tudi privijemo vijak z obročkom, na katerega obesimo lutkino roko.

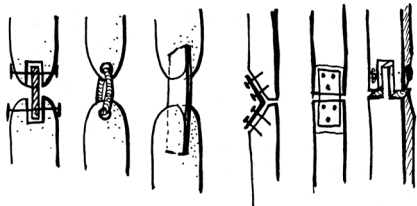
Ramenski sklep naj bo dobro gibljiv v vse smeri. Tako sta morda najboljša vlepjana vrvica ali na obroček obešena roka.

Komolec in koleno sta vmesna sklepa obeh okončin, ki ju tehnološko rešujemo na podoben način: z vlepjenim platnenim ali usnjenim trakom, vlepjeno ali skozi luknjico potegnjeno vrvico. Pri lesenih ali iz stiropora izrezljanih delih rok pa lahko naredimo prave sklepe z utorom in persom.

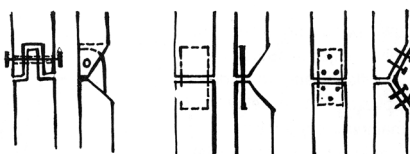

Stegno in nadlaket imata izrezan utor, v katerega je vstavljeno ne predebelo pero podlakti ali spodnjega dela noge. Skozi oba dela zvrtno luknjo in vanjo porinemo tanek, dolg žebelj. Na drugi strani ga zavijamo ob okončini navzgor, da se ne more sneti. Usnjen trak je možno prilepiti ali zabiti na spodnjo stran sklepa, ki je narejen tako, da sta oba dela roke ali noge prisekana pod kotom 45. S tem je določeno logično gibanje in onemogočen premik v nasprotno smer.

Komolec usmerja podlaket v pravilno smer gibanja. Spodnji del roke se ne sme obračati navzven, kadar roka visi ob telesu in kadar z vodilom ni vodena.

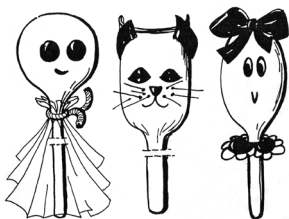
V kolenu se spodnji del noge ne sme vrteti v osi, zato moramo izdelati tak sklep, ki to onemogoča.

Lutke na palici sem po svojih izkušnjah pri več kot petindvajsetletnem ustvarjanju v lutkovni delavnici razdelila v štiri velike skupine:

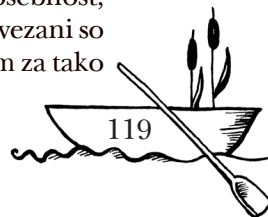
1. LUTKE NA PALICI BREZ DODATNIH VODIL

To so ene najpreprostejših lutk tako za izdelavo kot za animacijo – vodenje. Uspešno jih lahko ustvarijo tudi najmlajši s svojo neskončno domišljijo. Že lesene kuhalnice in žlice, ki jih v gospodinjstvu dnevno uporabljamo, so idealna osnova za take lutke. Le minimalne dodatke nalepimo (oči, noske, usta, pričeske in kakšno krpico za trup) in lutka je nared za odlično igro. Take lutke nimajo ne sklepov ne okončin. Vsak začetnik jih lahko animira, pozoren mora biti le na višino lutkinega telesa; paziti mora, da se lutka ne pogreza za paravan ali scenski element. Cela vrsta najrazličnejšega odpadnega materiala je lahko osnova za preproste lutke na palici: prazen jogurtov lonček, manjše kartonaste embalažne škatle, prazne konzerve ...

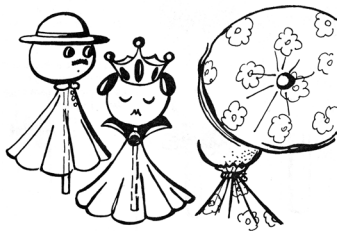

Lesene žlice in kuhalnice so po svoji naravni velikosti zelo primerne za otroško igro z lutkami. Lesu, ki je krasen naravni material, dodamo ušesa in kostume iz mehkega usnja, grobega naravnega platna ali preje.

Iz okrogle glavičice, kot je opisana pri ročnih lutkah, dobimo nešteto različic človeških in živalskih lutkovnih tipov. Trupi takih lutk so le iz blaga ukrojeni preprosti kostumi, ki nakazujejo osebnost, družbeni stan ali samo živalsko ali človeško lutko. Prilepljeni ali privezani so na vodilo pod lutkino glavo tam, kjer je vrat. Najpreprostejši kostum za tako

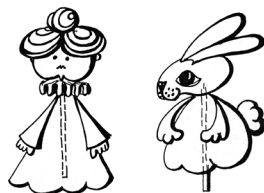

lutko je le iz blaga vrezan krog z luknjico v sredini, skozi katero potisnemo vodilo glave in blago pod glavo prilepimo. Lahko mu dodamo ovratnike, žepke, predpasnike ali našijemo koščke blaga kot perje pri živalskih lutkah. Te reči prišijemo na hrbtnem delu kostuma.

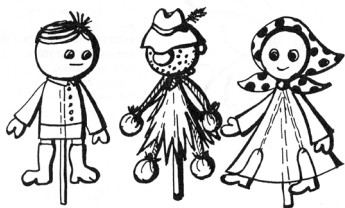
Tudi klobuke, čepice in krone izdelamo sami iz tanke penaste gume. Pobarvamo jih ali preoblečemo s tankim, voljnim blagom.

Oblikovno zahtevnejše kostume (trupe) podložimo s penasto gumo, ki naj bo vsaj 1 cm debela. Pri zajčku denimo na spodnjem robu ukrojimo in zlepimo po dva všitka spredaj in zadaj, da dobimo značilno debelušno telo.

Seveda pa so glave lutk lahko najrazličnejših, naturalističnejših oblik. Temu primerno ukrojimo in zašijemo izrazitejše kostume z več dodatki.

Zahtevnejše oblikovanima glavi in trupu dodamo tudi roke, ki prosto visijo ob telesu in se samodejno premikajo. Privežemo jih ob ovrtnik v vratnem delu lutke ali pa jih prišijemo na zgornji del kostuma.

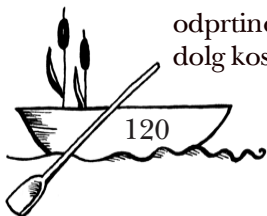

Pri razbojniku in deklici sta nogi na vrvici in pritrjeni tik pod glavo. Fantič ima nogi s traccema ustavljeni v trup. Vse pa se gibljejo samodejno.

Lutka na palici ima lahko tudi samodejne noge. Prišijemo jih na spodnji del trupa. Pri ženskih likih noge podaljšamo z vrvico, ki jo pritrdimo tik pod vratom. Lutkine noge tako veselo bingljajo sem in tja. Paziti moramo, da rok in nog ne pritrdimo premočno, pretesno, saj spontano premikanje obojih udov lutko zelo oživi.

2. LUTKE NA PALICI Z ŽIVO ROKO

Malo zahtevnejša, pa še vedno enostavna za izdelavo in animacijo, je lutka na palici z živo roko. Pogosto jo uporabljamo takrat, ko mora lutka igrati z rekviziti ali pri govoru gestikulira z rokami. Lutkino roko tako nadomešča roka igralca animatorja, ki zmore vse. Lutkar z eno roko drži vodilo, na katerem je glava, njegova druga roka pa igra lutkino roko. Kadar pa mora lutka denimo čarati, jo za osnovno vodilo glave drži en igralec, drugi pa igra obe roki. S tako vodeno lutko je možno pričarati resnično vse. Roka je največkrat orokavičena in se giblje pred ali ob lutkinem telesu. Lahko pa je potisnjena skozi posebej za to pripravljeno odprtino kostuma kot nadaljevanje lutkinega telesa. Telo take lutke je precej dolg kostum z veliko blaga, ukrojen kot krog ali dvojni pravokotnik.

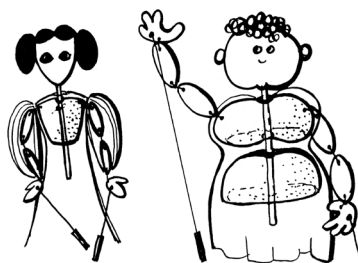
Lutka na palici z živo roko lahko drži samo sebe. Kostum za tako lutko moramo ukrojiti iz precej velikega pravokotnika, ki ga prepognemo in ob straneh zašijemo robova. Pri upogibu pustimo na obeh straneh 7–8 cm dolgi odprtini za igralčevi roki. Ta jih orokavičene porine skozi odprtini in s sprednje, vidne strani prime osnovno lutkino vodilo za glavo. To pomeni: lutka z eno od rok nosi, drži samo sebe, z drugo gestikulira. Roki menjava, kot je pri igranju potrebno.

Lutka drži samo sebe. Orokavičena roka se zdi, kot da počiva na prsih. Ta tip lutke ima vedno odebeljen ramenski del iz iprena ali stiropora.

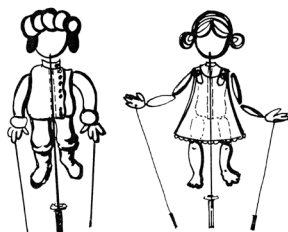
3. LUTKE NA PALICI Z VODILI

Lutke na palici z vodenimi rokami (lutkine dlani imajo žičnata ali lesena vodila) so poenostavljena varianta tradicionalnih javank, lutk, ki so prišle v Evropo iz južne Azije. Javanke so tehnološko zahtevne lutke z gibljivo glavo, tridimenzionalnim trupom, z rokami z vsemi sklepi in grajene po človeškem proporcu. Osnovno vodilo je v težišču trupa. Spodnjega dela telesa lutka nima, ima le dolg kostum. Od take, klasično oblikovane in tehnološko izvedene, lutke je ostala le na palico nasajena glava, ki se v osi lahko vrti, nastavek trupa v ramenskem delu in v sklepah gibljive roke na vodilih. Lutkar drži lutko v eni roki (navadno v levi), z drugo roko pa vodi obe lutkini roki. Za dobro animacijo take lutke je potrebno precej vaje. Bolje je, da začetniki sprva vodijo le po eno roko, druga pa naj visi ob lutkinem telesu. Vodila za roke naj bodo dovolj dolga, saj mora lutka z dlanjo seči do vrha glave.

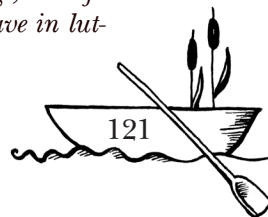

Pri izdelavi lutk z vodenimi rokami ne smemo pretiravati z velikostjo. Idealna višina takih lutk je do 60 cm. Pri poudarjeno debelih osebah moramo volumen glave in trupa v sredini izdolbsti, da lutka ne bi bila pretežka.

Dlani, ki so samo vpete v lutkino obleko, morajo imeti močan zglob in močna vodila za dlani, saj nosijo težo celega kostuma.

Vodila pri lutkah na palici, ki imajo tudi noge, morajo biti precej daljša, saj se sistem za obračanje glave in lutkarjeva roka ne smeta videti izza paravana.

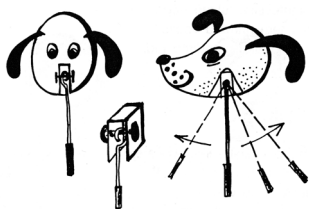
4. LUTKE NA DVEH PALICAH

Z dvema palicama vodimo živalske like, ki hodijo po vseh štirih in ne po dveh nogah kot personificirane živalske lutke. Eno vodilo je vstavljeno v lutkino glavo, drugo v lutkin trup. Vodili sta krajši, tako se take lutke dokaj enostavno animirajo. Noge so pršite k trupu in se samodejno premikajo. Glavno, nosilno vodilo je vlepljeno v težišče trupa. Pri tem moramo upoštevati težo nog in težo repa. Drugo vodilo, ki ga vsadimo v težišče glave, mora biti vedno daljše od vodila za trup, da lahko živalska lutka pogleda po zraku navzgor, zatuli v luno, če gre slučajno za psa. Vodilo za glavo je pri manjših lutkah (15–20 cm velikih) vlepljeno v glavo; pri večjih (30–40 in več cm velikih) pa je bolje, da v glavi naredimo zglob, enak kot tisti za gibanje dlani.

Enostavno za izdelavo, enostavno za animacijo. Živalske lutke na dveh palicah lahko odpirajo gobčke. V tem primeru mora biti spodnja čeljust z usnjenim trakom vlepljena v glavo in imeti na istem mestu vzmet, ki spodnji del gobca tišči navzgor. Z nitko, ki je pritrjena na spodnjem delu čeljusti, pa le-to odpiramo.

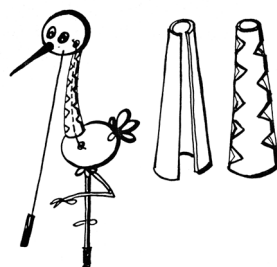
Gibljivi zglob v glavi omogoča elegantne gibe glave ob minimalnem premikanju vodila.

Trup in glava sta povezana z vrvico, usnjenim trakom ali voljno vzmetjo, saj mora biti vrat dobro gibljiv.

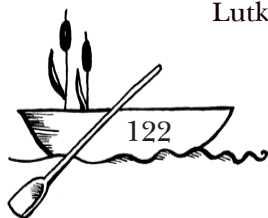
Živali z dolgimi vratovi so prav graciozne. Pri štoklji lahko eno nogo uporabimo kot vodilo za trup.

Trup je narejen iz enakega materiala kot glava: utrdimo, skaširamo ga na enak način. V večini primerov gre pri lutkah na dveh palicah za živali, zato je najbolje, da glavo in trup (torej celo lutko) utrdimo z materialom, ki je grob in asociira na živalsko dlako, perje, kožuh: groba pletenina, vrvica, moher, kvačkanje, trakovi filca ...

Na tako preoblečen trup našijemo noge. Ne smejo biti pritrjene premočno, ostati morajo gibljive ob najmanjšem premiku trupa. Na zadek lutkinega telesa pršijemo še rep. Seveda ne sme biti pretežak, saj bi zaradi lastne teže visel ob ritki navzdol. Poleg tega bi nam omejeval animacijo. Živalske tace in repe oblikujemo iz enakega materiala kot njihove glave in trupe. Preoblečemo jih z enakim materialom, ki ga našijemo ali nalepimo na osnovo. Pri zelo majhnih lutkah pa zadostuje, da okončine samo ukrojimo in zašijemo iz blaga. V tanke repe pri miškah in mucah vstavimo žičko in rep zavijemo v zeleno obliko.

Lutka je nared in končno lahko začnemo z njo igrati.

Opis lutk je z dovoljenjem avtorice in založnika vzet iz knjig: B. Varl, *Lutke na palici*, Šentilj: Aristej, 1995 (Zbirka *Moje lutke*, 1; ISBN 961-220-008-4) in B. Varl, *Ročne lutke*, Šentilj: Aristej, 1997 (Zbirka *Moje lutke*, 3; ISBN 961-220-013-0).

1. igra: NAŠE VELIKO JEZERO

Čas: 1,5–2 uri (15 min za delitev v skupine in navodila; 1 h za zbiranje materiala; 20 min za gradnjo kolišča)

Št. udeležencev: neomejeno (s prilagoditvami v več ali manj skupin ali na daljše/krajše časovno obdobje na enem otoku)

Starost: primerna za vse

Prostor: zunaj (naj ga bo dovolj za Veliko jezero, kjer bo vsaka skupina gradila svoje mini kolišče, potrebujete tudi prostor za otočke z nalogami); glej priloženo skico Velikega jezera!

Pripomočki: *kreda* (da skupinam označite prostor ob Velikem jezeru); *barvne trakove, s katerimi boste označili otroke v skupini* (za vsako skupino drugačni) – lahko tudi prstne barve; *material za gradnjo kolišča* (za vsako skupino posebej – zelo priporočljivo je, da ima vsaka skupina na voljo vsaj 15 kosov, npr. plastenk, veliko kartonasto ploščo, škatle od čevljev s pokrovom, lesene palčke, škatlice od zdravil, škatle, ki jih dobite v skladišču vsake navadne trgovine itd.; vsekakor naj bo materiala raje več kot premalo); en *selotejp* na skupino; ene *škarje* na skupino; *5 m navadne vrvi* za sestavljanje kolišča na skupino; *zemljevidi in 'osebna izkaznica'* za vsako skupino posebej (glej priloženo skico 'osebne kartice' in zemljevida); *male igre po otočkih; zvonec, piščalka ali kaj podobnega* (da oznanite konec obiska na otoku)

KRATEK OPIS

Udeleženci pri tej igri gradijo kolišče. Vse skupine so razvrščene okoli Velikega jezera (dvorišča) in vsaka ima svoj prostor, na katerem potem zgradi svoje kolišče.

Da pridobijo material za gradnjo, morajo skupine potovati od otočka do otočka in tam opravljati različne naloge. Na vsakem otočku sta dve skupini hkrati. Skupine se po določenem sistemu (glej tabeli in nasvet) premaknejo na naslednji otoček na vsakih 10 minut. Na vsakem otočku dve skupini tekmujeta med sabo. Zmaga skupini prinese nekaj točk, obe skupini pa po opravljeni nalogi dobita del potrebnega materiala za gradnjo kolišča (ne glede na zmago dobita obe enako količino materiala). Ko skupine opravijo naloge na vseh otokih, se istočasno odpravijo nazaj na svoj prostor ob Velikem jezeru, kjer začnejo graditi svoje mini kolišče. Časa za gradnjo imajo 20 min.

Na koncu udeležence pohvalite za umetniški vtis in poveste, da so ustvarili lepo skupno Veliko jezero. Če želite, da se igra tudi na zmago, lahko ob koncu seštejete točke, ki so si jih skupine pridobile med nalogami na otočkih.

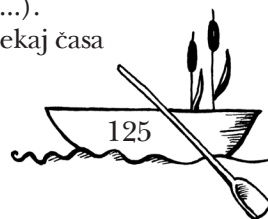
CELOTEN OPIS

Razvrščanje v skupine

Za igro potrebujemo sodo število skupin, v vsaki skupini približno 10 otrok. Priporočljivo je tudi, da so skupine mešane, torej da je vsaka skupina sestavljena iz otrok vseh starosti, od najmlajših do najstarejših, prav tako naj bi bilo v skupinah približno enakomerno število deklet in fantov. Tako v skupini vzpodbudite sodelovanje in medsebojno pomoč. Zato pa bo skupine verjetno potrebno postaviti na novo – posebej za to igro. Pri razvrščanju v skupine bodite iznajdljivi in naj ne traja predolgo.

Priprave

- Že prej na dvorišču s kredo označite **polja** velikosti približno 2 m² – **za vsako skupino** eno polje. Polja naj bodo postavljena v krogu ali bolj na kupu, tako da skupaj tvorijo Veliko jezero (glej skico Velikega jezera). V okolici in ne preveč narazen pa razvrstite tudi **otočke** (ki jih je pol manj kot skupin – za 12 skupin potrebujete 6 otočkov z nalogami). Pripravite ves potreben **material za izvedbo manjših iger** na otočkih ter **material za gradnjo kolišč**. Pazite, da boste material, ki ste ga zbrali za kolišča (škafle, velik karton, palčke ...), enakomerno razdelili na toliko delov, kot je skupin (tako da bodo recimo vse skupine dobile po 8 plastenk). Ta material potem enakomerno razdelite animatorjem po otokih (če skupina dobi skupno 15 kosov materiala, naj na vsakem otoku dobi samo po dva ali tri kose materiala).
- **Na vsakem otoku** mora biti **en animator**, ki **predstavlja osebo**, katere otok vodi. Na otoku Ostrorogega jelena bo animator Ostrorogi jelen (najbolje da kar v obleki, ki jo uporabljate za igro). Animator naj še pred začetkom igre preveri, če sta na njegovem otoku pravi dve skupini (da se načrti ne podrejo). Animator bo **razložil in sodil nalogo**, ki jo morajo otroci opravljati. Ob koncu naloge jim **na 'osebne kartice' napiše, koliko točk so osvojili** (dve, eno ali nič točk) ter jim **da novo nalogo**, če prvo opravijo prej kot v desetih minutah. Preden obe skupini zapustita otoček, jima mora **dati tudi material** potreben za gradnjo kolišča. Pri tem naj pazi, da obe skupini dobita natanko enako količino materiala (da imajo vsi enake možnosti za gradnjo in da ne bo sporov).
- Dve posebnosti: **Triander in Beli bober** – **Triander** krade zemljo koliščarjem, v naši igri pa **hodi med otroki in jih sprašuje po njihovi 'osebni kartici'**, kjer je podatek tudi o številu otrok v skupini. Če v trenutku, ko so ulovljeni, v skupini ni vseh (ali je preveč) otrok, potem jim Triander odbije 5 točk. Triander si zapiše, kateri skupini je vzel točke, da se ob koncu točke odštejejo od rezultata. **Beli bober** pa v zgodbi **prinaša srečo**, blagoslov, tu pa prav tako kot Triander hodi med otočki. Le da otrokom **zastavlja uganke**. Če nanjo pravilno odgovorijo, dobijo kak dodaten kos materiala za gradnjo kolišča. Beli bober naj s sabo nosi manjše kose materiala (lahko kaj bolj neobičajnega, npr.: folija, kos blaga, WC papir ...).
- **Bodite pozorni na čas** in se ga držite (10 min na vsakem otoku, nekaj časa za prehod med otoki, 20 min za gradnjo kolišča).

Potek igre

Igro začnete z uvodom, kjer na kratko razložite, kakšna so bila kolišča in kako so ljudje takrat živeli (pri tem lahko posnemate uro zgodovine). Po uvodu otroke posedete po njihovih prostorčkih ob Velikem jezeru, animatorji pa naj jih za boljše razločevanje (in zato da ne bodo skrivaj prehajali med skupinami) označijo z barvnimi trakovi – vsaki skupini naj nadenejo trakove drugačne barve. Pove se, da sedaj vsaka skupina predstavlja en rod koliščarjev z Velikega jezera, vendar da tako kot Ostrorogi jelen še nimajo svojega kolišča. Zato si ga morajo postaviti sami. Kako?

V ta namen sledijo nadaljnja navodila skupinam:

- Da zberete material za gradnjo kolišča, boste šli na obisk k Ostrorogemu, Brkatemu, Neokretnemu ... Njihovi otočki so v okolici (jim poveste, kje so). Pri vsakem izmed njih vas čakajo naloge, s katerimi si pridobite potreben material.
- Po otokih boste hodili po vrstnem redu, kot ga vidite na vaših zemljevidih/načrtih.
- Na vsakem otoku se boste srečali z drugo skupino, s katero boste tudi tekmovali. Če zmagate, dobite 2 točki, če pa ne, dobite 1 točko. Če ne dokončate dane naloge, ne dobite nobene točke.
- Po desetih minutah na otoku boste zaslišali zvonec, kar pomeni, da se morate po vašem načrtu premakniti na naslednji otok.
- Preden odidete z otoka, vam bo animator na otoku dal nekaj materiala, ki ga skrbno spravite, saj boste z njim gradili svoje kolišče.
- Ko obhodite vse otoke, se boste vse skupine zopet zbrale tu, na Velikem jezeru, kjer bo vsaka skupina na svojem ozemlju sestavila svoje kolišče. Za to imate 20 min časa, pri tem bodite domiselni, saj bomo upoštevali vaš umetniški vtis.
- Ves čas med opravljanjem nalog ali med menjanjem otokov vas lahko preseneti Triander, ki vam bo pregledal vašo osebno kartico (na kateri piše, koliko otrok je v skupini) in če takrat ne boste skupaj, vam bo Triander odbil 5 točk – zato se vedno držite skupaj, naloge opravljajte skupaj!
- Med vami pa bo krožil tudi Beli bober. Kdo je to? Prinaša srečo, blagoslov in vam zastavljal vprašanja. Če boste nanje pravilno odgovorili, vam bo v nagrado dal še nekaj dodatnega materiala za gradnjo vašega kolišča, tako da bo to lahko še lepše.

To so navodila, ki jih morajo otroci vedeti.

Da bo vse lepo potekalo, ne pozabite!

Označite imena (ali številke) otokov in skupin, pripravite zemljevide, material za gradnjo, material za izvedbo malih igrice na otokih, na ozemlje vsake skupine pa dajte še 5 m vrvice, škarje in en selotejp.

OTOKI

Vsak otok je zaznamovan z osebo, ki je poglavar na njem. Celotna naloga naj bi bila v stilu te osebe. Tu je nekaj predlogov, seveda pa je dobrodošlo, da uporabite svoje ideje.

Otok Ostrorogega jelena

Ostrorogi je bil zelo spreten, saj je uspel uloviti največjega jelena. Kako spretni pa smo mi?

Otroci v tej igri z določene razdalje mečejo malo žogico v prazen koš za smeti (šteje, koliko zadetkov je bilo v posamezni skupini skupaj), lahko pa mečejo pingpong žogico v silhueto živali, ki je izrezana iz kartona in ima nekje luknjo (malce večjo kot žogica). Z žogico morajo zadeti skozi luknjo. Zmaga skupina z več zadetki.

Otok Neokretnega krapa

Neokretni krap je hotel biti poglavar kolišča. Ob posebej slovesnih trenutkih so poglavarjem pri hoji pod noge polagali velike liste, da ne bi stopili na tla in si umazali nog. V svojem velikem hrepenenju po poglavarstvu se je Neokretni to »slovesnost« večkrat šel sam zase.

Otrokom damo dva lista oz. kartona velikosti cca A4. Vsak udeleženec posebej mora prehoditi določeno razdaljo tako, da vsakič pod nogo podstavi papir (karton) – ne sme stopiti na tla. Ko opravi svoj pot, lista preda drugemu soigralcu iz skupine. Skupina, ki prva dokonča to nalogo, zmaga.

Otok Brkatega soma

Brkati som je Ostrorogemu izbral novo ime.

Otroci se bodo tu šli igro telefonček (vsaka zase). Besede ali besedne zveze, ki si jih bodo predajali, naj bodo zelo zapletene in težke. Obe skupini naj s telefončkom začneta hkrati. Skupina, ki prej in bolj pravilno potelefonira besedo dalje, je zmagovalna. Telefonček ponovite večkrat (kolikor časa imate) in tako določite zmagovalca.

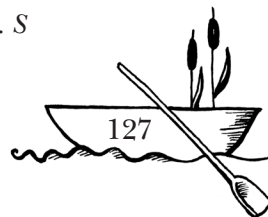
Otok Sinjeoke kodrolaske

Sinjeoka kodrolaska je sledila svojemu bratu. Kako znamo mi slediti drug drugemu? Včasih nam sicer ne gre najbolje ... Kaj pa če bi raje kar poskusili? Ampak izmislili si bomo majhno težavico – sledili si boste z zavezanimi očmi.

Otrokom obeh skupin zavežemo oči, le enemu iz vsake skupine ne. Ta dva potem vodita za sabo vsak svojo kolono 'slepcev'. Otroci se drug drugega držijo za rame ali za pas. Pot naj bo malce daljša in vijugasta, na poti naj bodo tudi manjše ovire, ki jih je potrebno obiti itd. Vseeno naj ne bo nevarno. Zmaga skupina, ki prej pride na cilj in se pri tem ne 'raztrga'.

Otok Jezerne rože

Jezerne roža je zaradi svoje lepote dobila ime po najlepši roži na jezeru. S svojimi telesi skušajte ustvariti čim lepšo rožo.

Udeleženci imajo na voljo 3 minute, da se dogovorijo, kako bodo s svojimi telesi pokazali rožo (eno samo!). Naj bodo kreativni. Šteje umetniški vtis. Če sta obe skupini zelo dobri, jih obe nagradite z dvema točkama.

Otok bobrov

Ker imajo bobri opravka z debli, bodo otroci tu debla. Naj se poležejo po tleh (morda po armafleksu) drug zraven drugega, eden pa naj se jim uleže na hrbte. S hkratnim kotaljenjem morajo spraviti vse svoje člane na drugi konec (vmes seveda vstanejo, gredo v prvotni položaj ...). Zmaga skupina, ki to stori hitreje.

Glede na čas, ki ga udeleženci preživijo na otoku, bo skoraj zagotovo potrebno dodati še dodatne naloge. Pravzaprav je vedno pametno imeti dodatne naloge na zalogi za vsak slučaj. Zanje uporabite svojo domišljijo in ustvarjalnost ter poskusite, da se bo ujemala z osebo z otoka. Točke iz dodatnih nalog se prištevajo točkam prve igre (Tako ima lahko dvakratni zmagovalec na enem otoku na 'osebni kartici' napisano: 2 + 2).

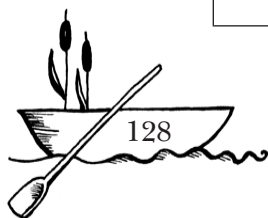
Nekaj idej za naloge najdete na spletni strani www.oratorij.net pod rubriko Animatorjem -> Gradiva -> Igre -> Male ali kratke igre.

Če imate več ali manj skupin otrok, boste temu morali prilagoditi tudi število otokov (kot je že bilo rečeno, je otokov pol manj, kot je skupin) ter čas obiska na otoku. Tudi za dodatne otoke uporabite osebnosti iz igrice (recimo Udarni jalen ...) in temu primerne naloge. Če število otokov povečate, potem zmanjšajte čas obiska na otoku in če število otokov zmanjšate, podaljšajte čas na otoku oz. naredite tako, da ista skupina en otok obiše večkrat, ob vsakem obisku pa se na otoku tekmuje v drugi dejavnosti.

ZA POMOČ ANIMATORJU

1) Tabela razporeda po otokih za 12 skupin (recimo: v prvih desetih minutah sta na otoku 1 skupini A in G).

		Otok					
		1	2	3	4	5	6
Čas (min)	0-10	A, G	B, H	C, I	D, J	E, K	F, L
	10-20	B, L	C, G	D, H	E, I	F, J	A, K
	20-30	C, K	D, L	E, G	F, H	A, I	B, J
	30-40	D, H	E, I	F, J	A, K	B, L	C, G
	40-50	E, J	F, K	A, L	B, G	C, H	D, I
	50-60	F, I	A, J	B, K	C, L	D, G	E, H

2) Tabela razporeda po otokih za 10 skupin.

		Otok				
		1	2	3	4	5
Čas (min)	0-12	A, F	B, G	C, H	D, I	E, J
	12-24	B, J	C, F	D, G	E, H	A, I
	24-36	C, I	D, J	E, F	A, G	B, H
	36-48	D, H	E, I	A, J	B, F	C, G
	48-60	E, G	A, H	B, I	C, J	D, F

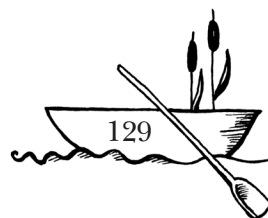
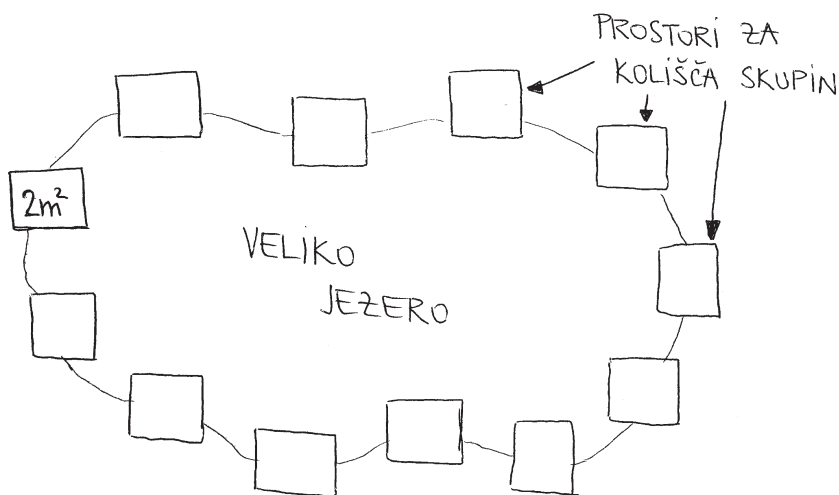
Predlagana razporeda vam bosta morda koristila, če pa imate na oratoriju otrok za več ali manj skupin, vam dam le nasvet: razvrstitev naj bo taka, da ne bo niti ena skupina dvakrat prišla na isti otok in da dve skupini čim manjkrat tekmujeta skupaj (čeprav na drugem otočku).

Igro lahko priredite tudi za v notranje prostore, če imate le zadosti manjših prostorov. Igro lahko poljubno spremenite v številu skupin ali v spremembi časa, ki ga skupine preživijo na enem otočku (potem morate za na posamičen otok pripraviti več manjših iger).

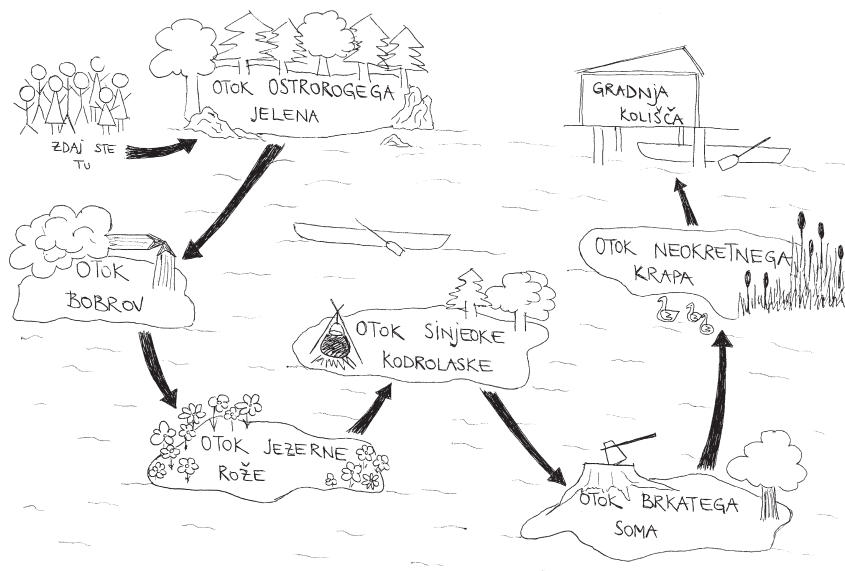
Celotna igra bo še bolj učinkovita, če bodo animatorji v pravih kostumih za igrico, če boste v ozadju dodali primerno preprosto in skrivnostno glasbo in če boste že v dopoldanskem času večkrat naznanili veliko igro (morda odštevate čas do nje).

SKICE

Skica velikega jezera

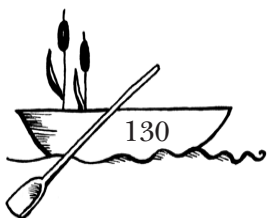

Zemljevid, ki ga dobi posamezna skupina

Primer osebne kartice

<p>SKUPINA</p> <p><u> A </u></p> <p>BARVA TRAKU</p> <p><u> ORANŽENI </u></p> <p>ŠTEVILO OTROK V SKUPINI:</p> <p><u> 11 </u></p>	OTOK	TOČKE	PODPIS ANIMATORJA
	OSTROROGI JELEN		
	BOBRI		
	JEZERNA ROŽA		
	SINJEJKA KODROLASKA		
	BRKATI SOM		
NEOKRETNI KRAP			

2. igra: **POMAGAJMO OSTROROGEMU NAREDITI ŠOPEK**

Cilj igre: Skupina mora nabrati čim več rož za šopek, ki ga bo Ostrorogi podaril Jezerni roži.

Čas: 30–90 min

Prostor: igrišče oziroma travnik

Št. udeležencev: 20–150

Št. animatorjev: 1 animator kot spremljevalec vsake skupino, 1 animator za lovljenje na 15 otrok, nekaj animatorjev za prenašanje listkov, nekaj animatorjev za menjavo listkov.

Pripomočki: 1 pisalo in en list papirja na vsako skupino; trakovi za označevanje polja in traki ter slike za označitev animatorjev, ki lovijo; listki s slikico rože; listki z napisom »Pomagajmo Ostrorogemu«; prazni listki.

UVOD V IGRO

Za vsebinski uvod v igro lahko zaigramo prizor, v katerem Ostrorogi jelen Jezerni roži obljubi, da ji bo podaril lep šopek. V prizoru lahko nastopa tudi Neokretni krap. Lahko pa nastopi Ostrorogi sam, ki poje pesmi svoji Jezerni roži in sklene, da ji bo nabral čim lepši šopek rož in jo zaprosil za roko.

Nato nastopi povezovalc, ki opozori na težavo: Če hoče Ostrorogi nabrati najlepše rože, mora iti po najbolj nevarnem delu gozda, kjer so najbolj nevarne živali. A Ostrorogi se ne boji, saj je pogumen lovec. Tudi nas je naprosil, da mu pri tem pomagamo.

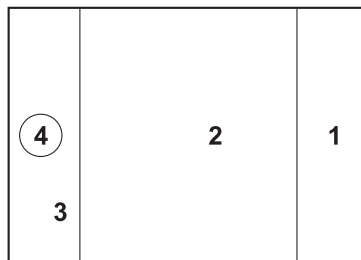
OPIS

1 – bazično območje skupin, ki pomagajo Ostrorogemu (tam dobijo listek »Pomagajmo Ostrorogemu«)

2 – nevarno območje v gozdu (tam animatorji lovijo)

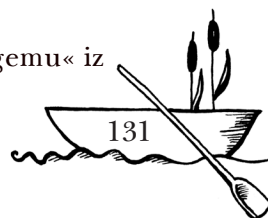
3 – varno območje pred rožami (tam so otroci na varnem in tam v primeru vrste počakajo, da zamenjajo listek)

4 – območje z rožami (tam animatorji zamenjajo listek »Pomagajmo Ostrorogemu« z listkom, na katerem je roža)

Otroke peljemo v bazično območje skupin (polje 1). Razdelimo jih v enako velike skupine (10–15 otrok v skupini) ter vsaki skupini dodelimo animatorja. Animator ima pri sebi en A4 list in svinčnik ter približno 80 listkov z napisom »Pomagamo Ostrorogemu«. Vsakemu otroku da en listek z napisom »Pomagajmo Ostrorogemu«.

Naloga otrok je, da prenesejo listek »Pomagajmo Ostrorogemu« iz

bazičnega območja skupin (polje 1) prek nevarnega območja v gozdu (polje 2) do območja z rožami (polje 4). Listek »Pomagajmo Ostrorogemu« tam zamenjajo z listkom, na katerem je slika rože.

V nevarnem območju pa jih lahko lovijo animatorji, ki so označeni s trakom okoli roke. Ti animatorji predstavljajo nevarne živali ali gozdne pošasti. V ta namen ima lahko vsak animator na sebi prilepljeno sliko kakšne živali (natisnjeno na trši papir, prilepljeno s selotejpom).

Če animator (žival, gozdna pošast) ulovi otroka, potem sledi kratka igra med njim in otrokom – npr.: škarje, list in kamen; vlečenje rutice izza pasu; žrebanje; metanje kocke ... Dobro je, da uporabite tudi druge igre, da ni preveč monotono. V igrah morajo imeti otroci možnost zmage – če gre za igro moči, naj se jim že v začetku da nekaj bonusa. V primeru, da zmaga animator, mu mora otrok izročiti listek z napisom »Pomagajmo Ostrorogemu« oz. listek z rožo, animator pa mu izroči prazen listek. S tem praznim listkom se otrok vrne v bazično območje skupine, kjer mu animator prazen listek zamenja z novim listkom »Pomagajmo Ostrorogemu«. Če v kratki igri z animatorjem (živaljo, gozdno pošastjo) zmaga otrok, ga animator izpusti – istega otroka ne sme še enkrat takoj uloviti (lahko pa ga ulovi drug animator).

Ko otrok pride nazaj k svojemu animatorju v bazični skupini (polje 1), letemu izroči listek z rožo, ki ga je dobil v območju z rožami (polje 4). Animator prineseno rožo zabeleži na list. Če mu je bil otrok ulovljen in premagan ter je prinesel prazen listek, mu animator izroči nov listek z napisom »Pomagajmo Ostrorogemu«, s katerim gre po novo rožo.

Animatorji, ki lovijo, naj ne lovijo preblizu varnega območja (tako da otroci lahko vstopijo v igro). Otroci se lahko kadar koli vrnejo nazaj v varno polje ali nazaj v svoje bazično območje.

Pri igri potrebujemo tudi nekaj animatorjev (odvisno od števila sodelujočih), ki skrbijo, da imajo animatorji skupin vedno dovolj listkov z napisom »Pomagajmo Ostrorogemu«, animatorji, ki lovijo, dovolj praznih listkov ter animatorji z rožami vedno dovolj listkov s sliko rože.

Zmaga skupina, ki nabere največ rož.

ZAKLJUČEK IGRE

Za zaključek igre nastopi Ostrorogi, ki ponosno stopi pred Jezerno, ji ponudi šopek rož ter jo zaprosi za roko. Ona z veseljem privoli. Obljubi ji še, da jo bo spoštoval in sprejemal ne glede na to, kaj se jima bo v življenju dogodilo. Lahko si izmenjata prstana ali povežeta dve vesli z vrvo (kar bi bilo v mostiščarski kulturi enako današnji izmenjavi prstanov). Ob tem ni potrebno, da igrate standardni vzorec iz ameriških filmov, po katerem pride v takih trenutkih na vrsto poljub, temveč skušajte zaigrati ljubezen, ki obljubi zvestobo do groba.

Ostrorogi razglasi zmagovalno skupino in jih za nagrado povabi, da so lahko njegovi hlapci in ne več hlapci Brkatega soma.

3. igra: OD KOLIŠČA DO KOLIŠČA (vodne igre)

Cilj igre: doživeti koliščarsko vodno zabavo, biti moker, zmociti druge

Čas: 1–2 uri

Prostor: zunaj

Št. udeležencev: 20–150

Št. animatorjev: pri vsaki skupini eden, na vsakem kolišču 1 ali 2

Pripomočki: za vsako igro posebej

UVOD V IGRO

Igrali se bomo koliščarske vodne igre. Zato bomo na prizorišče vodnih iger odveslali v drevakih (ne gre za prave drevake, ampak za to, da se udeleženci igre pretvarjajo, da veslajo v drevakih – to kažejo z gibi, vzkliki, zamahi navideznih ali improvizoričnih vesel). V ta namen se najprej zberemo na posebnem kraju. Vsaka skupina se skupaj s svojim animatorjem skuša obnašati čim bolj koliščarsko. Nadenete si ime svojega koliščarskega rodu, si izberete svojega poglavarja, ki vas bo vodil v težkih vodnih bojih. Izberete si svoj bojni vzklik. Prav tako se lahko namažete po obrazih.

Ko so skupine oz. rodovi ustvarjeni, se vsak rod pod vodstvom svojega poglavarja »usede v svoj drevak in odvesla« proti prizorišču vodnih iger.

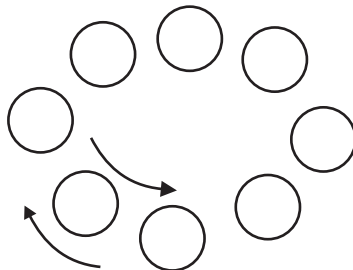
OPIS IGRE

Vodne igre potekajo na postojankah, ki jih imenujemo **kolišča**. Vsaka skupina oz. **rod** privesla do kolišča, kjer se v določeni igri pomeri z nasprotnim rodom. Nato odvesla do naslednjega kolišča in se tam zopet pomeri z drugim rodom. Animatorji na koliščih vsak krog beležijo zmagovalne rodove. Rod, ki ima na koncu vseh krogov iger največ zmag, je končni zmagovalec.

Kroženje rodov po koliščih poteka tako, kot kaže slika: polovica rodov se pomika vsmeri urinega kazalca, polovica rodov pa se pomika proti smeri urinega kazalca. Pripravimo **polovico manj kolišč, kot je skupin** (npr.: na risbi je narisanih 8 kolišč, kar pomeni, da je tekmujočih rodov 16). V rodu naj bo od 5 do 15 tekmovalcev. Igrate toliko iger, da vsak rod obhodi vsa kolišča. Če imate manjši oratorij in je rodov malo ter posledično tudi malo kolišč, potem lahko naredite več krogov po koliščih in pri vsakem novem krogu igrate druge igre.

Rodovi (skupine) naj svoje položaje zamenjajo hkrati in ob skupnem znaku začno medsebojno tekmo. Igre igrate na čas (5–10 min); pazite, da pripravite enakovredne naloge, tako da potekajo enako časa. Pri skupnem izračunu trajanja igre upoštevajte tudi čas za menjavo in čas za razlago (4 min na tekmo).

Med igro se slišijo bojni vzkliki.

PREDLOGI ZA VODNE DVOBOJE NA KOLIŠČIH

Potapljanje ladjic

Jezerjani so se občasno pomerili med seboj v tem, kdo bo komu potopil čoln. Ker je bila voda plitva, zadeva pravzaprav ni bila nevarna. Hitro so izpraznili vodo iz svojega čolna in nadaljevali dvoboj.

Za igro pripravimo dve leseni ladjici (v obliki tlorisa ladje izžagamo leseno desčico, na katero pribijemo srednje velik žebelj in nanj privežemo majhno krpico za zastavo). Ladjici se razlikujeta po barvi zastavice – ena pripada prvi in druga drugi skupini. Obe ladjici postavimo v škafo z vodo. Ena skupina naredi vrsto na eni strani škafo, druga pa na drugi strani. Člani skupine po vrsti mečejo žogico, s katero skušajo potopiti nasprotnikovo ladjico. Za vsak potop dobijo točko. Če potopijo svojo ladjico, se točka šteje nasprotni skupini.

Pripomočki: 2 leseni ladjici, škafo, 2 žogici.

Pranje perila

Mostiščarji niso imeli težav s pranjem perila, saj so živeli tik ob vodi. Pri pranju so občasno sodelovali tudi moški. Takrat je bilo vse bolj na hitro in z veliko polivanja. Poskusimo tudi mi.

Vsaka skupina dobi svoj škafo z vodo, večjo bombažno krpo in platenko z vodo. Eden iz skupine v bližini škafo razprostre bombažno krpo, ostali člani skupine pa z rokami pljuskajo vodo iz škafo na bombažno krpo. Ko je krpa dovolj mokra, tisti, ki jo drži, stisne vodo iz nje v platenko, ki je postavljena v določeni razdalji od škafo. Zmaga skupina, ki v določenem času bolj oz. večkrat napolni platenko z vodo.

Pripomočki: 2 večji vedri, 2 platenki, 2 bombažni krpi.

Ohladimo našega poglavarja

Če je nekomu vroče, tako kot je sedaj vašemu poglavarju, je dobro delo, če ga polijete z vodo in ohladite.

Vsaka skupina izbere prostovoljca (poglavarja ali drugega – če noče nihče, naj se javi animator). Svojega prostovoljca zveže z vrvo (ne preveč). Člani skupine prostovoljca toliko časa polivajo, dokler se ne uspe razvezati oz. dokler se ne izteče čas. Primerno je, da je vedro z vodo nekoliko oddaljeno in da vodo nosijo v manjših pvc lončkih (npr. tistih za kavo). Zmaga skupina, ki naredi boljši vtis oz. tista, katere prostovoljec pokaže največje navdušenje nad tem, da ga polivajo.

Pripomočki: 2-krat 2–4 m vrvi, 2 vedri, manjši plastični lončki.

Dvoboj med Neokretnim krapom in Ostrorogim jelenom

Spomnimo se, kako se je Ostorogi jelen s svojim bratom Neokretnim krapom pomeril v veslanju, da je dobil Jezerno rožo.

Skupini druga proti drugi tekujeta v posebne vrste veslanju. Na travnati površini za vsako skupino pripravimo večja kosa polivinila (2 x 8 m). Na vsak polivinil zlijemo nekaj milnice in vode – tako da postane močno spolzek. Vsaka skupina se razdeli na polovico. Polovica skupine se imenuje čolnarji, polovica

pa vlačilci. Skupina čolnarjev se postavi v vrsto na eno stran polivinila (ob krajšem robu), skupina vlačilcev pa se postavi v vrsto na drugo stran polivinila (ob krajšem robu). Prvi iz vrste čolnarjev se usede na tisti konec polivinila, kjer stoji njegova skupina. V roke prime vrvi, ki je speljana od njega prek polivinila do skupine vlačilcev. Drugi konec vrvi drži v roki skupna vlačilcev (kot pri vleki vrvi). Skupina vlačilcev čolnarja z vrvo vleče k sebi. Ko čolnarja potegnejo na drugi konec polivinila, je na vrsti drugi čolnar itn. (štafetno). Skupina vlačilcev se ne menja, pri čolnarjih pa je na vrsti vedno drug čolnar. Zmaga skupina, katere vlačilci v določenem času večkrat potegnejo čolnarje po polivinilni pisti.

POZOR!!! Bodite pozorni oz. opozarjajte udeležence, da nihče ne sme stati na polivinilu z milnico, posebej še če imate progo postavljeno na trši podlagi. Hitro se namreč zgodi, da nepričakovano padejo in lahko se udarijo v glavo. Na polivinil se torej lahko samo usedejo.

Pripomočki: 2 polivinila (2 x 8 m), 2 vrvi – dolgi 13 m, milnica, voda.

Vodnar

Na koliščih niso potrebovali vodovoda, vodo so imeli pod seboj in so jo nosili v vedrih. Da je šlo hitreje, so imeli kar dve vedri.

Za igro vsaki skupini pripravimo dve odrezani platenki, ki jih na vrhu na nasprotnih koncih preluknjamo, da jih lahko obesimo na vrvico (kot da bi imeli vedro). Ti dve majhni vedri (odrezani platenki) obesimo vsako na en konec palice (1,5 do 2 m) – tako dobimo pripravo za prenašanje vode, kakršno so imeli vodnarji.

V igri tekmovalci v štafeti prenašajo vodo v zgoraj opisanih »vedrih«. Prenašajo jo iz vedra v plastenko, ki je primerno oddaljena. Zmaga skupina, ki v določenem času prenese več vode.

Pripomočki: 2 odrezani platenki, vrvica, 2 palici, 2 vedri, 2 platenki.

Potapljači

Vsak pravi koliščar se mora znati potapljati, zato mora čim dlje časa zdržati brez zraka pod vodo. Poglejmo, kdo od vas je boljši potapljač.

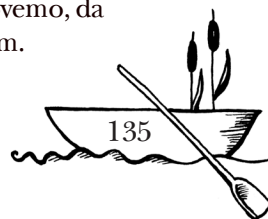
Vsak član skupine potopi glavo v vodo in skuša čim dlje časa zdržati brez zraka. Vsakega posebej štopamo, koliko časa je brez zraka zdržal pod vodo. Na koncu seštejemo ves čas, ki so ga vsi člani skupine pridobili, ko so bili brez zraka pod vodo. Zmaga skupina z daljšim skupnim časom. Če so v igri mlajši tekmovalci, ki še ne morejo toliko časa zdržati pod vodo, zanje naredimo drug kriterij za točkovanje.

Pripomočki: 2 večji vedri, 2 štoparici.

Naš drevak je poln vode

V drevak skupine je zaradi nevarnega pozibavanja in pljuskanja prek roba drevaka prišla voda. Naloga skupine je, da samo z rokami čim prej izprazni vso vodo iz drevaka, da se ne potopi. Seveda v igri ne uporabimo pravega drevaka; namesto njega uporabimo večjo kad, lahko pa tudi gumijast čoln. Otrokom povemo, da je to njihov drevak. Ko »drevak« praznijo, ni potrebno, da stojijo v njem.

Pripomočki: 2 kadi ali gumijasta čolna.

Ribolov

Za vsako skupino pripravimo svojo vodno površino. Na vodno površino postavimo nekaj pingpong žogic, ki jim z alkoholnim flomastrom narišemo oči, usta in plavuti, da predstavljajo ribe. Vsaki skupini pripravimo ribiško palico, ki je narejena tako, da na vrstico na koncu palice obesimo 2 dl plastičen lonček. Naloga skupine je, da njeni člani po vrsti (v določenih časovnih obdobjih) lovijo ribe (žogice) s palico, ki je opisana zgoraj. Skupina, ki v določenem času večkrat ujame ribo, je zmagovalna.

Priporočki: 2 pingpong žogici, alkoholni flomaster, 2 palici, 2 lončka.

Voda pod kolonom

Gotovo ste že slišali za vodo v kolenu, ki se lahko pojavi kot posledica poškodbe kolena. Ne vem pa, če ste že slišali za vodo pod kolonom. Tako se imenuje naša mostiščarska igra.

Za vsako skupino pripravimo toliko 5 dl plastenek, kot je članov v skupini. Vsaki platenki odrežemo vrh, ker bo za nas uporaben spodnji del platenke. Rob tako dobljene posode ožgemo z vžigalnikom, da ni nevarnosti, da bi se vanj urezali. Proti vrhu odrezane platenke naredimo dve luknji dokaj blizu drugo drugi. Skozi luknji napeljemo 50 cm dolgo vrstico in jo zavozlamo, tako da dobimo dva enako dolga ostanka. Dobimo posodo, ki jo lahko zavežemo okrog noge – to tudi storimo, in sicer vsakemu tekmovalcu v skupini pod koleno.

Naloga članov skupine je, da v posodah privezanih pod kolonom na določeni razdalji prenesejo čim več vode v čim krajšem času.

Priporočki: 5 dl platenka in 50 cm vrvice za vsakega člana skupine, 2 vedri za zajemanje vode, 2 platenki, v kateri zlivamo vodo.

Vodna bomba

Verjetno ste že gledali, kako so se prebivalci gradov branili pred napadalci, tako da so z obzidja zlivali vročo vodo. Tudi mostiščarji so imeli svojevrsten sistem obrambe pred napadalci kolišča – obešeno vodno bombo.

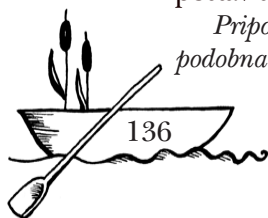
Člani skupine napolnijo močnejšo PVC vrečo za smeti srednje velikosti. Vrečo nato na vrhu zavežejo in jo privežejo na vrv. Polno vrečo (vodno bombo) dvignejo do višine 3 m (v ta namen lahko uporabite košarkaški koš). Ko je vodna bomba dvignjena, predstavlja nevarnost za nasprotnika, saj jo je treba samo prebosti in že bo ta moker kot »cucek«. Člani nasprotne skupine morajo sedaj vrsti, v kateri se držijo za roke, teči pod vodno bombo. En član skupine, ki je izdelala vodno bombo, pa ima v roki daljšo palico, na koncu katere je žebelj, s katerim skuša predreti svojo vodno bombo ravno v trenutku, ko je pod njo največ nasprotnikov.

Nato vlogi zamenjamo – nasprotna skupina polni vodno bombo, tisti, ki so jo napolnili prej, pa tečejo pod njo.

Zmaga skupina, ki zmoči (ne poškopri) čim več nasprotnikov.

Dobro je, da igro prej testirate, da boste določili višino, vrsto vrečke, vrv, postavitev igralcev ...

Priporočki: močnejše PVC vreče za smeti srednje velikosti, vrv, košarkaški koš ali podobna višinska točka, daljša palica z žebljem na koncu.

4. igra - SKUPAJ ZMOREMO VEČ

Opis igre: velika igra z iskanjem oseb, tekmovalna

Vrednota: povezanost, skupnost

Čas: 50–90 min

Prostor: razgiban teren (v gozdu, parku, na jasi ...)

Št. igralcev: 30–150

Št. animatorjev: 4, ki igrajo: Ostrorogega jelena, Premetenega navihanca, Neokretnega krapa, Sinjeoko kodrolasko; 1 animator na 5 otrok, ki igra zlobne Grke; 5 animatorjev za zdravilce; 1 animator, ki izroča koščke listine.

Pripomočki: 4 listine iz papirja – vsaka razrezana na 30 koščkov; čudežna zdravila (kovanci, kocke ...); oznaka za tabor Jezerjanov in za tabor Grkov (vrv, kreda, apno ali kaj podobnega); križi za oznako zdravilcev.

UVODNA SCENA

Igro pričnemo z uvodno sceno (zgodbo), ki jo predstavi kdo od animatorjev na zanimiv in atraktiven način, da pritegne otroke k igri. To sceno lahko animatorji tudi odigrajo kakor zgodbo in pri tem dodajo nekatere svoje vsebinske in praktične elemente.

Grki iz Soluna, na čelu z voditeljem Triandrom, so hoteli na vsak način prententati Ostrorogega jelena in njegovo družčino Jezerjanov. Hoteli so namreč za malo ceno, za baker, kupiti gozd in jezero, kjer Jezerjani iz roda domujejo in trdo delajo. V bistvu so jih hoteli ogoljufati oz. okraštiti, saj jim ozemlja ne bi plačali toliko, kot je bilo vredno.

Triander je svoj zlobni načrt že začel, ko je z nič hudega slutečimi Turovci sklenil goljufivo in roparsko kupčijo za njihov gozd in jezero.

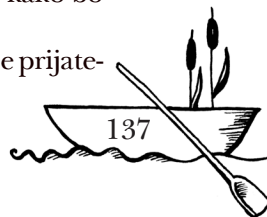
Toda Ostrorogi jelen je še pravi čas posegel v kupčijo in okoli sebe zbral vse Jezerjane od blizu in daleč. Združili so svoje moči in sklenili, da svojega ne dajo in da morajo ukraden gozd in jezero dobiti nazaj. Za vodjo so izbrali nikogar drugega kot premetenega Ostrorogega jelena.

Ko je prišel dan in so se Jezerjani zbrali, da bi odšli v boj proti Triandru in njegovim pajdašem, se je zgodilo nekaj nepričakovanega. Od vseh strani so prihajali Jezerjani, a manjkali so štirje, brez katerih bi bil boj za osvojitve ukradenega ozemlja izgubljen. Manjkali so: vodja, Ostrorogi jelen, Premeteni navihanec, Neokretni krap in Sinjeoka kodrolaska. Jezerjani so vedeli, da so jih morali ugrabiti Grki, zato so se odločili, da jih poiščejo in jih spravijo na prostost.

OPIS IGRE

Po uvodni sceni mladim jasno razložimo, kaj je cilj naše igre in kako bo potekala.

Cilj igre je, da Jezerjanom pomagamo poiskati njihove ugrabljene prijate-

Igre – skupaj zmoremo več

Ije, med katerimi je tudi voditelj Ostrorogi jelen. Samo če jih najdemo, bodo ti lahko šli v boj in dobili nazaj ukradeno ozemlje. Pri tem pa nas bodo ovirali oz. lovili zlobni Grki, ki so skrili ugrabljenca, zato moramo biti sila previdni. Vlogo Jezerjanov igrajo otroci, vlogo Grkov pa animatorji, vloge ugrabljenih voditeljev prav tako igrajo animatorji.

POTEK IGRE

Na igralnem terenu *določimo tabor Jezerjanov* (ob drevesu, hiši, gozdu ...) in na drugem koncu *tabor Grkov*. V taboru Grkov so tudi štirje ugrabljeni Jezerjani (Ostrorogi, Premeteni, Neokretni in Sinjeoka). Znotraj tabora Jezerjanov sme biti največ deset bojevnikov naenkrat. V taboru in tik ob njem lovljenje ni dovoljeno. Med obema taboroma (tabor Jezerjanov in tabor Grkov) določimo še *pet zdravilnih točk*, kjer stoji po en *zdravilec*, ki ga igra animator. Zdravilne točke so razmaknjene ena od druge; njihovo število se lahko prilagaja glede na število udeležencev. Ostali animatorji (Grki) se razporedijo v dvojice in se primejo za roke. Vsak Jezerjan dobi *čudežno zdravilo* (kovanec ali kaj podobnega).

Naloga Jezerjanov

Naloga vsakega od Jezerjanov je, da iz tabora Grkov vzamejo *koščke listine*, ki jim je bila ukradena. Jemljejo lahko samo en košček naenkrat. Košček listine jim izroči animator, ki je prav zaradi tega v taboru Grkov – on ni Grk, ampak je tam zaradi listine. Listina predstavlja, da so Jezerjani lastniki gozda in jezera. Te pridobljene koščke prenašajo v svoje tabor. Medtem ko gredo po listino oz. ko se z njo vračajo nazaj v svoj tabor, jih lahko na terenu ulovi par Grkov (animatorja, ki se držita za roke) in od njega zahtevata pravkar pridobljen košček listine (listina mora biti med prenosom na vidnem mestu). Vzameta mu tudi čudežno zdravilo in zdravilen amulet. Ko Jezerjan paru Grkov izroči čudežno zdravilo, postane ranljiv, zato mora na eno od zdravilnih točk, kjer opravi določeno nalogo, dobi novo čudežno zdravilo in se vrne v boj. Par Grkov, ki je ujel Jezerjana, košček listine takoj vrne v svoj tabor, čudežno zdravilo pa vrne zdravilcu.

V igri so 4 listine, vsaka od njih je razrezana na 30 koščkov. Jezerjani z vsako listino, ki jo v celoti pridobijo nazaj, rešijo enega svojih ugrabljenih. Animator, ki je zadolžen za koščke listine in stoji v taboru Grkov, daje najprej koščke ene listine, nato koščke druge listine itd.

Ko Jezerjani naberejo 30 koščkov prve listine, jih skliče njihov vodja. (Vodja je eden od otrok, ki ga določijo na začetku igre.) Vsi se dobijo v taboru in določijo *deset odposlancev*, ki se primejo za roke in gredo v tabor Grkov po enega od svojih ugrabljenih ter v zameno zanj izročijo Grkom koščke listine. Odposlance z vsemi koščki listine zlobni pari Grkov ne smejo več ovirati. Ko odposlanci skupaj z rešenim ugrabljenecem pridejo nazaj v svoj tabor, se igra nadaljuje, dokler z zbiranjem 30 koščkov ostalih 3 listin ne rešijo še preostalih treh ugrabljenih prijateljev.

Ko so vsi štirje ugrabljeni Jezerjani rešeni iz ječe, postane njihov vodja spet Ostrorogi jelen. Sedaj pa je njihova zadnja naloga, da pridobijo nazaj celotno listino, vse koščke, ki so jih dali v zameno za ugrabljenca. Tako bodo zopet

pridobili ukraden gozd in jezero, ki so ju zaradi reševanja svojih ugrabljenih (kot odkupnino) ponovno izročili Grkom.

Ta **boj pa poteka malo drugače**. Animatorji (Grki) se spustijo iz para in Jezerjane, ki hodijo po svojo listino in jo nosijo v svoj tabor, lovijo samostojno. Ko je Jezerjan ujet, okameni. Rešijo ga lahko le drugi Jezerjani tako, da se dva splazita pod njegovimi nogami (če je animatorjev manj, ga lahko rešijo trije ipd.). Animatorji, ki so bili prej zdravilci, sedaj igrajo vlogo sodnikov, ki pazijo, da se otroci pravilno rešujejo.

Za zadnji boj lahko namesto lovljenja izvedemo tudi kakšno drugo igro (boj) med Grki (animatorji) in Jezerjani (otroki) – npr.: kdo se boji črnega moža; vlečenje vrvi; lovec, blondinka, medved ...

Igra je končana, ko Jezerjani pridobijo nazaj vse koščke listine in zopet postanejo lastniki gozda in jezera.

Naloga Grkov

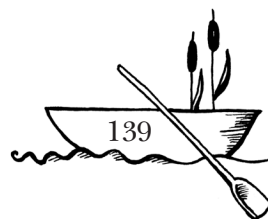
Grki so animatorji v parih in se celotno igro, med lovljenjem, držijo za roke (če se spustijo, ulovni dovoljen). Njihova naloga je lovljenje Jezerjanov, kjer od njih dobijo čudežno zdravilo in, če ga imajo, košček listine. Koščke listine vračajo nazaj v svoj tabor, in sicer animatorju, ki je določen za deljenje koškov listine. Grki ne smejo loviti znotraj svojega tabora ali znotraj tabora Jezerjanov. Prav tako ne smejo na zdravilne točke ali tik ob njih (razen kadar vračajo čudežno zdravilo, vendar tedaj ne smejo loviti). Ob igrinaj bodo pozorni, kako se razpleta, ali je potrebno pospešiti lovljenje ali popuščati, da igra hitreje steče. Čudežna zdravila, ki jih odvzamejo od otrok, kot že rečeno, vračajo zdravilcem.

Naloga zdravilcev

Zdravilec (animator) stoji na dobro vidnem mestu, na katerem ostane ves čas igre in je vidno označen s križem. Njegova naloga je, da ujetim Jezerjanom izroča čudežna zdravila (kovance, kocke ali podobno), a le pod pogojem, da povedo odgovor na zastavljeno vprašanje (vlečejo list z vprašanjem) ali opravijo določeno kratko nalogo. Vprašanja oz. naloge izdelajo zdravilci sami (lahko imajo vsi zdravilci enakih deset vprašanj, nalog). Če je zastavljena naloga oz. vprašanje pretežko, potem Jezerjani poskušajo, dokler jim ne uspe, zdravilec pa jim nekoliko pomaga.

Naloga bojevnikov

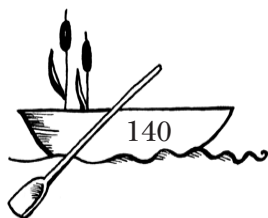
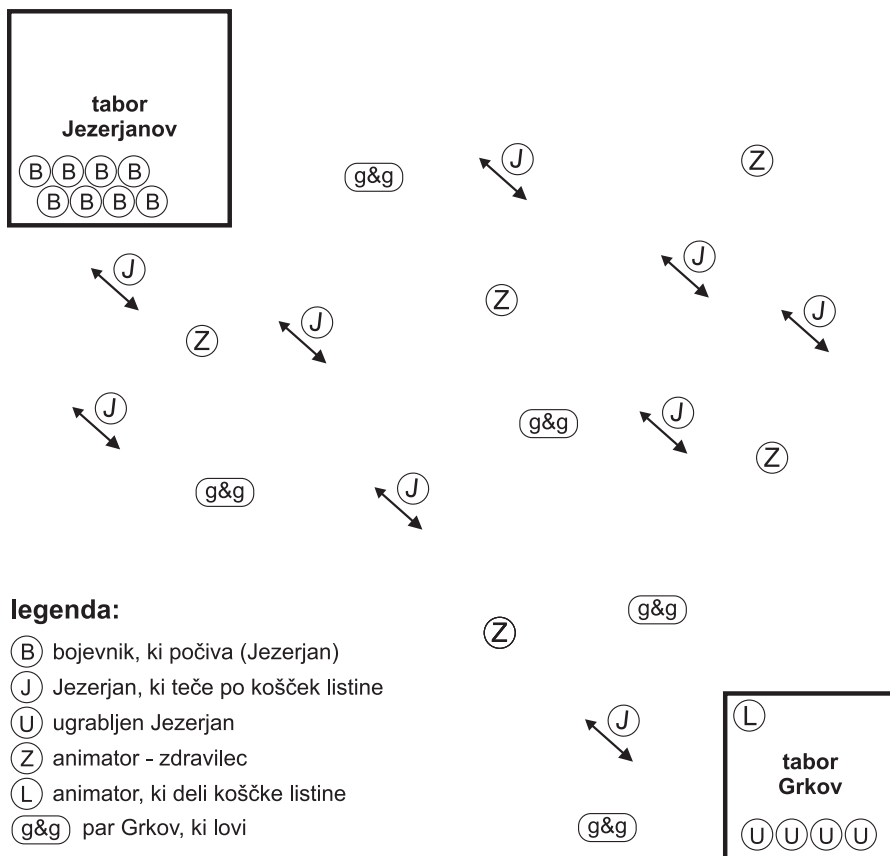
V taboru Jezerjanov sme biti največ deset bojevnikov (odvisno tudi od celotnega števila igralcev). Ko so v taboru, nimajo nobene vloge. Bojevniki v taboru so zato le tisti, ki bi se radi odpočili, zato se morajo stalno menjati. Najbližji zdravilec igra hkrati tudi vlogo nadzornika, ki skrbi, da je v taboru res največ 10 bojevnikov.

METODOLOŠKA OPOMBA

Animatorji naj bodo pri igri pozorni, kako poteka. Presodijo naj, ali je potrebno igro pospešiti ali upočasniti. Zato lahko spremenijo število ali vrednosti (listine, število Grkov, bojevnikov, zdravilcev) glede na potek igre. Predlagamo, da bi bili navzoči štirje animatorji, ki bi skrbeli za nemoten potek igre. Če igro spremlja huda vročina, lahko pri zdravilcih pripravimo tudi pijačo.

SKICA IGRALNEGA POLJA

MOLITVENA SREČANJA MED ORATORIJEM

1. dan: **BOG ME KLIČE PO IMENU IN ME POŠILJA**

Križ

Pesem: Mladost več kot norost

Psalm

»Poslušaj, Gospod, moje besede, *
čuj moje prošnje.

Moj kralj in moj Bog, prisluhni, *
ko te kličem v molitvi.

Veselijo naj se vsi, ki se k tebi zatekajo, *
njihovo veselje naj bo brez konca.

V tebi naj se hvalijo in radujejo *
vsi, ki te ljubijo.

Gospod, ti blagoslavljaš pravičnega, *
z naklonjenostjo ga varuješ in obdajaš.« (Ps 5)

Božja beseda

Tisti časso učenci stopili k Jezusu in dejali: »Kdo je torej največji v nebeškem kraljestvu?« Tedaj je poklical k sebi otroka, ga postavil mednje in rekel: »Resnično, povem vam: Če se ne spreobrnete in ne postanete kakor otroci, nikakor ne pridete v nebeško kraljestvo! Kdor se torej poniža kot ta otrok, bo največji v nebeškem kraljestvu, in kdor sprejme enega takega otroka v mojem imenu, mene sprejme.« (Mt 18,1–5)

Zgodba

»Verjameš v čudeže?«

»Ja.«

»Ja? Si že videl kakšnega?«

»Čudež? Ja.«

»Katerega pa?«

»Tebe.«

»Jaz? Čudež?«

»Seveda.«

»Kako le?«

»Dihaš, vidiš, slišiš, tečeš, razmišljaš, ljubiš, jočeš, odpuščaš ...«

»Ooo ... vse to?«

Dinamika

Vsak animator dobi listek v obliki človeka, na katerega napiše svoje ime. Listke vseh animatorjev preluknjamo s šivanko in nataknemo na dolgo nit. Ko so nanizani vsi listki, nit obesimo z enega konca prostora na drugega.

Molitev

Zmolimo Očenaš s prošnjo, da bomo kot animatorji med seboj povezani, potrpežljivi in prijateljski drug z drugim.

Animatorjeva molitev

Gospod!

V Tvoje naročje izročam otroke, h katerim sem poslan. Vem, da če bom jaz sedel, bodo oni legli, če bom jaz kritiziral, bodo oni rušili, če bom jaz v dvomih, bodo oni obupali, če bom jaz vodil, me bodo oni prehiteli, ampak če bom jaz nasmejan, bodo oni sonce! Podari mi potrpežljivost in moč, da bodo otroci v mojih dejanjih in besedah videli Tebe.

Pesem: Življenje je dar

Križ

2. dan: **DOBRO DREVO RODI DOBRE SADOVE**

Križ

Pesem: Res je prijetno

Psalm

»Hvalite Gospoda, nebesa, *

hvalite ga na višavah.

Hvalite ga, vsi njegovi angeli, *

hvalite ga, vsi angelski zbori.

Hvalite ga, sonce in luna, *

hvalite ga, vse svetle zvezde.

Hvalite ga, najvišja nebesa *

in vse vode nad nebesnim svodom.

Njegovo veličastvo presega nebo in zemljo, *

povečal je veljavo svojega ljudstva.

To je hvalnica njegovih zvestih, *

izvoljenega ljudstva, ki ga ljubi.« (Ps 148)

Božja beseda

»Varujte se lažnih prerokov, ki prihajajo kvam v ovčjih oblačilih, znotraj pa so grabežljivi volkovi. Po njihovih sadovih jih boste spoznali. Se mar grozdje obira s trnja ali smokve z osata? Takó vsako dobro drevo rodi dobre sadove, slabo drevo pa slabe. Dobro drevo ne more roditi slabih sadov in slabo ne

dobrih. Vsako drevo, ki ne rodi dobrega sadu, posekajo in vržejo v ogenj. Po njihovih sadovih jih boste torej spoznali.« (Lk 6,43–44)

Razmišljanje ob simbolu dneva

Nekoč so se tri drevesa pogovarjala o svoji načrtih za prihodnost. Prvo je dejalo: »Rad bi, da bi iz mene naredili zibelko in bi tako varoval dragoceno življenje.«

Drugo drevo je nadaljevalo: »Rad bi, da iz mene naredijo mogočno ladjo, ki bo prevažala dragocen tovor!« Tretje drevo pa je zaključilo: »Mene naj pustijo tu, da zrastem v močno in visoko drevo!« Leta so tekla in v gozd so prišli gozdarji. Posekali so prvo drevo in iz njega naredili jasli, v katerih je čez nekaj časa spal novorojeni Gospod. Tako je prvo drevo res nudilo zavetje najdragocenejšemu zakladu na Zemlji. Iz drugega drevesa so stesali čoln. Na njem je kasneje stal Jezus in učil množice. Drugo drevo je hitro spoznalo, kako dragocen tovor nosi. Nazadnje so posekali še tretje drevo in ga razžagali na bruna ter sestavili križ. Nekega petka je bil na tem križu pribit nek človek. Tretje drevo se je počutilo ponižano, toda v nedeljo zgodaj zjutraj je spoznalo, da je bil na njegovem lesu križan Bog, ki je spremenil usodo slehernega človeka. Tudi mojo in tvojo!

Dinamika

Na sredini prostora je na velikem plakatu narisano drevo. Vsak animator iz papirja izreže drevesni list, nanj napiše eno izmed svojih pozitivnih lastnosti, ki jo želi danes deliti z otroki in soanimatorji. List prilepi na eno izmed vej skupnega drevesa.

Animatorjeva molitev

Gospod!

V Tvoje naročje izročam otroke, h katerim sem poslan. Vem, da če bom jaz sedel, bodo oni legli, če bom jaz kritiziral, bodo oni rušili, če bom jaz v dvomih, bodo oni obupali, če bom jaz vodil, me bodo oni prehiteli, ampak če bom jaz nasmejan, bodo oni sonce! Podari mi potrpežljivost in moč, da bodo otroci v mojih dejanjih in besedah videli Tebe.

Pesem: Veter mi šepeta

Križ

3. dan: VESLAJ SVOJE ŽIVLJENJE IN JEZUS GA BO VESLAL S TEBOJ

Križ

Pesem: Odrini na globoko

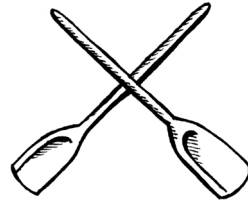
Psalm

»Pravični, radujte se v Gospodu, *
poštenim se spodobi, da ga hvalijo.

Slavite Gospoda s citrami, *
igrajte mu na harfo z deseterimi strunami.

Pojte mu novo pesem, *
glasno mu pojte, da bo donelo.
Gospod prevrača sklepe narodov, *
obrača človeške načrte.
Gospod se z nebes na nas ozira, *
vidi vse človeške otroke.
Vsakemu posebej srce oblikuje *
in gleda na vsa njegova dela.« (Ps 32)

Božja beseda

»Ko je stopil v čoln, so šli njegovi učenci za njim. Na jezeru je nastal velik vihar, tako da so valovi pokrivali čoln; on pa je spal. Pristopili so k njemu, ga zbudili in rekli: »Gospod, reši nas! Izgubljeni smo!« Dejal jim je: »Kaj se bojite, maloverni?« Tedaj je vstal, zapretil vetrovom in jezeru in nastala je globoka tišina. Ljudje pa so se začudili in govorili: »Kakšen človek je ta, da so mu pokorni celo vetrovi in jezero?« (Mt 8,23–27)

Razmišljanje ob simbolu dneva

Gibanje Vera in luč združuje osebe z motnjami v duševnem razvoju, njihove družine in prijatelje. Nekega dne so na enem izmed srečanj v Svetem pismu brali o tem, kako je Jezus pomiril vihar na morju. Potem je fant, z motnjo v duševnem razvoju, narisal sliko ljudi v čolnu. Prijatelji so vprašali, kaj je narisal in on jim je odgovoril, da je narisal Jezusa in apostole. Prešteli so ljudi, ki so sedeli v čolnu in videli, da jih je bilo res dvanajst, kot je apostolov, čeprav fant ni znal šteti. Nato so ga vprašali, kje je Jezus. In on jim je odgovoril: »On vendar spi v čolnu!«

Vsakdo izmed nas ima svoj čoln, s katerim pluje po morjih, jezerih – po življenju. Velikokrat nas ujame nevihta in vihar. Takrat nam je težko in najraje bi spustili vesla iz rok in se prepustili toku, naj nas nese kamor koli. Težave in problemi se nam zdijo preveliki in nerešljivi. Ampak takrat je treba pomisliti še na nekoga, ki spi na dnu našega srca in – takrat ko je potrebno – prime za vesla in usmeri naš čoln v pravo smer. Samo zaupati mu je treba!

Dinamika

Vsak animator vzame list papirja in naredi čoln – papirnato ladjico, na katero napiše ali nariše s simbolom svoj vihar (svojo težavo), ki ga želi danes darovati Njemu. Ladjico položi na morje, ki ga naredimo že prej v sredini prostora (modro blago ali šeleshamer).

Animatorjeva molitev

Gospod!

V Tvoje naročje izročam otroke, h katerim sem poslan. Vem, da če bom jaz sedel, bodo oni legli, če bom jaz kritiziral, bodo oni rušili, če bom jaz v dvomih, bodo oni obupali, če bom jaz vodil, me bodo oni prehiteli, ampak če bom jaz nasmejan, bodo oni sonce! Podari mi potrpežljivost in moč, da bodo otroci v mojih dejanjih in besedah videli Tebe.

Pesem: Pojdi v popolnem miru

Križ

4. dan: IZROČI SVOJO POT GOSPODU

Križ

Pesem: Moj Jezus, Resitelj

Psalm

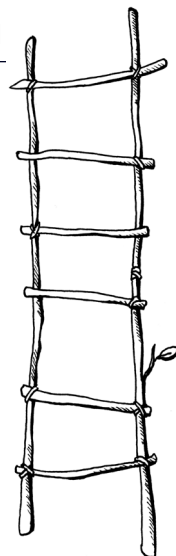
»Kdor prebiva v varstvu Najvišjega, *
počiva v zavetju Vsemogočnega.

S svojo ljubeznijo te neguje, *
pod njegovo varstvo se zatekaš.

Njegova zvestoba te varuje, *
bolj kot najmočnejše orožje.

Svojim angelom je zapovedal, *
naj te varujejo na vseh tvojih potih.

Gospod govori: Ker mi je vdan, ga rešim, *
varujem ga, ker me priznava.« (Ps 91)

Božja beseda

»Kot Božji izvoljenci, sveti in ljubljeni, si torej oblecite čim globlje usmiljenje, dobrotljivost, ponižnost, krotkost, potrpežljivost. Prenašajte drug drugega in odpuščajte drug drugemu, če se ima kateri kaj pritožiti proti kateremu. Kakor je Gospod odpustil vam, tako tudi vi odpuščajte. Nad vsem tem pa naj bo ljubezen, ki je vez popolnosti. In Kristusov mir naj kraljuje v vaših srcih, saj ste bili tudi poklicani vanj v enem telesu, in bodite hvaležni. Kristusova beseda naj bogato prebiva med vami. V vsej modrosti se med seboj poučujte in spodbujajte. S psalmi, hvalnicami in duhovnimi pesmimi v svojih srcih hvaležno prepevajte Bogu. In vse, kar koli delate v besedi ali v dejanju, vse delajte v imenu Gospoda Jezusa in se po njem zahvaljujte Bogu Očetu.« (Kol 3,12–17)

Zgodba

Živel je kralj, ki je imel v življenju vsega dovolj: udoben in razkošen grad, polne zakladnice zlata in draguljev, ki jih je vsak dan občudoval ... Nekega dne pa se je spomnil, da bi se rad dotaknil neba, saj je vendar mogočen kralj, ki si to zasluži. Poklical je služabnike in jim naročil, naj mu prinesejo visoko lestev. Nejeverno so ga pogledali in mu poskušali s prijazno besedo povedati, da se te želje ne da izpolniti. Kralj pa je ostal neomajen in še naprej zahteval lestev. Prinesli so mu jo na grajski vrt, postavili k najvišjemu drevesu in kralj je začel plezati. Ko je stal že na zadnjem klinu in roko stegoval daleč proti nebu, se je lestev zamajala in kralj se je znašel na trdih tleh, z buškami in praskami vsepovsod. Od takrat je lestev pustil pri miru in tudi na svojo visoko željo ni več mislil.

Ljudje imamo v življenju veliko želja, za katere hočemo, da bi se izpolnile. Včasih si močno prizadevamo, da bi nekaj dosegli, pri tem pa se rado zgodi, da pademo in naš poskus se izjalovi. Naše molitve in prošnje, s katerimi smo

tako prosili Boga, niso bile uslišane. Takrat se spomnimo na ponižnost, ki jo moramo imeti, če želimo doseči nebesa.

Dinamika

Vsak animator dobi list papirja, na katerem je že narisana lestev. Na njene prečke napiše zahvalo Bogu za uslišane prošnje. (Lahko pa v prostor postavimo tudi pravo lestev in listke prilepimo nanjo.)

Animatorjeva molitev

Gospod!

V Tvoje naročje izročam otroke, h katerim sem poslan. Vem, da če bom jaz sedel, bodo oni legli, če bom jaz kritiziral, bodo oni rušili, če bom jaz v dvomih, bodo oni obupali, če bom jaz vodil, me bodo oni prehiteli, ampak če bom jaz nasmejan, bodo oni sonce! Podari mi potrpežljivost in moč, da bodo otroci v mojih dejanjih in besedah videli Tebe.

Pesem: Bojim se samote

Križ

5. dan: **DOMOVINA JE DAR**

Križ

Pesem: Vse, kar biva

Psalm

»Gospod, naš Bog, kako čudovito je tvoje ime po vsej zemlji, *

visoko nad nebo sega tvoje veličastvo.

Ko gledam nebo, mesec in zvezde, ki si jih ustvaril, *
mislim: kaj je človek, da se ga spominjaš.

Ustvaril si ga skoraj kakor angela, *
s slavo in častjo si ga ovenčal.

Dal si mu oblast nad svojimi deli, *
vse si mu podvrgel:

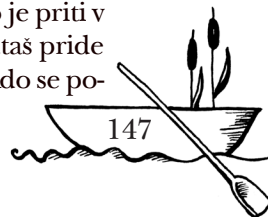
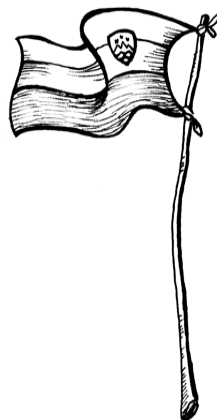
ovce, govedo in divje živali, *
ptice pod nebom in ribe v morju.

Gospod, naš Bog, kako si velik, *

kako čudovito je tvoje ime po vsej zemlji.« (Ps 8)

Božja beseda

Tedaj se je Jezus ozrl okrog in rekel svojim učencem: »Kako težko bodo tisti, ki imajo premoženje, prišli v Božje kraljestvo!« Učenci so se čudili njegovim besedam. In Jezus je vnovič spregovoril: »Otroci, kako težko je priti v Božje kraljestvo. Laže gre kamela skozi šivankino uho, kakor bogataš pride v Božje kraljestvo.« Ti pa so še bolj strmeli in govorili med seboj: »Kdo se po-

tem more rešiti?« Jezus se je ozrl vanje in rekel: »Pri ljudeh je to nemogoče, ne pa pri Bogu, kajti pri Bogu je vse mogoče.« Peter pa mu je začel govoriti: »Glej, mi smo vse zapustili in šli za teboj.« Jezus je rekel: »Resnično, povem vam: Nikogar ni, ki bi zaradi mene in zaradi evangelija zapustil hišo ali brate ali sestre ali mater ali očeta ali otroke ali njive in ne bi zdaj, v tem času, skupaj s preganjanji, prejel stokrat toliko hiš, bratov, sester, mater, otrok in njiv, v prihodnjem veku pa večno življenje. Toda mnogi prvi bodo zadnji in zadnji prvi.« (Mr 10,23–31)

Razmišljanje ob simbolu dneva

Poleti 2006 se je skupina slovenske mladine udeležila mednarodne štafete miru in prijateljstva. Načrt tega potovanja je bil, da mladi ponesejo baklo miru iz mesta Auschwitz, ki je zaznamovano s sovraštvom in smrtjo, v mesto miru Assisi. Kar dva tedna se je pisana družina mladih prizadevala, da bi prebivalci mest, v katerih so se ustavili, začutili ta mir, ki ga nosijo s seboj. Na uradnih sprejemih pri županih in politikih so v rokah plapolale zastave. S kakšnim ponosom in veseljem so mladi Slovenci v rokah držali svojo zastavo in predstavljali slovensko državo. In kako lepo se je bilo po dolgem času spet bližati slovenski meji. Ni bilo potrebno veliko besed in v rokah je že bila harmonika, v zraku pa vsem dobro znana pesem o slovenskih lepotah.

Šele ko si dolgo časa stran od doma, ko nekaj časa ne slišiš slovenske govorice in začneš pogrešati svoj kraj, se zaveš, koliko ti pomeni, da imaš nekje dom. Potovanje je le pot, njegov cilj pa je dom.

Dinamika

Na sredini kroga je razpostavljen rdeč, bel in moder papir (barve slovenske zastave). Vsak animator si izbere eno barvo lista, nanj napiše zahvalo Bogu za svojo državo in dom, za to, da ima kje živeti.

Animatorjeva molitev

Gospod!

V Tvoje naročje izročam otroke, h katerim sem poslan. Vem, da če bom jaz sedel, bodo oni legli, če bom jaz kritiziral, bodo oni rušili, če bom jaz v dvomih, bodo oni obupali, če bom jaz vodil, me bodo oni prehiteli, ampak če bom jaz nasmejan, bodo oni sonce! Podari mi potrpežljivost in moč, da bodo otroci v mojih dejanjih in besedah videli Tebe.

Pesem: Domovina je dar (Po melodiji pesmi Življenje je dar)

Križ

6. dan: **KER SMO JEDLI EN KRUH, SMO ENO TELO**

Križ

Pesem: Povabil si me

Psalm

»Slavil bom Gospoda z vsem srcem v zboru svetih
in ga hvalil v skupni molitvi.

Res velika so Gospodova dela, *

vredna, da jih premišljujejo vsi, ki jih ljubijo.

Njegova čudovita dela so nepozabna, *

ves dober je Gospod in usmiljen.« (Ps 110)

Božja beseda

Medtem ko so jedli, je Jezus vzel kruh, blagoslovil, razlomil, dal učencem in rekel: »Vzemite, jejte, to je moje telo.« Nato je vzel kelih, se zahvalil, jim ga dal in rekel: »Pijte iz njega vsi. To je namreč moja kri zaveze, ki se preliva za mnoge v odpuščanje grehov. A povem vam: odslej ne bom več pil od tega sadu vinske trte do tistega dne, ko bom z vami pil novega v kraljestvu svojega Očeta.« (Mt 26,26–29)

Razmišljanje ob simbolu dneva

Kaj občutiš, na kaj se spomniš, ko v rokah držiš kos kruha? Se sploh zaveš, da v tistem trenutku v tvojih odprtih dlaneh počiva vsa krhkost sredice, lomljivost, ranljivost skorje?

Njegovega sladkega, dobrega okusa se zaveš, še preden se dotik prenese z dlani na ustnice. Četudi v dlaneh držiš samo skromen kos kruha, ima le-ta svojo veliko vrednost. Prizadevanje, da so bila vsa zrna zgnetena v eno, se spreminja v težnjo po darovanju, po lomljenju. Ob tem, ko ga gledaš, ne razmišljaj, kako skromen je ... Dopusti, okusi ga in ne dvomi o tem, da je dober.

Dinamika

Nekdo izmed animatorjev dobi v roko hlebček kruha, odtrga košček, ga zaužije ter poda naslednjemu animatorju, dokler se krog ne sklene.

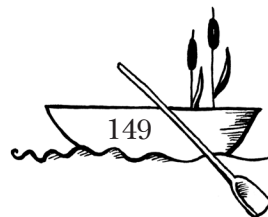
Animatorjeva molitev

Gospod!

V Tvoje naročje izročam otroke, h katerim sem poslan. Vem, da če bom jaz sedel, bodo oni legli, če bom jaz kritiziral, bodo oni rušili, če bom jaz v dvomih, bodo oni obupali, če bom jaz vodil, me bodo oni prehiteli, ampak če bom jaz nasmejan, bodo oni sonce! Podari mi potrpežljivost in moč, da bodo otroci v mojih dejanjih in besedah videli Tebe.

Pesem: Mnogo poti

Križ

PISMO ŠKOFA JURIJAZ BIZJAKA ANIMATORJEM ORATORIJA

Psalmist hvali Gospodovo postavo in pravi: »Tvoja beseda je svetilka mojim nogam, je luč na moji stezi!« (Ps 119,105). Vsak pohodnik se dobro spominja, kako lepo je hoditi, ko je svetlo, in kako naporna je vsaka stopinja, ko se pot zagrne v temo. Tako je tudi z našo duhovno potjo: če nas zagrne tema, potrebujemo luč. Božja beseda, dragi animatorji, se nam kot luč in svetilka razodeva v treh žarometih: v Svetem pismu, v Kristusu, v Cerkvi.

Sveto pismo vsebuje Božje besede, Gospodove zapovedi, njegove nauke in obljube. Zgodovina rešitve se začne s pozivom na pot: Gospod je namreč poklical Abrama in mu rekel: »Pojdi iz svoje dežele ...!« (1 Mz 12,1). Vsak človek se rešuje s tem, da pozablja, kar je za njim, in se steguje za tem, kar je pred njim (Flp 3,13). Če nas pri tem iskanju zajame tema, nam našo pot razsvetljujejo besede Svetega pisma, kakor pravi psalmist: »Gospodove zapovedi so prave, razveseljujejo srce, Gospodov ukaz je čist, razsvetluje oči« (Ps 19,9). In modri Salomon v knjigi Pregovorov: »Kajti zapoved je svetilka in nauk je luč, vzgojni opomini so pot življenja« (Prg 6,23). Tudi poglobljanje v razlago je poučno in razsvetljuje: »Razlaga tvojih besed razsvetluje, uči preproste!« (Ps 119,130).

Kristus je večna Božja Beseda, on je naša pot in resnica in življenje (Jn 14,6). Gospod je bil že v stari zavezi luč, kakor pravi psalmist: »Gospod je moja luč in moja rešitev, koga bi se moral bati?« (Ps 27,1; prim. 44,4; 89,16). Svojega Maziljenca je napovedal kot luč narodom: »Jaz, Gospod, sem te poklical v pravičnosti, prijel sem te za roko in te čuval, dal sem te v zavezo ljudstvu in v luč narodom« (Iz 42,6; prim. 49,6). Oče Zaharija napoveduje Zveličarja, ki razsvetluje: »Po prisrčnem usmiljenju našega Boga, s katerim nas bo obiskal Vzhajajoči z višave, da razsvetli te, ki sedijo v temi in smrtni senci, da naravna naše noge na pot miru« (Lk 1,78–79). Podobno starček Simeon: »Luč v razsvetljenje poganov in slavo Izraela, tvojega ljudstva!« (Lk 2,32). Apostol Janez govori o Besedi kot o luči: »Prava luč, ki razsvetluje vsakega človeka, je prihajala na svet« (Jn 1,9). Tudi Kristus govori o sebi kot o luči: »Jaz sem luč sveta. Kdor gre za menoj, ne bo hodil v temi, marveč bo imel luč življenja« (Jn 8,12). Apostol Pavel poziva Efežane: »Vzdrami se, ki spiš, in vstani od mrtvih in razsvetlil te bo Kristus« (Ef 5,14). Prestolnica Jeruzalem se v Razodetju raduje Gospodove svetlobe: »In noči ne bo več in ne bodo potrebovali luči svetilke in ne sončne luči, kajti razsvetljeval jih bo Gospod Bog in kraljevali bodo na vekov veke« (Raz 22,5).

Cerkev je luč sveta in svetilka narodov. Že v SZ je prestolnica Jeruzalem sijala kot luč poganskim narodom: »Vstani, zasij, kajti prišla je tvoja luč in Gospodovo veličastvo je všlo nad teboj« (Iz 60,1). Apostol Pavel imenuje izvoljeno ljudstvo 'luč tistim, ki so v temi' (Rim 2,19). Kristus naroča svojim

učencem: »Vi ste luč sveta. Mesto, ki stoji na gori, se ne more skriti. Tako naj sveti vaša luč pred ljudmi, da bodo videli vaša dobra dela in slavili vašega Očeta, ki je v nebesih« (Mt 5,14.16). Apostol Pavel piše prvim cerkvam: »Kajti nekdanj ste bili tema, zdaj pa ste luč v Gospodu« (Ef 5,8). »Kajti vsi vi ste otroci luči in otroci dneva, nismo otroci noči in ne teme« (1 Tes 5,5). »Zakaj Bog, ki je rekel: Iz teme naj zasveti luč, je zasvetil tudi v naših srcih, da bi se svetilo spoznanje Božjega veličastva na obrazu Kristusa Jezusa« (2 Kor 4,6). Dogmatična konstitucija o Cerkvi drugega vatikanskega cerkvenega zbora nosi naslov 'Luč narodov'.

Dragi animatorji! Žarometi so prizgani! »Pridite, hodimo v Gospodovi luči!« (Iz 2,5).

škof Jurij Bizjak

KATEHEZE V PRIPRAVI NA ORATORIJ

1. kateheza: SKUPNOST

Cilji:

1. Animatorji spoznajo, da je skupnost več kot skupina.
2. Animatorji se med seboj povežejo in se začutijo kot skupnost.
3. Animatorji se zavejo, da je za dobro počutje v skupino pomembno poznati in zadovoljevati potrebe drug drugega.

Trajanje: 80 min (v primeru, da je na začetku igra **Misija koliščarji**, srečanje traja dodatnih 40 ali več min)

Kot uvod v to srečanje lahko uporabimo igro Misija koliščarji (glej zadnji del poglavja Animatorjem). To je igra, ki uvede v tematiko letošnje zgodbe, spodbudi razvoj novih malih iger in hkrati pozitivno vpliva na skupino animatorjev, da se povežejo med seboj (je igra za gradnjo skupnosti).

UVODNA IGRA:
GRADIMO SKUPAJ
(20 min)

Če igramo igro Misija koliščarji, potem ta igra odpade.

Cilj: Doživeti in spoznati, da skupnost doseže več kot posameznik. Spoznati svojo vlogo v skupini.

Pripomočki: 4 kuverte, listi papirja, časopisni papir, selotejp, vrvice.

Voditelj pred srečanjem pod stole prilepi listke z različnimi znaki (4 različne črke/številke/znaki – tako da dobimo 4 enako velike skupine). Ko se animatorji združijo v skupine, dobijo kuverto z nalogo, kaj morajo narediti iz materiala, ki jim ga damo na razpolago. V vsaki kuverti je ena od tipičnih stvari

za čas mostiščarjev: hiša na kolih/bobrovo bivališče/drevak/pristajališče za čolne. Pri izpolnjevanju naloge, ki so jo dobili, morajo člani skupine delovati kot skupina oz. tim – se pravi, da morajo stremeti k skupnemu delu.

Voditelj naj opazuje, kako skupine delajo. Nato sledi predstavitev in pogovor. Voditelj vodi animatorje v naslednji smeri: Kako ste se počutili, ko ste ustvarjali? Ali ste se počutili kot skupnost ali kot skupina? Ali je vsaka skupina že skupnost? (Skupino združuje bolj skupna naloga, članom skupnosti pa so pomembni pozitivni medsebojni odnosi, povezanost ...) So bili na kolišču Ostrorogega, o katerem govori letošnja oratorijska zgodba, skupnost? Po čem to sklepamo (obnašanje, medsebojno zaupanje, držijo skupaj ...)? Kakšno vlogo sem pri tej igri prevzel v skupni (voditelj, sodelavec, opazovalec, svetovalec ...)?

Voditelj pogovor pripelje do tega, da se animatorji zavejo, da so najmočnejši, kadar delujejo kot skupnost oz. tim in da skupaj dosežejo več. Za podkrepitev lahko voditelj pove dva primera:

1. Če v neki skupini delajo vsi razen enega, se lahko zgodi, da skupina zaradi člana, ki noče sodelovati, ne doseže svojega namena. Lahko se celo zgodi, da se skupina zaradi tega člana med seboj spre. V tem se vidi moč posameznika nad skupino.

2. Animatorju se lahko zgodi, da se mu celotna skupina, ki jo vodi, upre. Če npr. od njih zahteva preveč ali se do njih obnaša nesramno in ne zna pravilno in z občutkom voditi skupine, se mu lahko cela skupina upre. V tem se vidi moč skupine nad posameznikom oz. nad svojim voditeljem. Čeprav je animator po statusu močnejši, vendarle skupina v tem primeru zaradi enotnosti doseže več.

VZORI

SKUPNOSTI

(10–20 min)

Cilj: Poglobitev skupnosti ob Svetem pismu (varianta a). Poglobitev skupnosti ob življenju mostiščarjev (varianta b).

Pripomočki:

Varianta a: odlomek iz Svetega pisma: Apd 2,42–47. Varianta b: literatura o mostiščarjih.

* Lahko izvedemo obe varianti: a in b.

Varianta a:

Voditelj ali eden izmed animatorjev prebere naslednji odlomek:

Življenje prvih vernikov

Bili so stanovitni v nauku apostolov in v občestvu, v lomljenju kruha in v molitvah. Vse pa je v duši navdajal strah, zakaj po apostolih se je dogajalo veliko čudežev in znamenj. Vsi verniki so se družili med seboj in imeli vse skupno: prodajali so premoženje in imetje ter od tega delili vsem, kolikor je kdo potreboval. Dan za dnem so se enodušno in vztrajno zbirali v templju, lomili kruh po domovih ter uživali hrano z veseljem in preprostimi srcem. Hvalili so Boga in vsi ljudje so jih imeli radi. Gospod pa jim je vsak dan pridruževal te, ki so našli odrešenje (Apd 2,42–47).

Voditelj povzame in vodi pogovor: Ena od skupnosti, ki nam je še danes vzor skupnosti, je bila skupnost prvih kristjanov. Kako so živeli? Kako bi na njih gledali, če bi tako živeli danes? Ali bi bili mi pripravljeni živeti tako življenje?

Varianta b:

Če imamo na voljo različno literaturo in podatke o življenju v času mostiščarjev, animatorje razdelimo v skupine in v vsaki skupini izdelujejo plakat na temo življenja mostiščarjev (življenje, običaji, hrana ...). Plakate predstavijo drug drugemu. Sledi pogovor o tem, kako bi lahko življenje mostiščarjev povezali z animatorsko skupino (si tudi mi delimo naloge med sabo, sodelujemo, smo povezani ...). Kako bi lahko sedaj to znanje o mostiščarjih, ki smo ga pridobili, koristno uporabili na oratoriju? Mostiščarji so se pri življenju in delu med seboj dopolnjevali – kako pa se lahko pri svojem življenju in delu med seboj dopolnjujemo animatorji?

**SKUPINE TAKO
IN DRUGAČE**
(20 min)

Cilj: Animatorji ugotavljajo, katere vrste skupin poznajo in katere od teh bi lahko poimenovali skupnost.

Pripomočki: listki z vrstami skupin, tabla/plakat, pisala.

Udeležence razdelimo v skupine po 4. Vsaka skupinica izžreba listek, na katerem je napisana ena od oblik skupin oz. skupnosti: družina; skupina prijateljev; skupina animatorjev; sodelavci v službi; znanci, ki se naključno srečajo; devetošolci na končen izletu; odrasli, ki se srečajo na 10. obletnici mature ...

V nekaj minutah skupina pripravi predstavitev skupine oz. skupnosti, ki jo je izžrebala. Predstavitve je v obliki pantomime. Ostali ugibajo, kaj igrajo. Ko ugotovijo, zapišemo to na tablo ali plakat (vrsto skupine).

Ko skupine končajo s predstavitvami, z eno barvo obkrožimo, kaj so za nas skupnosti in kaj skupine. *Verjetno se ne bodo vsi strinjali, katero je za koga skupnost in katero skupina.* Hkrati skušamo ugotoviti, za kakšno skupino oz. skupnost gre, kako močno so med seboj povezani, zakaj so združeni, kakšni so njihovi cilji ipd.

Voditelj povzame: Ko se nekje nahajamo, obkroženi z ljudmi, s katerimi se bolj ali manj poznamo, se z njimi počutimo različno povezani. Od tega je tudi odvisno, ali je za nas to skupina ali skupnost.

**RAZLIČNE
POTREBE**
(10 min)

Cilj: Animatorji razumejo, da morajo biti za to, da se v skupini počutijo kot v skupnosti, pozorni drug na drugega in se med seboj upoštevati.

Pripomočki: plakat, listki, pisala.

Kaj je za vsakega od nas pomembno, da se v skupini počuti sprejet, da čuti, da pripada skupnosti? Včasih je o tem težje govoriti. Zato bo sedaj vsak dobil listek in nanj napisal stvari, ki so njemu osebno najpomembnejše, da se v neki skupini/skupnosti počuti dobro. *Če želijo, lahko poročajo, lahko pa lističe zberejo*

v vrečko in jih potem voditelj bere, ne da bi vedeli, kdo je kakšen listek napisal. Listke hkrati nalepijo okoli idej, kako skupino izboljšati.

Vidimo, da si vsak želi neke stvari, da se dobro počuti. S tem, ko razumemo sebe in druge in vemo, kaj si želimo mi in drugi, lahko skupaj delamo. Plakat bo ostal na vidnem mestu in nas bo skozi priprave in oratorij opominjal, da za resnično skupnost ni dovolj samo biti skupaj, temveč da se med seboj upoštevamo, si zaupamo, se poslušamo, si pomagamo.

RAZLIČNE SPOSOBNOSTI (15 min)	Cilj: Animatorji spoznajo pomen svojih talentov za svojo rast in za gradnjo skupine.	Pripomočki: Sveto pismo.
---	--	--------------------------

Odkrili oz. povedali smo si potrebe, ki jih imamo, da se v skupnosti počutimo dobro. Skupnost pa krepimo tudi z našimi sposobnostmi, ki jih vlagamo vanjo. S tem razvijamo tako sebe (svoje talente) kot skupnost, kateri te talente podarjamo in jo obogatimo.

Animatorje razdelimo v skupine po 5 do 8. Vsak izmed njih potegne listek z napisanim poklicem (mizar, električar, kamnosek, zidar, pleskar ...). Naloga skupine je, da na čim bolj izviren način predstavi popravilo hiše.

Po predstavitvi sledi svetopisemski odlomek:

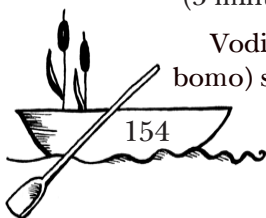
Vsak izmed nas ima določena znanja in sposobnosti in vsak je del skupnosti, animatorjev, ki jih povezuje in navdihuje Bog ali kot pravi Sveto pismo:

»Različni so duhovni darovi, Duh pa je isti. Različne so službe, Gospod pa je isti. Različna so dela, isti pa je Bog, ki dela vse v vseh. Vsakomur se daje razkritje Duha v korist vseh. Enemu je po Duhu dana beseda modrosti, drugemu v skladu z istim Duhom beseda spoznanja. Drugemu vera po istem Duhu, drugemu po istem Duhu milostni darovi ozdravljanja, drugemu delovanje čudežnih moči, drugemu prerokovanje, drugemu razločevanja duhov, drugemu raznovrstni jeziki, drugemu razlaganje jezikov. Vse to pa uredničuje en in isti Duh, ki deli vsakemu posebej, kakor hoče.« (1 Kor 12, 4–11)

Voditelj: Vsak izmed nas lahko skupini da to, za kar je sposoben. Vsak zasede svoje mesto in je pomemben. Kako bi skupina (skupnost) delovala, če nekdo ne bi opravljal svojega dela? Ali bi sploh delovala? Vsaka skupnost mora biti tudi odprta tudi za delovanje Svetega Duha. Odlomek, ki smo ga slišali, nam odkriva, kako Sveti Duh deluje v skupnosti – vsakemu daje darove, ki so njegovi edinstveni darovi in s temi darovi posameznik bogati druge člane skupnosti. (Vsakomur se daje razkritje Duha v korist vseh. Enemu je po Duhu dana beseda modrosti, drugemu v skladu z istim Duhom beseda spoznanja ...).

ZAKLJUČEK IN MOLITEV (5 minut)	Cilj: Animatorji spoznajo, da je za življenje skupnosti pomembna tudi molitev.	Pripomočki: animatorjeva molitev, lahko tudi listki in pisala.
--	--	--

Voditelj povzame srečanje: Animatorji smo (naj bi bili/se bomo trudili, da bomo) skupnost. V vsaki skupnosti (skupini) ima vsak svoje mesto. Skupnost

lahko deluje, če vanjo vsakdo vlaga svoje znanje in sposobnosti. Zato naj vsak zase premisli, katere darove je prejel in z njimi lahko služi skupnosti (lahko to tudi napišete na listke).

Skupaj prosimo, naj nas Sveti Duh navdihuje, da bomo svoje sposobnosti znali v skupnosti prav uporabiti.

Animatorjeva molitev (glej molitve animatorjev ali www.oratorij.net).

2. kateheza: TVOJA BESEDA JE SVETILKA MOJIM NOGAM

Kateheza je osnovana na pismu animatorjem škofa dr. Jurija Bizjaka.

Cilji:

1. Animatorji začutijo, da je Sveto pismo Božja beseda – luč na njihovi poti.
2. Animatorji se povežejo med seboj in odkrijejo, da so tudi oni luč drug drugemu.
3. Animatorji odkrijejo, da bodo oni tisti, ki bodo otrokom in mladim skušali pomagati odkriti to Luč na oratoriju.

Trajanje: 90 min

**MED NAMI JE
LUČ – JEZUS**
(10 min)

Cilj: Vzpostavljanje
vzdušja v skupini in
navezava na temo o Luči.

Pripomočki: kitara,
pesmarice, sveča (lahko tudi
velikonočna), vžigalnik.

Ko se zberemo, zapojemo nekaj pesmi, ki so povezane z lučjo; npr.: Ti si ta luč sveta, On je luč, Vlij mi olja v srce, Luč, ki razsvetljuje svet v temi.

Med petjem pesmi v prostor, kjer smo zbrani, prinesemo svečo, ki predstavlja Kristusa – luč sveta. (Če pri srečanju sodeluje duhovnik, lahko prinese velikonočno svečo.) Poleg položimo tudi Sveto pismo, po katerem nam govori Kristus. Na tla položimo tudi napis: Tvoja beseda je svetilka mojim nogam.

Nato animatorjem na kratko razložimo simboliko, ki smo jo postavili ob petju pesmi o luči (sveča, Sveto pismo, napis).

**PISMO
ANIMATORJEM**
(10 min)

Cilj: Animatorji
slišijo vsebino pisma
animatorjem.

Pripomočki: pismo animatorjem,
projekcija za spremljavo pisma
(glej www.oratorij.net).

Da bi lažje razumeli, kako je Bog luč v našem življenju, nam je animatorjem eden od slovenskih škofov, Jurij Bizjak, napisal pismo z naslovom Tvoja beseda je svetilka mojim nogam. On je tisti od škofov, ki je odgovoren za mladino. Morda je kdo od vas to pismo že prebral. Sedaj bomo slišali vsebino tega pisma. Prisluhnimo, saj je namenjeno nam.

Med branjem pisma lahko uporabite projekcijo za spremljavo (glej www.oratorij.net).

**TRI LUČI: SVETO
PISMO, JEZUS,
CERKEV**
(15 min)

Cilj: Animatorji
poglobijo vsebino
pisma in se o njej
pogovorijo.

Pripomočki: pisma
animatorjem, večji listi,
pisala.

Na začetku pisma smo slišali: »Božja beseda, dragi animatorji, se nam kot luč in svetilka razodeva v treh žarometih: v Svetem pismu, v Kristusu, v Cerkvi.« Nato vsakemu od treh žarometov nameni cel odstavek, v katerem navede polno citatov iz Svetega pisma.

Takšni citati so močna hrana, ki je ne moremo kar naenkrat pojediti, ampak jo je treba dalj časa prežvekovati, da nam spregovori. Podobno kot kruh postane sladek šele, ko ga nekaj časa žvečimo v ustih, tako nam citati iz Svetega pisma spregovorijo, ko se ob njih malo ustavimo.

Temu bomo namenili naslednjih nekaj minut.

Animatorje razdelimo v skupine po 6 (primerno je, da vsako skupino spremlja starejši animator, ki skrbi, da dejavnost dobro teče). Vsak animator dobi svoj izvod pisma animatorjem (dobite ga na www.oratorij.net). Vsaka skupina dobi tudi večji list, ki je razdeljen na tri dele. V enem delu piše: Kristus, v drugem: Sveto pismo in v tretjem: Cerkev.

Vsak animator izmed citatov v pismu, ki so navedeni v odstavku o Svetem pismu (2. odstavek), izbere tistega, ki ga najbolj nagovarja. Enako izbere najlepši citat iz odstavka o Kristusu (3. odstavek) in najlepšega iz odstavka o Cerkvi (4. odstavek).

Vsak potem svoje 3 najlepše citate zapiše na skupni list skupine – vsakega v svoj del. Vsak tudi predstavi, zakaj je izbral tisti citat.

Skupina se pogovori o naslednjih vprašanjih:

- Kako je meni Kristus luč v življenju?
- Kakšna luč je zame Sveto pismo?
- Ali tudi Cerkev doživljam kot luč mojega življenja?

KJE JE LUČ?
(5 min)

Cilj: Animatorji se sprostijo
in naredijo prehod na
nadaljnji del srečanja.

Pripomočki: škatlica, v
kateri je napis: Vi ste luč
sveta.

Vendarle pa je Božjo luč v življenju včasih težko zaznati. To bomo izkusili v naslednji kratki igri. Vaša naloga je, da poiščete skriti kompas, ki pomaga najti Božjo luč.

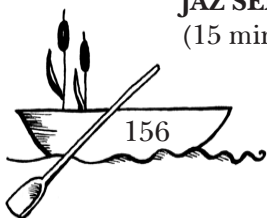
Pred srečanjem nekje v prostoru skrijemo škatlico, na kateri je narisana kompas. V škatlici pa je napis: Vi ste luč sveta.

Zapojemo nekaj pesmi po izbiri.

JAZ SEM LUČ!
(15 min)

Cilj: Animatorji se povežejo med
seboj in preko aktivnosti začutijo,
da so drug drugemu luč.

Pripomočki: listki,
košarica.

Božjo luč v našem življenju nam torej pokažejo soljudje. Animatorji smo še posebej povabljeni, da drugim odkrivamo Božjo luč, da smo drugim luč.

Voditelj animatorjem razdeli listke, na katere vsak napiše svoje ime. Listke nato damo v škatlo/vrečko in vsak animator izžreba en listek. Za animatorja, ki ga je izžrebal, vsak nariše oz. napiše, kakšna luč je ta animator za njega. *Na primer: XY je zame kot žaromet – mislim, da svoje veselje do življenja in dobro voljo razdaja med druge. Ali je kot svečka – droben, miren plamenček, ki oddaja močno toploto in svetlobo.*

Vsak animator predstavi, kar je napisal. Tisti, o katerem se govori, lahko sam še kaj doda.

** Če se skupina med seboj ne pozna dovolj dobro, je morda bolje, da ta del preskočite, ker bodo težko povedali, kako so drug drugemu luč.*

MOLITEV
(10 minut)

Cilj: Animatorji začutijo, da smo mi tisti, ki pomagamo Bogu tukaj na zemlji.

Pripomočki: molitev, glasba, slike: noge, roke, usta.

Voditelj med animatorje razdeli slike (glej spodaj). Animatorji med molitvijo polagajo slike, ki so imenovane. Tisti, ki bere molitev, počaka, da se slike položijo. V ozadju je lahko meditativna glasba.

Molitev:

»Danes Kristus nima svojih rok, ima samo naše roke, da z njimi dela;
(položimo sliko/-e rok)

Kristus nima svojih nog, ima samo naše noge, da človeštvo vodi k Bogu;
(položimo sliko/-e nog)

Kristus nima svojih ustnic, ima samo naše ustnice, da ljudem oznanja Božje kraljestvo;
(položimo sliko/-e ust)

Kristus potrebuje našo pomoč, da človeštvu stoji ob strani.

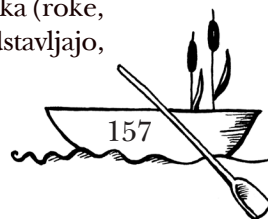
Mi smo edino Sveto pismo, ki ga ljudje še berejo.
(kratek premor)

Mi smo zadnje Božje sporočilo, ki ga pišemo s svojimi besedami in dejanji.
(kratek premor)

*In če je naša pisava nečitljiva?
In če so naše roke zaposlene z drugimi stvarmi?
In če naše noge stopajo na kriva pota?
In če naše ustnice govorijo lažnive besede?*

Ne moremo služiti Kristusu, ne da bi hodili za njim. «

Slike imamo lahko pripravljene tako, da je za vsak del telesa ena slika (roke, noge, usta); lahko pa tako, da imamo za vsak del telesa več slik, ki predstavljajo, kaj vse v življenju dobrega naredimo z rokami, nogami, usti.

**OVIRE
NA POTI**
(15
minut)

Cilj: Animatorji odkrivajo ovire pri iskanju in oznanjevanju Jezusa (Luči) in spoznajo ter doživijo, da jim je skupnost animatorjev v pomoč pri njihovem duhovnem življenju.

Pripomočki:
manjše škatle ali kaj podobnega za ovire, pisala, rutica za zavezovanje oči.

Mi smo luč sveta, nam pravi Jezus, mi smo tisti, ki drugim prinašamo Jezusa, mi smo njegove edine roke, edine noge in edine ustnice. Verjetno pa vsi čutimo, da so mnoge stvari, da so mnogi ljudje, ki povzročijo, da se ne približujemo Jezusu tako hitro, kot bi se lahko. Potem ga tudi ne oznanjamo, kot bi ga lahko.

Z animatorji na škatlice ali na kaj podobnega napišemo ovire, ki nas ustavljajo na poti k Jezusu, in sicer eno oviro na eno škatlico. Ovire, ki jih napišemo, postavimo na pot do Jezusa oz. na pot do (velikonočne) sveče in Svetega pisma, ki ju imamo v prostoru.

Nato enemu od animatorjev zavežemo oči. Njegova naloga je, da prehodi pot z ovirami od začetka do Jezusa, ki ga predstavljata (velikonočna) sveča in Sveto pismo; ob tem ne sme zadeti na oviro. Ostali animatorji pa mu pomagajo tako, da ga usmerjajo z besedami (ob tem sedijo na svojih mestih). Vajo nekajkrat ponovimo z drugimi animatorji.

Tisti animatorji, ki so hodili po poti, povedo, kakšne občutke so imeli, ali so čutili, da jim je bila skupnost animatorjev z navodili v oporo.

Če smo sami, svojo vero težko živimo, ker nimamo opore soverujočih. Kristjani ne moremo živeti oz. ne moremo obstajati brez skupnosti, ki je Cerkev. Vsi smo že bili poleg velikega ognja. Če iz ognja vzamemo poleno in ga postavimo samega zase, hitro ugasne in ne oddaja veliko toplote. Če pa damo vsa polena skupaj, ko gorijo, ustvarijo velik ogenj, ki se vidi daleč. Podobno se tudi mi v skupnosti animatorjev in v skupnosti Cerkve drug ob drugem »vžigamo« za naše duhovno življenje. Cerkev ima to »moč« oz. ta ogenj od Jezusa, ki je v njej navzoč, ki jo podpira in nikoli ne zapusti, saj je Petru obljubil, da peklenska vrata ne bodo premagala Cerkve. Ko so cerkveni očetje (misleci iz časa takoj za apostoli) razmišljali o odnosu med Kristusom in Cerkvijo, so uporabili podobo o Soncu in Luni. Jezus je kot Sonce, ki močno sveti in osvetljuje naše življenje. Cerkev pa je kot Luna, ki prav tako sveti, a je njena svetloba v resnici odsev sončne oz. Kristusove svetlobe.

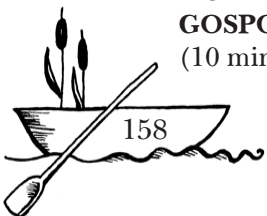
Dragi animatorji! Žarometi so prižgani! »Pridite, hodimo v Gospodovi luči!« (Iz 2,5)

* Zgornji citat iz pisma animatorjem lahko po srečanju obesite v prostoru, kjer se z animatorji redno srečujete.

**HODIMO V
GOSPODOVI LUČI**
(10 minut)

Cilj: Animatorji ob delavnici poglobijo svojo odločitev za pričevanje.

Pripomočki:
barvni papir,
lepilo, pisalo.

Vsak animator izdela lepljenko iz barvnega papirja, v kateri upodobi svetilko, ki predstavlja njega. Na hrbtno stran svetilke napiše kakšen sklep, kako je (bo, želi biti) luč drugim. Lepljenko vzame za spomin domov.

Za sklep preberemo odlomek:

Vi ste luč sveta. Mesto, ki stoji na gori, se ne more skriti. Svetilke tudi ne prižigajo in ne postavljajo pod mernik, temveč na podstavke, in sveti vsem, ki so v hiši. Takó naj vaša luč sveti pred ljudmi, da bodo videli vaša dobra dela in slavili vašega Očeta, ki je v nebesih.» (Mt 5,14–16)

3. kateheza: **PREKLOPI SANJE NA DEJANJE**

URESNIČENJE ŽIVLJENJSKIH SANJ MARIJE MAZZARELLO

Cilji:

1. Animatorji se zavejo svojih sanj za prihodnost.
2. Animatorji spoznajo, kako je Marija Mazzarello uresničevala svoje sanje.
3. Animatorji uporabljajo svoje sposobnosti, da bodo uresničil svoje sanje.

Trajanje: 80 minut

Opomba: Priporočamo, da si animatorji na enem od prejšnjih srečanj ogledajo celoten film Marija Mazzarello; film traja 100 minut.

MARIJA MAZZARELLO IN ORATORIJ

(Uvodni podatki za voditelja kateheze.)

Cilj: Voditelj kateheze, ki še ne pozna dobro življenja Marije Mazzarello in njene vloge v oratoriju, se s tem seznaní.

V pripravi na Oratorij se večinoma navdihujemo ob don Bosku, ki ga poznamo po njegovemu delu z mladimi. Približno v istem času pa je svojevrsten oratorij za dekleta oblikovala tudi Marija Dominika Mazzarello v svojem kraju. Njen način dela in odnos do mladih je bil zelo podoben don Boskovemu, čeprav se tedaj še nista poznala. Pozneje je don Bosko iz skupine deklet, ki ji je Marija Mazzarello pripadala, ustanovil Družbo hčera Marije Pomočnice, da bi vzgajala dekleta kot on in salezijanci vzgajajo fante. Marija Mazzarello je bila temelj, soustanoviteljica (skupaj z don Boskom) in voditeljica te nove redovne družbe. Koristno je, da jo animatorji spoznajo, saj je dala svoj pečat delu z mladimi in salezijanski družini.

Nekaj biografskih podatkov o sv. Mariji Dominiki Mazzarello

- **Rodila se je 9. maja 1837** v Morneseju. Ta kraj se razprostira na rodovitnem gričevnatem svetu blizu Genove v Italiji in je v času njenega življenja imel okoli 1200 prebivalcev.
- V družini so jo vzgojili v neutrudljivo delavko z globokim smislom za pravičnost; starša, posebno oče, sta ji dala tudi dobro versko vzgojo.

- Sedemnajstletna se je vpisala v Združenje Marije Brezmadežne in se vključila v apostolat deklet v vasi.
- Ko je imela 23 let, se je okužila s tifusom, ko je pomagala bolnikom. V izkušnji telesne šibkosti je iskala svojo novo življenjsko pot. V videnju ji je bilo razodeto, naj se zavzame za dekleta. Skupaj s prijateljico Petronillo je odprla šiviljsko delavnico, kjer je dekleta učila šivanja ter ljubezni do Boga in molitve.
- Ob nedeljah jih je prav tako s Petronillo zbirala, da so se skupaj igrale, zabavale, hodile na izlete, molile in se veselile. Ni se bala hrupa, kričanja in tega, kar mlade veseli, le nevarnosti za dušo in telo ni smelo biti. Posvetila se je tudi materam in spremljala njihove družinske skrbi.
- Leta 1864 je don Bosko prišel v Mornese. Ob srečanju z njim je vzključila: »Čutim, da je don Bosko svetnik.« Don Bosko jih je skupaj z domačim duhovnikom don Pestarinom počasi pripravljaj na ustanovitev nove redovne Družbe.
- Leta 1872 jo je don Bosko izbral, da je začela z **Družbo hčera Marije Pomočnice**. Kot prva predstojnica je bila ljubezniva vzgojiteljica in učiteljica duhovnega življenja; imela je dar pristnega veselja, da je njeno veselje privabljalo dekleta k zavzetosti za vzgojo drugih deklet.
- Ob njeni **smrti** v Nizzi Monferrato **14. maja 1881** se je Družba že zelo razširila. Svojim hčeram je zapustila tradicijo vzgoje, ki je prežeta z evangelijskimi vrednotami: iskanje Boga v preprostosti vsakdanjega življenja, v veselem darovanju mladim in ustvarjanju družinskega ozračja; odgovornost do dela in zaupanje v Boga; veselje do življenja in popolno darovanje same sebe. Njeno telo počiva v baziliki Marije Pomočnice v Turinu. Njene sosesre danes nadaljujejo njeno vzgojno poslanstvo po vsem svetu.

SANJATI ŽIVLJENJE (25 min)

Cilj: Prepoznati pomen in podeliti vsebino svojih sanj.

Pripomočki: list z oblaki ali iz papirja izrezani oblaki.

Za začetek vaje animatorji po možnosti ležejo na tla in si predstavljajo, kakšni bodo čez 10 ali 15 let.

Vsak pri sebi premisli: - Kdaj v življenju sanjam? - O čem sanjam?
- Kakšen pomen imajo sanje zame in za moje življenje?

Svoje sanje napiše na oblake in doda ob njih kratka razmišljanja. V skupini si podelijo svoja razmišljanja.

Veliko ljudi sanja o boljši, o drugačni priložnosti. Sanjajo o tem, da bodo iz življenja kaj iztržili za sebe. Iztržili kaj lepega, dobrega.

So pa tudi ljudje, ki sanjajo, da bi mogli v življenju narediti čim več dobrega tudi za druge. Zavedajo se, da bodo pravzaprav s tem dosegli tudi svojo srečo, dosegli uresničitev sanj.

Srečali se bomo z eno od takih oseb in spoznali sv. Marijo Dominiko Mazzarello. (Voditelj srečanja tu predstavi Marijo Mazzarello in zakaj jo obravnavamo – glej Uvod in biografske podatke.)

Marija Dominika, klicali so jo Main, je kaj kmalu izoblikovala sanje o svojem življenju. Preko odlomkov iz njenega življenja bomo spoznali njene sanje.

**MARIJA
MAZZARELLO IN
NJENE SANJE**
(20 min)

Cilj: Spoznati
sanje Marije
Dominike
Mazzarello.

Pripomočki: prizori iz
življenja Marije Mazzarello
ali ustrezni odlomki iz filma:
Marija Dominika.

Prizor/odlomek 1: **Izbrala sem Boga za vedno** (v filmu Marija Dominika: 22 min –25 min 30 sek. od začetka filma)

Prizor/odlomek 2: **Videnje na Borgo alto** (v filmu Marija Dominika 37 min–45 min od začetka filma)

Animatorji se razdelijo v dve skupini. Vsaka skupina drammatizira enega od odlomkov in ga na ta način predstavi drugi skupini.

Sledi pogovor:

Sanje Marije Dominike so bile kot svetla točka v prihodnosti – kot cilj, ki ga je želela doseči.

Vedela je, da če želi biti srečna, mora svoje sanje uresničiti. To pa je pomenilo, da je poskušala uporabljati vse svoje sposobnosti. V določenem trenutku življenja se je zdelo, da so vsi upi pokopani. Po bolezni, ki je bila omenjena v prizoru 2, Marija Dominika ni imela več nobene moči za delo na polju, za kakršno koli delo pravzaprav. Pa vendar je prav v tem trenutku dokončno izoblikovala svoje sanje.

Animatorji sami poskušajo ubesediti sanje Marije Dominike. (Učiti dekleta šivanja in jih krščansko vzgajati.) Če je skupina večja, se pri tem razdelijo v manjše skupine.

In kot smo videli, se je takoj nato lotila dela: skupaj s prijateljico Petronillo sta se izučili za šivilji. In začeli uresničevati svoje sanje.

**JEZUS NAM NAROČA
URESNIČITI SVOJE
SANJE**
(10 min)

Cilj: Spoznati, da nam
tudi Jezus naroča, naj
udejanjimo svoje sanje.

Pripomočki:
svetopisemsko besedilo
na listih (glej www.biblija.net).

Bog je vsakemu izmed nas podaril sposobnosti, s katerimi lahko dosežemo svoje sanje.

Preberimo odlomek, kjer Jezus pripoveduje priliko o talentih (Mt 25,14–29).

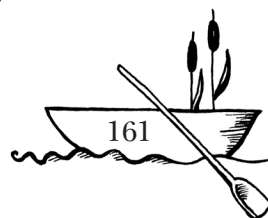
Po glasnem branju odlomka ga vsak zase še enkrat prebere, nato pa glasno prebere tisto besedo ali stavek, ki ga najbolj nagovarja.

**UJEMI SVOJE
SANJE**
(10 min)

Cilj: Spoznati, da so za
uresničenje sanj potrebne
različne sposobnosti.

Pripomočki: balon za vsakega
animatorja, alkoholni
flomaster za vsakega, glasba.

Vsak od nas ima svoje sanje, načrte za prihodnost, Bog pa nam daje talente in sposobnosti, da jih lahko uresničimo.

Animatorji na balone napišejo svoje sanje: kaj 'sanjajo' o svoji prihodnosti.

Ko vsi napišejo, se razporedijo po prostoru. Voditelj vrtil glasbo: med glasbo si animatorji podajajo balone in poskrbijo, da nobeden ne pade na tla, če pa kakšen pade, ga poberejo in vržejo vzrak. Ko glasba utihne, vsak ulovi en balon (naključnega). Prebere napisane sanje, nato pa napiše, kakšno sposobnost bi posameznik potreboval za uresničenje teh sanj.

Podajanje in pisanje sposobnosti lahko ponovimo še od 2- do 3-krat.

Vsak vzame svoj balon in na glas prebere, kaj piše. Po vsakem četrtem prebranem balonu voditelj reče: *Prav, dobri in zvesti služabnik. Vstopi v veselje svojega Gospoda* (prim. Mt 15,21).

**SPOZNAVAM SVOJE
SPOSOBNOSTI**
(10–15 min)

Cilj: Ubesediti svoje sposobnosti.

Pripomočki: na plakatu narisani obrisi človeškega telesa.

Da svoje sposobnosti lahko uresničujem, jih moram poznati.

Veliko dobrega lahko delam: z očmi, z usti, z rokami, z ušesi, z nogami, s srcem ...

Vsak na plakat z narisanim človekom vpisuje, katere sposobnosti ima, da lahko kaj dobrega naredi s posameznimi deli telesa, npr. na roko to, kar dela z roko, na oči, kar dela z očmi itd.

Ob koncu izročimo Mariji vse svoje sposobnosti in sami sebe z molitvijo: O Gospa moja.

PRIZORA IZ ŽIVLJENJA MARIJE MAZZARELLO

Dodatek h katehezi za animatorje

Prizor 1: IZBRALA SEM BOGA ZA VEDNO

Pripovedovalec: Dekleta iz Združenja Marije Brezmadežne se večkrat srečujejo, skupaj razmišljajo in molijo. Pogovarjajo pa se tudi o svojih izkušnjah in odločitvah:

Petronilla: Joj, veste, jaz sem vprašala svojega spovednika, če lahko naredim zaobljubo čistosti za eno leto. Dovolil mi je. Rada bi pokazala Bogu, da ga imam rada.

Felicita: Tega ne razumem. Tudi jaz sem ga prosila, pa mi ni dovolil.

Marija: Sploh vaju na razumem. Kako moreta prositi spovednika za to dovoljenje? Nikogar nisem vprašala. Popolnoma sem se izročila Bogu za vse življenje. Sedaj pa moram domov. Gotovo me že čakajo s kosilom, saj je nedelja.

Pripovedovalec: Marija priteče domov, a je skupno kosilo že zamudila. Pogovarja se z mamo:

Marija: Dober dan vsem.

Mama: Kako vsem? Misliš meni in mačku?

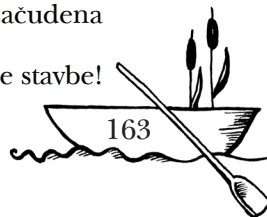
Marija: Oprostite, mama. Vem, da sem pozna. Na hitro bom pojedla, potem pa moram iti, saj veste, da me čakajo deklice, da se sku-

- paj poveselimo.
- Mama:** Skoda, da te ni bilo doma, pa saj sem te včeraj spomnila. Prišel je Anton, dober fant je ...
- Marija:** Oh, mama, ne govorite mi o teh stvareh.
- Mama:** Potrebno se je začeti pogovarjati o tem. Anton je dober fant. Imajo veliko kmetijo in vseh si mu. Zdi se mi, da misli resno.
- Marija:** Oh, mama, ne govorite mi o njem.
- Mama:** Potrebno bo izbrati, Marija.
- Marija:** Mama, saj sem že izbrala.
- Mama:** Si že izbrala? Kaj si izbrala? Koga si izbrala?
- Marija:** Izbrala sem Boga. Za vedno. Sedaj pa moram iti.
- Mama:** Ampak ...
- Marija:** Nič ampak, z bogom. Bova kdaj drugič več spregovorili o tem. Moram iti (*vstopi oče*). Oče, vi potolažite mamo, potrebuje malo tolažbe ...
- Oče:** Kaj je danes s teboj? Kaj je narobe?
- Mama:** Sploh je ne razumem. Preprosto ne morem je razumeti.
- Oče:** Marije?
- Mama:** Ko sem ji začela govoriti o Antonu in o tem, da naj začne o njem resno razmišljati, je začela s stvarmi ... Bolje, da ti ne pripovedujem ...
- Oče:** Torej?
- Mama:** Izbrala je Boga za zmeraj. Zaobljubila se je Bogu, da bo vse življenje živela čisto. Tega nam je bilo treba ...
- Oče:** Kdo ve, morda pa ima Bog z njo res posebne načrte ...
- Mama:** Ambiciozna, kot je ... Kaj ne vidiš? Le poglej jo, vedno bolj skrbi za svoj zunanji izgled.
- Oče:** Saj ni slabo, če ima dober okus za oblačenje.
- Mama:** In potem tako živahna, kot je ... Samo poglej njen značaj. Ko je zadnjič obrezovala trto v vinogradu ... Namesto da bi zvezala mladike, jih je kar porezala ČAK-ČAK. Samo da bi hitro naredila.
- Oče:** To se je zgodilo enkrat ...
- (*Po kratkem premisleku nadaljuje.*)
- Mama:** Le zagovarjaj jo. Kljub vsemu te njene odločitve ne razumem.
- Oče:** O, jaz pa. Pustiva, da se sama odloči. Marija je dobra in velikodušna, to vem. Če jo Gospod vabi, bi mu ti hotela to preprečiti?

Prizor 2: **TEBI JIH ZAUPAM!**

- Pripovedovalec:** Po tem, ko je Marija Mazzarello prebolela tifus in počasi okrevala, je nekega dne leta 1861 šla po ulici Borgoalto. V vide-nju je pred sabo zagledala veliko stavbo, ki jo je spominjala na zavod. Pred njim so se igrala dekleta. Ustavila se je, začudena gledala in rekla sama pri sebi:
- Marija:** Kaj je to, kar vidim? Tukaj ni bilo nikoli nobene takšne stavbe!

Kaj se dogaja?!

Pripovedovalec: Zaslüşala je glas: »Tebi jih zaupam.«

Marija je hitro stekla stran in se trudila, da ne bi mislila na to, kar se ji je zgodilo. Toda tista dekleta so se ji vedno znova vračala v spomin in jo klicala, posebej kadar se je vzpenjala po isti poti.

To je povedala don Pestarinu, svojemu duhovnemu voditelju, a ta ji je rekel, da je bil ta privid posledica njene bolezni.

Don Pestarino: Ne, ne! Marija, domišljaš si. To je samo tvoja slabost, ki se norčuje iz tebe. Glej, da nihče ne izve. Imeli te bodo za zmedeno. Marija, vizionarka?! Ne, ne smeš več misliti na to.

Pripovedovalec: Marija je izbrala pot. Ni govorila o videnju, a imela je jasen načrt za vzgojo deklet. Z nogami trdno na tleh je razložila svoj načrt Petronilli, svoji najboljši prijateljici. Šli naj bi h krojaču Valentinu Campiju, da bi se naučili poklica šivilje in potem bi odprli delavnico – šolo.

Petronilla je kar težko razumela Marijino navdušenje:

Petronilla: Od kod ti ta misel?

Marija: Po tej bolezni ne morem več delati na polju. Poskušala sem, upala ...

Petronilla: A šivilji ... kako ...

Marija: Najprej se bova naučili šivati. Nato bova odprli šivalnico za deklice. Učili jih bova šivati. Glavni namen bo, da jih bomo vzgajale v molitvi, da bodo postale vedno boljše, da jih bomo obvarovale pred nevarnostmi. In naš namen dela bo: Vsak vbodljaj s šivanko bo dejanje ljubezni do Boga.

Petronilla: Kaj pa najini starši?

Marija: Ne bova jim v breme. Živeli bova od svojega dela.

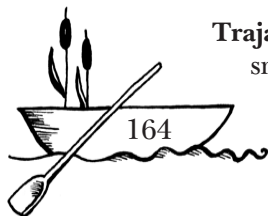
Pripovedovalec: Zavod, ki ga je Marija videla, so pozneje res zgradili prav na tistem mestu, kjer se ji je pokazal v videnju. Postal je prva hiša hčera Marije Pomočnice. Sprejel je veliko deklet v vzgojo in veliko tistih, ki so želele postati sestre hčere Marije Pomočnice. Od tu se je Družba za časa njenega življenja začela širiti po Italiji, Franciji, Južni Ameriki, potem pa postopoma po vsem svetu.

4. kateheza: JAZ, MI IN SVET (GLOBALIZACIJA)

Cilji:

1. Animatorji prek dejavnosti zaslutijo globalizacijo in jo povežejo z oratorijsko zgodbo.
2. Animatorji razmislijo, kaj vse lahko s svojimi pozitivnimi lastnostmi in svojimi sposobnostmi doprinesejo k oratoriju.
3. Animatorji doživijo veselje nad pripadnostjo skupini animatorjev.

Trajanje: 80 min (v primeru, da je na začetku tudi igra Ljudstva sveta, srečanje traja dodatnih 60 min)

Opomba: Dobro je, če animatorji pred srečanjem preberejo oratorijsko zgodbo. Možno je tudi, da nekdo pove kratek povzetek zgodbe (na začetku oz. na mestih, ko je predvideno delo z zgodbo).

Opcija:

LJUDSTVA SVETA

(60 min)

(Ta igra je lahko samostojna enota, lahko pa je uvod v srečanje animatorjev.)

Cilj: Animatorji

razmišljajo o lastnostih, ki jih imajo posamezne narodnosti in kako vpliva globalizacija na vsakega izmed nas.

Pripomočki:

material, ki je potreben za predstavitev posameznih narodov.

Vsak animator dobi listek, na katerem piše: »Si Slovenec.« Ali: »Si Američan.« Ali: »Si Bušman.« Listki naj bodo pripravljene tako, da animatorje razdelimo v 3 skupine (po potrebi lahko tudi v 6). Nato mora vsak animator na zadnjo stran listka napisati 3 glavne značilnosti naroda, ki mu je dodeljen. V tej fazi naj si listkov ne kažejo in se ne pogovarjajo med seboj (vsak dela sam zase). Nato se zberejo skupaj tisti, ki imajo na listku napisano enako narodnost. Njihova naloga je, da lastnosti, ki so jih napisali na listke, združijo in na podlagi tega oblikujejo svoja tipična oblačila, si dajo tipična imena (glede na svojo »novo« narodnost). Oblačila in ostalo »narodno dekoracijo« si naredijo iz pripomočkov, ki so na voljo, npr. kosi blaga, selotejp, papir, časopis, žogice, pisala, trakovi ... Naj bodo čim bolj aktualni in naj ne predstavljajo tistega naroda v preteklosti, temveč v stanju, kot je danes. Pripraviti morajo tudi nek nastop v slogu naroda, ki ga predstavljajo, s katerim se bodo predstavili pred ostalimi (ples, običaj ipd.). Najboljše je, če je v času pripravljanja vsaka skupina v svojem prostoru.

Nato vsaka skupina predstavi svoje ljudstvo.

Zadnja naloga je, da pripravijo nek skupen mednarodni dogodek (npr. ustvarijo novo državo – konfederacijo, pripravijo shod neuvrščenih, pripravijo skupen polet na luno ...). Ob tem je cilj vsakega naroda, da bo v ta mednarodni dogodek vključenih čim več njihovih značilnosti.

Sledi pogovor. Kako ste se počutili, ko ste razmišljali o svojih novih lastnostih? Kako ste se počutili, ko ste bili v skupini, »med enakimi«? Kako pa, ko ste morali vsi skupaj nekaj narediti? Kateri narod je prevladoval s svojimi idejami in pobudami, kdo je prevzel vodilno vlogo? Zakaj? Ste se uspeli dogovoriti za kompromis? Ste popustili? Ste za stvari, ki so se vam zdele pomembne, vztrajali, da ostanejo na programu? Kaj vam je bilo pomembno? Se kaj podobnega dogaja tudi danes v svetu? Kaj pa na oratoriju?

Pridemo do sklepa, da je pomembno, da znamo ohranjati svojo individualnost, da znamo ohranjati sami sebe, da se z ene strani ne podrejamo preveč drugim (čeprav je včasih potrebno tudi to!). Tako kot posamezniki dajemo nekaj svojega v oratorij in je ta zato še boljši, tako kot narod dajemo v cel svet svoj edinstven prispevek in zato je svet bogatejši.

Kam svojo edinstvenost še vlagamo? (Družina, različne skupine, pomoč drugim, šola ...) Povsod tam puščamo svoj pečat.

Če se spomnimo na letošnjo oratorijsko zgodbo ... Kdo je v letošnji zgodbi tisti, ki stoji za svojimi načeli, ki se ne pusti podkupovati? Ostrorogi. Katere pozitivne lastnosti lahko najdemo pri njem v povezavi s tem?

BITI PREPOZNAVEN
(s tem se začne srečanje animatorjev, če ni časa za zgornjo igro!)
10 min

Cilj: Animatorji razmisli-
jajo, da je pomembno zavedati se
svojih pozitivnih lastnosti, da
jih znamo pokazati in se z
njimi izkazati.

Pripomočki:
listki.

Vsak animator dobi listek, na katerem je napisano eno ime od oseb v oratorijski zgodbi, npr. Ostrorogi jelen, Pegasti ris ... (lahko si izmislimo še druge osebe oz. jih povzamemo iz romana Bobri). Vsak mora nato s pantomimo predstaviti sebe oz. svoje ime (tako da ostali uganejo njegovo celo ime: npr. Neokretni krap ali Jezerna roža).

Sledi pogovor: je bilo težko predstavljati nekoga drugega? Kako se mi predstavljamo drugim? Katere naše lastnosti ponavadi izpostavimo? Kako predstavimo svoja prepričanja, svoja čutenja?

Tudi v kolišču Ostrorogega so bili posamezniki prepoznavni po svojih glavnih lastnostih in dejanjih. Se vam zdi, da je to pomembno tudi danes? Kdaj, kje? Kje na oratoriju pridejo do izraza naše pozitivne lastnosti? Kako nas negativne lastnosti ovirajo?

NAPADAJO NAS
(negativna plat
globalizacije)
20 min

Cilj: Animatorji razmisli-
jajo o tem, zakaj ni vedno lahko ostati sam svoj,
edinstven. Razmislijo tudi o vrednotah
svojega naroda, ki so ogrožene z
»nevrednotami« globalizacije.

Pripomočki:
plakati in
pisala.

Vendar je včasih težko ostati sam svoj ... Včasih je lažje biti takšen, kot so vsi ostali, želimo si biti čim bolj podobni drug drugemu ... Zakaj? (Se počutimo bolj varne, potrebno je manj napora, bolj smo sprejeti.)

Tudi na svetovni ravni smo vedno bolj podobni drug drugemu. Vedno več stvari imamo skupnih. Če pogledamo npr. mlade iz različnih držav, kaj, kar včasih ni bilo, je sedaj isto (podobna hrana, obleke, interesi, besede, coca-cola, McDonalds ...).

Kdo ve, kako imenujemo ta pojav? Globalizacija. Globalizacija pomeni, da nekatere stvari vedno bolj veljajo za ves svet oz. so za ves svet enake (so globalne, splošne). Dostikrat so to stvari, ki jih izumijo močnejši, ker imajo slednji večjo moč, da jih razširijo po vsem svetu.

Se je globalizacija v nekakšnem pomenu besede dogajala tudi Ostrorogemu? Da, ko so na veliko jezero prihajali Grki. Kako je ravnal?

V naslednji igri bomo skušali ponazoriti, kako je včasih težko ohraniti svoje dobre lastnosti pred globalizacijo (pred močnejšimi), ki skuša vse poenotiti.

Animatorji se razdelijo v skupinice po 6–8. Eden iz skupine je napadalec, ostalih 5–7 pa se skuša tega napadalca ubraniti. Naloga skupine je, da naredi krog (se primejo pod rokami). V sredino kroga postavijo bobra, kot simbol bogastva koliščarjev. Skupina se dogovori za taktiko, kako bodo stali (se držali), da napadalec ne bo prišel v sredino kroga. Naloga napadalca pa je, da ravno to poskuša storiti. Prepovedano je brcanje ali kaj podobnega.

Refleksija igre: na podoben način včasih čutimo, da nas po globalizaciji »napadajo« stvari, ki hočejo uničiti, kar imamo pri nas dobrega (vzorci obnašanja, način življenja, gospodarstvo, kultura ...). Skušajmo pomisliti in zapisati na plakat, kaj je v našem narodu boljšega, kot je tisto, kar se nam ponuja prek globalizacije in skuša izriniti naše narodne stvari. Vsaka skupinica, ki je prej igrala igro, to zapiše na plakat.

SKUPNA UMETNINA
(pozitivna plat
globalizacije)
10 min

Cilj: Animatorji razmislijo
o pozitivnih straneh
globalizacije, kaj sploh
pomeni beseda globalizacija.

Pripomočki:
niso potrebni.

Vendarle globalizacija nima samo negativnih plati, temveč prinaša tudi številne pozitivne stvari, ki so nam vsem v korist. Skušajmo jih nekaj naštet (internet, hitrost informacij, obogatimo se z dobrimi stvarmi drugih narodov, hitrejši razvoj, boljši pretok znanja, turizem in potovanja, rešitev s hrano z drugega konca sveta v primerih lakote).

Animatorje razdelimo v skupine po 4–6. Naloga vsake skupine je, da iz svojih teles postavijo kip, imenovan »Pozitivna plat globalizacije«.

Kipe vsi skupaj pogledamo, skupina razloži, kaj točno so mislili. Različne poglede na globalizacijo med seboj primerjamo.

Lahko bi rekli, da globalizacija na nek način pomeni, da prevzemamo neke navade, obnašanja ... od drugih – tistih, katerim želimo biti podobni.

**GLOBALIZACIJA
IN ORATORIJ**
20 min

Cilj: Animatorji povežejo principe
globalizacije z njihovim oratorijem.
Zavedo se svojih posebnosti in hkrati
iščejo nove ideje za njihov oratorij.

Pripomočki:
plakati in
pisala.

Neke vrste globalizacija se pojavlja tudi pri oratoriju. Smo edini na svetu, ki imamo točno takšen oratorij, kot je naš. Razumljivo, saj naš oratorij odraža nas same, naše talente, ki jih vložimo v oratorij. V tem je naš oratorij edinstven. Po drugi strani pa je naš oratorij tudi globalen oz. globaliziran. Veliko stvari, ki jih imamo na našem oratoriju, smo videli pri drugih: najprej pri drugih oratorijih v Sloveniji, potem pa tudi pri drugih, ki delajo z otroki ali delajo podobne stvari, ki jih mi delamo na oratoriju.

Animatorji v istih skupinah, kot so prej izdelovali »globalizacijske kipe«, naredijo plakate z naslovom: Oratorijska globalizacija. Plakate razdelijo na

polovico. Na eno polovico napišejo: »Edinstveni smo ...«, na drugo pa: »Globalizacija nas prevzema ...«.

Na prvo polovico napišejo izvirne ideje domačega oratorija in skušajo najti nove ideje za letošnji oratorij. Na drugo polovico pa napišejo vse tisto, kar so dobili od drugih in so vključili v domači oratorij (program iz oratorijskega priročnika, ideje od drugih oratorijev oz. z drugih področij).

Poročajo.

POGOVOR	Cilj: Animatorji razmišljajo, kaj svojega lahko prispevajo v oratorij, v čem so edinstveni. Zahvalijo se Bogu, da so animatorji, da delujejo na tem kolišču (oratoriju).	Pripomočki: glasba, listi, pisala.
Z NEVIDNIM 20 min		

Ugotovili smo že, da izvirnosti in posebnosti našega oratorija prihajajo od nas samih, od vsakega, ki s svojimi talenti obogati naš oratorij. Jezus pravi: Kjer sta dva ali so trije zbrani v mojem imenu, tam sem jaz med njimi. Torej je tudi tukaj z nami, med nami, čeprav ga ne vidimo. Vzeli si bomo nekaj časa, da se vsak v tišini pogovori z Jezusom.

V tišini ali ob rahli glasbi se vsak pogovori z Nevidnim: Kaj je tisto moje, najbolj edinstveno, kar lahko ponudim v skupini animatorjev?

Svoje misli vsak uprizori na sliki, na kateri nariše eno kočo v kolišču. Koča predstavlja njega, saj je njen poglavar. Po svoji domišljiji na različne dele koče napiše svoje dobre lastnosti (npr. če ima veliko potrpežljivosti, to zapiše na stebre, ki prenašajo vso ostalo kočo; če ima dar prepevanja, potem na koči nariše ptiča ipd.).

Ko končajo z osebnim delom, koče postavijo drugo poleg druge in tako sestavijo skupno kolišče, ki je bogato in močno. Na njem se bodo otroci bolje počutili in se bodo lepše imeli, kot bi to bilo, če bi prišli samo na eno kočo.

V sredino kolišča lahko postavimo podobo Jezusa, ki je poglavar našega kolišča, naše animatorske skupine, našega oratorija.

Molimo tako, da vsak animator nadaljuje stavek: »Bog, hvala ti ...« Vsa-kih nekaj zahval zapojemo Hvala Jezus, hvala Jezus ... (ali kakšen podoben odpev).

MISIJA »KOLIŠČARJI« – IGRA ZA ANIMATORJE

Igra je lahko uvod v 1. katehezo animatorjem z naslovom Skupnost.

Cilj igre: graditev skupine animatorjev, ustvarjanje novih iger, ki jih lahko uporabite na oratoriju

Št. voditeljev: 4–6

Št. udeležencev: 15–40

Starost: 12–30 let

Čas: 1–3 ure

Prostor: velika dvorana ali na trdih tleh zunaj

Pripomočki: lego kocke; prijavni obrazci za igre; jokerji; listi in pisala; raznobarvni trakovi za zapestje za označitev pripadnosti skupine

KRATEK OPIS

Igra je primerna za animatorje. Udeleženci so razdeljeni v skupine in na malih igrah pridobivajo gradbeni material (lego kocke) za gradnjo raznih predmetov iz življenja koliščarjev. Male igre si udeleženci v poteku igre izmišljajo in jih vodijo/sodijo kar sami. Za vodenje/sojenje male igre so še dodatno nagrajeni z lego kockami.

Iz pridobljenih lego kock skupine gradijo različne elemente, predmete iz življenja koliščarjev, ter jih prijavljajo na natečaje, ki jih vsakih nekaj minut razpisuje eden od voditeljev igre. Skupina, ki zmaga na največ natečajih, je ne glede na število pridobljenih kock zmagovalka celotne igre.

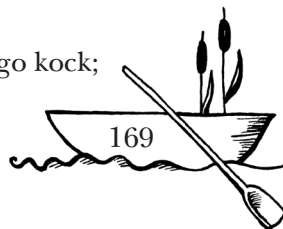
Igra se zaključuje s srečanjem vseh skupin okoli izdelkov in s pregledom le-teh.

Za vodenje igre potrebujemo naslednje vloge: dva nadzornika na malih igrah; eden ali dva pri žrebanju malih iger in izplačevanju nagrad; eden ali dva pri banki in natečajih.

Priprava prostora za igro

V prostoru, kjer igramo igro, pripravimo naslednje predele:

- banka: tam lahko dobimo lego kocke (gradbeni material), jokerje, obrazce za pisanje iger;
- mesto za žrebanje malih iger: to mesto je tudi izhodišče, s katerega gredo tekmovalci na prizorišča malih iger;
- dve igrišči za male igre;
- kolišče, ki ga sestavljamo in dopolnjujemo z izdelki iz lego kock;
- bela tabla, na kateri so objavljeni natečaji.

POTEK IGRE

Igra ima štiri faze:

1. oblikovanje skupin;
2. razlaga navodil udeležencem;
3. male igre in natečaji (jedro igre);
4. predstavitev izdelkov, refleksija in povzetek igre.

1 OBLIKOVANJE SKUPIN

Udeležence z žrebom razdelimo v 3 do 5 skupin. V skupini naj bo od 5 do 8 članov. Skupine naj bi bile po velikosti popolnoma enake.

Znotraj vsake skupine se udeleženci razvrstijo po velikosti in si med seboj podelijo številke: številko 1 ima najvišji, zadnjo številko pa najnižji član skupine. Če je v skupinah različno število članov, naj imata zadnji dve osebi v skupinah, kjer je članov preveč, enako številko. Vsekakor pa mora imeti vsaka skupina enako številko. Številke bodo pomembne pri malih igrah, ko bodo potekala žrebanja, kdo bo v njih tekmoval (voditelj bo npr. rekel: »V tej igri iz vsake skupine tekmujeta številki 2 in 6).

Pomembno je, da vsak udeleženec igre za vsakega drugega ve, kateri skupini pripada in katero številko nosi. V ta namen predlagamo, da si vsak okoli zapestja prilepi trakec barve svoje skupine, na katerega tudi napiše svojo številko.

2 RAZLAGA NAVODIL UDELEŽENCEM

Vodja igre razloži navodila udeležencem. Natančnejša navodila so opisana znotraj opisa posameznih faz igre, tu pa so navedene le oporne točke za razlago:

- V tej igri bo vsaka skupina iz lego kock gradila različne elemente iz življenja koliščarjev; npr. glineno posodo, klado, raco, sekiro, drevak, sulico, hišo koliščarja itd.
- Iz lego kock zgrajene znamenitosti boste prijavljali na natečaje, ki bodo objavljeni v teku igre. Cilj vsake skupine je doseči čim več zmag na natečajih s čim boljše zgrajenimi mostiščarskimi elementi. Ne šteje, koliko lego kock boste pridobili, ampak na koliko natečajih bo vaša skupina zmagala.
- Lego kocke, ki v tej igri predstavljajo gradbeni material za elemente, boste lahko pridobili na malih igrah. Bolje ko se bodo pripadniki vaše skupine odrezali na posamezni mali igri, več materiala boste dobili za nagrado.
- Male igre si boste izmišljali sami (vsaka skupina). Opisali jih boste na posebnih listkih in jih prinašali vodstvu igre. Vodstvo pa bo igre žrebalo in sklicevalo igralce k igri.
- Vsakih nekaj minut bo razpisan nov natečaj. Vsaka skupina bo lahko na natečaj prinesla eno mostiščarsko znamenitost.

Ob koncu razlage navodil udeležencem skupinam damo 5–10 minut časa, da oblikujejo svojo strategijo igranja igre in si med seboj razdelijo vloge. Nato vsaka skupina napiše nekaj malih iger (3–5) na prijavnne obrazce za igre. Zapisane igre oddajo voditelju, ki je odgovoren za žrebanje iger.

3 MALE IGRE IN NATEČAJI

Kot že rečeno, udeleženci pridobivajo gradbeni material (lego kocke) na malih igrah. Male igre pa si tekom celotne igre izmišljajo sami (znotraj vsake skupine). Vsaka igra naj bo za 1–4 igralce in dolga največ 6 minut. Skupinam je v interesu pisati male igre (jih prijavljati na obrazcih), ker imajo potem več možnosti, da je njihova igra izžrebana za izvajanje (tekmovanje). Ob koncu vsake male igre namreč dobijo nagradne kocke tako zmagovalci kakor tudi tisti, katerih mala igra je bila izžrebana in so jo avtorji igre (člani skupine) vodili.

3.1 Male igre

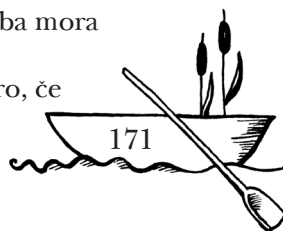
Kratek potek malih iger

- Ekipe si izmišljajo male igre in jih zapisujejo na prijavnne listke ter oddajajo voditelju, odgovornemu za žreb malih iger.
- Voditelj izžreba igro ter pokliče sodnika/voditelja igre (iz ekipe, ki je igro napisala) in tekmovalce (izžreba številke tekmovalcev, ki naj v igri tekmujejo).
- Ko se sodnik in tekmovalci zberejo, odidejo na igrišče, kjer lahko igro igrajo.
- Odvijanje igre.
- Ekipe in sodnik pridejo nazaj k vodstvu igre po nagrade (lego kocke) za zmagovalca in za voditelja igre.
- Male igre lahko pišejo po mili volji – več, ko jih napišejo, boljše je za nje, ker imajo več možnosti, da bo njihova igra izžrebana za igranje in bodo tako kot sodniki igre dobili nekaj lego kock.
- Male igre potekajo na dveh (lahko tudi na treh) igriščih hkrati. Če je za sodelovanje ali sojenje male igro izžreban nekdo, ki že sodeluje v drugi mali igri na drugem igrišču, potem lahko skupina vloži jokerja in njegovo vlogo igra nekdo drug iz skupine.

Podroben potek malih iger

Ustvarjanje malih iger:

- Pri voditelju igre so na voljo listki (razpisni obrazci), na katere skupine lahko vedno zapišejo nove igre, ki si jih izmislijo. Na obrazec vpišejo naslednje podatke:
 - Skupina: ime svoje skupine.
 - Sodnik: številka člana ekipe, ki bo sodil igro (ta oseba mora poznati igro).
 - Pomožni sodnik: številka člana ekipe, ki bo sodil igro, če

- sodnik ne bo mogel, ker bo npr. udeležen v drugi igri.
- Število igralcev iz posamezne skupine: od 1 do 4 (številke oz. osebe iz skupin, ki bodo tekmovali, bo izžrebal voditelj igre).
- Opis igre v nekaj ključnih stavkih (potek, pripomočki, kaj je potrebno storiti za zmago v igri).
- Izpolnjen obrazec prinesejo voditelju igre. Ta ga uvrsti med igre, izmed katerih kasneje žreba male igre.

Žrebanje malih iger:

- Ko voditelj vidi, da je glede na razmere v igri možno izvesti malo igro, izžreba enega izmed obrazcev. Izžreba tudi toliko številke tekmovalcev, kolikor jih igra predvideva. Po žrebu pove naslednje podatke:
 - ime skupine, ki je igro napisala in jo zato tudi vodi;
 - sodnika in pomožnega sodnika iz te skupine, ki bo igro vodil;
 - katere številke iz vsake skupine tekmujejo.
 - Primer: »Sklicuje se nova igra, ki jo sodi (vodi) oranžna skupina. In sicer: sodnik nosi številko 2, pomožni sodnik (če je prvi zaseden) nosi številko 4, iz vsake skupine pa tekmujeta igralca 1 in 6.«
- Časa za zbor igralcev in sodnika je 2 minuti. Ekipe, ki se v tem času zberejo, lahko tekmujejo, ostale ne.
- Sodnik je odgovoren, da s seboj prinese material, ki ga morebiti potrebuje za izvedbo igre.
- Če katera od številke ne more ali ne želi tekmovali, lahko skupina vloži jokerja. V tem primeru lahko izostalega tekmovalca nadomesti kdo drug iz skupine. Prav tako je potrebno jokerja vložiti, če sta bila za tekmovalca izžrebana člana skupine, ki sta bila predlagana za sodnika in pomožnega sodnika. Ne more namreč biti tekmovalac in sodnik hkrati.
- Jokerja je možno za 2 lego kocki kupiti na blagajni.

Odhod na igrišče in igra:

- Nadzornik (eden od voditeljev igre) sodnika in vse zbrane igralce pelje na prostor, kjer se mala igra začne.
- Sodnik igre (član ekipe, ki je igro napisala) pove pravila male igre.
- Časa za izvedbo igre je 6 minut.
- Mala igra se prične, ko so navodila vsem jasna.
- Po končani mali igri sodnik nadzorniku pove razvrstitev tekmovalcev.
- V primeru, da mala igra traja predolgo, lahko nadzornik sodnikov honorar zniža.
- Nova mala igra se začne, ko je eno od dveh (oz. treh) igrišč prazno (se je na njem končala prejšnja mala igra) oz. ko je nadzornik prost.

Razdelitev nagrad:

- Nadzornik razdeli nagrade:
 - Za 1. mesto v igri: 15 naključnih kock.
 - Za 2. mesto v igri: 10 naključnih kock.
 - Za 3. mesto v igri: 5 naključnih kock.
- Honorar za sodnika:
 - 7 kock, ki jih podeljuje nadzornik. Če nadzornik meni, da sodnik ni sodil pošteno ali da je igra predolgo trajala, mu honorar lahko zniža ali mu ga ne podeli.

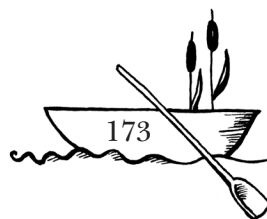
3.2 Natečaji

Dogajanje v zvezi z natečaji

- Voditelj igre, ki je odgovoren za natečaje, povprečno vsakih 5 minut razpiše nov natečaj za določeno mostiščarsko znamenitost (*npr. Razpisuje se natečaj za najboljšo ribiško palico; razpisuje se natečaj za najboljšo visečo mrežo; razpisuje se natečaj za najboljši drevak. Uporabite domišljijo.*).
- Skupine imajo 7 minut časa, da iz lego kock sestavijo eno mostiščarsko znamenitost.
- Ko skupina izdela predmet, ga odda voditelju, odgovornemu za natečaje. Predmete, ki prispejo pred koncem roka, voditelj do konca roka skriva. (V nasprotnem primeru bi lahko druge skupine videle prispele predmete in že zaradi tega naredile boljsega.)
- Komisija ali pristojni voditelj ocenjuje izdelke glede na naslednje kriterije:
 - velikost izdelka,
 - barvno usklajenost izdelka,
 - izvirnost izdelave.
- Zmagovalec je znan po zaprtju natečaja in ocenjevanju, ki ga opravi pristojen voditelj ali komisija.
- Vsi tečaji so javno objavljeni na beli tabli v tabeli z naslednjimi podatki:
 - čas sklica natečaja,
 - čas zaprtja natečaja,
 - predmet, za katerega je natečaj razpisan,
 - zmagovalna skupina (voditelj to kategorijo zapiše po opravljenem ocenjevanju).
- Ob koncu igre, ko so rezultati natečajev znani, izdelke predstavimo vsem tekmovalcem in uradno razglasimo zmagovalce.

Vloga banke v igri

- Vsak igralec lahko na banki menja 4 poljubne lego kocke za 1, ki si jo sam izbere.
- Nakup jokerja: en joker stane 2 kocki.

Zmagovalna skupina

- V igri zmaga skupina, ki ima največ zmag na natečajih.

4 PREDSTAVITEV IZDELKOV, REFLEKSIJA IN POVZETEK

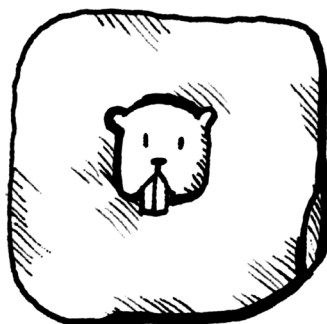
- Vsi se zberejo okoli izdelkov in si jih ogledajo.
- Skupno vodena refleksija:
 - Kakšna se nam je zdela igra?
 - Kaj je bilo v naši skupini dobro?
 - Kaj je bilo v naši skupini slabo?
 - Ali smo imeli dobro taktiko? Kaj bi lahko delali drugače?
 - Kakšno vlogo je imel vsak posamezen član skupine?
 - Kako bi lahko igro spremenili, da bi bila še zanimivejša?

Male igre, ki so nastale v teku igre, lahko uporabite na vašem oratoriju.

DODATEK

ZGODBE ZA
VEČTEDENSKE
GRATORIJE

VRSTNI RED ZGODB V RAZŠIRJENI DRAMSKI IGRI

Osnovne in dodatne zgodbe si v razširjeni obliki dramske igre Preklopi sanje na dejanje sledijo, kot je zapisano spodaj.

POZOR na 4. osnovno zgodbo, ki je v tem poglavju zaradi ujemanja zgodb nekoliko spremenjena – zapisana v tem poglavju (Dodatek) in ne v poglavju Zgodba.

1. dodatna zgodba: VELIKA OBLJUBA

1. osnovna zgodba: *NOVO IME*

2. osnovna zgodba: *RASTOČE KOLIŠČE*

2. dodatna zgodba: PISANA OGRLICA

3. dodatna zgodba: NEPREDVIDEN ZAPLET

4. dodatna zgodba: OBLJUBA DELA DOLG

3. osnovna zgodba: *OSTROROGI SE ŽENI*

Spremenjena 4. osnovna zgodba: BLAGOSLOVLJEN

5. dodatna zgodba: OBLJUBA IN SLOVO

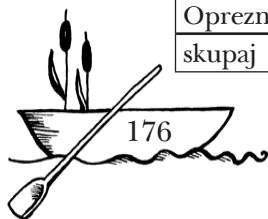
5. osnovna zgodba: *NI VSE ZLATO, KAR SE SVETI*

6. dodatna zgodba: DRZNI NAČRT

6. osnovna zgodba: *V SLOGI JE MOČ*

POJAVLJANJE OSEB

	1. zgodba	2. zgodba	3. zgodba	4. zgodba	sprem. 4. os. z.	5. zgodba	6. zgodba
Premeteni navihanec	•	•	•	•	•	•	•
Ostrorogi jelen	•	•	•	•	•	•	•
Neokretni krap			•			•	
Brkati som	•			•		•	
Pegasti ris					•		
Udarni jalan		•			•		
Urni sulec			•				
Sinjeoka kodrolaska	•	•		•			
Skalna zvezda	•				•		
Jezerna roža			•	•			
Bela ovca			•			•	
Triander							•
Vzhodnjaka							• •
Oprezni srnjak					•		•
skupaj	5	4	6	5	6	5	6

1. VELIKA OBLJUBA

Vrednota: praznovanje

Simbol: sveča (znamenje sveče na torti in darujočega se življenja)

(Prizor se dogaja na kolišču Brkatega soma.)

Premeteni navihanec: Na Somovem kolišču so se pripravljali na veliko slavnost. Plamenolasec, sin Skalne zvezde in Brkatega soma, bo danes dopolnil 10. rojstni dan.

Sinjeoka kodrolaska: Mama, jagode grem nabrat v gozd, za praznovanje bratovega rojstnega dne.

Skalna zvezda: Le pojdi, hčerka moja. Pa veliko jih naberi. Tvoj brat Plamenolasec bo danes dopolnil 10 pomladi. To pa ni kar tako.

Sinjeoka kodrolaska: Ne, ni. Zato se bom zelo potrudila, da nabere najljubše jagode, kar jih je v gozdu. Samo za Plamenolasca bodo. Neokretni krap pa dobi najslabše, ker mi vedno nagaja.

Skalna zvezda *(resno):* Ne, ne smeš biti taka. Nikoli ne smeš nobenemu želeči nič slabega. Pa ne glede na to, kakšen je on do tebe. Hčerka, pomni. Drugim vedno želi samo tisto, kar bi si želela, da oni želijo tebi. Razumeš?!

Sinjeoko kodrolaska *(potiho):* Da, mati. Sedaj pa grem po jagode, da me noč ne ujame.

(Vzame košarico in se odpravi v gozd.)

Skalna zvezda: Brkati som! Kje si? Pogovorila bi se rada s teboj.

Brkati som: Kaj je, žena, kaj te tare?

Skalna zvezda: Glede najinega sina Plamenolasca bi se rada nekaj pogovorila.

Brkati som *(začudeno):* No, povej, kaj je?

Skalna zvezda: Veš, tista bronasta sekira, ki si jo dobil v dar od mojega očeta?

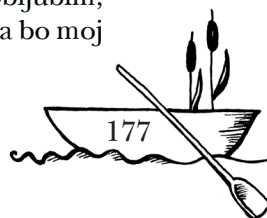
Brkati som: Ja, seveda vem, kaj je z njo?

Skalna zvezda: Mojemu očetu si takrat, ko ti jo je podaril, obljubil, da jo boš dal najinemu prvorojenemu sinu, ki bo po tvoji smrti poglavar tega kolišča.

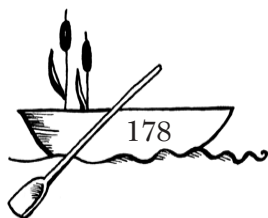
Brkati som *(malce v zadregi):* Se spominjam, vendar ...

Skalna zvezda *(ga prekinje):* Danes najin sin Plamenolasec dopolni 10 pomladi. Čas bi bil, da mu daš to sekiro.

Brkati som *(jo prime in drži za roko, ko govori):* Mislim, da je še premlad. Najprej se mora dokazati, da je vreden tako dragocene sekire. Ko bo to dokazal, ko bo bolj odrasel, ti obljubim, da mu jo bom izročil, tako kot ti tudi obljubim, da bo moj naslednik na tem kolišču.

- Skalna zvezda:** Rada bi ti verjela. Kaj pa boš ukrenil s tvojim prvorojenim sinom, Neokretnim krapom?
- Brkati som:** Se bom že takrat česa domislil. Obljubim ti, da bom naredil tako, da bo Plamenolasec moj naslednik in da bo on dobil bronasto sekiro tvojega očeta.
- Skalna zvezda:** No, prav. Brkati som, verjamem ti, da boš obljubo držal. *(Brkati som se obrne in odide.)*
- Plamenolasec (Ostrorogi):** Mama, kdaj bomo praznovali?
- Skalna zvezda:** Takoj, ko se tvoja sestra Sinjeoka kodrolaska vrne.
- Plamenolasec (Ostrorogi) (začuden):** Kam pa je šla?
- Skalna zvezda:** V gozd, po jagode, za praznovanje.
- Plamenolasec (Ostrorogi) (pokaže svoj ulov):** Poglej, jaz sem pa ribe ulovil za praznovanje. Tudi Neokretni krap jih je lovil, pa ni nobene ulovil. Sedaj se kuja v koči. Zakaj hoče biti on vedno najboljši in glavni?
- Skalna zvezda:** Ker je prvorojeni. Vendar, naj ti zaupam skrivnost.
- Plamenolasec (Ostrorogi):** Ja, mama, povej.
- Skalna zvezda** *(kazalec položi na svoje ustnice, tako da poudari skrivnost pogovora; stopi bliže Plamenolascu in s poudarjenim a tihim glasom pove):* Vendar mi moraš najprej obljubiti, da bo to ostalo med nama. Nikomur ne smeš izdati, kar ti bom sedaj povedala. Si razumel? Nikomur!! Še posebej pa ne očetu, Brkatemu somu, in bratu, Neokretnemu krapu, ne!
- Plamenolasec (Ostrorogi) (zelo resno in radovedno):** Ja, mama, obljubim. Povej mi!
- Skalna zvezda:** Tvoj oče Brkati som mi je danes obljubil, da boš ti nekoč prevzel njegovo mesto, da boš ti po njegovi smrti poglavar tega kolišča.
- Plamenolasec (Ostrorogi) (začudeno):** Kako jaz? Kaj ni Neokretni krap njegov prvorojeni?
- Skalna zvezda:** Da, je. Vendar moj oče in tvoj ded je bil najmočnejši poglavar daleč naokoli. Zato mu je tvoj oče, Brkati som, ob najini poroki obljubil, da bo njegovo nasledstvo prevzel najin prvorojeni sin. In to si ti.
- Plamenolasec (Ostrorogi):** Prav, mama, obljubim ti, da bom vreden tega zaupanja. Dober gospodar bom. Tvoja skrivnost pa je pri meni varna. Ne bom izdal tvojega zaupanja. Nikomur ne bom povedal, kar sem danes izvedel.
- Skalna zvezda:** Vem, sin moj, vem.
- Premeteni navihanec:** Tako je Brkati som dal Skalni zvezdi obljubo, za katero je vedel, da je ne bo mogel držati. Vedel je, da mora po običaju njegovo nasledstvo prevzeti njegov prvorojeni, ki je bil Neokretni krap in ne Plamenolasec. Leta so tekla, otroci so zrasi v postavne mladce in prelepa dekleta. Skalna zvezda je do svoje prezgodnje smrti trdno verjela, da bo njen sin Plamenolasec nasledil svojega očeta Brkatega soma.

2. PISANA OGRLICA

Vrednota: večna ljubezen

Simbol: ogrlica ali prstan

(Prizor se dogaja v naravi.)

Premeteni navihanec: Nad koliščem se je razcvetela pomlad. Bregovi okoli jezera so bili že kopni, vrhovi hribov so se bleščali v spomladanskem soncu, a bili so še vedno v snegu.

Nekega dne sta se Ostrorogi jelen in Sinjeoka kodrolaska odpravila vzdolž po reki na lov bobrov. Ko sta se utaborila ob rečnem bregu, se Ostrorogemu jelenu še sanjalo ni, kaj ga bo doletelo. Pa poglejmo.

Ostrorogi jelen: Sinjeoka kodrolaska, poglej, kdo se nama smehlja z one strani reke!

Sinjeoka kodrolaska *(zelo tiho in sramežljivo):* Ja, vidim, Udarni jalen je, tvoj stari znanec izpod snežnih gora.

Ostrorogi jelen *(dvigne roko v pozdrav):* Pozdravljen, Udarni jalen! Kaj pa ti tukaj? Pridi na to stran reke! *(z roko pokaže, naj pride na njihovo stran)*

(Udarni jalen pride na drugo stran reke. Na ramenih ima kozji meh, ki ga spusti Ostrorogemu jelenu pred noge)

Udarni jalen: Pozdravljena! Ostrorogi jelen, sol sem ti prinesel. Sedaj ti kar nekaj časa ne bo treba več jesti osladnega mesa!

Sinjeoka kodrolaska: Ho!! *(vesela poskoči)*

Ostrorogi jelen: Lepo, vendar nekaj boš zagotovo hotel v zameno, imam prav? Kaj je to, povej?

Udarni jalen *(stopi pred Sinjeoko kodrolasko, jo prime čez pas in jo dvigne):* Njo!!! Tvojo sestro! Sinjeoko kodrolasko bi vzel za ženo! *(Sinjeoka kodrolaska zakrili z rokama, ga pogleda in se mu nasmehe.)*

Sinjeoka kodrolaska: Vesela bom, če bom tvoja žena!

Ostrorogi jelen *(zamišljeno):* Hmmm, hmmm, ne vem ...

Udarni jalen: Nikar ne razmišljaj, Ostrorogi jelen. Dovolj lepo darilo sem prinesel. Sol prinašam od daleč, od doma.

Ostrorogi jelen *(negotovo):* Vem, pa vendar ...

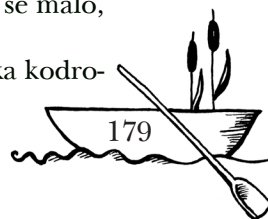
Udarni jalen: Nosim jo že več kot eno luno, čez gore in čez vode!

Ostrorogi jelen: Verjamem ti, Udarni jalen, vendar ...

Udarni jalen *(odločno):* Nič vendar ... Sinjeoko kodrolasko imam res rad. Zelo mi je všeč in te prosim, da mi jo daš za ženo. *(Objame Kodrolasko in jo stisne k sebi.)*

Ostrorogi jelen: Saj ti je ne branim, Udarni jalen! Samo počakaj še malo, kaj se ti tako mudi?!

Udarni jalen: Pogovorimo se lahko. Povem pa ti, da je Sinjeoka kodro-

laska, hči Brkatega soma in Skalne zvezde, od tega trenutka moja žena!!! (*Odruga verižico, ki jo je Kodrolaska imela za vratom in izza pasu potegne prelepo pisano ogrlico, ki jo da Kodrolaski okoli vratu.*)

Ostrorogi jelen (*začuden*): Kaj pa je to?

Sinjeoka kodrolaska: Prečudovita je, Udarni jalan!

Udarni jalan: Pisana ogrlica iz daljnih krajev. Veliko je prepotovala. Skozi veliko rok je prešla, a nazadnje sem jo le jaz dobil. Veliko sem plačal zanjo, a ni mi žal. Moja žena Sinjeoka kodrolaska si to zasluži. Naj se loči od vseh drugih, moja žena. (*pogleda Sinjeoko kodrolasko*) Ali si ali nisi moja žena?!!!

Sinjeoka kodrolaska (*zelo sramežljivo*): Sem, seveda sem, jaz, Sinjeoka kodrolaska, sem žena Udarnega jalana. Moje sanje so se uresničile.

Premeteni navihanec: Tako sta Udarni jalan in Sinjeoka kodrolaska postala mož in žena. Imela sta skromno slovesnost, na kateri sta si pred Nevidnim, kakor so tedaj imenovali Boga, obljubila večno ljubezen. Njuna zakonska zveza je morala zaenkrat ostati še skrivnost.

Po končanem obredu je Sinjeoka kodrolaska stopila stran, da bi nabrala še nekaj drv. Ostrorogi jelen in Udarni jalan pa sta se usedla okoli ognja. Ostrorogega je namreč zelo skrbelo, da bo zaradi poroke med Kodrolasko in Udarnim preteklo kar nekaj hude krvi. Tudi Urni sulec, brat Jezerne rože, je namreč računal na poroko s Kodrolasko. Ostrorogi se je bal, da bo tako tudi on težje prišel do svoje izvoljenke, Jezerne rože. Svoje pomisleke je razkril Udarnemu jalanu.

Ostrorogi jelen: Poslušaj, Udarni jalan. Nekaj zelo pomembnega bi se morala pogovoriti. Glede Sinjeoke kodrolaske.

Udarni jalan: Ja, poslušam te, kaj pa je?

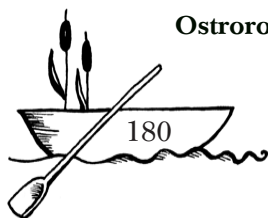
Ostrorogi jelen: Naj se Sinjeoka kodrolaska vrne z menoj na jezero, dokler si ne uredim doma na lastnem kolišču.

Udarni jalan: Kaj pa vem ... moja žena je ...

Ostrorogi jelen: Pa tudi moja sestra. Pazil bom nanjo. Nič se ji ne bo zgodilo. Naj si najprej dokončam svoje kolišče, da bom tudi jaz lahko vzel Jezerno rožo in si ustvaril svoj rod.

Udarni jalan: Pa naj bo. Samo pazi nanjo. (*S prstom zažuga proti Ostrorogemu jelenu.*) Pazi, da je Urni sulec ne dobi. Saj veš, da bi se tudi on rad poročil z njo.

Ostrorogi jelen: Pri duhu svoje matere ti obljubim, da bom pazil nanjo. (*Podata si roke in se poslovita.*)

3. NEPREDVIDEN ZAPLET

Vrednoti: poštenost in zaupanje

Simbol: srce (ki zaupa in je iskreno, pošteno)

(Prizor se dogaja na kolišču Tršatega tura.)

Premeteni navihanec: Pritisnil je mraz. Prek jezera je bril mrzel veter, tako da je začelo zmrzovati. Koliščarji so se odeli v kožuhe. Ostrorogemu jelenu se je mudilo končati svoje kolišče, saj si je hotel čim prej ustvariti svoj rod z Jezerno rožo. Tudi Udarni jalan ne bo več dolgo čakal na svojo ženo, Sinjeoko kodrolasko. Nekega dne se je Ostrorogi odpravil pogledat Jezerno rožo. Takšno je bilo njuno srečanje.

(Jezerna roža stoji ob bregu reke, Ostrorogi jelen pa pride mimo.)

Jezerna roža: Ostrorogi jelen!

Ostrorogi jelen: Pozdravljena!

Jezerna roža *(navihano):* Kaj pa ti tukaj, dolgo te ni bilo na spregled. Sem že mislila, da si pozabil name.

Ostrorogi jelen: Res nisem utegnil!

Jezerna roža *(se smehlja):* Pa Neokretnega krapa tudi ni več blizu.

Ostrorogi jelen *(malce jezno):* Prav je, da ga ni blizu.

Jezerna roža: Pa tudi če ga nikoli več ne vidim, mi je še najbolj prav!

Ostrorogi jelen *(pritrdi):* Jasno.

Jezerna roža: Sem slišala govoriti očeta, Tršatega tura, in brata, Urnega sulca, da bo treba poiskati novega snubca zame, ker se vidva ne prikažeta več.

Ostrorogi jelen: Kdo je to rekel?

Jezerna roža: Oče, Tršati tur.

Ostrorogi jelen: Kaj pa je na te besede rekel tvoj brat Urni sulec?

Jezerna roža: Da bi bilo to še najbolj pametno!

Ostrorogi jelen *(jezno):* Kaaaj??! Tvoj brat je mož, ki ni vreden besede, navadna baba je.

Jezerna roža *(užaljeno):* Zakaj tako praviš?

Ostrorogi jelen: Ob prvem snegu sem Urnemu sulcu dal dva bobra več, kot je prstov na eni roki *(pokaže prste na roki in doda dva)*, kot darilo zate, da te lahko vzamem za ženo.

Jezerna roža *(osramočeno):* A tako ... ti si mu dal tiste bobre? On pa je rekel, da jih je sam ulovil, v svojem lovišču.

Ostrorogi jelen *(stisne Jezerno rožo k sebi):* Nič ne maraj, Jezerna roža.

Jezerna roža: Pridi z mano na obisk k moji mami Beli ovci, da te vidi. Sama prede v Turovi koči. *(Počasi skupaj stopata naprej proti koči in ustopita.)*

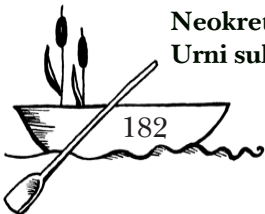

- Bela ovca:** Jezerna roža, koga si pripeljala v goste?
Jezerna roža (*ponosno*): Silovitega lovca, Ostrorogega jelena, sina Brkatega soma in prvorojenca umrle Skalne zvezde.
- Bela ovca:** Veliko sem že slišala govoriti o tebi. Dobro se obnašaš in mnogi ti zavidajo.
- Jezerna roža** (*ponosno*): Pridi, Ostrorogi jelen, sedi tu k ognjišču.
Bela ovca: Povej, Ostrorogi jelen, ali je res, da si delaš svoje kolišče?
Ostrorogi jelen: Res je, in kmalu bo končano!
Bela ovca: Ne bo ji žal tisti, ki sede k tvojemu ognjišču.
Ostrorogi jelen: Hvala. Če bo tako, kot si želim, tista sedaj ni daleč.
Bela ovca: Misliš na Jezerno rožo?
Ostrorogi jelen: Seveda, prav njo!
(Bela ovca zadovoljno prikimava, Ostrorogi jelen in Jezerna roža ustaneta.)
- Bela ovca:** Jezerna roža, pospremi našega gosta!
Jezerna roža: Seveda, mati!
(Odideta.)

Premeteni navihanec: Ostrorogi jelen se je poslovil od Jezerne rože in ji obljubil, da bo čim prej končal svoje kolišče in jo vzel za ženo. Jezerna roža se je vrnila v kočo in Beli ovci razložila vse, kar je izvedela o darilu, ki ga je Ostrorogi jelen dal Urnemu sulcu in kako je sulec vsem lagal, da je bobre sam ulovil.

Ko se je Ostrorogi jelen vrnil domov, je takoj ukazal svojim hlapcem, naj pohitijo z gradnjo kolišča. Tudi Neokretni krap jih je opazoval. Ker so bili vsi tako zavzeti z izdelovanjem kolišča, niso opazili prihajati Urnega sulca. Opazil pa ga je Neokretni krap in mu je takoj pohitel naproti. Takole sta se pogovarjala.

- Neokretni krap** (*zaničljivo*): Kaj pa ti stikaš okoli našega kolišča?
Urni sulec (*zачудeno*): Kakšnega vašega kolišča? Če prav vidim, si novo kolišče dela Ostrorogi jelen in ne ti in tvoj oče Brkati som.
- Neokretni krap:** Na naši vodi in na našem ledu nimaš kaj iskati!
Urni sulec: Voda in led sta od vseh!
- Neokretni krap:** Kaj potem, vseeno, pojdi stran!
Urni sulec: Zakaj?
- Neokretni krap:** Saj ste tudi vi Turovci napodili mene, ko sem prišel k Jezerni roži.
Urni sulec: Pomiri se no! Motiš se. Mi tebe nismo nikdar napodili. Prišel sem te iskat. Tršati tur te vabi!
- Neokretni krap:** Mene, je to res?
Urni sulec: Seveda je res. Rad bi se dogovoril, saj veš o čem?!

Neokretni krap: O Jezerni roži?
Urni sulec: Prav o njej! Pridi, greva.
(*Skupaj se odpravita.*)

Ostrorogi jelen (*sam pri sebi tiho reče*): Sedaj moram zaupati Jezerni roži in Beli ovci. Bela ovca je poštena in modra, ne bi pustila, da se zgodi krivica. (*pogleda proti nebu*) Prosim te, vlij mi dovolj vere, da bom zaupal Beli ovci in Jezerni roži. Njima pa daj moč, da bosta storili, kar je prav. Ne dovoli, da Urni sulec dobi Jezerno rožo. Ne sme se zgoditi taka krivica.

4. OBLJUBA DELA DOLG

Vrednota: zvestoba dani besedi

Simbol: skala oz. večji kamen (simbolizira trdnost človekove besede)

(*Prizor se dogaja na kolišču Ostrorogega jelena.*)

Premeteni navihanec: Zime ni in ni hotelo biti konec. Hrane je bilo vse manj in manj. Vsi so bili že siti mraza.

Kolišče Ostrorogega jelena je bilo že skoraj končano. Neokretnega krapa ni bilo več v bližino. Nekega dne je k Ostrorogem jelenu, na njegovo kolišče, prišel Brkati som. Takšen je bil njun pogovor.

Brkati som: Vidim, da lepo napreduje tvoje novo kolišče. Skoraj je že nared.

Ostrorogi jelen: Da, kar lepo napredujemo. Imam zelo pridne pomočnike. Hitro in pridno delajo. Veliko so se naučili in to v zelo kratkem času.

Brkati som: Jaz sem pa mislil, da ti bodo samo v napoto.

Ostrorogi jelen: Ne, ne, kje pa! Kaj ne vidiš, da je kolišče že skoraj končano.

Brkati som: No, ja, res je. Veš kaj, Ostrorogi jelen? Rad bi si malo поближе ogledal tvoje novo kolišče. Mi ga malo razkažeš?

Ostrorogi jelen: Seveda, pridi greva pogledat.
(*Gresta okoli kolišča in si ga ogledujeta.*)

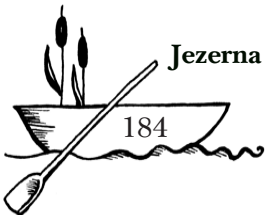
Brkati som: Lepo, lepo. Res mi je všeč, kar si naredil. Veš, kar malo ti zavidam.

Ostrorogi jelen: Ti meni, zakaj?

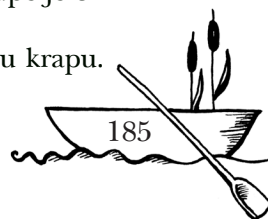
Brkati som: Želel bi si, da si ti moj prvorojeni. Ti si tako podjeten in deloven. Neokretni krap pa je tako ... (*malo se zamisli*) Ostrorogi jelen! Pohiti z delom. Hitro končaj svoje kolišče.

- Ostrorogi jelen:** Kaj je tebi toliko do tega, da hitro končam kolišče?
- Brkati som:** Življenje v našem kolišču se bo kmalu zelo spremenilo. Zato res pohiti.
- Ostrorogi jelen** (*dvomljivo*): Kako to misliš, Brkati som?
- Brkati som:** Lahko ti posodim kaj orodja, če ti ga primanjkuje, ali pa nekaj hlapcev, da bo šlo delo hitreje naprej.
- Ostrorogi jelen** (*jezno*): Sedaj pa dovolj, Brkati som! (*z roko zamahne*) Na dan z besedo! Kaj stoji za to tvojo podmuljeno prijaznostjo in ustrežljivostjo.
- Brkati som** (*odrezavo*): Če nočeš pomoči, pa nič. Povedati ti pa moram, da spomladi pripelje Neokretni krap v kočo, v kateri sedaj živiš, svojo nevesto, Jezerno rožo!
- Ostrorogi jelen** (*potlači vso svojo jezo in skozi zobe vpraša*): Kakšno darilo misli dati Neokretni krap Jezerni roži?
- Brkati som:** Nič ji ne bo dal. Kar zamenjali bomo. Neokretni krap vzame Jezerno rožo, Urni sulec pa našo Sinjeoko kodrolasko.
- Ostrorogi jelen** (*zelo jezno*): Takooo! Turovci jemljejo od mene darilo za Jezerno rožo, za hrptom pa jo dajejo Neokretnemu krapu. Ničvredneži.
(*Se obrne stran in nekajkrat udari z nogo ob tla.*)
- Brkati som:** Res, ni bilo prav, da je Urni sulec vzel tiste bobre od tebe. Jaz ti jih vrnem, pa še nekaj živine ti dam povrh.
- Ostrorogi jelen** (*vzroji in se zadere*): Nočem ne bobrov ne tvoje živine!! Mogoče se vam res posreči odvzeti Jezerno rožo meni in jo dati Neokretnemu krapu, a povem ti, da Sinjeoka kodrolaska nikoli ne bo od Urnega sulca. Samo dotakne naj se je, pa mu bo žal! Ne, Sinjeoke kodrolaske ne bo dobil, ker ... (*Utihne in se obrne stran.*)
- Brkati som** (*začudeno*): Zakaj?
- Ostrorogi jelen:** Zato ker vem, kar vem.
- Brkati som:** Pa povej!
- Ostrorogi jelen:** Nočem in ne bom. Zdaj pa pojdi. Ne želim se pripraviti s tabo. Navsezadnje si le moj oče. In zato te spoštujem. A vseeno raje pojdi, da ne bom rekel, kar bi kasneje obžaloval.
- Brkati som:** Prav, pa grem. A bolje bi bilo ...
- Ostrorogi jelen:** Nič ne bi bilo bolje! Pojdi, sem rekel!
(*Brkati som se obrne in gre stran. Ostrorogi jelen nekaj časa gleda za njim, nato se obrne in zagleda prihajati Jezerno rožo in Sinjeoko kodrolasko.*)
- Ostrorogi jelen:** O, kaj pa vidve tukaj? Lepo od tebe, Jezerna roža, da si prišla pogledat moje kolišče. Ti je všeč?
- Jezerna roža:** Lepo je.

- Ostrorogi jelen** (*se nasmehne*): Še lepše bo takrat, ko boš ti v njem.
- Jezerna roža** (*mrko ga pogleda*): Bom, če bom.
- Ostrorogi jelen** (*začudeno*): Zakaj tako praviš?
- Jezerna roža** (*malce jezno*): Jaz tebi povem vse. Vsako besedo, ki jo ujamem med pogovorom očeta Tršatega tura in brata Urnega sulca. Ti, ti pa mi zamolčiš še tako pomembno stvar, kot je ...
(*Odrezavo neha govoriti, kot bi se ugriznila v jezik.*)
- Ostrorogi jelen**: Kaj sem ti pa zamolčal?
- Jezerna roža**: Kako kaj? Da je Sinjeoka kodrolaska žena Udarnega jala-na.
- Ostrorogi jelen**: Ja, to sem ti res zamolčal. Dal sem svojo besedo, da ne bom še nikomur povedal. In jaz sem mož beseda, zato ne prelomim svojih obljub.
- Jezerna roža** (*malo skesano*): Saj ti nič ne očitam. Ravnal si, kakor je zate vredno. Saj vem, obljuba dela dolg. Vendar je to sedaj za nas tri lahko še zelo narobe.
- Ostrorogi jelen**: Kako pa je lahko še bolj narobe, kakor je že?
- Jezerna roža**: Kar je bilo do sedaj, še senca ni tistega, kar nas še čaka. Kar poglej svojo sestro, Sinjeoko kodrolasko.
(*Prime Sinjeoko kodrolasko za roko in jo postavi pred Ostrorogega jelena.*)
- Ostrorogi jelen**: Ja, vidim, da je jokala.
- Jezerna roža**: A ničesar drugega ne opaziš?
- Sinjeoka kodrolaska** (*Povesi glavo in skriva pogled.*)
- Ostrorogi jelen**: Res ne vem. Kaj?
- Jezerna roža**: Ti pa jaz povem. (*malo počaka, nato s poudarjenim glasom počasi pove*) Sinjeoka kodrolaska bo postala mati!
- Ostrorogi jelen** (*Se zastrmi v Sinjeoko kodrolasko in se zamisli.*)
- Jezerna roža**: Kaj si sedaj tako tiho?
- Ostrorogi jelen**: Premišlujem, kako bi pomagal Sinjeoki kodrolaski.
- Jezerna roža**: Prav, prav. In vidiš kakšno rešitev?
- Sinjeoka kodrolaska**: Ja, Ostrorogi jelen, prosim, pomagaj mi.
- Ostrorogi jelen**: Seveda. Njenemu možu, Udarnemu jalanu, sporočim, naj pride ponjo.
- Sinjeoka kodrolaska** (*poskoči od veselja*): Ja, sporoči mu, naj me pridejo iskat in naj me odpeljejo k mojemu možu, Udarnemu jalanu. Potem bo vse dobro.
- Ostrorogi jelen**: Ja, zate ja, za naju z Jezerno rožo bo pa vse narobe.
- Jezerna roža**: Ne, Ostrorogi jelen. Ne sme biti narobe. Ti samo hitro končaj svoje kolišče in se s Sinjeoko kodrolasko naseli vanj. Iz novega kolišča naj Udarni jalan takoj odpelje Sinjeoko kodrolasko kot svojo ženo.
- Ostrorogi jelen**: Tebe bo pa Tršati tur dal za ženo Neokretnemu krapu.

Kaj naj jaz potem počnem na svojem novem kolišču? Brez tebe nima nobenega smisla.

Jezerna roža: Nič ne skrbi. Nekaj mi pravi, da se bo še vse uredilo tako, kakor je prav.

Premeteni navihanec: Tako je Ostrorogi jelen naročil svojem hlapcu, naj naskrivaj odide po Udarnega jalana. Ponoči, ko bodo vsi spali, naj Udarni jalan odpelje Sinjeoko kodrolasko. Saj njegovo kolišče je bilo že skoraj končano in Udarnemu jalanu je obljubil, da bo poslal ponj takoj, ko bo to mogoče. Sedaj je bil za to pravi čas. Tako je Udarni jalan prišel neke temne noči in kradoma vzel svojo ženo, Sinjeoko kodrolasko, ter jo odpeljal s sabo v njen novi dom.

Spremenjena 4. osnovna zgodba: **BLAGOSLOVLJEN**

** Zgodba je spremenjena v delu, ko se Ostrorogi jelen in Pegasti ris srečata z Udarnim jalanom, ki ju reši iz medvedovih krempljev. Za razliko od originalne zgodbe se tukaj z Udarnim jalanom že poznajo in ga sprašujejo o Sinjeoki kodrolaski, ki je njegova žena.*

(Prizor se dogaja v naravi, med drevesi. Začetek je lahko na robu odra – kolišče, nato skočita v drevake in zopet priveslata na oder – v naravo.)

Premeteni navihanec: Življenje na kolišču Ostrorogega jelena se je počasi umirilo. Kolišče je bilo zgrajeno, sedaj pa je bilo potrebno skrbeti za vsakdanjo hrano. Še najbolj preprosto je bilo uloviti divjačino. Njiv in žita ter krompirja na njem še niso poznali. Nekega jutra sta se Ostrorogi jelen in Pegasti ris odpravila na lov.

Ostrorogi jelen: Pegasti ris, danes se bova odpravila na kopno.

Pegasti ris: Že vem, kaj nameravaš. Ne bomo stalno samo ribe jedli, kaj?

Ostrorogi jelen: Tako je. Na lov greva.

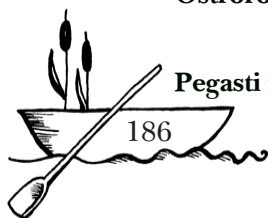
Jezerna roža: Vsaj do noči se vrnita. Strah bi me bilo brez tebe, Ostrorogi.

Ostrorogi jelen: Da, Jezerna, zelo se bova potrudila. Upam le, da nama kake divjadi ne bo treba preveč dolgo zasledovati.

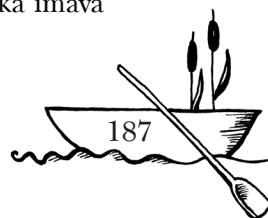
Pegasti ris: Ti bom že jaz pomagal, da bova hitro opravila. Saj veš, da Pegasti ris ni mačja šala.

Premeteni navihanec: Ko sta priveslala na kopno in že kar nekaj časa hodi-la po gozdu, sta prišla do mogočnega hrasta. Ždelo se je, da ga je Ostrorogi zelo dobro poznal. Iz lesa in sroboti si je spletel nekakšno lestev.

Ostrorogi jelen: Pegasti ris, počakaj me tukaj. Tu je moj razgledni hrast. Od tu vidim vse, kar se dogaja na našem Velikem jezeru. Opazim lahko veliko divjadi. Pa še nekaj je. Daj, reci.

- Ostrorogi jelen:** O tem ne govorim rad z vsemi. To je moja skrivnost. Mnogi so mnenja, da je to neumno početje, a jaz mislim drugače.
- Pegasti ris:** Res ne vem, kaj bi to moglo biti.
- Ostrorogi jelen:** Nekoč sem ti že omenil. Povem ti, ko pridem dol. Tu me počakaj. (*Spleza na hrast; najprej se razgleduje, nato razširi roke, pogleduje proti nebu ... Nato se vrne na tla.*)
- Pegasti ris:** Res ne vem, zakaj si mahal z rokami.
- Ostrorogi jelen:** Z Nevidnim sem se pogovarjal. V mojih mislih mi svetuje, kako naj ravnam, kako naj se odločim.
- Pegasti ris:** In? Sta se kaj domenila?
- Ostrorogi jelen:** Za danes mi ne kaže najbolje. Bolje, da bi se vrnila domov.
- Pegasti ris:** Kaj? Hočeš reči, naj opustiva lov? Daj, no, daj, komaj sem že čakal današnji dan.
- Ostrorogi jelen:** Pegasti, vrniva se raje domov, nimam dobrega občutka.
- Pegasti ris:** Ostrorogi, takšnega te pa ne poznam. Reva si! Pusti takšne reči otrokom, saj si dedec. Ne boj se. Če bi izvedeli Somovci ali Turovci, bi se ti vseprek smejali.
- Ostrorogi jelen:** Ah (*dolgo premišluje*) ... Že prav. Greva. Na lov. (*Dolgo časa oprezujeta, gledata, nenadoma.*) Pegasti! Psst. Pogledj! (*obrača glavo levo, desno ...*): Nič kaj dobro ne vidim.
- Pegasti ris:** Pogledj!
- Ostrorogi jelen:** M-m-edved! Beživa, sama proti njemu ne bova nič opravila.
- Pegasti ris:** Ne moreva. Naju je že opazil! Pa ne da se bojiš? Vzemiva vsaj dolg kol.
- Pegasti ris:** Misliš, da se ga bova lahko ubranila?
- Ostrorogi jelen:** Ne dvomi! Prepričana morava biti, da bova zmagala.
- Pegasti ris:** Imaš sekiro?
- Ostrorogi jelen:** Da; nabrušena je kot še nikoli. Greva! (*Se bojujeta z medvedom, opletata s koli; Ostrorogi pade na tla, medved na njega; v tistem trenutku pride Udarni jalan.*)
- Udarni jalan:** (*udarja s sekiro, pokonča medveda*): Uh, fanta, v kakšno nevarnost sta se spravila! Kaj vam je bilo, da sta šla sama na tako velikega medveda?
- Ostrorogi jelen:** Saj nisva iskala medveda, kakšno manjšo žival sva hotela ujeti. Tale pa je kar sam prilomastil do naju. Sem vedel, da ne bi smela iti naprej na lov, na razglednem hrastu mi je Nevidni dal znamenje nevarnosti.
- Udarni jalan:** In zakaj nisi poslušal Nevidnega?
- Ostrorogi jelen:** Pegasti ris me je prepričal. Pa kaj bi se nanj izgovarjal, sam sem kriv. A sedaj to ni več pomembno. Pomembno je, da si prihitel ti in naju rešil.
- Udarni jalan:** Ja, verjetno me je sam Nevidni poslal k vama.
- Pegasti ris:** Vse sta lepo in pametno povedala. Mene pa vseeno zanima, Udarni jalan, kako se ima kaj Sinjeoka kodrolaska? Ali lepo skrbiš zanjo?
- Udarni jalan:** Še vprašaš? Ti morda izgledam človek, ki ne ravna lepo s svojo ženo? Najsrečnejša je na svetu. Pa otročička imava tudi že.
- Ostrorogi jelen:** Uau, super.

- Pegasti ris:** Res, tudi jaz sem vesel. (*Malo počaka*) Ostrorogi, ali nisi rekel, da bova šla danes tudi tvoje bobre pogledat.
- Ostrorogi jelen:** Saj res, sedaj, ko naju je Udarni jalan rešil iz smrtne nevarnosti, gremo lahko skupaj pogledat naše bobre. Niso daleč od tod. Tebi, Udarni jalan, bom dal kakšnega v zahvalo. Gremo, medveda bomo že potem domov spravili.
- Premeteni navihanec:** Šli so si ogledat bobre in njihovo bobrišče. Nenadoma so presenečeni obstali. Zagledali so – belega bobra.
- Udarni jalan:** Uau! Imaš pa srečo, Ostrorogi jelen. Ali si videl?
- Ostrorogi jelen:** Ja, nekaj je švignilo mimo.
- Udarni jalan:** Belega bobra imaš, srečko!
- Ostrorogi jelen** (*presenečen*): Ho, tega pa še sam nisem vedel, čeprav sem malo slutil. Gotovo mi je on danes tebe pripeljal, da sem ostal živ. Čeprav nisem poslušal glasu Nevidnega, naj ne hodim na medveda.
- Pegasti ris:** Na redko katerem bobrišču domuje beli bober.
- Ostrorogi jelen:** O, vem! V vseh petih bobriščih Brkatega soma ni niti enega.
- Udarni jalan:** Tudi jaz ga prvič vidim. Res si srečen, Ostrorogi!
- Ostrorogi jelen:** Da, Udarni jalan, a pri vsem tem sam nimam nobenih zaslug. Kar dano mi je. Ne vem zakaj, ne vem kako. Zato moram biti še bolj hvaležen Nevidnemu.
- Pegasti ris:** Res bo nekaj med teboj in Nevidnim!
- Ostrorogi jelen:** Vse te sanje, ta misel, da bi vsi Jezerjani bili nekoč združeni ... Očitno je Nevidnemu to všeč. Ne mara razprtij in sovraštva. Tudi s srečo in bogastvom me hoče navdihniti k temu velikemu cilju.
- Udarni jalan:** Vedi, Ostrorogi, rod Udarnega jalana je s teboj in z vsemi, ki so tvoji prijatelji. Vidim, da si poštenjak, in s takšnimi sem rad.
- Ostrorogi jelen** (*ujame enega bobra*): Na, Udarni jalan. Enega bobra ti dam v zahvalo, ker si me rešil medveda.
- Udarni jalan:** Hvala tebi, Ostrorogi, da sem lahko tvoj prijatelj in zaveznik.
- Ostrorogi jelen:** Pojdimo, večeri se. Ne bi rad, da bi bilo Jezerno rožo strah. Udarni jalan, pridi; želim, da si nekaj dni moj gost.
- Udarni jalan:** Pod streho dobrih ljudi sem rad. Pojdimo, Ostrorogi jelen!

5. OBLJUBA IN SLOVO

Vrednota: sprava

Simbol: vrv (ki povezuje)

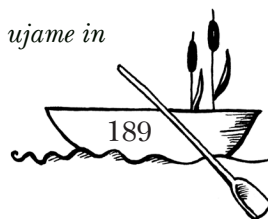
(Prizor se dogaja na kolišču Brkatega soma.)

Premeteni navihanec: Brkati som se je postaral in bil je že precej šibak. Sko-raj ni več zapuščal svoje koč. Vsi so bili v skrbeh, saj niso želeli, da bi Neokretni krap prevzel vodstvo kolišča. Neokretni krap se je oženil s Črno jelšo in imela sta tri hčere. Črna jelša je bila odlična gospodinja in je lepo skrbela za

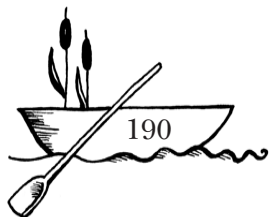
ostarelega Brkatega soma. Brkati som je vedel, da se blizu njegova zadnja ura. Bolelo ga je pri srcu, ker si njegova sinova, prvorojeni Neokretni krap in drugorojeni Ostrorogi jelen, nista bila blizu in si nista zaupala. Sklenil je, da mora temu narediti konec in brata zblížati. Nekega dne je sedel pred svojo kočo, ko je do njega prišel Neokretni krap. Tako mu je predlagal.

- Neokretni krap:** Oče, kaj pa ti posedas tu zunaj. Saj je že hladen večer.
Brkati som (*zakašlja*): Tebe čakam.
Neokretni krap (*začuden*): Mene, zakaj?
Brkati som: Ja, prav tebe. Po Ostrorogega jelena pojdi. Sem naj pride. Še nocoj.
Neokretni krap (*nejevoljno*): Ostrorogega jelena? Zakaj ga hočeš?
Brkati som: Nič ne sprašuj in naredi, kot sem ti rekel!
(*Neokretni krap se jezno obrne, sede v svoj drevak in se odpravi po Ostrorogega jelena.*)
- Ostrorogi jelen:** Neokretni krap, kaj pa ti tukaj?
Neokretni krap: Oče me pošilja pote. Še nocoj te želi videti.
Ostrorogi jelen: Še nocoj? Kaj pa je tako nujnega?
Neokretni krap: Ne ven, ne sprašuj, pridi, greva.
(*Skupaj se odpravita nazaj k Brkatemu somu.*)
- Ostrorogi jelen:** Oče, poslal si pome, pa sem prišel!
Brkati som: Prav je tako.
Ostrorogi jelen: No, kaj mi želiš povedati?
Brkati som: Ne samo tebi, obema bom nekaj povedal. Tu sedita poleg mene in me pozorno poslušajta.
(*Namigne še Neokretnemu krapu, naj sede poleg.*)
- Brkati som:** Sinova moja. Že kot otroka sta se sprla. Skoraj bi brat ubil brata. Vedno sem moral jaz poseči vmes. Vedno sem vaju rešil pred nesrečo. Za naprej pa ... (*Malo počaka, kot da nabira moči.*) Vsak na svojem sta. Odrasla sta. Oba sta že poročena in imata svoji družini. Ne bodita več sprta. Brata sta. Pogovorita se. Obljubita mi, da se ne bosta več prepirala.
(*Pogleda Ostrorogega jelena, ta stegne roko v pest proti ognju.*)
- Ostrorogi jelen** (*pogleda Neokretnega krapa*): Naj se ta roka posuši, če kadar koli prelije le kapljo bratske krvi.
Neokretni krap (*enako stegne roko v pest proti ognju*): In moja prav tako.
Brkati som: Prav je tako. Glejta, da bosta obljubo tudi držala. To sta prisegla pred mano in pred Nevidnim. Vaju že on kaznuje, če bosta prelomila obljubo.
- Ostrorogi jelen:** Ne skrbi, oče. Ne bova prelomila obljube. Prijatelja bova in si pomagala. Sam bi rad videl, da bi bila vsa plemena Velikega jezera združena med sabo. V slogi je moč. Nikoli ne veš, kdaj pride sovražnik. Če bomo držali vsi skupaj, bomo močnejši.
- Neokretni krap:** To pa drži, brat. V slogi je moč, in mi bomo držali skupaj.
Brkati som: Res me veseli, da tako razmišljata.
(*Brkati som izčrpan omahne, Ostrorogi ga zadnji hip ujame in ga položi k počitku. Oba stopita ven.*)

- Neokretni krap:** Ne bo več dolgo z nami.
Ostrorogi jelen: Ne, ne bo.
Neokretni krap: Ne vem, kaj bi ...
Ostrorogi jelen: Nič. Tu pri njem ostani. Jaz stopim po Belo ovco. Ona bo vedela, kaj narediti.
Neokretni krap: No, le pojdi, sam sem že pomislil nanjo, pa nisem vedel, če smem stopiti ponjo.
Ostrorogi jelen: Bodi tu pri očetu, kmalu se vrnem.
(Odideta. Neokretni krap sede poleg očeta in čaka. Ostrorogi jelen se vrne z Belo ovco.)
Ostrorogi jelen: Kako je z očetom?
Neokretni krap: Slabo!
(Vsi trije stopijo do Brkatega soma, Bela ovca poklekne poleg njegova in položi svojo košaro na tla.)
Bela ovca: Najprej ga bom pregledala, potem pa naj tu ostane samo Ostrorogi jelen, da mi bo pomagal, če ga bom potrebovala. Mir potrebujem.
Neokretni krap *(malce užaljeno):* Če že moram, potem grem. Ampak, če bo kaj ... pokličita! *(Odide.)*
(Bela ovca čara nad Brkatim somom. Zraven mrmra. Nanj polaga različna zelišča in naenkrat močno pihne vanj. Brkati som se zdrzne in se zave.)
Bela ovca: Sem vedela, da se še enkrat zave. Ostrorogi jelen, brz pojdi po Neokretnega krapa, da ga še enkrat vidi. Pa veslo prinesi, ko prideš nazaj.
Ostrorogi jelen: Prav, že grem.
(Vstane in stopi ven.)
Ostrorogi jelen: Pridi noter. Zavedel se je.
Neokretni krap: Seveda, že grem!
(Ostrorogi jelen stopi do svojega drevaka in vzame veslo ter ga odnese s sabo.)
Bela ovca: Postavi veslo k njegovim nogam. Ne bo več dolgo med nami. Se že odpravlja na dolgo pot. Kar naprej pogleduje po veslu.
(Neokretni krap in Ostrorogi jelen prikimata.)
Brkati som *(zaječi):* VESLO!!!
(Vsi ustanejo. Ostrorogi prime veslo in ga položi na Brkatega soma.)
Ostrorogi jelen: Na, oče, primi se ga.
Brkati som *(izčrpano):* Ne pozabita na obljubo, sinova. Zapomnita si. Brata sta.
Neokretni krap: Da, oče, obljubiva, prijatelja bova.
Ostrorogi jelen: Ne skrbi, vse bo tako, kot si si želel.
(Brkati som vzdihne in umre.)

Premeteni navihanec: Brkati som je tako z zaprtimi očmi ležal v svojem ležišču, kakor bi se hotel dobro odpočiti za dolgo pot, s katere se nikoli več ne vrne. Ostrorogi jelen in Neokretni krap sta skupaj pričela vabiti vse poglavarje kolišč, da se pridejo še zadnjič posloviti od Brkatega soma, preden za

vedno odvesla na večno Temno jezero. Ostrorogi jelen je vse svoje sinove poslal po vsem Velikem jezeru, vse tja do gora, da so vabili ugledne može, naj pridejo na pogreb Brkatega soma. Ko so se vsi zbrali, so Brkatega soma položili v majhen drevak, ki si ga je pred časom sam izdelal in ga spustili na njegovo poslednjo pot.

6. DRZNI NAČRT

Vrednota: previdnost

Simbol: daljnogled (s katerim vidiš daleč in predvidiš dogodke)

(Prizor se dogaja v naravi.)

Premeteni navihaneč: Ostrorogi jelen ni zaupal Triandru. Ni verjel v njegovo poštenost in ne v njegove poštene namene. Zato se je odločil, da pošlje svojega sina Opreznega srnjaka opazovat za Vzhodnjaki. Zaupal mu je, da bo kos tako težki nalogi. Tisti dan so se Vzhodnjaki odpravljali raziskovat vzdolž reke Save, Oprezni srnjak pa jim je bil ves čas tiho za petami. Priveslali so do sotočja Save in Savinje, kjer danes stoji mesto Zidani Most. Oprezni se je varno skrnil v goščavo in naprezal svoja ušesa, da bi čim več slišal. Pa poglejmo, kaj mu je uspelo izvedeti.

Oprezni srnjak *(potiho):* Kar tukaj se bom skrnil. Moram biti pazljiv, da me ne odkrijejo. Potem bi mi trda predla. No, tam sta dva, malo bliže stopim, da ju bom bolje slišal. *(Malo se premakne naprej in skrit posluša.)*

Vzhodnjak 1: Si slišal, kaj bo Triander naredil?

Vzhodnjak 2: Ne, kaj?

Vzhodnjak 1: Bakrene rudnike je našel.

Vzhodnjak 2: A tiste okoli Bresta?

Vzhodnjak 1: Ja, prav tiste. Sumi tudi, da vode nosijo delčke zlata.

Vzhodnjak 2: To bomo ropali. Domačini še v sanjah ne čutijo, kaj jih bo doletelo.

Vzhodnjak 1: To pa to. Kot strela z jasnega jih bo zadelo. V zelo kratkem času bodo brez vse zemlje.

Vzhodnjak 2: Pa še kako hitro, še sanja se jim ne, Ha, ha, ha ...

Vzhodnjak 1: No, pojdiva sedaj spat. Pozno je že.

Vzhodnjak 2: Prav, pa greva.

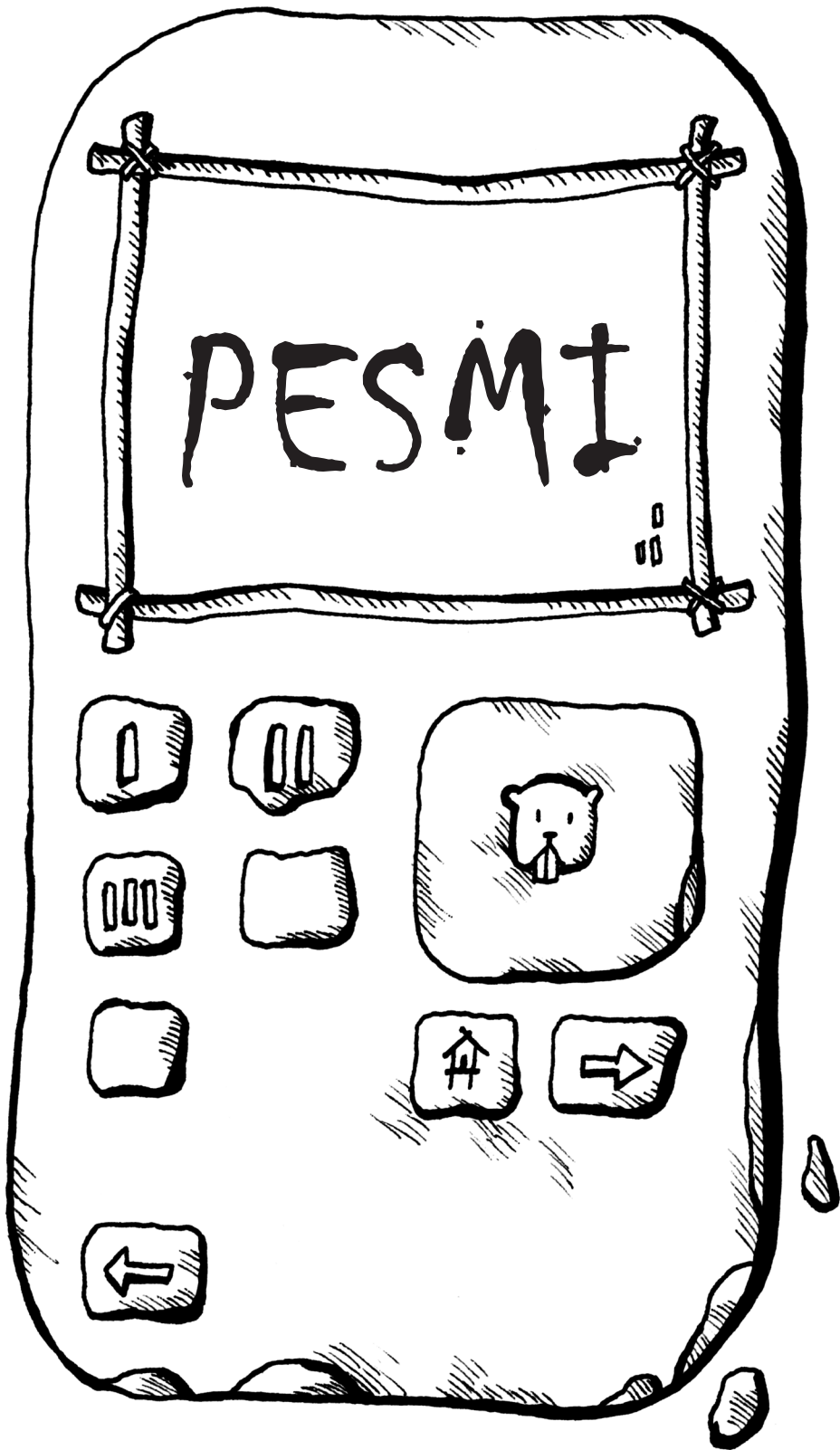
Oprezni srnjak *(potiho):* Poglej, poglej. Kdo bi si mislil, da je v naših rekah zlato! Očetu moram sporočiti. Zlato moramo začeti nabirati pred Vzhodnjaki.

Premeteni navihaneč: Oprezni srnjak je bil tudi že precej utrujen. Za njim je bil dolg in zelo napet dan. Legel je na tla, se pokrnil s kožuhom in tudi on zaspal. Zjutraj ga je zbudilo

- ptičje petje, hitro je vstal in nadaljeval s svojo nalogo. Na produ ob reki je zagledal premikanje Vzhodnjakov. In kaj je izvedel?
- Oprezni srnjak** *(potiho)*: Kam pa se jim tako mudi? Malo bliže moram, od tod nič ne slišim. Triander nekaj ukazuje. Moram slišati. *(Počasi se premika naprej.)*
- Triander**: Danes poiščemo zlato. Brž vzemite ploščate skledе, napolnite jih s prodом in vodo. Vrhнjo plast peska dajte nazaj v vodo, spodнjo usedlino pa skrbno preglejte. Razumete?
- Vzhodnjaka**: Razumeva.
- Triander**: No, kaj potem še tu čakate. Brž na delo!!!
(Vzhodnjaki se zapodijo v vodo in delajo, kar jim je ukazal Triander. Triander hodi od enega do drugega in skrbno opazuje njihovo delo.)
- Oprezni srnjak** *(potiho)*: Pogledj jih, lopove. Vse zlato nam hočejo vzeti. Ukrasti, saj zemlja sploh ni njihova, naša je. Malopridneži. Oče je imel čisto prav, da jim ni zaupal.
- Triander**: Dovolj, gremo sedaj jest. Lačen sem že.
- Vzhodnjak 1**: Nič zlata nismo našli. Zastonj smo delali.
- Triander**: Nismo. Vsaj vemo, da Sava in Savinja nimata zlata.
- Oprezni srnjak** *(potiho)*: Pogledj, no, pogledj. Še nekaj imajo za bregom.
- Vzhodnjak 2**: Se ob Dravi bi bilo treba pogledati.
- Triander**: Ne poznamo poti do nje, pa še časa nimamo več.
- Vzhodnjak 1**: Pa prihodnje leto.
- Triander**: Ali pa če ne. Kar smo zares iskali, smo tudi dobili. Odprli smo si pot do morja. Neumni Turovci pa nam pomagajo, saj so že na bojni nogi z Ostrorogovci. Še malo, pa jih bodo z orožjem, ki smo jim ga prodali, napadli.
- Vzhodnjak 2**: Kar pa je vredno veliko več kot nekaj drobnih zrnц zlata. Kaj ni tako?
- Triander**: Res je. Kjer se prepирata dva, tretji dobiček ima. Jezerjani se bodo med seboj stepili, mi pa bomo pobrali njihovo bogastvo. Sedaj pa gremo. Ne zgublјajmo več časa.
(Vzhodnjaki pripravijo svoj tabor in odveslajo. Oprezni srnjak vstane iz svojega skrivališča in stopi tja, kjer so Vzhodnjaki imeli svoj tabor.)
- Oprezni srnjak**: Ha, ha, ha. Niste dobili zlata, kaj. O, kaj pa je to. Ha, pa še skledо ste pozabili tu. Beli bober nam res prinaša srečo. Če vi ne morete do Drave, ker ne veste, kako se pride do nje, bom šel pa jaz, saj dobro poznam pot. A zdaj ni čas za to, sedaj moram vse, kar sem slišal, hitro sporočiti očetu Ostrorogemu jelenu. Ponosen bo name.

PREKLOPI SANJE NA DEJANJE

G. Sulejmanović

1. Se ti zdi, da vsak tvoj dan je ve - dno e - nak? Vsa-kič i - sta zgod-
 2. Se ti zdi, da z ust - nic je i - zgi - nil na - smeh? Mrk po-gled u - bil
 3. Se ti zdi, da hrup bo pe-tje ptic pre-gla - sil, do-mo-vi-no tu -

- ba, i - sti ko - rak. Se ti zdi, da da - nes mo - raš re - či: "Naj se zgo - di!"
 si - jaj je v o - čeh. Se ti zdi, da več ne veš, si bu - den a - li še spiš?
 - jec bo po - se - lil? Se ti zdi, da kma - lu v si - vem di - mu se za - du - šiš?

Naj bo ta dan le-pši kot iz sanj, Bog, o, daj mi mo-či! 2. in 3. Da-leč po-glej,

ta-ko ne gre več na-prej, čas je, da se zbu-diš! Pre-klo-pi sa-nje na de-

ja-nje, a ne ne-haj sa - nja - ti! In za - vi - haj ro - ka - ve ter po - šte - no plju - ni v dla - ni!

Vče-raj sa-nja-li smo, ju-tri pa bo to del se - da - njo - stil Pre-klo-pi

po 3. kitici na ⊕

Pre-klo-pi sa-nje na de - ja - nje!

NEKAJ MANJKA

T. Vindiš Marčič

D G A G A

Ne - kaj manj - ka, ne - če - sa ni, mor - da o - pa - zi - te tu - di vi,
Kaj po - ma - ga pr - stan zlat, le s pri - ja - tel - ji si bo - gat,

D G A G A

nas je ve - li - ko, a ne do - volj, la - hko bi sli - ša - lo se ma - lo bolj. Kot se -
ni vse zla - to, kar sve - ti se, naj - več vre - den pri - ja - telj je.

G A D H7

stav - ljan - ka iz ti - soč del - čkov, ki brez e - ne - ga sa - me - ga nič ne ve - lja, ka - kor

G A D G D

an - ge - li z e - nim kri - lom mi sla - vi - mo Bo - ga. Ne - kaj manj - ka! 1 2 3 4

A G A D fis h

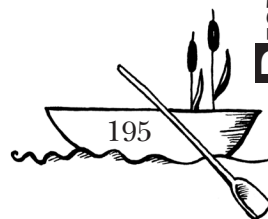
Kaj? Manj - kaš nam ti, pri - di med nas, sku - paj si kraj - ša - li bo - mo čas,
pri - di med nas, sku - paj za - pe - li bo - mo na glas,

G A D fis h

manj - kaš nam ti, kar brez stra - hu, sku - paj sle - di - li bo - mo Bo - gu.
manj - kaš nam ti, kar brez stra - hu, sku - paj za - pe - li bo - mo Bo - gu.

1. 2. G A D

Manj - kaš nam ti, Sku - paj za - pe - li bo - mo na glas, naj se sli - ši nas!

KO SI NEKAJ ZAŽELIŠ

A. Traven

Ko si ne - kaj za - že - liš in že - ljo v sa - nje spre - me - niš, za - njo na - re - diš v - se,
ne - kaj za - že - liš u - trin - ka smi - sel po - tr - diš, v ne - be - sih spro - žiš sto zvo - nov

da ti u - re - sni - či se. Ko si
za O - - - - - če - tov bla - go - slov.

1. Pra - vi - jo, da vse,
To - da jaz le - tim,
2. Pra - vi - jo, da si
To - da jaz pa vem,

kar sa - nje do - pu - ste je sa - nja - ški člo - vek, ki ne za - ve - da se.
se sa - njam pre - pu - stim, kot v dru - gem sve - tu z nji - mi za - ži - vim.
ta - krat v od - so - tno - sti in da že - liš do - se - či, kar do - se - glji - vo ni.
da to res ni pro - blem, če le je tr - dna vo - lja in cilj do ko - der grem.

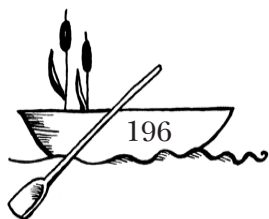

Ko si... Pre - klo - pi sa - nje na de - ja - nje še no - koj

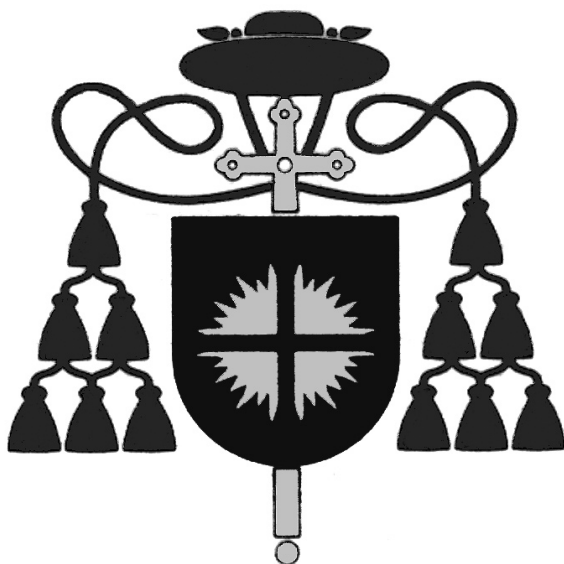

D.C. al Fine

in za - ži - vi svo - je sa - nje ta - koj!

PROJEKT ORATORIJ SO PODPRLI

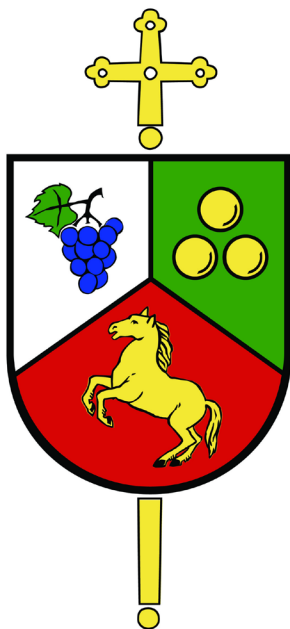
ŠKOFIJA
KOPER

PROJEKT ORATORIJ SO PODPRLI

NADŠKOFIJA
LJUBLJANA

PROJEKT ORATORIJ SO PODPRLI

ŠKOFIJA NOVO MESTO

**MIZARSTVO
LUŽAR**

- Izdelava pohištva
- Projektiranje
- Glavarjeva 10, 1218 Komenda

KROG

Studio za arhitekturo in grafično oblikovanje, d.o.o.
Krakovski nasip 22, 1000 Ljubljana

PROJEKT ORATORIJ SO PODPRLI

MPGE d.o.o.
Montažno podjetje Grosuplje

DVIGALA BARTOL
Tončke Čečeve, Ljubljana

kazalo

Vsebinski prerez priočnika	6
O oratoriju	8
Ne prezrite	13
Zgodba	13
Molitve za otroke	51
Jutranje molive	45
Adoracija	46
Spokorno bogoslužje	47
5. dan: zaklad v lončeni posodi – vera	49
6. dan: brez meja – cerkev	50
litanije v Čast sv. frančišku ksaverju	52
molitev k sv. frančišku ksaverju	
MOLITVE ZA OTROKE	51
uvod	52
1. dan: ime	52
2. dan: narava	53
opozorila k pripravi katehez	54
1. prijatelji	56
2. obljuba	62
3. na pot ...	67
4. dobrota srca	72
5. zaklad v lončeni posodi	76
6. brez meja	80
3. dan: spoštovanje	54
4. dan: blagoslovljen (molitev)	55
5. dan: domovina	56
6. dan: povezanost	57
adoracija	58
spokorno bogoslužje	60
KATEHEZE ZA OTROKE	65
opozorila k pripravi katehez	66
1. novo ime	68
2. rastoče kolišče	74
3. ostrorogi se Ženi	81
4. blagoslovljen	87
5. ni vse zlato, kar se sveti	93
6. v slogi je moč	98
kako ustvariti najboljše delavnice?	86
1. rože v vazi	87
2. oblečena steklenica, Čutara	87
3. domača risanka	89

4. vesela opica s košarico	89
5. lončena posoda za bonbone	90
6. avto, ladja, vlak	91
dodatne ideje za delavnice	92
1. igra – olimpijada	96
2. igra – trgovanje brez meja	100
3. igra – zapljemo v vodne igre	107
4. igra – azijski nogomet	
ali nogomet za azijo	
5. igra – biseri in Škrati	
DELAVNICE	103
1. glineni medaljon	104
2. drevo	104
3. Čoln	105
4. molitev	106
5. panjska končnica – ljudski motiv	107
6. kruh	107
7. PUZZLE – bober	108
ročne lutke	109
molitvena srečanja med oratorijeminkateheze v pripravi na oratorij	111
nasveti voditeljem molitve	112
animatorjeva molitev	114
družina, zibelka Življenja in ljubezni	124
goreči v duhu	126
1. kateheza: goreči v duhu	129
2. kateheza: vsi različni –	132
vsi na oratoriju	132
3. kateheza: družina	
lutke na palici	116
IGRE	123
1. igra: naše veliko jezero	124
2. igra: POMAGAJMO OSTROROGEMU NAREDITI ŠOPEK	131
3. igra: OD KOLIŠČA DO KOLIŠČA (vodne igre)	133
6 zgodb o življenju sv. ignacija lojolskega in 9 molitvenih srečanj za animatorje	135
ustanovitelja redovne družbe jezuitov	136
1. preobrat	137
2. nova smer	138
3. romar	140
4. Živi od miloščine	141
5. bolezen	143

6. ona prihaja	144
4. igra - SKUPAJ ZMOREMO VEČ	137
ANIMATORJEM	141
molitvena srečanja med oratorijem	142
pismo škofa jurija bizjaka animatorjem oratorija	150
kateheze v pripravi na oratorij	151
1. kateheza: skupnost	151
4. kateheza: JAZ, MI IN SVET (GLOBALIZACIJA)	164
misija »koliščarji« – igra za animatorje	169
DODATEK	175
ZGODBE ZA VEČTEDENSKO ORATORIJE	175
vrstni red zgodb v razširjeni dramski igri	176
1. velika obljuba	177
2. pisana ogrlica	179
3. nepredviden zaplet	181
4. obljuba dela dolg	183
5. obljuba in slovo	188
6. drzni načrt	191
PESMI	193
preklopi sanje na dejanje	194
nekaj manjka	195
ko si nekaj zaželiš	196
sveto pismo	197
odprem sveto pismo	197
projekt oratorij so podprli	198
projekt oratorij so podprli	199
projekt oratorij so podprli	200
kofija novo mesto	200
projekt oratorij so podprli	201
mpge d.o.o.	201
montažno podjetje grosuplje	201
DVIGALA BARTOL tončke Čečeve, ljubljana	201

